MICHAEL CRICHTON

Autorul celebrului roman "Jurasic Park"

SPITALUL DE URGENȚĂ

Michael Crichton

Spitalul de urgență

Titlul în original: *A CASE OF NEED*
Traducerea: Florin Iorga

Editura **C.P.E.E.**

Prefață

Romanul "Extremă urgență" l-am scris în 1967. Pe vremea aceea eram în anul doi la facultatea de medicină de la Harvard. Neavînd însă bani, îmi plăteam taxele şcolare cu ce cîştigam scriind romane de groază, pe care le publicam într-o colecție de buzunar. De obicei, în timpul şcolii, mă înfundam în datorii. Cum venea vacanța, mă aşezam la birou, aruncam cursurile şi cărțile, iar apoi mă puneam pe scris. Lucram cam optsprezece ore pe zi şi reuşeam "o producție" medie de 25 de pagini bătute la maşină. Cînd se termina vacanța, trimiteam manuscrisul, în sfîrşit, gata, la New York, patronului unei edituri, cu speranța să îl accepte aşa cum e, fără să îmi mai ceară nici o modificare. Lucrul acesta era cel mai important. A doua zi urma să încep cursurile şi nu îmi mai puteam permite luxul să mai modific ceva. Nu mai aveam timp.

Era un stil puțin exagerat şi disperat totodată, dar, la urma urmelor, nu pot decît să mă bucur că mi-am început cariera de scriitor în felul acesta. Astfel, spre deosebire de alți scriitori începători, am reuşit să evit drumurile creației şi îndoielile, care mai mult te încurcă decît te ajută.

Practic, nu aveam timpul efectiv să mă mai întreb dacă ceea ce scriam era original şi nici să îmi fac mari probleme stilistice. Toate neliniştile şi spaimele clasice, care tulbură pe toți scriitorii, cu privire la originalitatea sau calitatea operelor lor nu aveau în cazul meu timp să se mai manifeste.

Scopul meu mărturisit era acela de a scrie – sub pseudonim – şi cît mai repede cu putință cărți care să răspundă atît de bine cererilor de pe piața romanelor în formatul de buzunar, care să fie atît de lipsite de

originalitate, încît editorii să mi le cumpere pe toate fără nici o ezitare.

Pe atunci, pe fondul războiului rece, erau la modă romanele de spionaj, de genul celor scrise de Ian Fleming. Toate cărțile mele erau de fapt variații pe aceeaşi temă. Toate femeile din romanele mele erau nişte ființe superbe, bărbații conduceau numai *Ferrari* sau *Porsche* şi aproape toate personajele purtau cîte o armă. Am scris cărțile acestea cu plăcere, poate şi pentru că nu aveau nimic de a face cu monotonia vieții de student la medicină. Şi totuşi, stilul meu de muncă şi nevoia de a inventa mereu noi istorii m-au condus inevitabil la a scrie un roman în care să introduc elemente de medicină. Avantajele erau evidente. Nu mai eram obligat să mă mai documentez şi, în plus, mă puteam inspira direct din experiențele trăite de mine, cu atît mai mult cu cît problemele legate de viitoarea mea carieră de medic mă tulburau mult, în contextul în care treceam deseori prin crize de indignare, specifice tinereții.

Trebuie totuşi să spun că medicina care se practica în Statele Unite, în anii '60, era departe de cea care se practică astăzi. Pe vremea aceea, Medicare[1] nu avea cum să asigure bunăstarea medicilor, iar aceştia nu erau încă chemați în atîtea procese ca azi.

Înmulțirea explozivă a clinicilor şi spitalelor le era necunoscută şi cu greu se puteau muta dintr-un loc într-altul, iar în absența laboratoarelor ultrasofisticate de azi, încă nu deveniseră nişte tehnocrați. Pe atunci, medicina nu era o afacere, era o chestie de vocație, de pasiune şi un medic era la fel de respectat ca şi un magistrat de la Curtea Supremă de Justiție.

Însă, aşa cum era şi de aşteptat, trebuia să existe şi un revers al medaliei. În anii '60, medicina nu îşi punea întrebări asupra ei însăşi. Diagnosticele sau

---

[1] sistem american de asigurare, cu privire la asistența medicală

tratamentele greşite, ori abuzurile nu făceau obiectul unor anchete decît foarte rar. Aspectele morale ale profesiunii de medic, atît de discutate în zilele noastre, abia dacă prindeau să se contureze în perioada aceea.

Avortul făcea parte din această categorie de probleme prea puțin discutate. Întreruperea voluntară a sarcinii era ilegală pe atunci, în cea mai mare parte a statelor din America. În fiecare an, aproape un milion de americane zburau în străinătate pentru a avorta.

Cît despre cele care nu îşi putea permite să plătească un bilet de avion, acestea puteau fi văzute ajungînd la spitalele de urgență cu hemoragii şi deja atinse de septicemie. În fiecare oraş se găseau medici dispuşi să întrerupă o sarcină în mod clandestin. Femei presate de timp le pronunțau numele în şoaptă, îngrozite. Însă întreaga breaslă a medicilor se făcea că nu ştie nimic despre această activitate pe cît de periculoasă, pe atît de profitabilă.

Revoltat de această stare de lucruri, am îndrăznit să-l întreb pe unul dintre profesorii mei care este situația. L-am întrebat de ce refuză medicina să reacționeze față de această problemă.

— Avortul este ilegal, mi-a răspuns el.

— Ştiu asta, însă ceea ce se petrece acum nu este numai periculos, ci şi nedrept.

— Este ilegal, îmi repetă el, ca şi cum asta era tot ce avea de zis în legătură cu acest subiect.

Cum eu eram convins exact de contrariu, m-am hotărît să scriu un roman în care să am ocazia să îmi exprim îngrijorarea. Profitînd de vacanța de primăvară, am scris *Extremă urgență* în zece zile. L-am trimis editorului meu, ca de obicei, aşteptînd un răspuns. Răspunsul a fost cel de care mă temeam cel mai mult.

— E foarte bun romanul, îmi spuse el, dar mai trebuie revăzut.

— O, nu! am gemut eu.

— Stați aşa, nu este ceea ce credeți dumneavoastră, v-am spus că e bun. Am vrea numai să îl publicăm format mare; pentru asta ar fi nevoie de cîteva corecturi.

— Nu, i-am răspuns, nu schimb nimic, îl publicați într-o colecție de buzunar, ca de obicei.

După un moment de perplexitate, editorul reluă:

— Nu vă înțeleg, în general, autorii noştri se bat să îşi publice cărțile în format mare.

— Eu nu, domnule. Nu vreau şi nici nu pot să mai fac modificări. Mîine încep cursurile şi nu mai am timp.

În cele din urmă, a sfîrşit prin a mă convinge. Am revizuit manuscrisul în timpul vacanței de vară şi *A case of need* a apărut anul viitor, în 1968.

Autorul, Jeffrey Hudson, nu avea fotografie pe ultima copertă şi era prezentat drept un cercetător american născut la Boston, care trăia la Londra şi scria sub pseudonim. Am considerat că este mai înțelept aşa, să mă pun la adăpost de ziariştii care ar fi tentați să mă caute.

Cartea a reuşit să provoace rumori în mediile medicale şi se întrebau cine ar putea fi Hudson ăsta, care cunoştea atît de bine facultatea de medicină…

Bineînțeles că intram şi eu în vorbă, prefăcîndu-mă la fel de intrigat ca şi ei. Țineam cu orice preț să nu se afle adevărul. Medicina era o treabă serioasă, iar un student care scria romane de groază s-ar fi văzut discreditat imediat.

Vă dați seama cu ce groază am aflat, cîteva luni mai tîrziu, că romanul meu fusese nominalizat pentru premiul *Edgar* al *Mistery Writers of America*[2], pentru cel mai bun roman polițist al anului. Agentul meu editorial, Lynn Nesbit, mi-a telefonat să mă anunțe că la New York urma să se organizeze un banchet, la care trebuia să particip şi eu, pentru eventualitatea în care aş fi cîştigat

[2] Asociația scriitorilor de romane polițiste

premiul. Perspectiva de a fi obligat să îmi dezvălui identitatea mă îngrozea. M-am liniştit, gîndindu-mă că era imposibil să cîştig tocmai eu premiul.

Soarta a decis însă altfel. Tîrziu, într-o după-amiază de vineri, am plecat discret de la spital şi am zburat cu avionul la New York, pentru a-mi primi recompensa. Am fost foarte încîntat de decernarea premiului, însă discursul meu a fost scurt. Nu voiam să fiu fotografiat şi fiecare blitz mă umplea de groază. Săptămînile care au urmat am trăit într-o panică de nedescris, speriat ca nu cumva profesorii mei de la Boston să afle de acest eveniment.

Din fericire, nu s-a întîmplat nimic.

Am reuşit să păstrez secretul identităţii mele, chiar şi atunci cînd drepturile de ecranizare au fost vîndute unui studio cinematografic. În acelaşi timp, însă, simţeam că nu voi mai putea ascunde adevărul multă vreme. Recunoaşterea şi succesul pe care le obţinusem m-au făcut să mă gîndesc în mod serios să mă las de medicină, după ce termin anul doi. Exact asta aveam să fac.

Aşadar, privind înapoi, iubesc în mod deosebit această modestă carte, în ciuda neajunsurilor sale evidente.

Extremă urgenţă este opera unui tînăr scriitor de 24 de ani, scrisă cu entuziasm şi în regim de... urgenţă. Rog cititorul să se arate îngăduitor cu acest roman apărut în urmă cu un sfert de secol.

Michael Crichton

Los Angeles, 12 octombrie 1993.

Luni

10 octombrie

Capitolul 1

Toți chirurgii care fac operații pe cord deschis sînt nişte ticăloşi, iar Conway nu face nici el excepție de la regulă. În dimineața aceea, a intrat în laboratorul de anatomie patologică la opt şi jumătate, îmbrăcat în halatul său verde şi cu boneta de chirurg pe cap. Era turbat de furie; cînd este nervos, Conway strînge din dinți şi vorbeşte pe un ton plat şi zgomotos. Avea fața injectată şi tîmplele i se zbăteau.

— Cretini! Nişte cretini, asta sînt, şuieră el. Dădu un pumn în perete, că au zăngănit flacoanele din dulapuri.

Ştia toată lumea ce se întîmplase. Conway face zilnic două operații pe cord deschis, prima fiind la şase jumătate dimineața. Dacă a apărut după doar două ore în laboratorul de anatomie, nu poate exista decît un singur motiv.

— Ticălosul ăla nu ştie să facă nimic cu mîinile alea. I-a dat Dumnezeu degeaba zece degete.

Dintr-un şut, Conway răsturnă coşul de hîrtie, care se rostogoli zgomotos.

— Am să-i pocesc mutra! O să-i sparg fața aia de dobitoc! urlă el.

Se încordă şi ridică ochii spre cer, ca şi cum ar fi vrut să-l ia pe Dumnezeu drept martor. Ca şi noi, Dumnezeu auzise şi el ce se petrecuse, aceleaşi grosolănii, aceeaşi furie oarbă, aceleaşi scrîşnete, aceleaşi izbituri. Conway rămînea fidel rolului pe care îl juca, la fel ca un actor dintr-un film pe care îl vedem a doua oară.

Uneori, îşi vărsa nervii pe responsabilul cu plămînii, alteori pe infirmiere sau pe tehnicienii care asigură funcționarea inimii artificiale. Ciudat lucru, dar pe el însuşi nu se supăra niciodată.

— O sută de ani să trăiesc, gîfîi el, o sută de ani, şi tot n-o să găsesc un anestezist de Doamne-ajută. Niciodată. Aşa ceva nici măcar nu există. Numai idioți, ticăloşi şi tîmpiți.

După o privire, am înțeles că se referea la Herbie. Măgăreața cădea pe capul lui Herbie cam de patru ori pe an. În rest, el şi Conway erau cei mai buni prieteni din lume. Conway numai că nu îi ridica statui. Îl considera cel mai bun anestezist din țară, mai bun decît Sonderick de la Birgham, mai bun decît Lewiq de la Mayo, mai bun decît toți.

Însă de patru ori pe an, Herbert Landsman era numit de ceea ce în jargonul chirurgilor se cheamă MPM – un mort pe masă. În chirurgia cardiacă, aşa ceva se întîmpla destul de des: cam 15% decese pentru cei mai mulți chirurgi sau 8% pentru un as de talia lui Conway.

Pentru că era un "artist", un profesionist de opt la sută, un geniu, lui Conway i se iertau crizele acestea de furie dezlănțuită.

Într-o zi a spart un microscop din laborator, provocînd daune de o sută de dolari. Bineînțeles, nimeni nu a zis nimic, doar Conway era un om de opt la sută.

Desigur că prin Boston se mai şi bîrfea pe seama lui. Unii spuneau că reuşea să aibă un procent de eşecuri mic, evitînd cu orice preț cazurile susceptibile de complicații, că o rupea la fugă ori de cîte ori era vorba să opereze un bătrîn. Alții spuneau despre Conway că nu inovează nimic, că nu riscă niciodată o tehnică operatorie nouă, încă puțin cunoscută. Minciuni, bineînțeles. Conway îşi menținea un procent atît de redus, pentru simplul motiv că era un chirurg strălucit şi gata!

Faptul că mai era şi om foarte nefericit, asta nu mai intra la socoteală.

— Cretin împuțit! pufni Conway, aruncînd o privire furioasă împrejur. Cine-i azi de serviciu?

— Eu, am răspuns.

În ziua aceea răspundeam de laborator şi trebuia să scriu tot ce se petrecea acolo.

— Doriți o autopsie?

— Mda, la dracu', doresc!

— Cînd?

— Diseară.

Ăsta era obiceiul lui. Îşi autopsia morții în aceeaşi seară şi nu de puține ori treaba asta putea să dureze pînă tîrziu în noapte, ca şi cînd ar fi vrut să se pedepsească singur. Nu permitea nimănui să asiste la autopsiile acestea. În situații de genul acestora, chiar şi colegii lui de echipă rămîneau afară. Unii spuneau că lucrează plîngînd, alții că rîde încetişor, în barbă. În realitate, nimeni nu ştia adevărul în afară de Conway.

— O să anunț la secretariat, să pregătească o trusă, am zis.

— Mda... La naiba cu secretariatul lor cu tot!

Începu să lovească din nou cu pumnul în masă.

— Patru copii, îți dai seama? Patru copii avea femeia aia.

— O să mă ocup eu de secretariat.

— Auzi, să i se oprească inima înainte să ajungem la ventricul. Aşa, pac! Dintr-o dată! Treizeci şi cinci de minute am încercat să o reanimăm şi nimic.

— Cum o chema? am întrebat eu, deoarece trebuia să anunț secretariatul.

— McPherson, zise Conway.

Dădu să plece, dar se opri în fața uşii. Se clătină ca lovit de trăznet.

— Dumnezeule, spuse el, mamă a patru copii... Ce-o să-i spun bărbatului ei?

Conway îşi ridică mîinile în fața ochilor cu un gest tipic chirurgilor şi îşi privi degetele, ca şi cînd acestea îl trădaseră. Cel puțin aşa mi s-a părut.

— Ar fi trebuit să mă fac dermatolog, zise Conway. Nu moare nimeni în mîinile unui dermatolog.

A deschis uşa lovind-o cu piciorul şi a ieşit. Cînd am rămas singuri, un stagiar galben la faţă a venit să mă întrebe:

— Totdeauna face aşa?

— Da, i-am răspuns. Mereu.

I-am întors spatele şi m-am dus la fereastră; era oră de vîrf, oră la care maşinile se tîrau bară la bară prin burniţa de octombrie, avansînd la fel de repede ca şi pietonii.

Cred că mi-ar fi fost mai uşor să-l simpatizez din nou pe Conway, dacă nu aş fi ştiut că juca teatru, că izbucnirea aceasta de furie nu era decît un fel de defulare rituală, de care făcea uz de fiecare dată cînd pierdea un pacient. Sînt şi eu de acord că avea nevoie de o supapă, dar am fi preferat cu toţii să facă la fel ca Delong din Dallas, care se apuca de rebusuri în franceză sau ca Archer din Chicago care se ducea la frizer cînd pierdea cîte un bolnav.

Nu numai că ne-a deranjat pe toţi cu isteriile lui, dar ne-a mai făcut să şi întîrziem. Şi-a ales momentul cît se poate de prost, căci era fix ora la care eşantioanele din blocul operator veneau unul după altul şi ne treceau toate transpiraţiile, încercînd să facem faţă.

Am plecat de la fereastră şi am luat eşantionul următor. Laboratorul nostru avea o tehnică ce ne permitea să lucrăm foarte repede. Medicii biologişti care analizau biopsiile lucrau în picioare la masă. Fiecare avea în faţă cîte un microfon acţionat la pedală. În felul acesta aveam mîinile libere şi cum avem ceva de zis, apăsăm pe pedală şi vorbim la microfon, ceea ce spunem înregistrîndu-se astfel pe bandă. Benzile ajung la secretare care dactilografiază analizele, urmînd a fi introduse în fişa de observaţie a bolnavului.

De o săptămînă încercam să renunț la fumat şi eşantionul de țesut care-l aveam sub ochi îmi fu de mare ajutor. Era un fragment de plămîn cu un cheag albicios. Pe eticheta ataşată eşantionului era trecut numele bolnavului care se găsea pe masa de operație cu toracele deschis.

Chirurgii aşteptau rezultatul biopsiei pentru a putea continua intervenția. Dacă era vorba despre o tumoare benignă, urmau să se mulțumească doar cu extirparea unui lob. În cazul unei tumori maligne, erau obligați să extirpe întreg plămînul, cu tot cu ganglionii limfatici. Apăsai pe pedală.

— Pacient A0-452336, Joseph Magnuson. Eşantionul e un fragment din lobul superior al plămînului drept, ce măsoară – am ridicat piciorul de pe pedală ca să iau măsurile – 50/65 mm. Culoare roz deschis, țesut pulmonar perforat. Suprafața pleurală este netedă şi strălucitoare, fără semne evidente de fibroză. În interior se găseşte o masă albicioasă neregulată, ce măsoară – am lăsat din nou pedala cîteva clipe – aproximativ 20 mm în diametru. La suprafață, cheagul este albicios şi dur. În aparență, nici o capsulă fibroasă, țesuturi apropiate afectate. Concluzia... cancer la plămîn, probabilitate malignă, posibilă origine metastazică. Terminat. Semnat John Berry.

Am secționat o bucată îngustă din cheagul albicios şi am congelat-o rapid. Singura posibilitate de a verifica dacă tumoarea este benignă sau malignă era de a o studia la microscop. Congelarea rapidă a țesutului permitea examinarea microscopică, deşi, în mod normal, eşantionul trebuia spălat în şase sau şapte băi consecutive, ceea ce însemna cel puțin şase ore, dacă nu o zi întreagă. Ori chirurgii nu pot aştepta.

Țesutul devenit dur prin congelare, am putut preleva un segment pe care l-am colorat şi l-am pus sub microscop. Nu a fost nevoie să fac prea multe reglaje,

am putut vedea imediat rețeaua fină a țesutului pulmonar, aglomerarea de saci alveolari care asigură schimbul de gaze între aer şi sînge. Masa albicioasă luase un aspect cu totul diferit.

Am apăsat pedala.

— Examen microscopic, secțiune congelată. Masa albicioasă este compusă din celule parenhimatoase nediferențiate, care au atacat țesuturile sănătoase apropiate. Număr ridicat de mitoze. Cîteva celule uriaşe plurinucleare. Fără capsulă clar definită. Concluzie: tumoare malignă incipientă. De menționat gradul ridicat de antracoză din țesuturile învecinate.

Antracoza este acumularea de particule de carbon în plămîn. Carbonul inhalat sub formă de fum de țigară sau datorită poluării atmosferice ajunge în plămîni, se fixează şi acolo rămîne, orice am face.

Telefonul sună insistent. Ştiu cine mă caută: Scanlon, din sala de operație, care se dădea cu capul de pereți că nu i-am dat răspunsul fix în 30 de secunde. Scalon este ca toți chirurgii. Nu se simte bine fără un bisturiu în mînă. Înnebuneşte cînd trebuie să aştepte rezultatul unei biopsii şi e obligat să stea cu mîinile în buzunare în fața găurii ce i-a făcut-o tipului de pe masă. Cum a preluat el fragmentul, îl aruncă într-o cutie şi un infirmier trebuie să alerge pînă la noi în laborator, unde trebuie să ne dăm de ceasul morții în doi timpi şi trei mişcări. Dar astea sînt nişte amănunte pe care Scanlon nu le bagă niciodată în seamă. El uită că în spital mai sînt încă unsprezece săli de operație, în care între şapte şi unsprezece dimineața se lucrează din plin. În laborator lucrează patru oameni, ori în ritmul ăsta este normal să rămînem în urmă cu biopsiile. Altfel nu se putea, era imposibil să lucrăm mai repede, în condițiile în care medicii refuză să-şi asume riscul unei erori de diagnostic în laborator.

Nu au nici un interes să îşi asume riscuri în plus. În schimb, vin să te încurce, cum face Conway. Le mai trece timpul, se distrează să dea vina, cînd este cazul, pe oricine le iese în cale. De altfel toți chirurgii suferă într-un fel sau altul de mania persecuției. Întrebați-i pe psihiatri.

În drum spre telefon, mi-am scos mănuşile de cauciuc. Mi-am şters mîna de transpirație pe pantalon înainte să apuc receptorul. Sîntem mai precauți cu telefonul, dar pentru mai multă siguranță îl dezinfectăm cu alcool şi cu formol o dată pe lună.

— Berry la telefon.

— Berry, ce naiba faceți voi acolo, mă?

După pățania cu Conway, tare aş mai fi avut chef să-i spun vreo cîteva, verde în față. M-am abținut totuşi şi i-am zis scurt:

— Al tău e! I-ai plămînul.

— Aşa m-am gîndit şi eu, zise Scanlon, ca şi cînd în laboratoare se pierde vremea.

— Da, bine, i-am mai spus şi am închis.

Eram nervos şi simțeam nevoia să fumez o țigară, cu atît mai mult cu cît de dimineață, după ce am mîncat, fumasem una singură şi nu două, ca de obicei.

Revenind la masa de lucru, am mai găsit încă trei eşantioane: un rinichi, o vezică şi un apendice. Începusem să îmi trag mănuşa pe mînă, cînd a țîrîit interfonul.

— Doctor Berry?

— Da, eu.

Era un interfon de mare putere. Puteam vorbi normal din orice colț al încăperii şi fata de jos de la centrală ne auzea perfect. Atît de sensibil era, că a trebuit să-i montăm microfonul undeva în tavan.

Nu se mai putea. Practicanții care nu ştiau care-i treaba se răsteau în microfon, că-i plesneau timpanele săracei fete.

— Vă caută soţia.

Am ezitat o clipă. Convenisem cu Judith să nu mă sune dimineaţa. Şase zile pe săptămînă sînt ocupat pînă la ora unsprezece, încît nu am timp nici să respir. Din fericire, Judith înţelege foarte bine situaţia. Nu mi-a telefonat nici măcar în ziua în care Johnny intrase cu tricicleta într-un camion oprit şi şi-a spart capul. L-a dus la urgenţe, i-au pus 15 copci, dar pe mine tot nu m-a sunat.

— Daţi-mi legătura. Alo?

— John?

Îi tremura vocea. De ani de zile nu am mai auzit-o într-un asemenea hal, de la moartea tatălui ei.

— Ce s-a întîmplat?

— John, m-a sunat Arthur Lee.

Arthur Lee era un prieten al nostru, medic obstetrician, care a fost martor la cununia noastră.

— Vreo problemă, ceva?

— Voia să vorbească cu tine, are necazuri.

Fără să las telefonul, i-am făcut semn unui stagiar să treacă la microscop în locul meu. Nici nu putea fi vorba să întrerupem analizele, fie şi pentru două minute.

— Nu ştiu precis, tot ce ştiu e că Art e la puşcărie.

Primul lucru la care m-am gîndit a fost că trebuie să fie vorba de o eroare.

— Eşti sigură?

— Da. Mi-a dat telefon adineaori. John, nu cumva este în legătură cu...

— N-am nici cea mai mică idee. Tot ce ştiu e de la tine.

Continuînd să vorbesc, mi-am scos mănuşile şi le-am aruncat în coş.

— Plec, mă duc la el. Tu stai liniştită şi nu fă nimic. Poate că nu are nici o importanţă. E posibil doar să fi depăşit viteza legală.

— Bine, spuse soția mea foarte încet.
— Nu te îngrijora!
— Da, bine.
— Te sun eu mai tîrziu.
Am închis, mi-am dat șorțul jos şi l-am agățat de cuier. Apoi am luat-o pe coridor pînă la biroul lui Sanderson.
Sanderson este şeful secției de patologie. Omul ăsta este demnitatea întruchipată. La 48 de ani, părul abia dacă a prins să i se albească puțin pe la tîmple. Are o figură gravă şi gînditoare. Motivul pentru care mi-am întrerupt analizele şi am venit la el îl priveşte în egală măsură ca şi pe mine.
— Art este la închisoare, i-am spus.
Absorbit de verificarea unui raport de autopsie, Sanderson ridică ochii şi închise dosarul.
— De ce?
— Nu ştiu. Mă duc la el.
— Vrei să vin şi eu?
— Nu, e mai bine să mă duc singur.
— Mă suni cum afli ceva, zise el, privindu-mă neutru peste ochelari.
— S-a făcut.
M-a salutat dînd din cap. Nici nu am închis bine uşa, că a şi deschis dosarul, cufundîndu-se în raport. Chiar dacă era tulburat şi îngrijorat de vestea pe care i-o adusesem, îşi ascundea bine emoția. Orice ar fi, Sanderson nu lăsa niciodată să i se citească ceva pe față.
Mă aflam pe holul spitalului şi căutam prin buzunare cheile de la maşină, cînd mi-am dat seama că nu ştiam unde era închis Art. M-am dus la ghişeul de informații să-i dau un telefon lui Judith. Acolo am găsit-o de serviciu pe Sally Planck, o blondă de treabă, mereu țintă a ironiilor. Am întrebat-o pe Judith unde era Art. Nici nu ştia. Nu îi trecuse prin cap să întrebe. Am sunat-o

atunci pe soția lui Art, pe Betty, o ființă pe cît de frumoasă, pe atît de inteligentă. Îşi luase doctoratul în biochimie la Standford. A lucrat cîțiva ani la Harvard, în cercetare, dar s-a lăsat de serviciu după ce a născut al treilea copil. De obicei, este de un calm imposibil de tulburat. O singură dată am văzut-o pierzîndu-şi sîngele rece, atunci cînd George Kovacs se îmbătase tun şi a început să urineze prin salon, la ea acasă.

Cînd mi-a răspuns, am avut impresia că e împietrită de şoc. Mi-a spus că Arthur fusese reținut la o secție de poliție de pe Charles Street. A fost ridicat dimineață de acasă, chiar cînd voia să plece la cabinet pentru consultații. Copiii erau atît de speriați, încît Betty i-a ținut acasă, nu i-a mai lăsat să meargă la şcoală. Nu mai ştia ce să facă. Am sfătuit-o să spună că este vorba de o eroare şi am închis.

Mi-am scos *Chevrolet*-ul din parcare, trecînd încet pe lîngă *Cadillac*-urile splendide. Maşinile astea superbe erau ale medicilor care aveau cabinet particular. Patologii nu au o clientelă a lor, sînt plătiți de spital şi nu îşi pot permite prea mult lux.

Era nouă fără un sfert, adică ora de vîrf, cînd în Boston circulația începea să semene cu o luptă pe viață şi pe moarte. Bostonul se poate lăuda cu cel mai mare număr de accidente din Statele Unite, mai mare chiar decît în Los Angeles; vă poate confirma orice stagiar care a intrat vreodată într-o sală de urgențe. Sau orice patolog, care vă va spune că este incredibil cîte traumatisme provocate de un accident de maşină se pot întîlni la o autopsie. Oamenii conduc ca nişte nebuni. Cînd vezi cît de mutilați ajung la camerele de gardă din spitale, îți vine să crezi că eşti într-un spital de campanie situat chiar lîngă linia frontului.

Judith susține că oamenii conduc aşa pentru că suferă de refulare. Art, în schimb, susține că situația

este datorată faptului că locuitorii Bostonului sînt catolici şi îşi închipuie că Dumnezeu îi apără la fiecare depăşire.

Într-o zi, la o recepție, un chirurg ne explica de ce multe dintre rănile suferite la ochi sînt provocate de figurinele de plastic, pe care şi le atîrnă şoferii în maşini, de oglindă. La o tamponare, eşti proiectat în față, peste volan, şi nu de puține ori se întîmplă ca iconița cu Sfînta Fecioară, pe care ți-ai atîrnat-o cu un şnur, să-ți vină drept în ochi şi să ți-l scoată. Art izbucni în rîs, spunînd că nu a auzit niciodată ceva mai amuzant. Rîdea pînă la lacrimi.

— Orbiți de religie, repeta el fără încetare, rupt în două de rîs. Orbiți de religie!

Medicul, care ne povestea ceea ce Art luase drept un banc bun, lucra în chirurgie estetică. Şi dacă Art nu mai putea de rîs, el nu vedea nimic amuzant. Mai mult ca sigur, reparase prea multe orbite şi pusese prea mulți ochi de sticlă.

Cea mai mare parte a invitaților s-au arătat mirați de reacția lui Art şi găseau că era de prost gust. Presupun că dintre toți cei prezenți eram singurul care puteam înțelege. Şi tot eu eram singurul care avea idee ce tensiune psihică avea de suportat Art, cu munca lui.

Art este un vechi prieten al meu, de pe vremea cînd eram amîndoi studenți la medicină. Este un tip inteligent, un medic bun şi un om care crede în ceea ce face. E adevărat totodată că, la fel ca toți medicii care au cabinet particular, are tendința a fi prea autoritar şi nu prea suportă să fie contrazis. Mereu e convins că ştie ce trebuie făcut, chiar dacă nimeni nu poate fi sigur de fiecare dată. Poate că, uneori, mai întrece măsura, dar eu unul nu pot să-l condamn. Este unul dintre cei care se ocupă cu ceva foarte important. În fond, cineva trebuie să se ocupe şi de avorturi.

Nu ştim cu exactitate cînd a început. Pot doar să presupun că imediat după ce şi-a terminat stagiatura în ginecologie. În fond, avortul nu este o operație prea dificilă. I-ar reuşi chiar şi unei asistente bune. Singura problemă este că avortul este interzis prin lege.

Îmi aduc foarte bine aminte cum într-o bună zi am ajuns să-mi dau seama că stagiarii din laborator pomeneau cam des numele lui Arthur Lee. Adevărul e că le veneau cam multe eşantioane de la chiuretaje, care se dovedeau a fi pozitive.

Chiuretajele biopsice erau prescrise pentru cazuri de dismenoree, dureri la ciclu, pierderi de sînge între două menstruații, însă, în multe situații, analizele arătau simptome evidente de sarcină. Am început să mă îngrijorez, cu atît mai mult cu cît erau tineri şi vorbăreți. Le-am zis răspicat că nu era nimic amuzant în chestia asta şi că astfel de glume pot cauza prejudicii grave reputației unui medic. Am alergat imediat să-l caut pe Arthur. L-am găsit în cafeneaua spitalului.

—Art! i-am spus. Mă nelinişteşte ceva.

Aşezat la masă, în fața unei cafele, Arthur părea cel mai bine dispus om din lume.

— John, sper că nu ai probleme ginecologice! izbucni el în rîs.

— Nu tocmai. Am auzit prin laborator că ai cîteva prelevări pozitive. Eşti la curent?

Buna dispoziție i-a dispărut ca prin farmec.

— Da, spuse el. Sînt la curent.

— Voiam numai să-ți spun. Dacă se află, s-ar putea să iasă nasol în consiliul medical şi...

Dădu din cap.

— Nu, nu. În privința asta, nici o problemă.

— La naiba, doar ştii prea bine ce se poate crede.

— Da. S-ar putea crede că fac avorturi atunci cînd nu este cazul.

Vorbea în şoaptă, cu un calm aproape perfect. Se uita fix în ochii mei şi nu ştiu de ce privirea lui mă făcea să mă simt incomod.

— Cred că ar fi bine să stăm de vorbă amîndoi. Ce zici, bem ceva în seara asta? Pe la şase e bine?

— E bine.

— Bun, atunci ne vedem în parcare. Aşa, şi dacă ai ceva timp liber pînă atunci, eşti dispus să arunci o privire peste un caz de-al meu?

— Mda, m-am încruntat eu.

— Pacienta se numeşte Suzanne Black. Numărul A0-221365.

Am mîzgălit repede numărul pe o bucată de şervețel, întrebîndu-mă cum îşi amintea Arthur atît de bine cazul ăsta. De obicei, doctorii rețin o groază de lucruri în legătură cu bolnavii lor, dar numărul de înregistrare din spital, aproape niciodată.

M-am dus în arhivă şi am scotocit după fişa Suzannei Black. Nu era prea voluminoasă, aşa că am citit-o pe loc. Suzanne Black era pacienta doctorului Lee, în vîrstă de 20 de ani. Era studentă în anul III, la o universitate din Boston. Problema ei principală era ciclul neregulat. La consultație s-a stabilit că nu cu mult timp în urmă avusese un acces de rubeolă.

Se simțea foarte obosită şi s-a dus la policlinica studențească, unde un medic a examinat-o, să-i caute o eventuală mononucleoză. Avea pierderi de sînge la fiecare şapte sau zece zile, dar nu cicluri normale. Situația aceasta dura de două luni. Tînăra se simțea tot obosită şi avea o stare letargică.

La consult nu s-a găsit nimic anormal, cu excepția unei febre uşoare. Normale au ieşit şi analizele de sînge, chiar dacă hemoglobina era uşor scăzută.

Doctorul Lee i-a prescris un chiuretaj biopsic, pentru a-i corecta neregularitatea ciclului. Toate acestea se întîmplau în 1956, înainte de răspîndirea tratamentului

cu estrogeni. Chiuretajul biopsic a decurs normal şi nu s-a semnalat nici o urmă evidentă de tumoare sau sarcină. Tînăra a reacţionat bine la tratament. Rămasă sub observaţie încă trei luni după aceea, a avut ciclu normal.

Cazul părea unul obişnuit şi în mod normal nu putea pune probleme. O boală sau tensiuni emoţionale pot deregla cronometrul biologic şi să perturbe ciclul menstrual. Chiuretajul permite să pui ceasul la ora exactă, să-l potriveşti. Nu-mi dădeam seama de ce a vrut Art să citesc fişa asta. Am verificat şi raportul anatomo-patologic despre starea ţesutului. Textul era scurt şi clar: impresie generală normală, examen microscopic normal. Semnat: doctor Sanderson.

Am pus fişa la loc şi m-am întors în laborator. Pe drum, mă sîcîia gîndul că nu-mi puteam da seama ce nu era în ordine cu cazul acela. Mi-am terminat treaba pe care o mai aveam de făcut şi, dintr-o dată, nu ştiu ce mi-a venit să mă gîndesc la eşantionul de ţesut.

La fel ca aproape toate spitalele, spitalul *Lincoln* păstra şi el în nişte arhive speciale eşantioanele patologice. Sînt conservate toate şi poţi găsi eşantioane vechi de 20-30 de ani, ştiind exact de la care pacient au fost prelevate. Sînt aranjate în nişte cutii lungi, asemănătoare cu sertarele cu fişe din biblioteci.

În spitalul *Lincoln,* cutiile acestea umpleau o cameră întreagă. M-am dus direct la cutia pe care o căutam şi am găsit imediat eşantionul 1365. Pe etichetă erau scrise numărul cazului şi iniţialele doctorului Sanderson.

L-am luat şi m-am îndreptat spre sala de microscopie, unde am găsit un microscop liber. Am potrivit lamela şi am aruncat o privire.

Am înţeles imediat.

Era un fragment de ţesut uterin. O endometrie în faza de proliferare mi-a părut mai mult sau mai puţin

normală, însă ce mi-a atras imediat atenția a fost colorantul utilizat. Țesutul fusese colorat cu o soluție Zenker, care colorează totul în albastru sau în verde strălucitor. Este un colorant destul de puțin folosit, utilizat îndeosebi în cazul unor diagnostice speciale.

Pentru analizele de rutină se foloseşte în special hematoxylină, care colorează în roz sau în roşu aprins. Aproape toate eşantioanele de țesut erau tratate cu hematoxylină şi atunci cînd era cazul, motivul schimbării colorantului era consemnat în raportul biopsiei.

Numai că de data aceasta, doctorul Sanderson nu a menționat folosirea soluției Zenker. Concluzia era prea evidentă ca să nu sară în ochi: eşantionul original de țesut fusese înlocuit. M-am uitat atent la scrisul de pe etichetă. Era al lui Sanderson, fără nici o îndoială. Oare ce se întîmplase?

Imediat însă mi-au trecut prin cap şi alte posibilități. Probabil că Sanderson uitase pur şi simplu să treacă în raport faptul că s-a folosit un alt colorant decît cel obişnuit. Sau poate au existat două eşantioane, unul tratat cu colorant normal şi celălalt cu Zenker, singurul conservat fiind cel din urmă. Sau, dacă nu, s-a produs o simplă încurcătură, în definitiv, un lucru scuzabil.

Însă nici una dintre aceste presupuneri nu a avut tăria de a mă convinge. Aşteptînd cu nerăbdare ora şase, nu am încetat să mă frămînt. La ora stabilită am coborît în parcare, unde m-am întîlnit cu Art şi am urcat în maşina lui. Voia să discutăm undeva departe de spital. Mă întrebă în timp ce conducea:

— Ei, ia zi! Ai citit fişa?

— Da, foarte interesantă.

— Eşantionul l-ai verificat?

— Da. Este cel original?

— Vrei să întrebi dacă a fost luat de la Suzanne Black, nu?!

— Nu se poate spune că ai fost din cale afară de prudent. Nu era un colorant obişnuit. O neglijență ca asta îți poate crea probleme serioase. De unde ai făcut rost de eşantionul fals?

— De la un vînzător de eşantioane de țesut. Prelevare endometrică normală.

— Şi cine le-a înlocuit?

— Sanderson. Nu eram prea priceput pe vremea aia. Sanderson a venit cu ideea să înlocuim eşantionul, ca să poată scrie în raport că totul era normal. Cu timpul, am căpătat experiență şi acum, bineînțeles, avem metode mult mai rafinate. De fiecare dată cînd îți cade în mînă o prelevare normală, Sanderson taie şi cîteva eşantioane în plus, să le avem de rezervă.

— Stai aşa, vrei să spui că Sanderson este încurcat cu tine în afacerea asta?

— Exact. De ani de zile.

Sanderson era un om la locul lui.

— Vezi tu, zise Art, fişa aia din arhivă nu este decît o minciună. Fata avea douăzeci de ani. A avut rubeolă. Avea şi ciclu neregulat, dar asta din cauză că era însărcinată. A rămas gravidă într-o seară, cu un tip pe care-l iubea şi cu care voia să se căsătorească; atîta doar că voia mai întîi să-şi termine studiile, lucru imposibil cu un copil, în plus, a mai luat de undeva şi rubeolă. Nu era fata deşteptăciunea pămîntului, dar era destul de inteligentă ca să-şi dea seama ce se întîmplă cu copilul dacă ea are rubeolă. Cînd a venit la mine, era speriată rău, abia după un sfert de oră mi-a cerut ajutorul. Eram nervos la culme. De abia îmi terminasem stagiatura şi nu îmi pierdusem încă idealismul. Îmi închipui ce putuse simți atunci sărmana fată. Trebuie să fi avut senzația că totul se prăbuşeşte în jurul ei. Abandonarea studiilor, viitorul său statut de mamă, un copil foarte probabil anormal – suficient încît să înnebunească. Părea o fată cuminte, de treabă şi îmi era

milă de ea, dar i-am spus nu. O compătimeam din toată inima şi mă simţeam un nemernic pentru că nu fac nimic să o ajut, dar i-am explicat că eram legat de mîini şi de picioare. După aceea m-a întrebat dacă avortul este o operaţie periculoasă. Iniţial am crezut că vrea să se măcelărească singură, aşa că i-am răspuns că da. Atunci mi-a spus că a auzit de cineva din cartierul de nord, care ar putea-o rezolva cu două sute de dolari. Era vorba despre un fost infirmier care a lucrat în Marină. Mi-a spus că dacă sînt hotărît în continuare să nu o ajut, se duce să-l caute. Şi cu asta, a plecat de la mine.

Art oftă adînc şi dădu trist din cap.

— În seara aceea m-am întors acasă răvăşit de tot. O uram pe fata aia, înţelegi? O uram pentru că a intrat în clientela mea, pe care tocmai mă străduiam să mi-o formez, pentru că se băgase în viaţa mea atît de meticulos organizată. O uram pentru dilema groaznică pe care mi-a băgat-o în cap. Nu am mai putut să dorm. Am stat şi m-am gîndit toată noaptea. Mi-o şi închipuiam în cartierul ăla nenorocit, intrînd într-o cameră împuţită să o măcelărească sau poate chiar s-o omoare acolo cine ştie ce nemernic. M-am gîndit apoi la nevastă-mea, la copilaşul nostru şi la cît eram de fericiţi. Mi-am adus aminte de toate avorturile făcute de amatori, cîte am văzut ca stagiar, cînd ne aduceau noaptea la camera de gardă fete tinere pline de sînge şi horcăind. Mi-am amintit apoi de spaima pe care am tras-o de cîteva ori cu Betty, cît eram studenţi. Ne dădeam cu capul de pereţi cîte şase săptămîni aşteptînd să-i vină ciclul. Ştiam foarte bine că nimeni nu este la adăpost de o sarcină nedorită. Ori asta nu ar trebui să fie o catastrofă şi să considere că este crimă să scapi de sarcina pe care nu o doreşti.

Îl ascultam pufăind din ţigară, fără să zic nimic.

— Atunci, reluă Art, m-am ridicat din pat în miezul nopţii, m-am dus la bucătărie şi am băut şase cafele,

fără să îmi iau ochii de pe peretele din fața mea. Spre dimineață am ajuns la concluzia că legea era nedreaptă. M-am gîndit că medicii au şi aşa prea multe motive să se creadă Dumnezei, dar o situație ca asta le întrecea pe toate. O femeie bolnavă venise la mine şi mă rugase să o ajut, iar eu o refuzasem numai pentru că mă puteam spăla pe mîini cu legea. Era legal! Gîndul ăsta mă înnebunea cel mai tare. Pur şi simplu refuzasem să îi acord îngrijiri medicale. Eu, medic! Păi asta era la fel de grav ca şi cînd aş fi refuzat să-i dau unuia penicilină şi să îl las să crape. Era la fel de grav şi la fel de stupid. Cum am ajuns la serviciu, m-am şi dus să-l caut pe Sanderson despre care ştiam că are idei liberale despre o grămadă de lucruri. I-am explicat situația şi i-am zis că vreau să fac un chiuretaj, iar el mi-a promis că se va aranja ca biopsia să ajungă pe mîna lui la analize. S-a ținut de cuvînt şi a făcut ce trebuia. Aşa a început toată treaba.

— Şi de atunci faci avorturi?

— Da, zise Art, atunci cînd le consider justificate.

Am ajuns într-un bar din North End, unul fără pretenții prea mari, plin pînă la refuz de muncitori italieni şi germani. Art era pus pe discuții, aş zice chiar pe confidențe.

— Mă întreb mereu, zise el, cu ce ar fi semănat medicina, dacă religia noastră ar fi fost cea a scientiştilor creştini? Pînă în vremurile noastre nu ar fi contat prea mult, de-a lungul istoriei medicina a rămas relativ primitivă şi ineficace. Dar imaginează-ți un scientism creştin puternic în ziua de azi, în epoca antibioticelor. Închipuie-ți grupuri de presiune militînd împotriva acestor remedii. Închipuie-ți nişte oameni bolnavi care mor în sînul unei societăți care ştie foarte bine că boala lor nu este neapărat mortală şi că există mijloace foarte simple de a-i vindeca. Ce s-ar întîmpla într-o societate ca asta? Nu ar apare imediat rețele care

s-ar ocupa cu traficul de antibiotice? Nu s-ar înregistra cazuri de oameni morți datorită unor supradoze sau datorită consumului de antibiotice falsificate pe piața neagră? Şi ce ar mai fi atunci? Haos! Nebunie!

— Înțeleg analogia, i-am spus, dar tot nu m-ai convins.

— Ascultă, John! Morala trebuie să evolueze o dată cu tehnologia. Pune tu pe cineva să aleagă între posibilitatea de a muri moral, legal şi şansa de a trăi imoral şi ilegal. Te asigur eu că va alege viața, fără să ezite. Azi ştie toată lumea că avortul este o operație uşoară şi sigură. Se face foarte repede, nu e periculoasă şi e ieftină. Se ştie că poate fi o soluție simplă şi că de ea depinde fericirea multora. Ăsta-i motivul pentru care o solicită oamenii. Şi o obțin, într-un fel sau altul. Dacă sînt bogați, se duc în Japonia sau în Porto Rico; dacă sînt săraci, se descurcă ei să găsească un fost infirmier din marină. Oricum, într-un fel sau altul, avorturi se fac.

— Art, este ilegal!

Zîmbi.

— Poftim! N-aş fi crezut niciodată că tu iubeşti legea atît de mult.

Făcea aluzie la trecutul meu. După ce terminasem liceul, m-am înscris la drept unde am ajuns la capătul răbdărilor după numai un an şi jumătate. Mi-am dat seama că nu îmi place şi am încercat medicina. Între timp, am fost o vreme şi prin armată.

— Bine, dar e cu totul altceva. Pe cînd, pe tine, dacă te-au prins, intri la pîrnaie, ți-au luat diploma şi nu mai practici tu medicina cîte zile mai ai. Ştii foarte bine.

— Ştiu exact ce-am făcut.

— Nu vorbi prostii.

— Cred, spuse el, că e bine ceea ce fac.

Uitîndu-mă la el, mi-am dat seama că e convins de ce spune. Ulterior, m-am trezit şi eu în fața cîtorva cazuri

în care avortul ar fi fost soluția cea mai evidentă, ieşirea cea mai umană. Art se ocupa de aceste cazuri. Eu am sfîrşit prin a mă alătura lui Sanderson în operațiunea de acoperire din laboratorul patologic.

De noi depindea totul ca să nu se afle nimic în consiliul medical, lucru absolut necesar, deoarece întrunea toți şefii de secții, plus încă şase medici aleşi prin rotație. Vîrsta medie a membrilor consiliului era de 61 de ani şi, indiferent de rotații, cel puțin o treime erau catolici.

În mod evident, secretul nostru nu putea fi păstrat foarte bine. Mulți dintre medicii tineri ştiau cu ce se ocupă Art şi cea mai mare parte dintre ei îl aprobau deoarece acesta cîntărea serios fiecare caz în parte, dacă să intervină sau nu şi avea bunul-simț să nu facă o afacere din toată treaba asta. De altfel, cei mai mulți dintre tinerii săi confrați ar fi făcut şi ei avorturi dacă ar fi avut curajul necesar.

Alți cîțiva, în schimb, nu erau de acord cu Art şi l-ar fi denunțat, dacă ar fi avut tupeu. Mă refer la Whipple şi la Gluck, nişte constipați îmbîcsiți, la care convingerile religioase înăbuşeau mila pentru aproape.

Multă vreme mi-am făcut griji serioase în legătură cu Whipple şi Gluck. Însă, în cele din urmă, am ajuns să tratez cu indiferență disprețul şi privirile lor veninoase şi mutrele lor înțepate. Probabil că a fost o greşeală din partea mea.

Acum că a fost prins, dacă Art o să cadă, nici Sanderson nu va mai rezista mult. După care urmez eu.

Ajuns la poliție, nu am găsit loc pentru a-mi parca maşina. Prima parcare era cu patru străzi mai încolo. Am sărit din maşină şi aproape că am luat-o la fugă înapoi să aflu de ce îl închiseseră pe Art.

Capitolul 2

Cu ceva ani în urmă, în armată, am ajuns la un moment dat în Poliția Militară din Tokyo. Am învățat multe lucruri acolo. Pe vremea aceea, în timpul ultimelor faze ale ocupației, membrii Poliției Militare erau cei mai puțin iubiți oameni din oraş. Uniformele noastre le aminteau japonezilor despre autorităților lor militare, de care se cam saturaseră pînă peste cap. În ochii militarilor americani, mai ales ai celor care aveau bani de dat pe whisky sau pe sake, reprezentau sursa tuturor frustărilor şi constrîngerilor vieții din armată. Aşadar, nu prea avea cine să ne iubească şi – mai mult – cîțiva prieteni de-ai mei au avut nişte experiențe foarte neplăcute. Unul dintre ei a rămas fără un ochi într-o bătaie cu cuțitele, iar altul a fost ucis.

Eram înarmați, desigur. Îmi aduc aminte de ziua în care am primit revolverele. Căpitanul, cătană bătrînă, om uns cu toate alifiile, ne-a spus: "Băieți, acum că tot aveți armele voastre, ascultați de mine şi nu le folosiți niciodată. Găuriți vreun bețiv care să vă facă bucata şi după cîteva zile aflați că tata lui sau că unchiu-său e deputat sau general. Purtați pistoalele la vedere, dar să li se vadă numai mînerele; să nu iasă din teacă cu nici un preț. Terminat."

Practic, aveam ordin să rezolvăm orice situație printr-o cacialma.

Mi-am adus aminte de toate acestea cînd am văzut mutra sergentului de la comisariatul din Charles Street. Se uita la mine şi cred că îmi închipui cu ce plăcere mi-ar fi dat un pumn între ochi.

— Mda! Ce doriți?

— Să-l văd pe doctorul Lee.

Începu să zîmbească.

— Care va să zică chinezoiu' a avut ghinion, nu? A intrat la mititica.

— Vreau să-l văd.

— Nu se poate.

S-a aplecat apoi peste birou şi a început să scormonească prin hîrţoagele lui, ca şi cînd ar fi avut treabă pînă peste cap. Practic, îmi dăduse liber şi, din atitudinea lui, trebuia să înţeleg că dacă nu plec frumuşel, se enervează şi nu e bine.

— Îmi puteţi spune şi mie de ce?

— Uite că nu.

Mi-am scos liniştit carneţelul şi stiloul.

— Daţi-mi, vă rog, numărul dumneavoastră matricol.

— Aha, vrei să faci pe periculosul. Hai, ieşi repede afară, că încep să mă enervezi. Nu vezi nici un număr. Valea!

— Legea vă obligă să vă daţi numărul, la cererea oricui.

— Bravo ţie! Acum, şterge-o!

M-am uitat lung la insigna lui şi m-am făcut că-i notez numărul, după care m-am îndreptat spre uşă.

— Şi, mă rog, unde vă duceţi aşa? mă întrebă sergentul, ca şi cînd era vorba despre ceva total lipsit de importanţă.

— Pînă în faţa uşii. E acolo un telefon public.

— Da, şi?

— Păi mă gîndeam la soţia dumitale. Pun pariu că s-a chinuit săraca vreo cîteva ore ca să-ţi coasă gradele alea pe umăr. Superiorii matale au nevoie doar de zece secunde să ţi le dea jos. Ştii, de obicei, folosesc o lamă de ras; iese impecabil, nici măcar nu ciupeşte uniforma.

Se ridică greu de la birou.

— Şi pentru ce aţi venit aici?

— Să-l văd pe doctorul Lee.

— Sînteţi avocatul lui?

— Exact.

— Păi de ce nu mi-ați spus aşa de la început?

Sergentul îşi luă legătura de chei din sertar.

— Poftiți!

Îmi zîmbea el amabil, dar ochii lui spuneau cu totul altceva. L-am urmat pînă la capătul celălalt al comisariatului. A tăcut tot drumul, dar a mîrîit el ceva de două sau trei ori. Am ajuns în sfîrşit, mi-a deschis şi apoi mi-a spus, fără să se uite la mine:

— Nu mi se poate reproşa că sînt prudent. O crimă e o crimă, ştiți şi dumneavoastră.

— Da, ştiu.

Art era închis într-o celula frumoasă, dacă se poate spune aşa. Curată şi cu un aer suportabil. De fapt, la Boston se găsesc cîteva dintre cele mai frumoase celule din America. Trebuie şi din astea: o mulțime de oameni celebri au avut ocazia să petreacă vreo cîteva ore închişi. Funcționari, artişti, oameni din ăştia. Poți să-i ceri cuiva să-şi pregătească o campanie electorală într-o celulă de prost gust? Parcă nu prea merge, nu ar fi cinstit, nu de altceva.

Pe Art l-am găsit lungit în pat, uitîndu-se la țigara care îi ardea între degete. Pe jos era plin de chiştoace şi de scrum. Se ridică în capul oaselor.

— John!

— Aveți zece minute, zise sergentul.

Am intrat în celulă, sergentul zăvorăşte uşa după mine şi rămase acolo sprijinit de gratii.

— Mulțumesc, i-am spus, acum ne puteți lăsa.

Fără să spună nimic, mi-a aruncat o privire răuvoitoare şi plecă legănîndu-şi umerii, zornăind cheile în mînă. Rămaşi singuri, l-am întrebat pe Art:

— Merge?

— Aşa cred.

Art este un bărbat scund şi meticulos, pus mereu la patru ace. S-a născut la San Francisco, într-o familie mare, de medici şi jurişti. Are pielea mai degrabă

măslinie decît galbenă, nu are ochii oblici, iar părul lui este de un cafeniu deschis. Presupun că maică-sa a fost americancă, deoarece nu seamănă deloc cu un chinez. Era foarte nervos. Mîinile lui nu aveau stare deloc, i se mişcau ca aripile unui fluture. Impresia generală era mai curînd cea lăsată de latinitate decît de Orient sau America.

Acum era palid şi rigid. Cînd s-a ridicat din pat, ca să măsoare celula, a făcut-o cu gesturi iuți şi sacadate.

— Frumos din partea ta că ai venit, John.

— Dacă te întreabă cineva ceva, sînt reprezentantul avocatului tău. Numai aşa m-am putut strecura. Ți-ai sunat avocatul?

— Nu, încă nu.

— Şi de ce pierzi vremea?

— Habar n-am.

Se frecă pe frunte, apoi îşi masă uşor ochii.

— Încă nu reuşesc să-mi fac ordine în minte. Mi se pare atît de lipsit de sens...

— Cum îl cheamă pe avocatul tău?

Îmi dădu numele şi l-am notat în agendă. Avea un avocat bun. După părerea mea, s-a gîndit el că într-o bună zi s-ar putea să aibă nevoie.

— *OK,* îl sun cum ies de aici. Acum, zi-mi şi mie ce s-a întîmplat.

— Am fost arestat, zise Art, pentru o crimă.

— Aşa am înțeles şi eu. De ce m-ai chemat?

— Pentru că tu te mai pricepi la chestii de genul ăsta.

— La chestii criminalistice? Nu mă pricep deloc.

— Dar ai studiat dreptul...

— Un an întreg, atît, i-am răspuns. Şi de atunci au trecut zece ani. Eram aşa de bun, că aproape m-au dat afară. Din puținul care l-am învățat nu mai țin minte o buchie.

— John, avem în faţă o problemă medicală şi juridică totodată. Una fără alta nu merge. Am nevoie de ajutorul tău.

— Cred că am face bine să începem cu începutul.

— John, n-am ucis-o eu. Îţi jur că nu eu. Nu am atins-o niciodată pe fata asta.

Se învîrtea prin celulă din ce în ce mai repede. A trebuit să-l apuc de braţ şi să-l opresc.

— Stai jos, i-am zis, şi începe cu începutul.

Scutură din cap şi stinse ţigara. Şi-a aprins alta imediat şi a zis:

— M-au ridicat azi-dimineaţă, de acasă, pe la şapte. M-au adus aici şi m-au luat la întrebări. Întîi mi-au spus că este doar o formalitate. Habar n-am ce înţeleg ei prin asta. După aia s-au făcut răi.

— Cîţi erau?

— Doi. Şi la un moment dat a mai venit unul.

— Te-au agresat? Te-au luat la palme? Ţi-au băgat lampa în ochi?

— Nici vorbă.

— Nu ţi-au spus că ai dreptul la un avocat?

— Ba da, dar nu de la început, mai tîrziu, cînd mi-au citit drepturile.

Art zîmbi plin de tristeţe şi de cinism, aşa cum numai el ştia.

— Vezi, la început nici nu părea să fie vorba despre un interogatoriu propriu-zis, din cauza asta nu mi-a dat prin cap să îmi chem avocatul. Nu făcusem nici un rău. Mi-au împuiat capul cu tot felul de chestii pînă să pomenească ceva despre fată.

— Care fată?

— Karen Randall.

— Care Karen Randall? Nu cumva…

— Ba tocmai, fata lui J.D.Randall.

— Dumnezeule!

— La început m-au întrebat ce ştiu despre ea, dacă mi-a fost pacientă. Întrebări din astea... Le-am spus că da, că a venit la mine s-o consult săptămîna trecută. Se plîngea de o amenoree.

— Amenoree? De cîtă vreme?

— De patru luni.

— Şi le-ai zis ceva despre astea patru luni?

— Nu, nu m-au întrebat.

— Bine.

— În schimb, mi-au mai cerut şi alte detalii despre consultație. Voiau să ştie dacă mai avea şi alte probleme, cum s-a purtat cît a fost la mine... Ce puteam să le spun, decît că pacienta avea încredere în mine? Atunci au schimbat tactica. M-au întrebat unde am fost ieri-seară. Le-am zis că mi-am terminat treaba la spital, după care am făcut o plimbare prin parc. M-au mai întrebat dacă am mai trecut pe la mine la cabinet. Le-am răspuns că nu. M-au întrebat dacă m-a văzut cineva prin parc. Le-am spus că nu îmi aminteam să mă fi întîlnit cu cineva cunoscut.

A tras adînc din țigară. Îi tremurau mîinile.

— După asta, au început să mă ia la întors. Eram sigur că nu m-am mai întors la cabinet? Ce-am făcut după ce m-am plimbat? Sigur nu am mai văzut-o pe Karen de săptămîna trecută? Mă înnebuniseră. Nu puteam să înțeleg unde voiau să ajungă, unde voiau să bată.

— Şi unde băteau?

— Azi-dimineață, la patru, Karen Randall a ajuns în sala de urgențe de la *Memorial Hospital,* adusă de maică-sa. Sîngera puternic, i s-a scurs tot sîngele din vene. Cînd a adus-o, era deja în stare de şoc hemoragic. Nu ştiu ce fel de prim-ajutor i-au dat. Oricum, cert este că a murit şi poliția crede că eu i-am făcut un avort ieri-seară.

Ultima lui afirmație m-a făcut să mă încrunt bănuitor. Ceva scîrțîia pe undeva.

— Şi, mă rog, ce motive au ei să te bănuie tocmai pe tine?

— Nu mi-au spus ce motive au. Mă gîndesc că puştoaica o fi delirat şi mi-a pomenit numele cînd a ajuns la spital. Nu ştiu.

Am scuturat din cap.

— Art, dacă sticleții se tem de ceva ca dracu' de tămîie, aia arestare nenorocită se cheamă. Dacă te-au arestat şi nu vor putea să-şi justifice fapta, vor cădea multe capete. Tu eşti un membru respectat al corpului medical, nu eşti un vagabond, un bețiv, fără un ban şi fără prieteni. Poți apela la cei mai buni avocați şi poliția e conştientă că te vor ajuta. Nu cred că ar fi îndrăznit să facă vreo acuzație la adresa ta fără să îşi asigure spatele.

Art dădu din mîini, iritat de argumentul meu.

— Dar tu nu crezi că polițiştii mai sînt şi proşti?

— Bineînțeles că sînt proşti, dar nici chiar în halul ăsta.

— Bine, dar atunci nu văd cu ce pot fi siguri că mă înfundă.

— Ba trebuie să ştii!

— Ştiu pe naiba, nu ştiu nimic, îmi răspunse el, reîncepînd să se învîrtă prin celulă. Nu am nici măcar cea mai vagă idee.

L-am privit lung cîteva clipe şi mă gîndeam cînd să-i pun întrebarea, căci ştiam prea bine că trebuia să i-o pun mai devreme sau mai tîrziu. Art şi-a dat seama de întrebarea tăcută din privirile mele.

— Nu, spuse el.

— Ce nu?

— Nu eu i-am făcut avortul! Şi nu te mai uita aşa la mine, încetează!

Se aşeză brusc pe marginea patului şi începu să bată darabana pe noptieră.

— Of, Doamne, măcar de-aş putea să beau un păhărel.

— Ai face bine să nu mai simţi nevoia să bei un păhărel, Art.

— Ah, la naiba!

— Tu nu bei decît în societate, i-am zis, şi atunci cu moderaţie.

— Tu pentru ce eşti aici? Să mă judeci cum mă port, ce fac sau pentru...

— Eu nu judec nimic, Art; şi cît despre tine, nu te ajută cu nimic să te înfurii pe mine.

Păru să-şi revină ca după un duş rece.

— Mai bine vorbeşte-mi despre consultaţia fetei, i-am spus.

— N-am mare lucru să-ţi spun. A venit la mine să îmi solicite un avort, dar am refuzat-o pentru că era în luna a patra. I-am explicat de ce nu se poate, că este prea tîrziu, şi că un avort în clipa de faţă implică în mod automat şi o laparotomie.

— Şi ai convins-o?

— Mie aşa mi s-a părut.

— În fişă ai trecut?

— Nimic, n-am făcut nici o fişă pe numele de Karen Randall.

Am oftat greu.

— Uite ceva ce miroase urît. De ce nu i-ai făcut?

— Păi dacă nu îmi solicitase nici un tratament, cum să o fi trecut printre bolnavele mele? Nu i-am mai făcut fişă pentru că mă gîndeam că nu am s-o mai văd niciodată.

— Şi cum o să explici tu chestia asta poliţiei?

— John, ştii ceva? Dacă îmi spuneai dinainte că puştoaica o să mă bage la apă, acţionam cu totul altfel. Clar?

Mi-am aprins o ţigară şi m-am lăsat cu spatele la perete; am simţit zidul rece pe ceafă şi m-am scuturat. Deja vedeam situaţia într-un mod clar, cu toate pericolele posibile, inclusiv detaliile, care – inofensive într-un alt context – căpătau acum o importanţă imensă.

— Cine ţi-a trimis-o pe Karen?

— Peter. Cel puţin aşa am presupus pe moment.

— Peter Randall?

— Da, e medicul ei.

— Şi tu n-ai mai întrebat-o pe Karen cine a trimis-o la tine?

De obicei, Art era foarte atent la lucrul acesta.

— Nu. Într-o zi, cînd eram obosit, a intrat în cabinet şi mi-a spus direct ce vrea de la mine, fără să se mai codească, să se mai învîrtă în jurul cozii. Mi-a povestit totul şi am înţeles că Peter mi-a trimis-o, ca să-i explic eu că e prea tîrziu pentru un avort.

— Ce te-a făcut să bănuieşti asta?

— Eu ştiu? N-am avut nici un motiv special.

Toată povestea asta nu avea nici un sens. Eram sigur că Art îmi ascundea ceva.

— Mai e cineva din familia Randall care ţi-a fost trimis la consultaţie?

— Ce vrei să spui?

— Nimic altceva decît ceea ce am zis.

— Mi se pare că întrebarea ta nu prea are multe în comun cu problema noastră.

— Posibil.

— Te asigur că te înşeli, John.

Am oftat şi mi-am mai aprins o ţigară. Îl cunoşteam bine pe Art şi ştiam că dacă se încăpăţînează, nu mai are nici un rost să insist.

— *OK,* atunci mai zi-mi ceva despre fată.

— Ce vrei să ştii?

— Ai mai văzut-o vreodată?

— Nu.

— Ai întîlnit-o cîndva, undeva în societate?

— Nu.

— Nu i-ai ajutat nici o prietenă?

— Nu.

— Ce te face să fii aşa de sigur?

— Ia mai du-te dracului, că mă enervezi! De unde vrei să fiu sigur? Nu avea decît optsprezece ani, cîte fete de vîrsta asta am mai chiuretat eu?

— *OK,* e în regulă, i-am zis.

Cred că avea dreptate. Ştiam că, de obicei, nu făcea avorturi decît femeilor măritate, în jur de 30 de ani. Îmi spunea mereu că nu era curios să se încurce cu puştoaice, decît în cazuri excepţionale.

Riscurile erau mai reduse cu femeile măritate sau cu cele mature, deoarece acestea sînt cu mult mai realiste şi, mai ales, mai discrete. Ştiam însă că, în ultima vreme, Art se ocupase şi de cîteva femei mai tinere, deoarece, spunea Art, a le trata numai pe cele măritate este o formă de discriminare. Şi cred că vorbea jumătate în glumă, dar jumătate şi în serios.

— Cum ţi s-a părut că era cînd a venit la tine?

— Mi-a făcut impresia unei fete de treabă, zise Art. Era frumoasă, inteligentă, echilibrată. Foarte directă, ţi-am mai spus. A intrat pe uşă, a luat loc, şi-a pus mîinile în poală şi mi-a turuit toată treaba, fără să respire. A folosit şi termeni medicali, ca amenoree. Normal, doar se trăgea dintr-o familie de medici.

— Era nervoasă?

— Da, bineînţeles, ca toate care ajung la mine în situaţia ei. Din cauza asta e atît de greu de stabilit diagnosticul diferenţial.

Diagnosticul diferenţial al amenoreei, în special în cazul unor fete tinere, consideră nervozitatea drept o etiologie foarte probabilă. Deseori întîrzierea sau absenţa ciclului se poate datora unor factori psihologici.

— Bine, dar îţi dai seama, erau patru luni?

— Da, ştiu, sînt puține şanse. Aşa, printre altele, mi-a spus că se îngrăşase.

— Cît?

— Trei kilograme.

— Nesemnificativ pentru diagnostic.

— Nu, zise el. Dar poate fi un amănunt important.

— Ai examinat-o?

— Nu. I-am propus, dar a refuzat. Venise pentru avort şi cînd i-am spus nu, a plecat.

— Ți-a spus ce are de gînd?

— Da. A ridicat din umeri şi mi-a zis: "Bine. Atunci nu-mi rămîne decît să le spun tot şi fac copilul."

— Deci, după tine, nu intenționa să caute alt medic, să avorteze?

— Exact. Fata părea foarte inteligentă şi foarte sensibilă. Mi s-a părut că a înțeles punctul meu de vedere. Aşa fac mereu în cazuri din astea: îi explic femeii că este prea tîrziu, că avortul este prea riscant şi că e bine să se obişnuiască cu ideea că va avea un copil.

— Din cîte se pare, s-a răzgîndit.

— Fără nici o îndoială.

— Mă întreb oare de ce.

Pe Art l-a pufnit rîsul.

— I-ai văzut părinții?

— Nu, i-am răspuns. Tu?

— Niciodată, dar am auzit cîte ceva despre ei.

— Ce ai auzit?

Atunci a sosit şi sergentul, care băgă cheia în broască.

— Vizita s-a terminat, spuse el.

— Încă cinci minute, sergent!

— Nu, vizita s-a terminat.

Art mai avu timp să mă întrebe:

— Ai vorbit cu Betty?

— Da, e bine. Cum ies de aici, o sun şi-i spun că şi tu eşti bine.

— O să se îngrijoreze.
— O trimit pe Judith să stea cu ea. O să fie bine.
Art îmi zîmbi cu tristețe.
— Îmi pare rău că te-am deranjat.
— Nu-i nici un deranj.
Am aruncat o privire spre sergentul care mă aştepta cu uşa deschisă.
— Nu au cum să te țină aici. După-amiază eşti liber.
Sergentul scuipă jos. I-am strîns mîna lui Art.
— Chiar! Era să uit! Unde e cadavrul acum?
— Cred că la *Memorial Hospital.*
— O să verific. Şi nu-ți face griji, nu ai de ce.
Am ieşit din celulă şi sergentul zăvori uşa după mine. Cît ne-am învîrtit pe coridoarele acelea lungi, nu a scos nici un cuvînt, dar cum am ajuns în hol, se uită la mine, mormăind:
— Căpitanul doreşte să vă vadă.
— Foarte bine.
— Tare are chef să stea la taclale cu dumneata.
— O, plăcerea e de partea mea, sergent. Condu-mă la el, te rog.

Capitolul 3

Pe uşa verde şi scorojită se găsea o plăcuță pe care se putea citi: "Brigada Criminalistă". Dedesubt era o bucată de carton, pe care cineva scrisese de mînă: "Căpitan Peterson". Cînd am intrat, am văzut un bărbat masiv şi rigid, cărunt, cu părul tuns perie.
S-a ridicat şi a venit să-mi strîngă mîna, ocazie cu care am remarcat că şchiopăta. Avea ceva la piciorul drept, dar nu făcea nimic să-şi mascheze infirmitatea. Ba chiar dimpotrivă, mie mi s-a părut că exagerează cînd îşi tîrîie vîrful piciorului. La fel ca soldații, unii polițişti sînt mîndri de infirmitățile lor. Îți dădeai seama

că nu suferise un accident de circulație. Am încercat să determin proveniența handicapului şi am ajuns la concluzia că trebuie să fi fost o plagă. "Rareori se întîmplă să primeşti un cuțit în pulpă", mă gîndeam eu, cînd mi-a întins mîna.

— Căpitan Peterson.

— John Berry.

Ochii săi mă priveau reci şi duri. Mă invită să iau loc, arătîndu-mi cu mînă un fotoliu.

— Sergentul de serviciu mi-a spus că nu v-a mai văzut niciodată şi am considerat că este de dorit să ne întîlnim. Ştiți, noi cunoaştem cea mai mare parte a avocaților care se ocupă de asemenea cazuri.

Nu aveam nici un chef să-i fac pe plac şi să mă prezint imediat. Nu am scos nici un cuvințel. După o scurtă tăcere, Peterson insistă politicos.

— Ce birou de avocatură reprezentați?

— Birou de avocatură?

— Da.

— De ce birou de avocatură? Eu nu sînt avocat şi nu văd de ce să vă las să înțelegeți că aş fi.

Peterson se prefăcu surprins.

— Pe sergentul meu aşa l-ați făcut să înțeleagă.

— Serios?

— Serios. Aşa i-ați spus, că sînteți avocat.

— Nu se poate.

— Ba se poate, zise Peterson, arătîndu-mi că este calm.

— Cine a zis?

— Sergentul meu a zis.

— Se înşeală, în cazul ăsta.

Lăsîndu-se pe spate în fotoliu, îmi zîmbi; era un surîs prietenos, prin care parcă ar fi vrut să-mi spună: "Bine, bine, hai să nu ne enervăm din atîta lucru."

— Dacă am fi ştiut că nu sînteţi avocat, nu aţi fi primit niciodată permisiunea să îl vedeţi pe doctorul Lee.

— Tot ce se poate. Numai că pe mine nu m-a întrebat nimeni cum mă cheamă sau cu ce mă ocup şi nu m-a pus nimeni să semnez în registrul de vizite.

— Se vede treabă că sergentul s-a lăsat puţin depăşit de evenimente.

— Dacă-i vorba de el, nu mă miră deloc.

Peterson mai reuşi doar să afişeze un zîmbet lipsit de orice expresie. Gata, reuşisem să-l citesc, să-mi dau seama ce fel de om este: un poliţai care îşi ştia meseria, un tip care învăţase să tacă şi să înghită, pînă în ziua în care, la momentul potrivit, poate să-şi plătească poliţele cu vîrf şi îndesat. Un poliţist plin de diplomaţie şi politeţe, dar numai pînă în clipa în care se simte stăpîn pe situaţie.

— Bine, şi atunci? zise el în sfîrşit.

— Sînt un confrate al doctorului Lee.

Chiar dacă era surprins, în orice caz, pe chipul lui nu se citea nimic.

— Medic?

— Aţi ghicit.

— S-ar spune că voi, medicii, vă ajutaţi cam mult între voi, spuse fără să înceteze să-mi zîmbească. Cred că în două minute cît am apucat să discut cu el zîmbise mai mult decît în ultimii doi ani.

— Nu tocmai, domnule.

Încet-încet, chipul lui deveni din ce în ce mai rigid.

— Dacă sînteţi medic, atunci eu vă sfătuiesc să fugiţi de Lee ca de ciumă. Dacă nu, o să pierdeţi şi ultimul client din cauza publicităţii.

— Care publicitate?

— Păi, publicitatea care se va face în jurul procesului.

— Care proces? Va avea loc vreun proces?

— Da, cum să nu! Şi din cauza publicității, o să rămîneți fără clienți.

— Care clienți? Eu nu am nici un client.

— Lucrați în cercetare?

— Nu, eu sînt patolog, domnule.

De data asta, reuşisem să îl calc pe nervi. Pentru o clipă, am avut impresia că este gata să sară în picioare, dar s-a stăpînit imediat; se adînci cît mai confortabil înapoi în fotoliu.

— Patolog, care va să zică, repetă el.

— Exact. Lucrez în spitale, mă ocup de autopsii şi de alte treburi.

Peterson tăcu vreme de cîteva secunde. Îşi aranjă sprîncenele cu un gest reflex, se scărpină în dosul palmei, lăsă privirea să-i rătăcească pe birou... Se hotărî, în sfîrşit, să vorbească.

— Doctore, nu ştiu ce vrei dumneata să demonstrezi. Tot ce pot eu să îți spun este că nu avem nevoie de ajutorul dumitale şi că Lee a înfundat-o prea rău, ca să mai...

— Asta rămîne de văzut.

Peterson dădu neîncrezător din cap.

— Doar nu care cumva credeți că nu a încurcat-o?

— Păi, nu sînt tocmai sigur.

— Cam ce despăgubiri şi daune morale credeți că poate solicita un medic pentru reținere neîntemeiată?

— Un milion de dolari.

— Hai să zicem 500.000 de dolari. Restul oricum nu mai contează, problema e aceeaşi.

— Sînteți chiar atît de sigur că aveți o poziție inatacabilă?

— Absolut sigur. A, desigur, doctorul Lee vă poate cita ca martor în instanță. Asta ştim noi de multă vreme. Şi, bineînțeles, dumneavoastră o să faceți tam-tam mare la tribunal, o să spuneți cuvinte mari, o să încercați să zăpăciți juriul, fluturîndu-i pe sub nas dovezi ştiințifice,

chestii din astea. Însă ați uitat un singur lucru. Esențial.

— Şi care lucru, mă rog?

— Ați uitat că azi-dimineață o fată şi-a pierdut tot sîngele, de la o hemoragie şi că a murit la *Memorial Hospital.* De ce a murit? Din cauza unui avort ilegal. Asta-i toată treaba, simplu ca bună ziua.

— Înțeleg. Şi dumneavoastră susțineți că doctorul Lee este răspunzător de acest avort, nu?

— Susțin, dar nu numai atît, mai şi dovedesc.

— În cazul ăsta, aveți grijă să veniți cu dovezi clare. Nu de alta, dar doctorul Lee este un membru cunoscut şi respectat al...

Era pentru prima dată cînd Peterson lăsa nervii să pună stăpînire pe el.

— Ia ascultați puțin la mine! Drept cine o luați dumneavoastră pe fata asta? Era cumva una care se regulează la colțul străzii pe zece dolari? Era o fată cuminte, dată naibii de cuminte, de familie bună. Tînăra, frumoasă, bine crescută... Şi ştiți ce s-a întîmplat? A omorît-o unul, aşa cum omoară măcelarii vitele la abator. Şi nu era un oarecare. Nu era nici o moaşă bătrînă din Rosbury, nici un şarlatan de prin North End. Fata avea prea mult bun simț şi prea mulți bani ca să încapă pe mîna unora din ăştia.

— Şi, mă rog, ce vă face să credeți în vinovăția doctorului Lee?

— Asta nu vă priveşte pe dumneavoastră.

Am dat îngăduitor din umeri.

— Să ştiți că şi avocatul doctorului Lee o să pună aceeaşi întrebare la tribunal. Şi dacă nu ştiți ce să răspundeți...

— Ştiu eu ce trebuie să răspund.

Am preferat să rămîn în aşteptare. Într-un fel, eram curios să văd pînă unde ținea talentul şi diplomația lui Peterson. Dacă era într-adevăr tare, urma să tacă mîlc şi

să nu mai scoată un cuvințel. Nu îl obliga nimic să continue. A vorbi în continuare ar fi fost o greşeală din partea lui. Şi a vorbit.

— Avem un martor care a auzit-o pe fată spunînd numele lui.

— Cînd a ajuns fata la spital, era în stare de şoc, delira, aproape intrase în comă. Putea să zică orice, în asemenea condiții nu poate fi vorba despre o probă serioasă.

— Nu, nu. Cînd i-a zis numele, nu era în stare de şoc şi le-a zis mult mai devreme.

— Cui i-a zis?

— Maică-sii, răspunse Peterson cu un rînjet lat, plin de satisfacție. Maică-sa este gata să jure că fata i-a spus înainte de a pleca amîndouă la spital că doctorul îi făcuse avortul.

Capitolul 4

Am încercat să folosesc aceeaşi tactică pe care o utilizase Peterson la început, adică să rămîn absolut inexpresiv. Din fericire, prin natura profesiei, medicii exersează constant lucrul acesta. Ei învață să nu se arate deloc surprinşi atunci cînd un bolnav venit la consultație spune că face dragoste de zece ori pe noapte, că visează cum îşi cuțităreşte copiii, sau că bea cinci kile de vodcă pe zi. De altfel, ca să spun aşa, imperturbabilitatea unui medic face parte din mistica profesiei.

— Da, înțeleg, am spus.

Peterson a dat aprobator din cap.

— Un martor demn de toată încrederea, spuse. O femeie matură, bine echilibrată, prudentă. Şi foarte seducătoare. O să producă o impresie nemaipomenită asupra juraților.

— Se poate.

— Aşa, şi acum, că v-am arătat atîta sinceritate, poate îmi explicați şi mie de unde atîta interes față de persoana doctorului Lee?

— Îmi este prieten, asta-i tot.

— V-a căutat pe dumneavoastră chiar înainte de a-şi suna avocatul.

— Legea îi dă voie să dea două telefoane.

— Da, numai că aproape toată lumea care ajunge în situația lui îşi caută avocatul şi soția.

— Voia să vorbească cu mine.

— Mda! Tare aş mai fi vrut să ştiu şi eu de ce.

— În afară de medicină, mai am şi studii juridice.

— Ați terminat dreptul?

— Nu.

Peterson începu să bată darabana pe birou.

— Mă tem că nu înțeleg, zise el.

— După părerea mea, nici nu este obligatoriu să înțelegeți.

— Asta ar putea să însemne că, într-un fel sau altul, sînteți implicat şi dumneavoastră în afacerea asta?

— Tot ce-i posibil.

— Şi asta nu înseamnă cumva "da"?

— Înseamnă tot ce-i posibil.

Mă țintui cu privirea.

— Doctore Berry, dumneata te bagi de bunăvoie în gura lupului.

— Sînteți foarte sigur, văd, dar eu sînt un sceptic de felul meu.

— Şi dacă sînteți atît de sceptic, atunci de ce sînteți atît de convins că doctorul Lee este nevinovat?

— Nu sînt eu avocatul apărării, ca să spun aşa ceva.

— Vedeți dumneavoastră, oricine poate greşi, chiar şi un medic.

O dată ieşit afară în burnița friguroasă de octombrie, mi-am dat seama că s-a dus dracului încercarea de a mă lăsa de fumat. Peterson mă adusese la limita răbdării. Pînă la tutungerie, am fumat două țigări una după alta. Mă aşteptasem la un polițist tîmpit şi violent, iar Peterson nu era nici una, nici alta. Dacă nu m-a mințit, era tare pe poziție. Poate nu chiar nemaipomenit de tare, dar, oricum, suficient cît să nu-şi rişte gradele de pe umăr.

Şi totuşi, Peterson nu se găsea deloc într-o situație de invidiat. Pe de o parte, era periculos să-l aresteze pe doctorul Lee; dar, pe de altă parte, era periculos şi să nu-l aresteze, dacă apăreau prea multe argumente care să pledeze în favoarea vinovăției lui. Strîns cu uşa să ia o decizie, Peterson a luat-o. Problema lui era ca acum să tragă de timp cît mai mult cu putință. La o adică, în orice situație avea cum să dea înapoi: în cazul în care apăreau complicații, putea să arunce toată responsabilitatea în cîrca domnului Randall. Practic, putea să aplice o strategie foarte răspîndită printre internişti şi chirurgi, căreia îi spuneau EIFM. În jargon medical, asta însemna: "Eu îmi fac meseria".

În fața unor fapte suficient de semnificative, adepții acestei strategii trec la acțiune şi nu-i mai preocupă deloc dacă se înşeală sau nu; acțiunea lor are justificarea faptelor. Din punctul acesta de vedere, Peterson avea o poziție forte. Omul nu se juca cu jumătățile de măsură. Dacă Art sfîrşea prin a fi condamnat, Peterson nu primea nici o decorație. Dar dacă urma să fie achitat, Peterson era acoperit. De ce? Pentru că îşi făcea meseria.

Ajuns la tutungerie, am cumpărat două pachete de țigări şi am dat cîteva telefoane. Mai întîi, am sunat la laborator să-mi anunț colegii că lipsesc toată ziua. Apoi am sunat acasă, să-i spun lui Judith să meargă să stea cu Betty. Voia să ştie dacă îl văzusem pe Art. M-a mai

întrebat ce se întîmpla de fapt şi i-am răspuns că în cîteva ore trebuie să iasă.

De obicei nu îi ascund nimic. Eventual doar unele lucruri mărunte, lipsite de importanţă. Aşa, spre exemplu, nu i-am spus nimic despre ce s-a întîmplat cu cîţiva ani în urmă la un congres de chirurgie, cînd doctorul Cameron a călcat în străchini. Ştiam că dacă i-aş fi povestit lui Judith, ar fi suferit pentru soţia lui Cameron. Oricum, a compătimit-o din plin în primăvara trecută, cînd a divorţat. Divorţul acesta făcea parte dintre cele pe care noi le numeam DM, adică divorţ medical, dar nu avea nici o legătură cu situaţiile obişnuite, la care s-ar gîndi oricine. Ortopedist fiind, Cameron are de lucru pînă peste cap şi este omul care se dedică meseriei.

Într-o bună zi, a început să nu mai vină acasă la masa de prînz şi după cîţiva ani a sfîrşit prin a-şi petrece practic toată viaţa la spital. A suportat soţia lui cît a suportat, dar, în cele din urmă, nu a mai putut.

La început a urît ortopedia şi apoi l-a urît pe Cameron. A reuşit să păstreze ea copiii, a obţinut şi o pensie de 300 de dolari pe săptămînă, dar fericită tot nu este.

Ceea ce-şi doreşte, de fapt, este Cameron. Pe el îl vrea, dar fără medicină. Nici Cameron nu e mai fericit. L-am văzut săptămînă trecută şi îmi spunea că ar avea de gînd să se recăsătorească cu o infirmieră. Ştia foarte bine ce bîrfe s-ar isca în urma unei asemenea căsătorii, dar aproape că se putea citi pe faţa lui ce gîndeşte: "Asta măcar o să mă înţeleagă."

Mă gîndesc deseori la Cameron Jackson şi încă la vreo zece-douăsprezece persoane dintre cunoştinţele mele, care sînt exact în aceeaşi situaţie. De obicei, mă gîndesc la lucrul ăsta cînd am mult de lucru la laborator şi rămîn pînă seara tîrziu sau cînd sînt atît de ocupat,

încît nu am timp nici măcar să dau un telefon acasă, să spun că sînt obligat să mai rămîn.

Vorbind şi cu Art despre problema asta, el a avut ultimul cuvînt, pe care l-a spus cu cinismul specific lui: "Să ştii că încep să înțeleg de ce nu se însoară preoții."

În ceea ce priveşte căsnicia lui, Art duce o viață conjugală de un echilibru care – privit din afară – pare aproape de nesuportat. Presupun că un rol trebuie să îl joace şi originea lui chineză, dar sînt convins că trebuie să mai fie încă ceva la mijloc.

Atît el, cît şi soția lui sînt nişte oameni foarte cultivați şi par să nu sufere deloc din cauza problemelor tradiționale, care apar într-o căsnicie. Eu cred însă că la amîndoi le-a fost foarte greu să renunțe la atitudinile clasice. Art îşi crează un enorm sentiment de culpabilitate pentru că nu se poate dedica familiei decît foarte puțin. Din această cauză îi sufocă aproape pe cei trei copii cu diverse cadouri sau îi răsfață într-un mod ridicol.

Îşi iubeşte foarte mult copiii şi cînd începe să-ți vorbească despre ei, e greu să-l mai opreşti. Atitudinea lui față de soție este mult mai complexă, aş spune chiar ambiguă.

Uneori pare că aşteaptă ca ea să trăiască la picioarele lui, ca un cîine credincios şi, alteori, ea lasă impresia că ar dori chiar acest lucru. Cu alte ocazii, în schimb, se poate întîmpla ca ea să se arate mult mai independentă.

Betty Lee este una din cele mai frumoase femei pe care le-am văzut vreodată. Voce blîndă, trup suplu şi grațios.

Eu şi cu Judith sîntem căsătoriți de opt ani. Cînd ne-am cunoscut, eu eram încă student la medicină, iar ea era în ultimul an la *Smith College*. Judith a crescut la o fermă din Vermont şi mai păstrează încă ceva din încăpățînarea fetelor frumoase. I-am spus:

— Rămîi la Betty, ocupă-te tu de ea.
— Bine.
— Vezi cum faci s-o linişteşti.
— E-n regulă.
— Şi nu lăsa ziariştii să se apropie.
— Or să apară şi ziarişti?
— Nu ştiu, dar dacă apar pe acolo, nu-i laşi să se apropie.

L-am sunat apoi pe George Bradford, avocatul lui Arthur. Bradford era un avocat serios, un om cu toate relaţiile necesare. Era unul dintre asociaţii biroului juridic: "Bradford, Stone şi Whitlaw". De fapt, el era şeful. Nu l-am găsit, aşa că i-am lăsat un mesaj.

După aceea, i-am dat un telefon lui Lew Carr, profesor tehnician la *Memorial Hospital* din Boston. A durat ceva pînă l-a găsit centralista, dar odată intrat pe fir, a început să-şi turuie ticurile verbale.

— Carr la telefon. Ascult.
— Lew, John Berry la telefon.
— Salut, John, care-i problema?

Carr nu îşi trăda stilul. În cele mai multe dintre cazuri, cînd se sună între ei, medicii urmează un fel de ritual. Mai întîi se întreabă ce mai fac, cum merge treaba, despre familie şi abia apoi intră în subiect. Carr însă s-a dezis de moda asta, aşa cum s-a mai dezis şi de alte lucruri.

— În legătură cu Karen Randall.
— Ce vrei să afli?

Devenise prudent. Era limpede că în ziua aceea era un subiect fierbinte la spital.

— Tot ce ştii. Tot ce ai auzit.
— John, uite care-i treaba. Taică-său este mare aici, în spital. Ştiu tot şi nu ştiu nimic. Cine se interesează despre ea?
— Eu.
— Personal?

— Cît se poate de personal.
— De ce?
— Art Lee e prietenul meu.
— Lui i-au pus toată afacerea în spate? Am auzit eu ceva, dar nu mi-a venit să cred. Întotdeauna l-am considerat pe Art prea deştept ca să...
— Lew, spune-mi ce s-a întîmplat noaptea trecută.
Îi scăpă un oftat.
— Un rahat! Un rahat de toată frumusețea, aia s-a întîmplat. Meşterii ăia de la ambulatoriu au făcut toată măgăria.
— Ce vrei să spui?
— Nu pot să-ți povestesc acum, zise. Mai bine treci pe la mine.
— Bun aşa. Cadavrul unde e acum? Este la voi în secție?
— Nu, l-au dus la morgă.
— I-au făcut deja autopsia?
— N-am nici cea mai mică idee.
— *OK,* trec eu pe acolo într-o oră sau două. Spune, am vreo şansă să pun mîna pe fişa lui Karen Randall?
— Mmm... nu prea îmi vine să cred, spuse Carr. A pus bătrînu' laba pe ea.
— Şi nu-i nici un chip să i-o scoatem din gheare?
— Mă îndoiesc, John.
— *OK,* i-am mai zis. Pe curînd.
Am închis, am mai căutat încă o fisă de zece cenți şi am sunat la morgă. Secretara mi-a confirmat sosirea cadavrului. Probabil că secretara asta, Alice, suferă de insuficiență tiroidiană. De fiecare dată cînd o aud vorbind, mă întreb dacă nu cumva a înghițit un contrabas.
— S-a făcut autopsia? am întrebat-o.
— Încă nu, dar trebuie să înceapă imediat.
— Spune-le să mai aştepte puțin, vreau să asist şi eu.

— Nu prea cred că se poate. *Memorial*-ul ne-a trimis pentru autopsia asta un individ care tună şi fulgeră.

Mă sfătui totuşi să mă grăbesc, de parcă eu nu asta aveam de gînd să fac.

Capitolul 5

Mulți dintre locuitorii Bostonului sînt convinşi că în oraşul lor pot beneficia de cea mai bună asistență medicală din lume. Puțini sînt cei care pun lucrul acesta la îndoială.

În schimb, mulți sînt aceia care se lansează în dezbateri furtunoase, cînd vine vorba de a stabili care spital este cel mai bun. În principiu, trei spitale se bat pentru locul întîi: *General Hospital, Brigham* şi *Memorial.* Partizanii *Memorial*-ului spun că *General*-ul este prea mare şi că *Brigham*-ul e prea mic; că *General*-ul este prea popular, în vreme ce *Brigham*-ul este prea ştiințific; că *General*-ul neglijează în favoarea internelor şi că la *Brigham* se întîmplă invers.

În fine, aceştia nu se mai opresc din a declara sus şi tare că personalul medical de la *General* şi *Brigham* nu se compară cu cel de la *Memorial,* în ceea ce priveşte pregătirea şi inteligența.

Oricum, în toate clasamentele bolnavilor, *Municipal*-ul se învîrte pe la coadă. Spre *Municipal* mă îndreptam şi eu, trecînd prin față pe la *Prudential Center,* mîndria politicienilor care îl numesc "Noul Boston". E un complex vast de zgîrie-nori, de hoteluri, de magazine, de săli cu diferite destinații, cu o mulțime de fîntîni arteziene şi spații libere, care îi dau un aer modern. La doar cîteva minute se află un cartier rău famat, nici nou, nici modern, dar care, la fel ca *Prudential Center,* este cît se poate de funcțional. În felul lui, bineînțeles.

Cartierul acesta se întinde pînă unde încep maghernițele prăpădite ale altui cartier, încă mai mizerabil: Roxbury. Tot la marginea Roxbury-ului fusese construit şi spitalul municipal.

Conduceam maşina din groapă în groapă, gîndindu-mă că mă aflam departe de teritoriul Randall-ilor. În familia Randall a fi medic este un lucru care se înțelege de la sine. Era o familie veche, ceea ce la Boston înseamnă că puteau să pretindă că se trag dintr-un emigrant, care a coborît bolnav ca un cîine de pe un vapor împuțit şi care s-a grăbit să facă repede ce trebuie pentru a pune bazele geometrice ale speței. La moftul acesta se mai adăugă şi acela că neamul lor practică medicina de sute de ani. Au găsit ei un Wilson Randall care murise în 1778 la Bunker Hill.

În capitolele ceva mai recente ale istoriei sale, familia a înregistrat cu mîndrie producerea cîtorva somități medicale. La începutul secolului, Joshua Randall şi-a cîştigat reputația în chirurgia pe creier, cum se numea pe atunci, punînd şi el un umăr la progresul neurologiei în America. Era un om foarte sever şi dogmatic pînă peste poate. Pe seama lui circula şi o anecdotă celebră. Chiar dacă autenticitatea ei putea fi pusă la îndoială, cert este că la ora actuală face parte din folclorul medical local.

La fel ca mulți dintre chirurgii de pe vremea sa, Joshua Randall instaurase regula de a interzice stagiarilor care lucrau cu el să se căsătorească. S-a întîmplat însă o dată ca un tînăr medic să se însoare totuşi pe ascuns. Randall avea să afle abia cîteva luni mai tîrziu. Nervos, a dat adunarea stagiarilor. I-a aliniat pe toți şi a zis:

— Doctor Jones, un pas înainte.

Tremurînd uşor, vinovatul ascultă şi făcu un pas.

— Doctor Jones, se pare că dumneata eşti însurat, zise Randall, ca şi cînd ar fi fost vorba despre cine ştie ce boală.

— Da, domnule.

— Ai ceva de zis, înainte să te dau afară?

După o tăcere de cîteva secunde, tînărul medic nu mai rezistă şi cedă:

— Da, domnule, promit să nu mai fac.

Dacă este să dăm crezare legendei, atunci înseamnă că lui Randall i-a plăcut atît de mult răspunsul, încît, în cele din urmă, l-a păstrat pe tînăr în secția lui.

După Joshua, a urmat Winthrop Randall, specialist în chirurgia toracică. J.D.Randall, tatăl lui Karen, lucra în chirurgia cardiacă şi se specializase în proteze valvulare. Nu i-am fost prezentat niciodată, dar îl văzusem de vreo două sau trei ori – un patriarh impunător, cu părul alb şi des, spaima chirurgilor stagiari, care alergau după el să-i primească învățătura, dar care îl urau din tot sufletul.

Cabinetul fratelui său, Peter – internist – se găsea lîngă Commons. Peter Randall era un medic foarte la modă, foarte snob şi – se mai spune – nu era un medic prost.

Oricum, e greu de ştiut cît de fondată era reputația.

J.D. mai avea şi un fiu, fratele lui Karen, care studia medicina la Harvard. Anul trecut umbla bîrfa că flăcăul nu se prea omora cu învățatul, dar după aceea nu s-a mai auzit nimic.

Într-un alt oraş, într-o altă epocă, poate că ar părea ciudat ca un băiat crescut într-un mediu medical atît de pretențios să aleagă în mod neapărat tot medicina şi să fie obligat să muncească din greu pentru a se afirma. Nu şi la Boston. Aici familiile vechi şi bogate erau convinse de multă vreme că singurele două meserii care meritau atenția unui om bine crescut era medicina şi dreptul. Se mai făcea o excepție pentru cariera

universitară, considerată ca fiind totuşi onorabilă, mai ales dacă însemna şi o catedră la Harvard.

Familia Randall însă nu era o familie de profesori sau jurişti. Era o familie de medici şi orice Randall normal la cap făcea ce făcea şi termina medicina, ca apoi să se instaleze frumos într-un post onorabil la *Memorial.* Atît facultatea de medicină, cît şi spitalul *Memorial* au avut dintotdeauna grijă să închidă ochii la notele unui stagiar care se numea Randall. Pe de altă parte, şi familia Randall avea grijă să răsplătească persoanele implicate.

Cînd un student oarecare începe medicina, nu este sigur că o şi termină, dar să pariezi pe un Randall însemna să mergi pe mînă sigură.

În rest, nu prea mai ştiam mare lucru despre familia Randall decît că erau foarte bogați, puritani şi devotați unor scopuri nobile, respectați de toată lumea şi foarte puternici şi influenți.

Dacă voiam să-mi ating scopul, trebuia să aflu mai mult.

Am ajuns la colțul pe care Massachusetts Avenue îl făcea cu Columbus Avenue. Noaptea, locul acesta era un furnicar de prostituate, proxeneți, consumatori şi traficanți de droguri. Nu degeaba i se zicea "zona de luptă". Cartierul datorează porecla medicilor de la *Municipal,* care primesc din zonă atîția răniți de arme albe sau arme de foc, încît îl consideră drept un teatru de război limitat.

Spitalul este un complex imens de clădiri, care numără mai bine de 1.350 de paturi, ocupate în principal de vagabonzi şi de bețivi.

În schimb, i se recunoştea statutul de excepțional spital de învățămînt, pentru că stagiarii puteau avea la dispoziție un mare număr de cazuri total absente într-un spital select. Scorbutul ar putea fi cel mai bun exemplu. Astăzi, puțini sînt oamenii care mai suferă de

scorbut în America. Ca să apară, boala asta era nevoie de o stare de subalimentare generală şi lipsa totală a fructelor timp de cinci luni. A devenit atît de rar scorbutul, încît marea majoritate a spitalelor înregistrează un caz cam o dată la trei ani. Spitalul însă găzduieşte cam şase-şapte cazuri de scorbut pe an, de obicei primăvara, în "anotimpul scorbutului".

Dar mai există şi alte exemple: tuberculoza gravă, sifilisul terțiar, răni provocate de glonț sau cuțit şi accidente de toate felurile. Practic, indiferent de boală, la spital poți fi sigur că vei găsi cazuri mai multe şi în stadii mai avansate decît în orice alt spital din Boston.

În interior, *Municipal*-ul arată ca un labirint construit de nebuni. Subterane sau nu, nişte culoare interminabile leagă între ele cele douăsprezece clădiri ale spitalului. La fiecare colț dai cu ochii de nişte panouri mari şi verzi care indică direcția, dar nu ajută cu mare lucru şi mulți disperați se rătăcesc pe acolo, pînă învață bine locul.

Adîncindu-mă în labirint, mi-am adus minte de stagiatura la *Memorial.* Îmi reveneau în minte chiar şi detaliile cele mai mărunte, cum ar fi săpunul acesta ieftin şi prost, folosit în tot spitalul şi care miroase atît de ciudat. Suporturile pentru prosoape, economia de hîrtie, vestiarele cu plăcuțe albe pe care era scris numele proprietarului dulapului. În anul pe care l-am petrecut aici, făcusem autopsii pentru medicul legist.

Există patru situații în care legea nu lasă mortul pe mîna groparului şi se cere o autopsie. Orice stagiar este obligat să ştie lista pe de rost: cînd pacientul moare de moarte violentă sau în împrejurări neobişnuite; cînd pacientul moare în momentul în care este adus la spital. Atunci cînd pacientul moare la mai puțin de cinci zile de

la internare. Sau cînd pacientul moare în afara spitalului, fără a fi sub supravegherea unui medic.

În toate aceste cazuri, autopsia este efectuată la *Municipal*. La fel ca multe alte oraşe, Bostonul nu are o morgă. Medicul legist are la dispoziție un spațiu în secția de anatomie patologică, ce ocupă întreg etajul doi al uneia dintre cele douăsprezece clădiri, numită Mallory Building. În cazurile de rutină, autopsiile sînt făcute de către stagiari din primul an, de la spitalul în care a decedat pacientul. Cel mai stresant lucru pentru un stagiar rămîne o autopsie făcută la ordinul procuraturii.

Spre exemplu, aceştia habar n-au cum să identifice o otrăvire sau o electrocutare şi tremură din toate mădularele la gîndul că ar putea omite vreun amănunt.

Cea mai bună metodă pe care stagiarii şi-o transmit an de an este să faci o autopsie extrem de meticuloasă, să faci o grămadă de fotografii, să notezi totul pas cu pas. Aceasta înseamnă să păstrezi eşantioane de țesut prelevate din toate organele importante, pentru eventualitatea în care cineva deschide un proces şi se solicită reexaminarea constatărilor autopsiei. Bineînțeles că a pune totul de-o parte este un lucru foarte scump.

Pentru aceasta sînt necesare mai multe borcane, mai mult formol şi mai mult spațiu în congelatoare. Însă la metoda aceasta se recurge ori de cîte ori apare un caz în care este implicată poliția.

Şi totuşi, în ciuda tuturor precauțiilor, un stagiar tot nu îşi poate găsi liniştea. Tremură cît durează autopsia, obsedat de ideea că, într-un proces, ori acuzarea ori apărarea i-ar putea cere cine ştie ce indiciu criminal, pe care nu-l va putea oferi pentru că nu a avut în vedere toate posibilitățile.

Nu se mai ştie de multă vreme de ce au fost instalați doi sfincşi de piatră chiar în spatele uşii de la intrarea principală. Vederea lor mă indispune de fiecare dată cînd trec pe acolo. Prezența unui sfinx într-o clădire

consacrată patologiei medicale mă duce cu gîndul la camerele de îmbălsămare din Egiptul Antic.

Urcînd la etajul doi, m-am oprit să schimb o vorbă cu Alice. Nu era prea bine dispusă. Am aflat totuşi că autopsia încă nu începuse. Încă o întîrziere de la program – după părerea ei. Era curioasă unde naiba o să ajungem aşa lipsiți de punctualitate şi dacă ştiu ceva despre o epidemie de gripă, care sigur o să izbucnească la iarnă.

I-am răspuns că ştiu, după care am întrebat-o:

— Cine-i face autopsia lui Karen Randall?

Alice încruntă supărată sprîncenele:

— Au trimis pe unul de la *Memorial.* Parcă îl cheamă Hendricks, dacă nu mă înşel.

Curios lucru! Pentru cazul ăsta mă aşteptam la un boşorog.

— A venit deja, nu l-ai văzut?

Alice mi-a răspuns printr-un mormăit de neînțeles.

Nu am mai întîrziat şi am plecat. Am trecut pe lîngă camera rece în care se păstrau trupurile neînsuflețite şi pe lîngă afişul care avertiza că accesul este permis numai personalului autorizat.

Ajuns în fața celor două uşi batante din lemn, am împins-o pe cea pe care scria "intrare" şi am pătruns în sala de autopsie. Undeva mai încolo trăncăneau doi bărbați.

Era o cameră mare, zugrăvită în verde închis, ca mai toate clădirile oficiale. Adevărul e că nimeni nu dă bani pentru înfrumusețarea unui asemenea loc. În mijloc erau aliniate cinci mese din inox, lungi de doi metri, puțin înclinate şi cu marginile uşor curbate. De-a lungul meselor curge o peliculă subțire de apă, care se varsă într-o gură de scurgere aflată la capăt. Apa curgea în tot timpul autopsiei, în aşa fel încît sîngele şi resturile de materie organică erau deversate în permanență.

Un ventilator imens se învîrtea fără încetare, împrăştiind totodată un miros care amintea vag de o pădure de brazi. Pe o latură a încăperii se găsea vestiarul în care patologii îşi părăseau hainele de oraş pentru halatul verde şi şorțul de chirurg. Mai încolo, erau patru chiuvete, deasupra cărora scria: "numai pentru spălatul mîinilor".

Altele erau rezervate pentru spălarea instrumentelor şi a eşantioanelor de țesut. De-a lungul celuilalt perete erau aliniate nişte dulapuri obişnuite, pline cu mănuşi chirurgicale, flacoane pentru eşantioane, reactivi şi aparate de fotografiat.

Cînd am intrat, cei doi bărbați au ridicat ochii spre mine. Discutau un caz, aplecați deasupra unui cadavru ce zăcea pe cea mai îndepărtată masă. Pe unul dintre cei doi îl cunoşteam, era stagiar şi se numea Gaffen; un om viclean, care părea că are ceva sadic în el. Pe celălalt nu îl mai văzusem niciodată, dar trebuia să fie Hendricks.

— Salut, John! zise Gaffen. Ce vînt te aduce pe aici?

— Autopsia lui Karen Randall.

— Într-un minut începem. Vrei să te schimbi?

— Nu, mulțumesc. Astăzi sînt doar spectator.

În realitate, mi-ar fi făcut plăcere să mă schimb, dar mi s-a părut că nu ar fi fost tocmai indicat.

Singurul mod de a-mi declara poziția de simplu observator era să rămîn în haine de oraş. Pentru nimic în lume nu aş fi vrut să aud că fusesem considerat drept un participant activ la autopsie şi deci susceptibil de a-i fi influențat rezultatele.

— Nu cred că ne-am mai întîlnit, i-am spus lui Hendricks. Eu sînt John Berry.

— Jack Hendricks.

Mi-a zîmbit politicos, dar nu mi-a întins mîna. Purta mănuşi şi apucase să atingă cadavrul.

— Tocmai îi explicam lui Hendricks cîteva constatări fizice, zise Gaffen dînd din cap către cadavru.

Se dădu un pas la o parte, ca să pot vedea. Era o negresă tînără. Trebuie să fi fost frumoasă înainte ca un necunoscut să-i facă trei găuri mici şi rotunde în piept şi în stomac.

— Hendricks nu a ieşit niciodată din *Memorial,* zise Gaffen. N-a avut niciodată ocazia să se delecteze cu un spectacol ca acesta. Spre exemplu, adineaori vorbeam despre urmele astea, să vedem ce ar putea să însemne.

Gaffen arătă cu degetul cîteva răni pe brațul şi pe pulpa victimei.

— M-am gîndit, zise Hendricks, că poate fi vorba de nişte zgîrieturi de sîrmă ghimpată.

Gaffen zîmbi îngăduitor. Eu am preferat să tac. Ştiam ce era cu rănile acelea, dar mai ştiam şi că nici un medic lipsit de experiență nu ar fi putut să ghicească vreodată.

— Cînd au adus-o? am întrebat eu.

Gaffen îi aruncă mai întîi o privire lui Handricks, înainte de răspunde:

— Azi-dimineață, la cinci. Dar ora decesului pare a fi în jur de miezul nopții. Hendricks, asta nu-ți spune nimic?

Hendricks dădu din cap şi îşi muşcă buzele. Gaffen juca rolul cel mare. I-aş fi luat cu plăcere apărarea flăcăului, dar toți stagiarii au de îndurat ritualul ăsta din partea vulpoilor bătrîni.

Deseori în medicină, băşcălia şi umilința se dovedesc a fi tehnici pedagogice strălucite. Hendricks ştia asta. Ştiam şi eu, ştia şi Gaffen.

— Unde crezi, întrebă Gaffen, că a stat fata cinci ore după ce a murit şi pînă a fost găsită?

— Nu ştiu, răspunse Hendricks, înghițind în sec.

— Ghici?

— În pat?

— Imposibil. Uite cît de lividă e. Nu avea cum să fi stat culcată pe spate. Corpul era în poziția așezat și răsturnat puțin pe o parte.

— ...

— În șanț au găsit-o, spuse Gaffen. Pe Charleston Street, la trei străzi de zona de luptă. Într-un șanț de scurgere.

Tăcere.

— Și, deci, continuă Gaffen, ce-ți spun acum semnele astea de pe ea?

Hendricks tot nu-și dădea seama. Gaffen era în stare să-l țină așa ore întregi, se distra grozav pe seama lui. Așa că mi-am înghițit saliva și am zis:

— Hendricks, de fapt, astea sînt niște mușcături de șobolan. Foarte specifice: o perforație inițială și apoi o ruptură a țesutului în formă de con.

— Mușcături de șobolan, repetă el în șoaptă.

— Așa e, învățăm tot timpul, zise Gaffen și se uită la ceas. Îmi pare rău, trebuie s-o șterg. Am o ședință anatomo-clinică. Mă bucur că te-am văzut, John.

Își scoase mănușile, se spălă pe mîini și se apropie de Hendricks.

Hendricks era cu ochii tot la urmele de gloanțe și la mușcături.

— Cinci ore a stat în șanț?

— Da.

— Și poliția n-a găsit-o?

— Ba da, în cele din urmă.

— Cine a putut să-i facă una ca asta?

Gaffen tresări la o întrebare atît de naivă.

— Mă întrebi cam multe. Din antecedentele penale reiese că a avut o ulcerație sifilitică bucală, tratată aici în spital, plus o salpingită cu pleviperitonită. Cînd au găsit-o, avea 40 de dolari ascunși în sutien.

Gaffen îi mai aruncă lui Hendricks o privire plină de superioritate şi plecă. Rămaşi singuri, Hendricks îmi spuse:

— Tot nu înțeleg. Asta înseamnă că era o prostituată?

— Da. A fost împuşcată şi lăsată în şanț să o ronțăie şobolanii.

— Vai de mine....

— Se mai întîmplă şi lucruri din astea. Chiar destul de des.

Uşile batante s-au deschis, împinse de o masă cu rotile, adusă de un infirmier. Adusese cadavrul. Era acoperit cu un cearşaf alb. Infirmierul ridică ochii spre noi şi ne întrebă:

— Randall?

— Da, răspunse Hendricks.

— Ce masă?

— Cea din mijloc.

— Bine.

Se apropie cît putu de mult şi răsturnă cadavrul pe masa de autopsie, mutînd mai întîi capul şi apoi picioarele. Era deja țeapănă. Cu un gest rapid, infirmierul luă cearşaful de pe ea, îl împături şi îl aşeză atent pe masa cu rotile.

— Trebuie să semnați aici, îi spuse lui Hendricks şi îi întinse un formular.

Hendricks semnă şi se întoarse spre mine:

— Ştiți, eu nu mă prea pricep la aşa ceva. Şi mai e şi povestea asta cu tribunalul... N-am mai făcut decît o singură autopsie şi a fost cu totul altceva. Un accident de muncă. Un bărbat mort în urma unui traumatism cranian. Dar nu se poate compara cu...

— De ce ai fost ales tocmai dumneata pentru autopsia lui Karen Randall?

— Cred că din întîmplare. Eu înțelesesem că Weston urma să o facă, dar se pare că nu-i aşa.

— Leland Weston?

— Da.

Weston era şeful serviciului de anatomie patologică de la *Municipal,* un gentleman, cel mai bun în branşă din tot oraşul.

— Ei bine, zise Hendricks, nu-mi rămîne decît să mă pun pe treabă.

S-a dus la chiuvetă şi a început să se spele sistematic pe mîini. Mă cam enervează medicii care se spală pe mîini înainte de autopsie. Gestul acesta nu face din ei decît nişte caricaturi ale chirurgilor: nişte tîmpiți meticuloşi, îmbrăcați cu haine de chirurgie, care se spală pe mîini înainte de a opera un pacient care nu mai are de ce să se teamă de microbi.

Însă, în cazul lui Hendricks, ştiam bine că nu căuta decît să mai tragă de timp. Adevărul este că autopsiile nu sînt prea plăcute nici cînd le priveşti. Şi sînt cu atît mai deprimante cu cît defuncta este tînăra şi frumoasă, cum era Karen Randall.

Stătea întinsă pe spate, cu părul răsfirat, prin apa care curgea în permanență. Ochii albaştri, larg deschişi erau fixați în tavan. Hendricks se ştergea pe mîini cînd m-am apropiat şi am atins-o uşor pe piele. Era rece, netedă şi de un alb-cenuşiu – starea normală a unei fete tinere, moartă prin pierderea totală a sîngelui.

Hendricks verifică aparatul de fotografiat dacă are film în el, apoi îmi făcu semn să mă dau la o parte. Făcu trei fotografii din unghiuri diferite.

— Ai fişa ei de internare? l-am întrebat.

— Nu. E la bătrîn. Trebuie să mă mulțumesc cu un raport al serviciului de urgențe.

— Şi ce scrie în raport?

— Diagnostic clinic: deces provocat de hemoragie vaginală, complicată de şoc anafilactic.

— Şoc anafilactic? De ce?

— Îmi cereți prea mult, zise el. S-a întîmplat ceva la consultație, dar nu ştiu precis ce.

— Uite, asta e ceva interesant, am spus.

Hendricks termină cu fotografiile şi se îndreptă spre cadavru. Lîngă fiecare masă de autopsie se mai găsea o măsuță, pentru ca cel care efectuează autopsia să poată nota unele observații: semne pe corp, greutatea organelor şi alte detalii. Hendricks îşi pregăti cele necesare pentru scris. Începu din stînga: "Karen Randall", şi trecu numărul de ordine.

Chiar atunci intră cineva în sală. Chel şi uşor adus de spate, l-am recunoscut imediat: Leland Weston. La 60 de ani, cu puțin înainte de pensie, Weston nu se putea plînge de lipsă de energie. Îmi strînse mîna cu putere, apoi dădu noroc şi cu Hendricks care respiră uşurat.

Mai întîi Weston făcu ce l-am văzut făcînd mereu în asemenea cazuri. Se plimbă încet în jurul mesei, cu privirea ațintită pe cadavru, mormăind într-una, fără să se înțeleagă nimic. Se opri în sfîrşit şi mă privi.

— Tu te-ai uitat la ea, John?

— Da.

— Şi ce crezi?

— Îngrăşare recentă, am spus. Se vede după dungile de pe şolduri şi de pe sîni.

— Bine, zise Weston. Altceva?

— Da, repartizarea sistemului pilos. Este interesantă. Părul e blond, dar are o idee de puf negru pe buza superioară şi ceva mai mult pe antebrațe. Puful ăsta mi se pare fin şi rar, deci recent.

— Bine, spuse el clătinînd din cap.

Îmi zîmbi ironic, aşa cum îmi zîmbea pe vremea cînd îi eram student. Weston formase cei mai mulți patologi din Boston.

— Dar ți-a scăpat cel mai important lucru, reluă el, arătînd cu degetul către pubis, care era bărbierit. Asta, adăugă.

— Păi, a făcut un avort, zise Hendricks, asta ştim cu toţii.

Weston se întoarse sever către el.

— Ce avort? Nu ştim nimic pînă nu facem autopsia. Noi nu ne putem permite luxul unui diagnostic prezumtiv, zîmbi el, trăgîndu-şi mănuşile. Genul ăsta de distracţie e rezervat clinicienilor. Şi cît priveşte autopsia asta, va trebui să fie cea mai bună şi mai exactă cu putinţă. Nu de alta, dar J.D .Randall o să ia raportul la puricat. La treabă acum!

Se aplecă şi examină pubisul cu atenţie. A găsi motivul precis al unei epilări în locul acesta este un lucru dificil. Poate fi vorba despre o operaţie, dar multe paciente se rad din considerente strict personale.

În cazul de faţă sărea în ochi grija cu care fusese bărbierit pubisul. Nici o zgîrietură, nimic. Era un lucru semnificativ: nici o infirmieră din lume nu putea să radă o regiune a corpului ca aceasta fără să lase un semn cu lama. Infirmierele sînt întotdeauna grăbite şi cîteva tăieturi mici sînt fără importanţă. Deci...

— S-a ras singură, zise Hendricks.

— Probabil. Bineînţeles, amănuntul ăsta nu exclude posibilitatea unei operaţii. Oricum, trebuie să ţinem minte.

Weston continuă autopsia. Lucra repede şi fără nici o ezitare, cît de mică. Măsură şi cîntări cadavrul. Socoti şi lichidul pierdut, apoi notă cifrele, înainte să pună mîna pe bisturiu.

În mod obişnuit, o autopsie se începe printr-o incizie în formă de Y; de la umeri pleacă două ramuri care se întîlnesc în mijloc, sub coaste şi se continuă cu o singură incizie, la pubis. Pielea şi muşchii se dau apoi la o parte în trei părţi; se desfac coastele, pentru a avea acces la plămîni şi la inimă, iar abdomenul este deschis în adîncime. Se secţionează apoi carotidele, colonul, traheea şi faringele. După aceasta, toate viscerele –

inimă, stomac, ficat, rinichi, pancreas şi intestine – sînt scoase afară dintr-o singură mişcare.

Ulterior, rămas fără organe, cadavrul este cusut la loc. Din clipa aceea pot fi examinate toate organele şi se pot preleva eşantioanele necesare examenului microscopic. În vreme ce patologul este ocupat cu toate acestea, un ajutor desface pielea capului, deschide cutia craniană şi scoate creierul, dacă a fost autorizat s-o facă.

Chiar atunci mi-am dat seama că Weston nu avea nici un ajutor în sala de autopsie şi i-am spus.

— Ai dreptate, spuse el. Facem noi toată treaba.

M-am uitat la Weston cum termină incizia. Chiar dacă mîinile îi tremurau puţin, avea o tehnică remarcabil de rapidă şi de eficace. Cînd a deschis abdomenul, sîngele ţîşni.

— Repede! strigă el. Aspiratorul!

Hendricks aduse un tub legat la un flacon-rezervor. Lichidul abdominal – roşu negricios, sînge în cea mai mare parte – fu aspirat în flacon şi cîntărit. Aproape trei litri.

— Păcat că nu avem fişa de internare, zise Weston. Aş fi vrut să ştiu cît sînge i-au băgat în sala de urgenţe.

Am dat afirmativ din cap. Volumul normal de sînge la un individ de talie medie e în jur de cinci litri. Prezenţa unei cantităţi atît de mari de sînge în abdomen presupunea existenţa undeva a unei perforaţii.

Cînd a terminat cu lichidul, Weston se întoarse la treabă scoţînd organele interne pentru a le pune într-un recipient de inox. Le duse la chiuvetă, le spălă şi începu să le examineze. Prima oară a luat tiroida.

— Bizar, spuse. Aş zice că atîrnă vreo 15 grame.

O tiroidă normală cîntăreşte 20-30 de grame.

— Dar e o variaţie normală, desigur, adăugă el.

Deschise tiroida şi o examina la suprafaţa secţiunii. Nimic neobişnuit.

Inciză apoi traheea, deschizînd-o pînă la bifurcația spre plămînii dilatați, de un alb lăptos; un plămîn sănătos este roz spre roşu.

— Şoc anafilactic, zise Weston. Generalizat. Ştie careva la ce era alergică?

— Nu, am răspuns.

Kendricks lua notițe. Weston urmări cu abilitate bronhiile pînă la plămîni, după care deschise arterele şi venele pulmonare.

Trecu ulterior la inimă şi o inciză de două ori, în stînga şi dreapta, ca să poată vedea cele patru cavități.

— Perfect normal.

Deschise după aceea arterele coronariene. Erau normale şi ele, bine aerisite, fără urmă de ateroscleroză.

În rest, totul era normal, pînă cînd am ajuns la uter. Epanşamentul sanguin îi dădea o culoare ce bătea în purpuriu. Nu era foarte mare. Avea forma şi dimensiunile apropiate de cele ale unui bec. In timp ce Weston învîrtea între degete ovarele şi trompele, observarăm o perforație ce traversa muşchiul. Asta explica hemoragia din cavitatea peritonală.

Ce-mi dădea totuşi de gîndit era dimensiunea uterului. Nu puteam fi de acord că acela era un uter de femeie însărcinată şi încă în luna a patra. Un fetus de patru luni măsoară cam 15 centimetri, inima îi bate, îi apar ochii şi i se formează oasele. Uterul trebuia să fi fost mărit cu mult.

Weston se gîndea la acelaşi lucru.

— Chiar dacă i-au dat ocitocină în sala de urgențe, zise el, cum era şi normal, tot ciudat este.

Tăie peretele uterin şi îl deschise. Interiorul fusese curățat cu atenție; ce mai, o treabă bine făcută. În orice caz, era limpede că perforația a fost făcută mai tîrziu. Uterul era plin de sînge şi de cheaguri gălbui.

— Grăsime de pui, zise Weston.

În jargonul patologilor, asta înseamnă că cheagurile se formaseră după deces.

— Avortul ăsta nu-i opera unui amator, continuă Weston. Asta-i mîna unuia care cunoaşte cel puțin principiile fundamentale ale chiuretajului.

— Valabil, mai puțin perforația.

— Da, se uită el la mine, mai puțin perforația. Oricum, măcar ştim că nu s-a chiuretat singură.

Era important de ştiut. Un procentaj ridicat de hemoragii vaginale acute se datorează victimelor care au vrut să-şi provoace singure avortul, cu droguri, cu soluții saline de săpun, cu andrele sau cu cine ştie ce altceva. Karen însă nu ar fi putut face asta, în situația ei fiind necesară o anestezie generală.

— După dumneavoastră, ăsta seamănă a uter de femeie gravidă? l-am întrebat pe Weston.

— Greu de spus, zise el. Cam greu de crezut. Să vedem cum se prezintă ovarele.

Incizà ovarele, în căutarea semnelor care indică plecarea ovulului. Nu găsi nimic. Dar în situația asta nici nu putea constitui o dovadă. Ar fi trebuit să găsească corpul galben, dar acesta se degenerează după trei luni şi fata se presupune a fi fost în luna a patra.

În sală îşi făcu apariția un student care i se adresă lui Weston:

— Pot s-o închid?

— Da, da, închide-o.

Omul îşi începu treaba, care consta în a sutura incizia şi a înveli cadavrul într-un cearşaf curat. M-am întors către Weston.

— Creierul nu-l examinați?

— Nu am autorizația, îmi răspunse el.

De obicei, medicul legist nu solicită examinarea creierului decît în cazul în care este posibilă o afecțiune cerebrală.

— La o familie ca Randall, plină de medici, aş fi crezut că...

— J.D. nu se bagă deloc. Doamna Randall ne face greutăţi. Refuză să-i scoatem creierul şi nu vrea să se răzgîndească nici în ruptul capului. O cunoşti?

— Nu.

— Aprigă femeie, zise el sec şi continuă examinarea organelor, urmînd traseul gastro-intestinal de la esofag pînă la anus. Perfect normal.

Am plecat fără să mai aştept să termine. Văzusem ce era de văzut şi ştiam că raportul final nu va putea stabili nimic cu precizie. Practic, după starea microscopică a viscerelor, nu se putea spune dacă Karen Randall a fost însărcinată sau nu. Ciudat.

Capitolul 6

M-am chinuit mult pînă să reuşesc să obţin o asigurare pe viaţă. În aceeaşi situaţie se găsesc toţi patologii. Cum aud de noi, companiile de asigurări fug ca dracul de tămîie. Expunerea noastră constantă la tuberculoză, la tumoare malignă şi la diferite infecţii mortale face din noi cei mai periculoşi clienţi ai lor.

Dintre toate cunoştinţele mele, numai un biochimist, pe nume Jack Murphy, terorizează încă mai tare ca noi firmele de asigurări. În tinereţe, Murphy jucase ca fundaş la Yale şi a fost chiar selecţionat în echipa coastei de est. Este o performanţă oricum, dar este un lucru senzaţional abia cînd îl cunoşti pe Murphy şi îl vezi cu ochii tăi. Practic, Murphy este aproape orb. Poartă nişte ochelari cu lentile groase cît fundurile de borcane şi umblă numai cu capul în pămînt, ca şi cînd ar fi avut ochelarii atît de grei, încît nu poate ţine capul drept. Cînd se enervează sau cînd bea prea mult, nu

iartă nici o mobilă şi nici un perete, se loveşte de orice îi iese în cale.

La prima vedere, Murphy nu pare nici pe departe să fi fost un fundaş la Yale. Ca să-ți dai seama de secretul lui, trebuie să-l vezi în acțiune. Este foarte rapid şi nu cunosc pe nimeni cu echilibrul atît de bun. Coechipierii săi puseseră la punct o serie de pase special concepute, pentru a-l direcționa spre poarta adversă pentru a înscrie. Tactica aceasta dădea deseori rezultate, chiar dacă de cîteva ori s-a încăpățînat să marcheze în contul adversarilor.

La 30 de ani, s-a plictisit de fotbalul american şi s-a hotărît să se apuce de alpinism. Îi plăcea ideea, dar a renunțat, deoarece nu a găsit nici o companie de asigurări care să-i ofere o poliță. Atunci a trecut la maşini de curse. I-a mers bine treaba, pînă cînd a reuşit să iasă de pe pistă, să se dea de patru ori peste cap şi să-şi rupă amîndouă claviculele. După aceea, s-a gîndit că parcă ar fi mai bine să fie asigurat, decît sportiv şi a renunțat.

Murphy este atît de rapid, încît, ca să zic aşa, vorbeşte ca o stenogramă; turuie atît de repede, încît trebuie neapărat să-l urmăreşti cu cea mai mare atenție. Este spaima secretarelor, cînd dictează ceva. Are tot felul de obiceiuri ciudate. Spre exemplu, nu suportă să stea într-o încăpere decît cu geamurile deschise, chiar şi în plină iarnă, pe motiv că nu suportă aerul stricat.

Cînd am deschis uşa laboratorului său, dintr-o aripă a maternității, unde am întors capul, am dat numai peste mere. Amîndouă laborantele sale, îmbrăcate gros pe sub halatele albe, erau ocupate: mîncau mere.

— Mă bucur, spuse Murphy, în timp ce îmi strîngea mîna, arătîndu-mi cu capul spre una dintre laborante. Vrei şi tu? Pe alese. Azi am două soiuri: *Delicious* şi *Cortland.*

— Nu, mulțumesc, i-am zis.

El, în schimb, luă o muşcătură zdravănă dintr-un măr, după ce l-a şters energic de mînecă.

— Bun, foarte bun.

— Nu am timp, am spus.

— Tu mereu eşti grăbit. Dumnezeule mare, mereu pe fugă. Nu te-am văzut de luni de zile, nici pe tine, nici pe Judith şi tu te grăbeşti. Terry joacă la Belmont, la juniori.

Luă o fotografie de pe birou şi mi-o băgă sub nas. Era fiul lui în echipament de fotbal: un băiat leit taică-său, ce se uita urît la aparatul de fotografiat.

— Trebuie să facem cumva să ne întîlnim zilele astea, să mai stăm la o tacla, să vorbim despre familiile noastre.

— Sigur, Murphy.

— Dar tu cu nevastă-ta tot aşa de prost jucaţi brigde? Eu şi cu nevastă-mea sîntem într-o formă de speriat. Săptămînă trecută i-am bătut pe...

— Murphy, i-am zis, am o problemă.

— Cred că ai făcut vreun ulcer, mi-o tăie el scurt, alegînd un alt măr din zecile pe care le avea înşirate pe birou. N-am mai văzut un tip mai nervos ca tine. Mereu grăbit, mereu pe fugă.

— Nu, nu, Murphy. Problema mea e în teren la tine.

Devenit brusc interesat. Îmi zîmbi încîntat.

— Să nu spui că despre steroizi e vorba. Fac pariu că e pentru prima oară în istorie cînd un patolog se interesează de steroizi. Eu unul sînt gata. Dă-i drumul, zise el, trîntindu-şi picioarele pe birou.

Murphy conducea nişte cercetări cu privire la secreţia de steroizi la femeile însărcinate şi la fetuşi. A fost instalat împreună cu echipa lui la maternitate din motive oarecum macabre, dar practice. Murphy avea nevoie de o aprovizionare regulată cu "materie primă", ori în maternitate se găsea destulă.

— Poți să faci un test hormonal de sarcină pe un corp autopsiat? l-am întrebat.

Murphy se scarpină nervos în cap.

— Dumnezeule! Cred că da. Dar cui îi trebuie aşa ceva?

— Mie.

— Vrei să spui că ai făcut o autopsie şi nu ai putut să-ți dai seama dacă e vorba de o femeie însărcinată sau nu?

— Uite că nu. E un caz mai special, foarte încurcat.

— Bine. Testul meu nu este recunoscut, dar cred că se poate face. În cîte luni era?

— În patru luni, dacă era însărcinată.

— Patru luni? Dar examenul uterului? Nu ai văzut nimic?

— Murph...

— Mda, bine, gata. Testul se poate face şi pentru o sarcină în luna a patra. Numai că, în fața unui tribunal sau în fața experților, nu face doi bani...

— Deci, îl poți face?

— În laboratorul ăsta numai aşa ceva facem, John. Care-i marfa?

N-am înțeles ce a vrut să spună şi am dat nedumerit din cap.

— Ce ai, omule? Ce probe biologice, sînge sau urină?

— A, da! Sînge am.

— Dă-l încoace!

Am băgat mîna în buzunar şi am scos o eprubetă pe care o umplusem cu sînge de la autopsie. Îi cerusem acordul lui Weston, ca să fiu în regulă, iar acesta îmi spusese că nici în cot nu-l doare de ce vreau eu să fac cu sîngele.

Murph luă eprtibeta şi se uită la ea înspre geam. O ciocăni de cîteva ori cu unghia, apoi se întoarse spre mine.

— Eu am nevoie de doi centimetri cubi şi aici e mai mult decît suficient. Nici o problemă, se face.

— Cînd îmi dai rezultatul?

— În două zile. Tratarea durează 48 de ore. Este sînge de la autopsie?

— Da. Îmi era cam frică să nu se descompună hormonii, să nu...

— Of, of, ce repede mai uităm! Numai proteinele se descompun, iar steroizii parcă nu sînt proteine. Corect? Nu, o să fie uşor. Vreau să spun aici, în laboratorul meu, nu în altă parte. Aici avem tot echipamentul cu care putem măsura cantitatea de progesteron din sînge şi aproape toți cei 11 beta-hidroxisteroizi. În caz de sarcină, cantitatea de progesteron creşte cam de zece ori şi cea de estirol de vreo mie de ori. Chestia asta se poate măsura. La noi, vreau să spun.

Era fericit că poate da lecții, dar mi-am dat seama după cum se scărpina că îl mai preocupă ceva.

— Nu-i cine ştie ce treabă, se face. O să facem două măsurători independente şi ai o analiză beton. Sîngele al cui e?

— Ce?

Plin de nerăbdare, Murphy îmi flutură eprubeta pe sub nas.

— Sîngele ăsta, omule. Al cui e?

— A, un caz de rutină, am dat eu din umeri.

— Mă! O sarcină de patru luni şi voi nu vă puteți pronunța? Johnny, tu umbli cu cioara vopsită? Şi încă pe la cine? Pe la un vechi partener de bridge. Se poate?

— Auzi, poate că este mai bine să îți explic toată povestea mai tîrziu. E puțin complicată.

— Bine, bine, bine. Nu sînt eu ăla care să-şi bage nasul unde nu-i fierbe oala. Dar zici că mai tîrziu îmi povesteşti şi mie toată afacerea? Îmi promiți?

— Promit.

— Oh, cînd îți promite un patolog ceva, poți să-ți iei gîndul, e clar.

Capitolul 7

Ultima dată cînd şi-a mai dat cineva osteneala să le numere, au fost catalogate cam 25.000 de boli, dintre care doar 5.000 curabile. Şi, cu toate acestea, visul oricărui medic tînăr rămîne acela de a descoperi o nouă boală. Este cea mai sigură şi mai rapidă metodă de a promova în lumea medicală şi de a se spune despre tine că eşti un medic eminent. Practic, merită de o mie de ori mai mult să descoperi o boală nouă decît să găseşti remediul uneia vechi. În ultimul caz, tratamentul tău va fi obiectul experiențelor şi al discuțiilor controversate, care pot dura ani de zile, în vreme ce onorabilii mei colegi de breaslă aplaudă şi elogiază descoperirea fiecărei noi maladii.

Lewis Carr era încă stagiar, cînd a tras lozul cel mare. Descoperise o boală nouă. O afecțiune extrem de rară – o disgamaglobulinemie a fracțiunii beta, într-o familie de patru persoane – dar nu asta era important. Important pentru Lewis era faptul că descoperise chestia, a descris-o şi a publicat rezultatele cercetărilor în *New England Journal of Medicine.*

Şase ani mai tîrziu, a fost promovat ca profesor de chimie medicală la *Memorial.* Nimeni nu a avut nici cea mai mică îndoială cu privire la competența lui. Practic, odată instalat în postul acesta nu avea decît să aştepte să iasă liniştit la pensie.

Biroul care i-a fost oferit era pe măsura poziției sale în ierarhia spitalului. Era locul perfect pentru un internist tînăr şi ambițios. Vreau să spun că biroul era atît de aglomerat, încît te ciocneai de mobile la tot pasul; avea un aspect bătrînesc şi murdar, pierdut pe

undeva prin Calder Building, pe lîngă serviciul de cercetări renale. Şi, ca să pună capac la toate, peste toată mizeria şi dezordinea de acolo domnea o secretară spendidă, teribil de sexy, de o eficiență şi o intrasigență de speriat.

— Doctorul Carr îşi face vizita, îmi spuse zeița, într-un mod cît se poate de politicos, dar lipsit de orice urmă de amabilitate. Vă roagă să îl aşteptați în biroul dumnealui.

Mi-am tras un scaun, de pe care am dat jos un maldăr de reviste medicale vechi şi m-am aşezat. Carr sosi cîteva clipe mai tîrziu, cu stetoscopul atîrnat de gît şi cu halatul descheiat. Dacă gulerul cămăşii era suficient de şifonat, avea în schimb nişte pantofi negri superbi. Deşi un profesor cîştigă prost într-o clinică, de obicei aceştia sînt foarte atenți la lucrurile esențiale. De cînd îl ştiu, Carr lasă mereu impresia unui om calm, cu sînge rece.

Gurile rele spun despre Carr că mergea cu viclenia pînă la cea mai infectă linguşeală în fața şefilor. Adevărul este că multă lume era invidioasă pe cariera lui – atît de rapid încununată de succes – şi pe deplina sa siguranță de sine, pe care nu se chinuia să şi-o ascundă deloc. Carr avea o față rotundă şi copilărească, cu obrajii netezi şi luminoşi. Zîmbetul său tineresc făcea minuni printre pacientele sale. Acelaşi zîmbet mi l-a oferit şi mie cînd a intrat.

— Salut, John!

A închis uşa după el şi a venit să ia loc la birou, dispărînd aproape complet după grămezile de reviste. Îşi luă stetoscopul de după gît şi îl lăsă să-i alunece în buzunar. Apoi mă privi cu atenție.

Bănuiesc că nimeni nu are vreo şansă să-i scape. Ca orice practician, care stă la birou şi are în față un vizitator, Carr luă o atitudine gînditoare, ca şi cea a unui

inchizitor, care te face să te simţi rău chiar dacă nu eşti bolnav.

— Doreşti nişte informaţii despre Karen Randall, spuse el cu tonul cu care ar fi anunţat o mare descoperire ştiinţifică.

— Exact.

— Din motive personale?

— Exact.

— Şi tot ce-o să-ţi spun rămîne între noi?

— Exact.

— *OK,* atunci îţi spun. Eu nu am fost de faţă, dar am urmărit lucrurile cu atenţie şi de aproape.

Afirmaţia aceasta nu m-a surprins deloc. Lewis Carr urmărea cu atenţie şi de aproape tot ce se întîmpla în *Memorial.* Era la curent cu toate bîrfele mai bine decît cea mai curioasă dintre infirmiere. Pentru el era un fel de a doua natură. Culegea orice fel de informaţie care îi trecea pe sub nas aproape fără să-şi dea seama, cam aşa cum alţii respiră.

— Fata a fost adusă în sala de consultaţii externe la patru dimineaţă. Cînd a ajuns, era pe moarte. Delira cînd au scos-o cu targa din ambulanţă. Avea pielea uscată, temperatură 40 de grade şi era deshidratată. Respiraţie scurtă, puls accelerat şi tensiune arterială foarte scăzută. Îi era sete. Medicul de gardă a examinat-o şi a cerut determinarea compatibilităţii sanguine ca să poată începe o transfuzie. I-a extras o seringă de sînge pentru analize şi între timp s-a grăbit să-i injecteze un litru de glucoză izotonică. A mai încercat să localizeze originea hemoragiei, dar, fără succes. I-a administrat atunci ocitocină pentru contracţia uterului şi – ca măsură temporară – i-a mai pus şi un tampon vaginal. Atunci îi spune maică-sa cine este fata. Îşi dă drumul în chiloţi, intră în panică, cheamă imediat şeful de secţie. Între timp, începe transfuzia şi îi mai administrează şi o doză zdravănă de penicilină, aşa, profilactic. Din

nefericire, a luat decizia aceasta fără să se uite în fişa bolnavei sau măcar să o întrebe pe maică-sa despre o eventuală alergie.

— Şi fata era sensibilă la ampicilina?

— Hipersensibilă. La zece minute după administrarea penicilinei pe cale intramusculară, pacienta se sufoca în spasme. Cu toate că traheea era liberă, nu mai putea respira. Apoi îi parvine de la arhivă fişa medicală şi abia atunci înțelege ce a făcut, aşa că îi injectează intramuscular un miligram de epinefrină. Cum nu are loc nici o reacție, trece la o perfuzie lentă cu benadril, cortizon şi aminofilină. I-au pus tubul de oxigen, dar s-a cianozat, au luat-o convulsiile şi în 20 de minute a murit.

Mi-am aprins o țigară şi m-am felicitat în gînd că nu eram în pielea internistului care a tratat-o pe Karen Randall.

— E posibil ca fata să fi murit oricum, zise Carr. Nu se poate afirma cu certitudine, dar trebuie să ne gîndim că, atunci cînd a ajuns la spital, pierduse deja jumătate din cantitatea de sînge. Aşa cum ştii şi tu, 50% înseamnă limită. În majoritatea cazurilor, şocul este ireversibil. Aşa că tot nu putea fi salvată, ceea ce, bineînțeles, nu schimba situația cu nimic.

— Bine, dar de ce a început medicul de gardă cu penicilina?

— Aşa se obişnuieşte la noi, la *Memorial*, cu unii pacienți. În mod normal, cînd primim cîte o fată, la care putem diagnostica fără nici un risc hemoragia vaginală şi febra puternică – deci posibilitatea unei infecții – îi facem un chiuretaj, o băgăm în pat şi îi dăm o doză bună de antibiotice. De obicei, a doua zi o trimitem acasă. În registre, cazul e consemnat avort spontan.

— Ăsta este şi diagnosticul final şi în fişa lui Karen Randall?

Carr dădu afirmativ din cap.

— Avort spontan. Asta scriem mereu. Aşa nu ne mai pierdem timpul cu poliția. Sînt prea multe complicații cu avorturile ilegale sau cu avorturile pe care victimele şi le provoacă singure. Ajung cîteodată fetele la noi cu atîta săpun în vagin, că dau la spumă pe dinafară ca o maşină de spălat stricată. Uneori mai au şi hemoragii. În asemenea situații devin isterice şi sînt gata să-ți verse cele mai turbate minciuni. Noi ne mulțumim să le facem bine fără să mai facem valuri şi să le trimitem la casele lor, că poate au treabă.

— Şi nu se fac niciodată rapoarte către poliție?

— Noi sîntem medici şi nu păstrători ai ordinii. Anual avem cam o sută de asemenea cazuri. Dacă e să facem cîte un raport pentru fiecare fată, o să pierdem atîta vreme la tribunal ca martori, încît nu am mai avea timp să practicăm medicina.

— Bine, dar legea cere...

— Da, sigur, zise Carr repede. Legea cere să facem un raport. Dar tot legea ne cere să facem cîte un raport pentru fiecare rană susceptibilă a fi consecința unei agresiuni. Şi dacă ne apucăm să redactăm cîte un raport pentru fiecare bețiv care vine la noi cu fața spartă, asta înseamnă că mai ieşim din rahat la paştele cailor. Nici o sală de urgențe nu semnalează poliției tot ce ar trebui semnalat. Pur şi simplu nu se poate lucra aşa.

— Bine, dar cînd este vorba despre un avort...

— Gîndeşte-te puțin logic, zise Carr. Un număr apreciabil de cazuri implică avorturi spontane reale. Sînt alte cazuri, în care noi scriem în raport tot avort spontan, chiar dacă nu este aşa. Ar fi o prostie din partea noastră să vedem altceva decît avort spontan. Uite, presupunem că ne dăm seama că un măcelar a chiuretat o fată pentru două sute de dolari, iar fata ajunge la noi leşinată şi într-o baltă de sînge. Avem lege? Bine, chemăm poliția. Îți vin băieții la uşă şi te întreabă de fată. Numai că fata le cîntă într-una că a fost avort

spontan sau, în cel mai bun caz, spune că şi-a provocat singură avortul. Oricum, într-un fel sau altul, fata refuză să vorbească şi poliţaii nu sînt bucuroşi deloc, pe chestia asta. Şi pe cine crezi că se supără? Pe ea? Nu, te înşeli. Pe tine, pentru că tu i-ai chemat.

— Se întîmplă des? l-am întrebat.

— Da. Eu personal am văzut de două ori. Uite cum s-a întîmplat o dată. O fată ajunge la noi înnebunită de frică, sigură că moare. Voia neapărat să-l bage la apă pe cel care îi provocase avortul şi tipa cheamă poliţia. Aşa facem. Era trecut de miezul nopţii. Dimineaţă, după ce au chiuretat-o cum trebuie medici calificaţi, începuse să se simtă mai bine şi a înţeles că a scăpat. Din clipa aia, i-a pierit cheful să mai discute cu poliţia, nu voia să fie implicată. Cînd au venit sticleţii, spunea într-una că la mijloc este o mare neînţelegere.

— Şi voi vă mulţumiţi să reparaţi ceea ce au stricat alţii, nu vă osteniţi să deranjaţi şi voi un măcelar, acolo?

— Noi încercăm să vindecăm oameni. Punct. Un medic nu are căderea să judece. Să ştii că reparăm şi ce strică şoferii sau beţivii. Dar nu este treaba noastră să le dăm peste degete, dacă nu promit că nu mai conduc ca tîmpiţii sau că nu mai beau ca porcii. Tot ce vrem noi este să încercăm să-i punem pe picioare.

Mă plictisise discursul lui, ştiam că nu-mi poate fi de folos cu nimic. Aşa că am schimbat subiectul.

— Şi cu acuzaţiile împotriva lui Lee? Care-i treaba?

— Cînd a murit fata, pe doamna Randall a apucat-o isteria. Cum începuse să urle pe acolo, i s-a dat un sedativ. S-a mai calmat puţin şi după aceea a început să spună în stînga şi în dreapta că fata ei i-a spus că Lee a făcut avortul. Din cauza asta a chemat poliţia.

— Cine a chemat poliţia, doamna Randall?

— Da.

— Şi diagnosticul spitalului?

— Neschimbat. Tot avort spontan a rămas, o interpretare medicală cît se poate de legitimă. În ceea ce ne priveşte, nu putem vorbi despre un avort criminal numai bazîndu-ne pe factori neclinici. Asta va determina autopsia.

— Autopsia a determinat un avort provocat. Şi încă unul făcut bine, în afară de o perforație a peretelui uterin. O mînă pricepută, dar care mai are puțin de învățat.

— Ai vorbit cu Lee?

— Chiar azi-dimineață. Susține că n-a fost el. Şi după ce am văzut autopsia, îl cred.

— Poate e o eroare.

— Nici nu mă gîndesc. Art este un chirurg prea bun şi prea competent.

Carr îşi scoase stetoscopul din buzunar şi începu să-l învîrtă nervos.

— Încurcată poveste, zise el. Foarte încurcată.

— Aşa că trebuie s-o descurcăm. Nu putem să ne facem că nu am văzut nimic şi să îl lăsăm pe Art în voia soartei.

— Nu, bineînțeles că nu. Doar că J.D. era puțin pornit.

— Da, cred şi eu.

— Era cît pe ce să-l masacreze pe internistul ăla, cînd a văzut ce tratament îi aplicase. Eram de față. Am crezut că îl strînge de gît cu mîna lui.

— Cine e internistul ăsta?

— Un băiat tînăr, Roger Whiting. Nu-i rău deloc, chiar dacă nu a ieşit de la Harvard.

— Unde crezi că e acum?

— Acasă la el, fără îndoială. A plecat din spital pe la ora 8.

Carr îşi încruntă sprîncenele, începu să se joace din nou cu stetoscopul şi mă întrebă:

— John, eşti sigur că vrei să te laşi antrenat în toată povestea asta?

— Carr, eu nu vreau să am nimic de a face cu tot ce se întîmplă. Dacă aveam de ales, la ora asta stăteam frumos la mine în laborator.

— Partea proastă, spuse Carr încet, este că sîntem depăşiţi de evenimente. J.D. e pornit pe rele.

— Mi-ai mai spus-o o dată.

— Încerc doar să te ajut să înţelegi mai bine care e situaţia.

Carr evita cu orice preţ să mă privească în faţă. Adăugă, în sfîrşit:

— Afacerea e pe mîini bune. Şi, din cîte am înţeles eu, Lee are un avocat foarte bun.

— Da, dar mai rămîn totuşi cîteva semne de întrebare. Vreau să fiu sigur că vom avea răspunsuri la toate.

— Afacerea e pe mîini bune, repetă Carr.

— Mîini bune, spui? Care mîini? Ale lui Randall? Sau ale idioţilor pe care i-am văzut la poliţie?

— Avem o poliţie excelentă aici, la Boston.

— Sictir!

Carr suspină resemnat şi mă întrebă:

— Şi ce speri să dovedeşti?

— Că Lee este nevinovat.

— Nu asta e problema, John.

— După mine, tocmai asta e problema, dacă Lee este sau nu vinovat.

— Nu, zise Carr, problema este că fata lui J.D. Randall a fost omorîtă de un tip care face avorturi ilegale şi că cineva trebuie să plătească pentru asta. Lee este un tip care face avorturi ilegale şi asta e greu de dovedit în instanţă. Nu uita că trăim la Boston şi mai mult ca sigur că majoritatea juraţilor vor fi catolici. Şi îl vor condamna pe Lee din cauza unor principii generale.

— Din cauza unor principii generale?

— Ştii foarte bine ce vreau să spun, John.

— Vrei să spui că Lee este țapul ispăşitor în toată afacerea asta?

— Exact. Lee este țapul ispăşitor.

— Ăsta este consemnul oficial?

— Mai mult sau mai puțin, spuse Carr.

— Şi tu, personal, ce părere ai?

— Cineva care se apucă de avorturi ştie ce riscă. Sfidează legea şi cînd face un avort fetei unui medic celebru din Boston.

— Lee spune că nu l-a făcut el.

Carr zîmbi trist.

— Şi ce importanță are?

Capitolul 8

Cine vrea să devină specialist în chirurgia cardiacă trebuie să ştie că mai are de învățat încă 13 ani, după primii patru ani de universitate. Încă patru ani de universitate, un an de stagiatură, trei ani de chirurgie generală, doi ani de chirurgie toracică şi încă trei de chirurgie cardiacă.

Nu oricine poate porni la un astfel de drum, nu oricine este capabil să-şi stabilească şi să atingă un țel atît de îndepărtat. Iar în clipa în care este, în sfîrşit, gata să zboare cu propriile sale aripi, cel care a reuşit performanța asta este o cu totul altă persoană, un om aproape nou, pe care studiile, experiența şi devotamentul profesional l-au îndepărtat de semeni. Într-un fel, transformarea aceasta face parte din pregătirea lor: chirurgii sînt nişte solitari.

Mă gîndeam la toate acestea în drum spre galeria de observație de deasupra sălii de operație numărul 9. Geamurile galeriei amenajate chiar sub tavan asigură o vizibilitate excelentă în sală.

Studenţii şi stagiarii vin regulat aici. În sală există un microfon, în aşa fel, încît sus se poate auzi tot ce se petrece în sală: zgomotul instrumentelor, şuieratul aparatului de respirat şi vocile calme ale echipei de jos, care se pot auzi dacă apeşi pe un buton. Dacă nu, nu se aude absolut nimic. Venisem la galerie, după ce făcusem o tură pe la biroul lui J.D.Randall, în speranţa de a avea acces la dosarul lui Karen Randall, dar secretara mi-a spus că nu se poate face nimic pentru mine.

Dosarul era la J.D., iar acesta era plecat în secţia de chirurgie. Vestea asta m-a surprins. Crezusem că într-o împrejurare ca aceasta, J.D. urma să-şi ia o zi liberă. Se vede însă treabă că nici nu i-a trecut prin cap o idee ca asta. Secretara îmi spuse că operaţia trebuie să fie gata, dar, de la prima privire aruncată pe geam, am înţeles că mai avea de lucru. Pacientul era tot cu pieptul deschis şi cu inima incizată. Nu începuseră nici măcar să i-o sutureze. Nu era tocmai momentul potrivit să-i întrerup.

Am mai întîrziat totuşi cîteva minute, să mă uit. Există ceva fascinant în chirurgia pe cord deschis, ceva fantastic şi fabulos, ceva situat undeva la graniţa dintre vis şi coşmar. Jos, în sală, la picioarele mele, se găseau 16 persoane, inclusiv patru chirurgi. Toţi se deplasau şi lucrau cu nişte mişcări elastice şi bine coordonate, ca într-un fel de balet suprarealist. Învelit într-un cearşaf verde, pacientul părea minuscul pe lîngă plămînul artificial de lîngă el – o maşinărie complexă, mare cît un automobil, construită din metal strălucitor, cu cilindri şi roţi care se mişcau în tăcere.

La căpătîiul pacientului se găsea anestezistul, înconjurat şi el de aparatele lui.

În sală se mai găseau cîteva infirmiere, doi tehnicieni care supravegheau funcţionarea echipamentului tehnic, nişte asistente şi chirurgii. Am încercat să îl identific pe Randall, dar nu am reuşit. Halatele şi măştile îi făceau să semene între ei. Unul dintre cei patru bărbaţi era

responsabil de tot ce se întîmplă, de fiecare gest al celor 16 persoane prezente în sală. Mai avea însă şi responsabilitatea celei de-a şaptesprezecea persoane, a cărei inimă nu mai bătea.

Într-un colţ, electrocardiograma pacientului era afişată pe un monitor. O electrocardiogramă normală, pe monitor, arată ca o linie mişcătoare, ale cărei vîrfuri punctează fiecare bătaie a inimii, cînd este captat impulsul electric ce străbate muşchiul cardiac. Linia era dreaptă acum, ceea ce însemna că, în conformitate cu un criteriu de bază al medicinei, pacientul era mort. M-am uitat la plămînii ce se vedeau în pieptul deschis. Nu se mişcau. Pacientul nu mai respira. Pentru el respira maşinăria. Îi pompa sînge oxigenat, după ce îi elimina anhidrida carbonică. Aşa cum arăta, maşina era folosită de mai bine de zece ani. Oamenii care se aflau alături de mine nu păreau deloc impresionaţi nici de maşină şi nici măcar de operaţia în sine. Cei de jos îşi făceau munca lor, la fel ca orice alţi muncitori. Cred că acesta era unul dintre principalele motive pentru care totul părea atît de fantastic.

Mă uitasem în sala de operaţie mai bine de cinci minute, fără să-mi dau seama de scurgerea timpului. În fine, m-am hotărît să plec. Afară, pe culoar, lîngă uşă, doi stagiari stăteau de vorbă. Erau cu bonetele pe cap, cu măştile atîrnînd la gît. Mîncau nişte gogoşi, aveau cîte o cafea în mînă şi îşi povesteau în detaliu ultimele întîlniri.

Capitolul 9

Doctorul Roger Whiting locuia nu departe de spital, la etajul trei al unui bloc fără lift, situat pe versantul cel mai neplăcut al cartierului Beacon Hill; acolo se descarcă gunoiul adus din Luisbourg Square. Mi-a

deschis doamna Whiting. Era o femeie tînăra, nu frumoasă, gravidă în luna a şaptea. Părea neliniştită.

— Ce doriți?

— Aş dori să vorbesc cu soțul dumneavoastră. Mă numesc John Berry şi sînt patolog la *Lincoln.*

Bănuitoare, îmi aruncă o privire dură.

— Domnule, soțul meu încearcă să doarmă puțin. A fost de serviciu două zile şi o noapte şi este foarte obosit.

— Am să-i spun ceva foarte important.

Pe hol îşi făcu apariția un tînăr slab, îmbrăcat în halat. Părea mai mult decît obosit. Era extenuat, la limita epuizării, şi terorizat.

— Ce se întîmplă? zise el.

— Aş dori să vorbim în legătură cu Karen Randall.

— Am mai povestit pînă acum de zece ori ce s-a întîmplat. Mai bine mergeți să vorbiți cu doctorul Carr pe tema asta.

— Cu el am vorbit deja.

Whiting îşi trecu mîna prin păr, apoi se adresă soției sale:

— E-n ordine, dragă. Vrei să ne faci două cafele? Serviți o ceaşcă cu cafea?

— Da, mulțumesc mult.

Intrarăm în sufragerie. Apartamentul era modest, cu mobile ieftine, care scîrțîiau din toate încheieturile. Mă simțeam ca la mine acasă. Cu cinci ani în urmă, mai eram încă stagiar. Cunoşteam cum nu se poate mai bine felul în care – lipsa banilor, tensiunile profesionale şi programul de muncă – îți transformă viața într-un calvar. Ştiam cît de plăcut este să te trezească o infirmieră în plină noapte şi să te întrebe dacă are voie să-i mai dea o aspirină bolnavului Jones. M-am ridicat şi eu din pat la asemenea ore, ca să dau fuga să văd un bolnav şi am făcut şi eu greşelile mele în asemenea cazuri.

Odată, în timpul stagiaturii, era cît pe ce să omor un bătrînel care suferea de insuficiență cardiacă. Un om care a apucat să doarmă trei ore în ultimele trei zile poate face cea mai mare prostie şi nici să nu-i pese.

— Ştiu că sînteți prea obosit, i-am spus. Nu vreau să vă rețin prea mult.

— Nu, nu, protestă el şi se vedea că era sincer. Voi face tot ce îmi stă în putință ca să vă pot ajuta. Vreau să vă spun că pentru moment...

Soția sa veni cu cafelele. S-a uitat furioasă la mine, fără să spună un cuvînt.

— Aş vrea, am spus eu, să vă pun cîteva întrebări despre fată. Dumneavoastră erați în sala de urgențe?

— Nu, încercam să dorm. Am fost chemat.

— Cît era ceasul?

— Aproape patru fix.

— Spuneți-mi ce s-a întîmplat?

— Dormeam îmbrăcat în cămăruța de lîngă urgențe. Adică abia dacă apucasem să adorm, cînd au venit după mine. Tocmai venisem de la o pacientă, care se distra scoțîndu-şi perfuzia. Cred că era a cincea sau a şasea oară în noaptea aceea cînd i-am pus-o la loc. Oricum, suspină el, cînd au venit să mă cheme, eram năuc de cap. M-am ridicat din pat şi a trebuit să mă bag mai întîi cu capul sub robinet. Cînd am intrat în sala de urgențe, o aduceau pe targa.

— Era conştientă?

— Da, dar dezorientată. Pierduse mult sînge, era lividă, avea febră şi delira. Ne-am dat de ceasul morții să încercăm să-i luăm temperatura. Mişca termometrul într-una. Doar am presupus că trebuia să aibă în jur de 40 de grade şi ne-am ocupat de compatibilitatea sanguină.

— Ce altceva ați mai făcut?

— Infirmierele au adus o pătură şi i-am ridicat picioarele, să-i pot examina leziunea. Era vorba despre o

hemoragie vaginală şi am pus diagnosticul avort spontan.

— La hemoragie a mai pierdut ceva?

— Nu, numai sînge.

— Nici un țesut, nici o urmă de placentă?

— Nu, doar sîngera de multă vreme. Avea hainele... Of, erau pline de sînge! Infirmierele s-au chinuit mult să o dezbrace.

— Fata a pronunțat cumva vreo frază coerentă?

— Nu tocmai. Murmura ea ceva la intervale mai mult sau mai puțin regulate. Parcă ceva în legătură cu un bărbat mai în vîrstă. Tatăl ei sau un bătrîn oarecare, cam aşa ceva. Nu era deloc limpede ce spunea şi, oricum, nimeni nu îi dădea atenție.

— A mai zis şi altceva?

Dădu din cap.

— Numai atunci cînd i-am tăiat hainele ca să i le scoatem. V-am spus, erau ude de sînge. Ea încerca să se opună, să se îmbrace la loc şi spunea: "Nu, nu-mi puteți face una ca asta". Apoi, ceva mai tîrziu, a întrebat: "Unde sînt?" Nu era decît un delir, nu spunea nimic coerent.

— Şi cu hemoragia ce ați făcut?

— Am încercat să o localizez. Era dificil, căci lucram contra cronometru şi nici nu puteam să orientăm proiectoarele cum trebuie. În fine, am rezolvat-o cum am putut cu tampoane de pansament, grăbit fiind să-i restabilesc volumul sanguin.

— Doamna Randall unde era?

— Afară, aştepta lîngă uşă. S-a descurcat bine, pînă a trebuit să-i spunem ce s-a întîmplat. N-a mai rezistat. Dezastru total. Şi-a dat drumul.

— Şi dosarul lui Karen? L-ați văzut? Mai fusese internată în spital?

— A, dosarul nu l-am văzut decît mult mai tîrziu. A trebuit să-l scot aproape cu forța din arhivă. De venit la

spital, mai venise, da. Venea regulat, de două ori pe an, pentru analize. O supraveghere medicală admirabilă. Toate analizele sîngelui. Bine, nici nu-i de mirare, la părinții ei...

— Printre antecedente, nu ați văzut nimic neobişnuit? Vreau să spun vreo alergie, ceva?

Whiting zîmbi trist.

— Nu credeți că ajunge?

Pentru o clipă, am simțit cum mă îneacă furia. Mă enervase puştiul. Îi era frică, atîta tot. Nimic mai normal. Aveam chef să-i spun că ar face bine să se obişnuiască cu gîndul că o să vadă o mulțime de oameni murind sub ochii lui şi că o să mai facă şi alte greşeli, că asemenea lucruri se mai întîmplă. Desigur, erori mai mult sau mai puțin grave, dar tot erori rămîn. Voiam să aflu dacă nu o întrebase pe doamna Randall dacă ştia ceva despre o alergie a lui Karen şi dacă aceasta i-a spus că totul e în regulă. Greşeala lui nu era aceea de a o fi ucis pe Karen Randall, ci aceea de a nu fi întrebat-o pe mama ei dacă îi putea face penicilină. Pentru o clipă, am avut tentația de a-i spune toate acestea, dar m-am abținut la timp.

— În dosar nu era menționată vreo problemă psihiatrică? l-am întrebat.

— Nu.

— Absolut nimic neobişnuit?

— Nu.

Whiting se încorda brusc.

— Stați aşa! Am reținut totuşi ceva mai ciudat. Cu vreo şase luni în urmă, cineva ceruse o serie completă de radiografii craniene.

— Ați văzut clişeele?

— Nu, am citit doar diagnosticul radiologului.

— Şi ce scria?

— Normal. Nici o leziune patologică.

— Unde au fost făcute radiografiile?

— Nu scria.

— Karen nu a avut nici un accident? O cădere, un accident de maşină?

— Din cîte rețin eu, nu.

— Cine a cerut examenul radiologie?

— Probabil că doctorul Randall. Peter Randall, medicul ei curant.

— Şi nu ştiți motivul pentru care au fost cerute radiografiile?

— Nu.

— Şi totuşi, trebuie să existe unul.

— Da, aşa e, răspunse Whiting.

Părea însă că nu-l mai interesează conversația. Era întunecat la față. Se uită la ceaşcă. Bău cîteva înghițituri, apoi zise:

— Sper ca cineva să pună mîna pe nemernicul care i-a făcut avortul şi să-l pună cu spatele la zid. Indiferent de pedeapsa care i se dă, merită una şi mai grea.

M-am ridicat. Băiatul voia să pară un dur şi, de fapt, mai avea puțin şi plîngea. Pînă ieri avea în față o carieră promițătoare, foarte probabil frîntă de acea eroare de tratament, comisă cînd îngrijea fata unui medic celebru şi influent. În furia, frustrarea şi supărarea lui pe sine însuşi, căuta şi el un țap ispăşitor. Şi avea nevoie de unul mai mult decît oricine.

— Intenționați să vă stabiliți la Boston?

— Da, intenționam, se strîmbă el într-un zîmbet.

După ce am plecat de la el, l-am sunat din nou pe Lewis Carr. Voiam mai mult ca niciodată să văd dosarul lui Karen Randall. Trebuia neapărat să aflu ce era cu radiografiile acelea.

— Lew, am nevoie să mă mai ajuți încă o dată.

— Da? Serios?

Părea teribil de încîntat.

— Da. Trebuie să văd dosarul. Este absolut necesar.

— Credeam că ne-am înțeles în privința asta.

— Da, Lew, dar a mai apărut ceva. Parcă-i un făcut! Spune-mi, de ce a trebuit să-şi facă radiografii la cap?

— Îmi pare rău, zise Carr. Îmi este imposibil să te ajut.

— Lew, ascultă! Chiar dacă Randall are dosarul la el, nu îl poate păstra...

— John, sînt dezolat. Trebuie să rămîn deci toată ziua şi mîine la fel, o să fiu ocupat de dimineață pînă seara. Cu toată bunăvoința, dar nu am timp.

Trecuse la stilul "oficial". Aveam la capătul celălalt al firului un om care îşi cîntărea cu atenție fiecare cuvînt, atent la tot ce îi iese din gură.

— Ce s-a întîmplat? A venit Randall la tine şi ți-a închis gura?

— John, zise Carr, cred că e bine să-i lăsăm să se ocupe de afacerea asta pe cei care ştiu să o facă mai bine. Eu nu sînt implicat şi cred că nici alți medici.

Înțelegeam foarte bine ce spune şi, mai ales, ce îl făcea să vorbească aşa. Rîdeam deseori împreună cu Art de "precauțiile oratorice" pe care şi le luau medicii, atunci cînd voiau să evite neplăcerile.

— Bine, Lew, dacă spui tu.

Şi am închis.

Într-un fel, trebuia să mă fi aşteptat la una ca asta. Lewis Carr respecta, cu sfințenie, de cînd îl ştiu, toate regulile jocului, ca un băiețel cuminte ce este şi va fi mereu.

Capitolul 10

Ca să ajung la facultatea de medicină, a trebuit să trec prin față pe la *Lincoln Hospital.* În fața stației de taxiuri, l-am văzut pe Frank Conway, cu mîinile în buzunare şi cu privirea în pămînt.

Întreaga lui atitudine exprima o tristețe profundă, gravă. Am parcat în dreptul lui.

— Te duc undeva?

— Mergeam la spitalul de copii, răspunse el.

Părea surprins de gestul meu. Adevărul este că nu eram noi mari prieteni. Ca medic, este deosebit, dar ca om, mulți îl consideră dezagreabil. A avut două neveste şi amîndouă au divorțat de el. A doua l-a părăsit doar după şase luni.

— E bun, încolo mergeam şi eu.

Mințeam, dar intenționam totuşi să-l conduc. Voiam să vorbesc cu el. Intră în maşină şi am demarat.

— Cu ce treabă pe la spitalul de copii? l-am întrebat.

— O conferință. Mă duc în fiecare săptămînă. O şedință anatomo-clinică despre malformațiile congenitale. Şi tu?

— În vizită. Am o întîlnire cu un prieten, să mîncăm împreună.

Conway era tînăr, dacă avea 35 de ani. Îşi terminase toate stagiile cu brio, lucrase cu cei mai buni specialişti din țară, iar acum era mai bun decît toți. Cel puțin aşa se spunea. Cu el însă, nu poți fi niciodată sigur de nimic. Era unul dintre puținii medici care devin celebri atît de repede şi care dobîndesc automat apucături de politicieni sau actori; în general, aceştia devin orbeşte prieteni de nădejde sau, la fel de bine, duşmani înrăiți. Ori îi iubeşti, ori îi deteşti. Conway avea şi un fizic impunător: înalt, solid, cu păr cîrlionțat şi ochi albaştri, pătrunzători.

— Aş vrea să-mi cer scuze, zise Conway. În legătură cu azi-dimineață. Nu intenționam să dau buzna la voi în laborator aşa, ca o furtună.

— Nu face nimic.

— Îi datorez scuze şi lui Herbie. Am zis cîteva lucruri la adresa lui...

— O să înțeleagă el.

— Mă simt groaznic, groaznic, zise Conway. Cînd vezi că nu poți salva un bolnav şi se duce, aşa... Nu poți să-ți dai seama.

— În fine, lasă.

Cîteva clipe am condus în linişte, după care i-am zis:

— Pot să-ți cer un serviciu?

— Bineînțeles.

— Vorbeşte-mi despre J.D.Randall.

După cîteva secunde întrebă:

— De ce?

— Din simplă curiozitate.

— Nu-mi îndruga gogoşi.

— Ai dreptate.

— L-au înhățat pe Lee, nu-i aşa?

— Da.

— El a fost?

— Nu.

— Eşti sigur?

— Am încredere în ce-mi spune el.

Carr oftă obosit.

— John, tu nu eşti prost. Bănuieşti că vrea cineva să vă pună afacerea în cîrcă?

— Nu asta-i problema.

— Dar care este, atunci? Nu există nici o posibilitate ca Art să fi făcut totuşi avortul?

— Nu numai o posibilitate, dar şi o probabilitate.

— Şi deci?

Conway dădu gînditor din cap.

— John, tu uiți ce s-a întîmplat. J.D. este o persoană importantă. J.D. şi-a pierdut fata. Şi uite cum pică din senin un chinez, despre care se ştie că mai comite din cînd în cînd cîte o faptă din asta, oribilă. Ce vrei mai potrivit pentru J.D.?

— Am mai auzit undeva teoria asta. Nu votez.

— Înseamnă că nu-l cunoşti bine pe J.D. Randall.

— Asta e adevărat.

— J.D.Randall este cel mai prefăcut om din lume. Are bani, are putere, are prestigiu. Poate obține tot ce vrea. Inclusiv capul unui chinezoi prăpădit.

— Dar de ce să vrea el capul lui Art?

Conway nu putu decît să izbucnească în rîs la o aşa întrebare.

— Bătrîne, dar tu pe ce lume te trezeşti?

Probabil că am părut foarte surprins.

— În fine, ştii şi tu că...

Cînd văzu că nu ştiam, tăcu. Îşi încrucişă brațele pe piept şi amuți. Se uita drept înainte.

— Ei bine? am zis eu.

— Întreabă-l pe Art.

— Pe tine te întrebam.

— Întreabă-l pe Lew Carr. Poate-ți spune el. Eu nu spun nimic.

— Perfect. Atunci vorbeşte-mi despre Randall.

— În calitate de chirurg?

— Da, fie.

— Randall nu face nici doi bani. E o balegă. Un mediocru. Pierde pacienți pe care ar trebui să-i salveze. Oameni tineri, robuşti.

— Aşa, deci.

— În plus, e un împuțit. Urlă la stagiari, îi supune la tot felul de umilințe şi le răpeşte toată bucuria muncii lor. Adună toți tinerii talentați şi îi ține să lucreze pentru el, să nu aibă cum arăta ce pot. Am avut şi eu de tras doi ani de zile, cît am făcut toracica, sub ordinele lui Randall, înainte să plec la Huston, pentru chirurgie cardiacă. Cînd l-am văzut prima oară, eu aveam 29 şi el 49. Ştii cum face? Îți suflă în nas aere de mare patron, cu costumele lui comandate pe Bond Street şi cu prietenii lui cu castele în Franța. Toate astea nu înseamnă deloc că ar fi un bun chirurg, dar la ageamii prinde, impresionează.

Nu am zis nimic. Conway se încălzise, ridicase vocea şi începuse să dea din mîini. Nu aveam nici un interes să îl opresc.

— Partea şi mai proastă este că J.D. nu este decît o fosilă vie. S-a apucat de chirurgie prin anii '40, cu Gross, Chartriss, Shakleford şi discipolii lor. Ori, pe vremea aia, chirurgia nu era tot una cu cea de astăzi. Pe vremea aia se ridica în slăvi abilitatea manuală, iar ştiința pură încă nu conta cine ştie ce. Nimeni nu-şi bătea capul cu electroliții sau cu chimia şi, de atunci, Randall n-a mai fost în stare să se adapteze. Tinerii, în schimb, vin tare din spate; ca să zic aşa, au mîncat în şcoală enzime, sodiu seric şi ce mai vrei tu, pe pîine. Pentru Randall, toate astea nu sînt decît nişte ghicitori enervante.

— Şi totuşi, are o reputație bună, am zis eu.

— Da, are. La fel a avut şi Wilkes Booth. Pentru o bucată de vreme, adăugă el.

— Ia spune, mă înşel eu sau asta cam seamănă puțin a... gelozie profesională?

— Eu "gelos profesional" pe el? La masa de operație nu are aer să sufle în fața mea. Îl bat la toate capitolele şi eu operez numai cu mîna stîngă şi legat la ochi, bine?

Nu i-am putut răspunde decît zîmbind.

— Şi mahmur după o beție, nu se lăsă el. Într-o duminică dimineață.

— Şi ca om, cu ce seamănă?

— Cu un impostor. Un impostor şi un prefăcut. Stagiarii spun că umblă prin spital cu un ciocan şi un pumn de cuie prin buzunare, în caz că prinde pe vreunul dintre ei, să-l bată pe cruce.

— Chiar în halul ăsta?

— Ei, nici chiar, admise Conway. Numai cînd e în formă. Are şi el zilele lui proaste, ca oricare.

— Şi, din cîte înțeleg eu, calități nu prea are, nu?

— Şi tu! Nu-i mai rău decît un ticălos obişnuit. Şi încă ceva: ştii ce mai zic stagiarii pe seama lui?

— Ce?

— Că din cauza asta îi place lui atît de mult să măcelărească inimile altora, pentru că el nu a avut niciodată una.

Capitolul 11

Nu, unui englez normal la cap nu i-ar veni ideea să se urce pe un vapor şi să plece spre Boston, mai ales în anul 1630. A te îmbarca pentru o traversare atît de lungă, avînd drept destinaţie un loc pustiu şi ostil, era un lucru pentru care nu erau suficiente curajul şi bravura. Îţi mai trebuia ceva: disperare şi fanatism, dar, mai ales, era necesar ca între tine şi societatea engleză de atunci să fi intervenit o ruptură brutală şi ireconciliabilă.

Din fericire, istoria nu-i judecă pe oameni după motivaţii, ci după fapte. Acesta este şi motivul pentru care cei din Boston se pot considera, fără nici o jenă, campionii democraţiei şi ai libertăţii. La fel ca eroii, sînt scriitorii şi artiştii. Bostonul este şi rămîne oraşul unor înaintaşi ca Adams şi Revere, un oraş care va îndrăgi mereu Old North Church şi Bunker Hill.

Însă Bostonul acelor vremuri mai avea încă o înfăţişare, regăsită în vînătoarea de vrăjitoare, în cleşti, ruguri, cuşti metalice şi stîlpi ai infamiei. Puţini din contemporanii noştri sînt capabili să recunoască exact semnificaţia acestor instrumente de tortură, anume acele dovezi ale obsesiei, nevrozei şi cruzimii perverse. Instrumentele acestea nu descriu o societate închisă, închistată în frica sa faţă de păcat, de focurile iadului, de epidemii şi de indieni; cam aceasta trebuie să fi fost ordinea.

O societate dominată de teroare şi suspiciune. Pe scurt, o societate reacţionară la fanaticii religioşi!

Însă, în egală măsură, factorul geografic are şi el rolul său, căci unde se afla Bostonul, altădată era un teren mlăştinos. Unii văd în lucrul acesta doar cauza climei umede şi detestabile; pentru alţii, acest aspect nu are nici o importanţă.

Bostonienii au în general tendinţa de a închide ochii asupra unei părţi importante a trecutului lor. Exact ca un copil dintr-o mahala, care a reuşit în viaţă, la fel şi oraşul îşi reneagă originile şi vrea să le camufleze.

Această colonie de coate-goale şi-a decantat în timp o aristocraţie proprie, fără titluri nobiliare, dar la fel de rigidă ca oricare dintre vechile aristocraţii europene. Oraşul acesta religios a adunat între zidurile sale o comunitate ştiinţifică fără egal, în tot estul Statelor Unite. Pe de altă parte, Bostonul dovedeşte un narcisism greu de contestat, poate comparabil doar cu cel al unui alt oraş, San Francisco.

Din nefericire pentru cele două oraşe, nici unul, nici celălalt nu reuşesc cu adevărat să-şi ucidă trecutul.

San Francisco nu se poate elibera în întregime de spiritul care domnea pe colinele sale în perioada febrei aurului. Locuitorii oraşului au datorat generaţii de-a rîndul durilor strămoşi necesitatea de a se finisa încet. Cît despre Boston, acesta este incapabil de a scăpa cu totul de puritanismul său, în ciuda tuturor eforturilor sale.

De trecut sîntem legaţi cu toţii, atît individual, cît şi colectiv. Trecutul transpare prin noi chiar şi prin structura oraşelor noastre, prin culoarea pielii, prin felul nostru de a merge, de a sta, de a mînca, de a ne îmbrăca şi, în sfîrşit, de a gîndi.

La toate acestea mă gîndeam în vreme ce mergeam să-l caut pe William Harvey Shattuck Randall, student la medicină.

Orice bărbat care a primit numele de William Harvey – pentru a nu mai zice nimic despre Shattuck – trebuie să se simtă tare prost. La fel ca un copil numit Napoleon sau Carry Grant, care trebuie să suporte greutatea unui nume mult prea mare. În viață sînt multe lucruri greu de suportat, dar nimic nu se compară cu un nume.

George Call (Call – veziculă biliară) este un exemplu strălucit în sensul acesta. După ce a terminat medicina, a trebuit să suporte nenumărate glume şi ironii, dar a devenit chirurg în afecțiuni ale ficatului şi ale vezicii. Cu un asemenea nume, nici nu putea să facă o alegere mai proastă, dar s-a pus pe treabă cu o detaşare ciudată şi cu siguranța unui om predestinat. Şi poate că aşa şi era. După ani de zile, cînd îşi cîştigase un prestigiu şi glumele începuseră să se perimeze, a vrut să-şi schimbe numele, dar nu a putut.

Mă îndoiam că William Harvey Shattuck Randall şi-a dorit vreodată să-şi schimbe numele. Numele lui era – este adevărat – o greutate, dar şi un avantaj, mai ales dacă rămînea în Boston. În plus, părea să reziste foarte bine acestui capriciu al soartei. Era solid, blond, cu o față deschisă; pe scurt, un tînăr simpatic.

William Harvey Shattuck Randall locuia la Sheraton Hall, căminul mediciniştilor, la etajul întîi, singur în cameră, ca mai toți studenții. Avea o cameră mai mare decît una obişnuită. Oricum, mult mai mare decît cotineața de la etajul patru în care locuisem eu în studenție.

Clădirea îşi schimbase înfățişarea de cînd nu mai fusesem acolo. Dacă pe vremea mea, era zugrăvită în "ou de rață", acum era de un verde-gălbui. Oricum, rămăsese aceeaşi casă veche, cu holuri triste, cu aceleaşi scări murdare, cu acelaşi miros rînced de clor, ciorapi puşi la uscat şi cărți de medicină.

Randall îşi aranjase bine camera. Şi-o decorase după moda veche; mobilele păreau să vină direct de la Versailles. Catifeaua roşie cu fir auriu dădeau încăperii un fel de splendoare nostalgică şi obosită.

Randall era în pragul uşii.

— Poftiţi, zise el.

Nici nu mă întrebase cine sînt. Părea mai mult preocupat decît trist, ca şi cum adineaori s-ar fi întors de la o reuniune importantă sau ar fi fost pe punctul de a pleca.

— Da, am spus eu. Cred că nu e cel mai bun moment ca să...

— Nu, nu, haideţi.

Mi-am aprins o ţigară şi am aruncat chibritul într-o scrumieră din sticlă de Veneţia, aurită. Era urîtă, dar scumpă.

— Voiam să vorbim despre ea.

— Foarte bine.

Mă tot aşteptam să mă întrebe cum mă cheamă, dar nu părea să-şi facă griji. Se aşeză în fotoliul din faţa mea şi spuse:

— Ce doriţi să ştiţi?

— Cînd aţi văzut-o ultima oară?

— Sîmbătă. Tocmai venise cu autobuzul de la Northampton şi m-am dus să o aştept în staţie, după care am mîncat împreună. Aveam cîteva ore libere. Am condus-o acasă.

— Cum era?

Dădu din umeri.

— Foarte bine. Nu părea să fie neliniştită de nimic. Părea chiar fericită. Mi-a vorbit într-una despre *Smith College* şi despre colega ei de cameră. Era încîntată. Mi-a vorbit despre rochii şi lucruri din astea.

— Era deprimată, nervoasă?

— Nu, deloc. Era exact ca de obicei. Poate puţin nervoasă la gîndul că trebuie să meargă acasă. Eu cred că

îşi făcea probleme cu şcoala. Părinții ei o tratau mereu ca pe un copil mic şi nu prea credeau în şansele ei de a face studii. Ea, în schimb, era puțin... refractară, ca să zic aşa; cred că e cuvîntul cel mai potrivit.

— Înainte de sîmbătă, cînd ați mai văzut-o?

— Nu mai țin minte precis. Cred că prin august.

— Deci vă vedeați de fiecare dată cînd venea acasă, nu?

— Da. Ma bucuram de fiecare dată cînd o vedeam. Făcea mereu pe mofturoasa şi se pricepea de minune să imite oamenii. Cîteodată îşi imita la perfecție prietenii sau profesorii. Aşa a obținut şi maşina.

— Maşina?

— Da. Sîmbătă, la cinema. Eram toți: eu, Karen, Ev şi unchiul Peter.

— Ev?

— Da, mama mea vitregă. Îi spunem Ev.

— Deci erați cinci.

— Nu, patru.

— Şi tatăl dumneavoastră?

— A, tata avea de lucru la spital.

A spus asta ca şi cînd ar fi fost vorba despre un lucru incontestabil, aşa că am lăsat-o baltă.

— Da, zise William, deci Karen voia maşina pentru week-end. Dar Ev o refuzase, zicînd că nu este de acord ca soră-mea să nu doarmă acasă. Atunci Karen s-a întors la unchiul Peter, amenințîndu-l că-l trage de ureche şi că-l imită, dacă nu îi împrumută maşina. Unchiul Peter nu a mai stat pe gînduri, a scos cheile şi i le-a pus pe masă.

— Şi el cum a plecat acasă?

— L-am condus eu, cu maşina mea, cînd am plecat.

— Deci sîmbătă ați petrecut cîteva ore bune cu Karen.

— Da. De la unu pînă pe la nouă-zece seara.

— Şi apoi, ați plecat cu unchiul dumneavoastră?

— Da.
— Şi Karen?
— Ea a rămas cu Ev.
— Şi nu a ieşit în noaptea aceea?
— Presupun că da, doar pentru asta voia maşina.
— A spus unde voia să meargă?
— La Harvard. Are nişte prieteni la Universitate.
— Duminică aţi mai văzut-o?
— Nu, de sîmbătă nu am mai văzut-o.
— Spuneţi-mi, cînd aţi văzut-o, nu vi s-a părut puţin schimbată, într-un fel sau altul?
Dădu din cap.
— Nu. Ca de obicei. Bine, se îngrăşase ea puţin, dar cred că aşa se întîmplă cu toate fetele cînd încep facultatea. Vara trecută Karen jucase tenis şi a înotat mult. Sîmbătă se plîngea de mîncarea de la *Smith College* şi ne-am gîndit că începuse să mănînce prin oraş, după o vară de regim.
— Totdeauna a avut predispoziţie spre îngrăşare?
— Karen? Era o slăbănoagă ca un copil fugit de acasă. După aceea a început brusc să pună pe ea, ca o raţă îndopată.
— Deci era prima oară cînd începuse să se îngraşe?
Dădu din cap.
— Nu ştiu. Sincer să fiu, nici nu am fost prea atent.
— Aţi mai observat şi altceva?
— Nu. Nimic.
Mi-am plimbat privirea prin cameră. Pe birou, alături de tratatele lui Robins, *Pathology and Surgical Anatomy,* era o fotografie cu William şi Karen, amîndoi bronzaţi, plesnind de sănătate. A observat la ce mă uitam şi a spus:
— Era în primăvară, în Bahamas. Prima oară cînd a fost toată familia împreună, pentru o săptămînă, în vacanţă. Ne-am distrat ca nebunii.

M-am dus să privesc fotografia mai de aproape. Karen ieşise foarte bine. Marea verde contrasta frumos cu ochii ei albaştri şi cu părul blond.

— Ştiu că o să vi se pară ciudată întrebarea mea, am zis, dar Karen a avut dintotdeauna puful acesta închis deasupra buzelor şi pe brațe?

— Amuzant, zise el încet. Acum, că mi-ați adus aminte, da, avea puful şi sîmbătă. Peter spunea că ori să şi-l decoloreze, ori îşi dă mustața jos. S-a supărat ea puțin, dar i-a trecut repede şi a izbucnit în rîs.

— Să înțeleg că înainte nu avea puful?

— Nu ştiu.

Veni şi el să se uite la fotografie.

— Nimeni nu ar fi crezut că e genul de fată care face avort, zise. O fată grozavă, spirituală şi plină de energie. Avea un suflet minunat. Ştiu că pare prostesc ce spun, dar este adevărat, aşa era. Fiind cea mai mică, era oarecum mascota familiei. O iubeam cu toții.

— Unde a fost în vacanța de vară? Păru nedumerit.

— Nu ştiu.

— Nu ştiți?

— Adică, nu ştiu precis. Teoretic, a fost la Cape, lucra într-o expoziție la Princetown, dar nu prea cred că a rămas mult timp acolo. Cel mai probabil s-a dus la Beacon Hill. Avea nişte prieteni acolo, mai ciudați, dacă înțelegeți. Colecționa, ca să zic aşa, prieteni excentrici.

— Prieteni sau prietene?

— Şi una şi alta. Precis însă nu vă pot spune nimic. Mi-a vorbit în treacăt despre ei o dată sau de două ori. De cîte ori aduceam vorba despre ei îmi rîdea în nas şi schimba subiectul. Avea un talent desăvîrşit în a evita subiectele despre care nu voia să vorbească.

— A pomenit nişte nume?

— Probabil, dar nu-mi mai amintesc. Era foarte e-nervantă la capitolul ăsta. Îți pomenea un nume cu toată dezinvoltura şi se mira de mama focului cum de

nu cunosc persoana în cauză. Îi puteai spune de o mie de ori că nu-i cunoşteai pe Herbie, pe Su-Su sau pe Allie. Rîdea. Îmi aduc aminte că într-o zi invitase o fată, care în afară de baloane de gumă de mestecat nu mai ştia să facă nimic altceva.

— Dar nu mai rețineți nici un nume?

— Îmi pare rău.

M-am ridicat să plec.

— Vă las, am spus. Păreți obosit. Cum merg studiile?

— Acum fac chirurgie. Tocmai am terminat obstetrica şi ginecologia.

— V-a plăcut?

— Da, zise el.

— Unde ați făcut obstetrica?

— La B.L.I., se încruntă el. Şi ca să vă dau un răspuns complet, am asistat de mai multe ori chirurgii de acolo. Ştiu cum se procedează. Făceam noaptea de gardă împreună cu ei. Şi duminică am fost de gardă noaptea. Asta este.

— Vă mulțumesc pentru amabilitate.

— Pentru nimic.

Ieşind din cămin, am văzut venind un bărbat înalt, cu părul alb. L-am recunoscut imediat. Chiar dacă nu avea nici o altă calitate, J.D.Randall nu putea să treacă neobservat.

Capitolul 12

Soarele era la asfințit şi curtea cea mare a spitalului începea să bată în auriu deschis. Mi-am aprins o țigară. Mergeam drept spre Randall. Cînd mă văzu, tresări, dar imediat surpriza lăsă loc zîmbetului.

— A, ia te uită! Doctorul Berry!

Foarte prietenos, mi-a întins mîna. O mînă uscată, curată, spălată de zece minute. Mînă de chirurg.

— Ce mai faceți dumneavoastră, doctore Randall?

— Mă căutați?

— Mi-a spus secretara că ați trecut pe la birou. În legătură cu dosarul.

— A, da, da, am spus. Dosarul, asta era.

J.D.Randall îmi zîmbea plin de îngăduință. Era mai înalt ca mine cu o jumătate de cap.

— Cred că ar fi bine să lămurim cîteva lucruri.

— Foarte bine.

— Veniți.

Nu dorise să-mi dea un ordin, însă tonul său nu fusese cu mai puțin autoritar. Ascultîndu-l, mi-am amintit că acum, chirurgii erau ultimii autocrați ai societății noastre, ultima clasă socială ce avea o putere absolută; cel puțin în anumite situații. Chirurgii își asumau responsabilitatea vieții bolnavilor, a randamentului secțiilor lor, tot.

Ne-am întors în parcare. Aveam impresia că J.D. venise special să mă vadă. Nu aveam nici cea mai vagă idee despre cum putuse să știe că eram acolo, dar tot impresia asta o aveam. Mergea alături de mine, dînd din brațe. Avea mîinile mari, foarte lungi, disproporționate față de restul corpului, solide, roșii și păroase, cu unghiile tăiate la un milimetru. Era tuns scurt, iar ochii îi erau gri și reci, ochi de afacerist.

— În ultima vreme, mi-a vorbit multă lume despre dumneavoastră.

— Serios?

— Da.

Am ajuns în parcare. El avea un *Porsche* argintiu. Se opri să se sprijine – cu un gest plin de dezinvoltură – de mașină. Ceva din atitudinea lui îmi spunea că nu eram și eu invitat să mă sprijin. Se uită la mine fără să scoată o vorbă. Ochii lui reci îmi examinau fiecare centimetru pătrat al feței. Se hotărî, în sfîrșit, să vorbească.

— Am auzit numai cuvinte frumoase despre dumneavoastră.

— Mă bucur să aud aşa ceva.

— Se pare că sînteți un om cu bun simț şi nu lipsit de judecată.

Am ridicat modest din umeri. Îmi zîmbi din nou şi mă întrebă:

— Grea zi?

— Mai grea ca altele.

— Lucrați la *Lincoln,* nu-i aşa?

— Da.

— Sînteți foarte apreciat acolo.

— Fac şi eu ce pot.

— Mi s-a spus că lucrați excelent.

— Vă mulțumesc.

Introducerea asta a lui mă nedumerea puțin. Nu îmi dădeam seama unde voia să bată. Dar nu aveam să mai aştept mult, ca să înțeleg.

— V-ați gîndit vreodată să plecați la alt spital?

— Ce vreți să spuneți?

— Mai pot exista şi alte... posibilități. Nişte locuri libere.

— Aha! Mă simt foarte bine unde lucrez acum.

— Pentru moment, spuse el.

— Da, pentru moment.

— Îl cunoaşteți pe William Shevall?

William Shevall era şeful secției de anatomie patologică de la *Memorial.* Avea 61 de ani, mai avea puțin pînă la pensie. J.D.Randall mă dezamăgi. Mă aşteptam la orice din partea lui, dar numai să umble cu lucruri slabe, nu.

— Da, îl cunosc vag, am răspuns.

— În curînd va ieşi la pensie.

— Pe linie ierarhică, după el urmează Timothy Stone, un specialist de primă mînă.

— Posibil, zise Randall, ridicînd ochii în sus. Însă mulți dintre noi nu îl apreciem deloc.

— Este prima oară cînd aud aşa ceva.

Zîmbi.

— Vă dați seama, aprecierile noastre nu sînt publice.

— Şi, în schimb, înțeleg că mulți dintre dumneavoastră m-ar aprecia pe mine.

— Mulți dintre noi, spuse Randall, cîntărindu-şi cuvintele, căutăm pe cineva nou. Probabil că cineva, care vine din afară, ar putea oferi spitalului nişte perspective noi. Să mai schimbe puțin lucrurile, să mai aerisească puțin locul.

— Aşa deci.

— Da, aşa vedem noi situația.

— Ştiți, am spus, Timothy Stone îmi este un prieten foarte bun.

— Nu văd prea bine legătura.

— Legătura este că nu aş vrea pentru nimic în lume să fac o figură urîtă unui prieten ca el.

— Vai, dar nici nu m-am gîndit să vă sugerez aşa ceva.

— Serios?

— Serios.

— Atunci, înseamnă că poate am înțeles eu greşit.

— Poate.

— De ce nu spuneți ce aveți de spus? l-am atacat eu.

Se scarpină gînditor pe ceafă. Intuiam că este pe punctul de a-şi schimba tactica. Clipi des.

— Doctore Berry, eu nu sînt patolog, dar am destui prieteni patologi.

— În nici un caz Tim Stone, fac pariu.

— Şi mă gîndesc deseori că patologii lucrează foarte mult. Mai mult decît chirurgii, mai mult decît oricine. Patologii sînt ocupați de dimineață pînă seara.

— Aveți perfectă dreptate.

— Ei bine, atunci sînt foarte surprins să văd cît timp liber aveți dumneavoastră.

— La naiba, doar ştiți prea bine ce e la mijloc.

Simțeam cum mă îneacă furia. Mai întîi încearcă să mă corupă şi acum mă amenință. Adică, hai, ori îl cumpărăm, ori îi băgăm morcovul în fund. Dincolo de furie, însă, mă încerca şi curiozitatea. Randall nu era tîmpit şi, dacă nu i-ar fi fost frică, nu mi-ar fi vorbit aşa. Începeam să mă întreb dacă nu chiar el făcuse avortul, cînd spuse:

— Familie aveți?

— Da.

— Şi locuiți de mult în Boston?

— Pot să plec oricînd, în clipa în care m-am săturat de umblat cu fragmente de organe.

Încasă bine lovitura. Pe fața lui nu se putea citi nici cel mai mic semn al indispoziției pe care i-o provocasem. Mă privea, fără să se mişte, sprijinit în continuare de maşină. Spuse doar atît:

— Înțeleg.

— Ați face mai bine să lăsați deoparte grija pentru cuvintele frumoase şi să-mi spuneți direct ce vă preocupă.

— E foarte simplu, răspunse el. Mă întreb oare ce vă face să acționați în felul acesta. Înțeleg foarte bine ce înseamnă o prietenie, chiar şi faptul că ne poate orbi uneori. Admir loialitatea dumneavoastră față de doctorul Lee, deşi poate că aş admira-o şi mai mult, dacă v-ați fi manifestat-o în alte împrejurări, mai puțin delicate. Spuneți-mi şi mie, care este motivul, doctore Berry?

— Curiozitatea, doctore Randall. Pură curiozitate. Vreau să ştiu şi eu de ce aleargă toată lumea să-i ia capul unui nevinovat. Vreau să ştiu de ce practicanții unei meserii obiective prin excelență preferă prejudecățile sau indiferența.

Băgă mîna în buzunarul de la haină, scoase o tabacheră, îşi alese o ţigară lungă şi subţire, pe care şi-o aprinse.

— Cred, spuse el, că ar trebui să ştim exact despre ce vorbim, să punem lucrurile la punct. Doctorul Lee face avorturi, nu?

— Aveţi dreptate cînd spuneţi că e bine să ştim despre ce vorbim. Eu unul mă mulţumesc să ascult.

— Avortul este ilegal. Şi, în afară de asta, ca orice operaţie, presupune şi un risc incontestabil pentru pacientă, chiar dacă este făcută de un om competent şi nu de un beţiv.

— Eventual chinez, i-am sugerat eu.

Randall zîmbi.

— Doctorul Lee, zise, este un avortor, un om la marginea legii. Ca medic, are o deontologie profesională îndoielnică. Ca cetăţean, actele sale sînt pedepsite în justiţie. Uite, doctore Berry, asta mă preocupă pe mine. Vreau să ştiu de ce scormoniţi peste tot, de ce îmi molestaţi familia?

— N-aş crede că "molestată" este cuvîntul cel mai potrivit.

— ... şi de ce sînteţi atît de insuportabil cu pretinsa dumitale anchetă, cînd aveţi atîtea alte lucruri mai bune de făcut şi în special să lucraţi acolo, la spitalul *Lincoln,* care vă plăteşte. În loc să vă faceţi datoria, vă băgaţi într-o afacere de familie, semănaţi discordia şi încercaţi să apăraţi un vinovat, un om care a sfidat jurămîntul medical, care a hotărît să sfideze societatea şi care încalcă legile cele mai fundamentale.

— Doctore, i-am zis, dacă tot vorbiţi despre o afacere de familie, haideţi să discutăm strict pe tema asta. Ce aţi fi făcut, dacă fiica dumneavoastră ar fi venit să vă spună că este gravidă? Dacă ar fi venit mai întîi la dumneavoastră, în loc să se ducă direct la un avortor? Ce aţi fi făcut?

— Presupuneri dintr-astea stupide nu servesc la nimic.

— Dar un răspuns tot aveți, dacă vreți să mi-l dați.

Devenise stacojiu. Venele de la gît începuseră să i se zbată puternic sub gulerul strîmt. Îşi muşcă buzele şi spuse:

— Deci asta urmăriți: să-mi calomniați familia, în speranța deşartă că v-ați putea salva prietenul?

— Cred că v-am pus o întrebare justificată. Existau doar atîtea posibilități. Putem să le şi numărăm: la Tokyo, în Elveția, la Los Angeles, la San Juan, numai dacă nu aveți nici un prieten la New York sau la Washington. Ar fi fost mult mai comod. Şi mult mai ieftin, nu m-am putut abține să nu adaug.

Randall se răsuci pe călcîie şi băgă cheile în portieră.

— Gîndiți-vă, i-am spus. Gîndiți-va bine la ce ați fi putut face dumneavoastră pentru a putea păstra nepătată reputația familiei, pînă să vină cineva dinafară, să atenteze la ea.

Băgă cheia în contact şi mă fulgeră cu privirea.

— Şi mai întrebați-vă de ce nu a venit la dumneavoastră atunci cînd a avut nevoie de ajutor?

— Fiica mea, a spus el tremurînd de furie, fiica mea a fost un copil minunat. Un gînd rău nu a avut niciodată. Cum îndrăzneşti să...

— Dacă era un îngeraş atît de pur, cum spuneați, atunci cum se face că a rămas gravidă?

Trînti portiera şi demară violent, lăsînd trombe de fum în urma lui.

Capitolul 13

Cînd m-am întors, am găsit casa goală şi cufundată în întuneric. Un bilet lăsat în bucătărie m-a făcut să înțeleg că Judith era tot la soția lui Lee, împreună cu

copiii. Am aruncat o privire în frigider. Eram lihnit de foame, dar nu aveam răbdare să stau jos, pe scaun. Mi-am făcut un sandviş, am mai găsit nişte salată şi am băut un pahar de lapte. Liniştea din casă mi se punea pe suflet, aşa că am plecat acasă la Art. Locuia aproape de noi, la o stradă mai încolo.

Văzută dinafară, casa lui Lee este veche şi masivă, ca toate casele de pe stradă. Nu se distinge cu nimic, nu are nimic personal. Totdeauna m-am întrebat cum se poate ca o casă să fie atît de prost asortată cu proprietarul.

Nici în interior situația nu era mai strălucită. În bucătărie am găsit-o pe Betty hrănindu-şi bebeluşul. Mi s-a părut că este răvăşită şi obosită. În mod normal, este de o eleganță impecabilă. Era şi Judith cu ea, împreună cu Debby, fetița noastră, care i se încurca în fuste.

În salon, băieții se jucau de-a hoții şi vardiştii, în zgomotul de împuşcături ale pistoalelor cu capse. Betty tresărea la fiecare pocnitură.

— Vai, spuse ea, tare aş vrea să înceteze, dar nu am inima să le spun să....

M-am dus eu. Toate mobilele erau răsturnate. Johny, fiul meu de patru ani, se ascundea după un fotoliu. Îmi făcu semn cu mîna şi începu să tragă. În colțul opus, băieții lui Lee stăteau după canapea. Aerul devenise acru de atîta fum, iar parchetul era plin de capse. Johny trase urlînd:

— Te-am împuşcat, te-am împuşcat!

— Nu-i adevărat, spuse Andy Lee.

— Ba da. Eşti mort!

— Nu sînt mort, protestă Andy, ieşind din ascunzătoare cu pistolul în mînă, dar i se terminaseră capsele şi pistolul lui nu mai scoase decît cîteva zgomote inofensive. Se adăposti imediat şi începu să urle la Henry Lee:

— Acoperă-mă! Acoperă-mă cît încarc!

— *OK,* camarade!

Andy începu să reîncarce, dar, neîndemînatic şi grăbit, scăpă capsele jos. Disperat, iese la vedere cu pistolul în mînă şi începe să țipe:

— Poc! Poc!

Reluă ostilitățile fără să-l mai doară capul de muniție.

— Nu-i corect, eşti mort, zise Johny, ascuns în continuare după fotoliu.

— Şi tu la fel, spuse Henry, acu' te-am împuşcat.

— Aaa, da? făcu Johny, pocnind încă trei capse. Mi-au trecut prin păr gloanțele tale.

Şi hărmălaia porni mai furtunoasă ca niciodată. I-am lăsat în pace şi m-am întors în bucătărie, zîmbind.

— Care e treaba? mă întrebă Betty.

— Se ceartă care l-a împuşcat pe care.

— Ce ai făcut astăzi? Ai aflat ceva?

— Se rezolvă, i-am spus. Nu te îngrijora.

Zîmbi amar. Era fix zîmbetul lui Art.

— Bine, doctore.

— Vorbesc serios.

— Sper să nu te înşeli, spuse ea, întorcîndu-se la copil, băgîndu-i în gură o linguriță de compot.

O picătură i se scurse pe bărbiță. Betty o şterse rapid şi făcu o nouă încercare.

— Primim veşti proaste, zise Judith intrînd.

— Da?

— A sunat Bradford, avocatul lui Art. Refuză să-l apere.

— Şi ce-a spus?

— Nimic. Doar că e foarte ocupat şi nu are timp.

Mi-am aprins o țigară, încercînd să-mi păstrez calmul.

— Cred că ar fi mai bine să-l sun, am spus.

Judith se uită la ceas.

— E cinci şi jumătate. Nu ştiu dacă îl mai găseşti.

— Încerc!

Am intrat în biroul lui Art. Judith veni după mine. Am închis uşa, ca să nu se audă zgomotul bătăliei din salon.

— John, ce o să se întîmple?

Am clătinat din cap.

— E prea devreme să ne dăm seama.

M-am aşezat la biroul lui Art şi am format numărul lui Bradford.

— Nu ți-e foame? Ai apucat să mănînci ceva?

— Am ciugulit ceva acasă, înainte de a veni încoace.

— Pari obosit.

— E-n ordine.

Judith se apleacă peste birou cu ochii închişi şi am sărutat-o.

— Era să uit. Te-a căutat Fritz Werner la telefon. Vrea să vorbească cu tine.

Trebuia să mă aştept. Fritz era omul pe care poți conta oricînd vine vorba despre ultimele noutăți. Cine ştie dacă nu are ceva important în guşă? Era omul care mi-ar putea aduce mari servicii.

— Îl sun eu.

— Şi încă ceva: recepția aia de mîine.

— Nu prea țin neapărat să mă duc.

— Trebuie să mergem. George Morris...

Uitasem.

— Bine, la ce oră?

— La şase. Nu trebuie să stăm mult.

— Bine.

Judith plecă înapoi la bucătărie chiar cînd secretara de la celălalt capăt al firului ridică, anunțîndu-mă:

— "Bradford, Wilson şi Sturges".

— Cu domnul Bradford, vă rog.

— Îmi pare rău, zise secretara. Domnul Bradford lipseşte astăzi.

— Unde l-aş putea găsi?

— Domnul Bradford va fi la birou mîine la ora nouă.

— Nu pot să aştept pînă mîine.

— Regret, domnule.

— Nu mai regretați atîta şi mai bine încercați să mi-l găsiți. Doctor Berry la telefon.

Habar n-aveam dacă numele meu îi spunea ceva, dar mă gîndeam că nu e imposibil. Secretara schimbă tonul imediat.

— Aşteptați puțin, vă rog, domnule doctor.

După cîteva secunde, am auzit în receptor zgomotul de fond caracteristic unei "linii de aşteptare". Art spunea că a te găsi pe o "linie de aşteptare" este echivalentul telefonic al purgatoriului. Era una dintre maximele lui preferate. Oricum, Art nu putea suferi telefonul şi îl folosea numai cînd era constrîns de împrejurări.

Secretara binevoi să revină.

— Domnul Bradford tocmai pleca. L-am întors din drum.

— Mulțumesc.

— George Bradford.

— Domnule Bradford, John Berry la telefon.

— Bună ziua, doctore Berry. Ce pot face pentru dumneavoastră?

— În legătură cu Art Lee, voiam să...

— Doctore Berry, tocmai ieşeam pe uşă.

— Ştiu, mi-a spus secretara dumneavoastră. Am putea să ne întîlnim undeva?

Bradford ezită, apoi oftă atît de tare, încît l-am putut auzi şi eu. Ai fi zis că-i cerusem mîna dreaptă, de la cot.

— Nu ştiu la ce ar mai putea folosi. Mă tem că decizia mea este irevocabilă. Afacerea nu mai este în terenul meu.

— O scurtă întîlnire, nimic altceva.

O nouă pauză.

— Bine. Ne întîlnim în douăzeci de minute la mine la club, la *Trafalgar.* Pe curînd.

Am închis. Ticălosul! Clubul pe care îl frecventa el era tocmai în centru. Trebuia să conduc ca nebunul ca să ajung acolo, pentru a fi punctual. Mi-am aranjat nodul la cravată şi am sărit în maşină.

Clubul *Trafalgar* se găsea pe Beacon Street, tocmai la poalele colinei.

Contrar altor cluburi din marile oraşe, *Trafalgar* era un loc atît de liniştit, încît puţini bostonieni ştiau măcar că există.

Intram pentru prima oară înăuntru, dar aş fi putut descrie interiorul dinainte, fără să mă înşel prea mult. Încăperi cu lambriuri de acaju, tavane înalte, fotolii adînci din piele, covoare orientale uzate. Atmosfera clubului se potrivea de minune cu clienţii care îl frecventau – bărbaţi destul de tineri şi snobi. Lăsîndu-mi paltonul la garderobă, mi-au căzut ochii pe un anunţ, care informa fără ocolişuri: "Accesul doamnelor este permis numai joi, între 16 şi 17,30, ca invitate."

Bradford mă aştepta în hol.

Era un om scund şi îndesat, îmbrăcat impecabil. După o zi întreagă petrecută la birou, costumul său negru, cu nişte dunguliţe albe, fine, nu avea nici o cută, pantofii erau lustruiţi fără cusur şi manşetele albe ieşeau de sub mînecile hainei exact la lungimea regulamentară.

La vestă purta un ceas, la capătul unui lanţ gros din argint. Insigna de fost student contrasta în mod plăcut cu sobrietatea generală.

Nu aveam nevoie să mă uit în almanahul personalităţilor, ca să-mi dau seama că locuia undeva într-un cartier ca Beverly Farm, că terminase dreptul la Harvard, că soţia lui era absolventă a colegiului *Vassar* şi purta fuste plisate, bluze de caşmir şi coliere din perle

adevărate. Copiii, mai mult ca sigur, erau crescuți la Groton sau Concord. Toate acestea se puteau citi cu uşurință pe chipul său sigur de sine.

— Eu unul aş lua ceva, spuse el, în timp ce ne strîngeam mîinile. Dumneavoastră ce spuneți?

— Bună idee.

Barul – o sală mare cu ferestre înalte ce dădeau în Beacon Street şi Commons – era la etajul doi. Domnea semiîntunericul şi fumul de țigară. Se discuta în şoaptă. Barmanul ştia ce lua toată lumea, nu mai avea nevoie să întrebe. Toată lumea, în afară de mine, bineînțeles.

Ne-am aşezat în două fotolii confortabile, lîngă o fereastră şi am comandat o vodcă *Gibson.* Bradford se mulțumi să facă barmanului un semn cu capul.

În timp ce aşteptam să ne vină comanda, spuse:

— Sînt sigur că hotărîrea mea vă dezamăgeşte, dar sincer...

— Eu nu sînt dezamăgit. Nu eu trebuie să apar în fața unui tribunal.

Bradford îşi scoase ceasul din buzunar, se uită la el şi îl puse la loc.

— Nimeni, dar *nimeni,* sublinie el, nu este în fața nici unui tribunal, pentru moment.

— Nu sînt tocmai de acord. Cred că o grămadă de oameni se găsesc în banca acuzaților; chiar în momentul ăsta.

Bătu nervos cu degetul arătător în masă şi se încruntă urît la chelnerul care era tocmai în celălalt capăt al sălii. Psihiatrii numesc asta transfer.

— Aş putea să ştiu şi eu ce înseamnă observația dumneavoastră?

— Toată lumea din oraşul ăsta îl lasă baltă pe Art Lee, cînd are nevoie mai mare, de parcă ar avea rîie.

— Şi dumneavoastră credeți că este vorba de cine ştie ce conspirație neagră, nu?

— Nu, i-am spus, sînt surprins, pur şi simplu.

— Un prieten susține că trăsătura fundamentală a medicilor e naivitatea. Dumneavoastră nu păreți a fi un naiv.

— Este un compliment?

— Este o constatare.

— Mă strădui şi eu, cum pot.

— Ei bine, credeți-mă, nu există nici un mister, nici o conspirație. Şi, în ceea ce mă priveşte, trebuie să înțelegeți că am o grămadă de clienți şi Lee nu este decît unul dintre ei.

— Doctorul Lee.

— Aveți dreptate, doctorul Lee. El este unul dintre clienții mei, dar eu mai am obligații față de toți ceilalți, pe care mi le onorez cum pot mai bine. M-am interesat azi şi am aflat că procesul lui Lee va avea loc în aceeaşi zi în care eu mai am un proces. Am preferat să-mi țin o promisiune deja făcută şi să-l refuz pe doctorul Lee. Nu pot să pledez în două procese deodată. I-am explicat şi doctorului Lee.

Comanda era pe masă. Bradford ridică paharul.

— În sănătatea dumneavoastră!

— În sănătatea dumneavoastră!

Bău şi îşi fixă privirea pe pahar.

— Cînd i-am explicat poziția mea, doctorul Lee mi-a înțeles punctul de vedere. I-am spus că eu, împreună cu asociații mei vom face tot ce-i posibil pentru a-i găsi cea mai bună asistență juridică. Biroul nostru are patru asociați principali şi, după toate probabilitățile, unul dintre noi va putea să...

— Bine, dar acestea sînt numai probabilități.

Bradford dădu din umeri.

— Lumea asta e plină de probabilități.

Am băut cîteva înghițituri. O porcărie de cocktail: vermut cu un strop de vodcă.

— Sînteți în relații excelente cu familia Randall? l-am întrebat.

— Cunosc familia.

— Acest lucru are vreo legătură cu decizia dumneavoastră?

— Absolut nici o legătură. Un avocat învață foarte repede să facă distincție între clienți şi prieteni. Este indispensabil.

Zîmbi.

— Obiecție, onorată instanță. Asta rămîne între noi, dar îl simpatizez în mod deosebit pe doctorul Lee. Cred că sîntem amîndoi de acord cu faptul că avortul face parte din viața unei societăți moderne şi nu mai poate fi ținut sub tăcere. După ultimele statistici pe care le-am văzut eu, se pare că în America se efectuează circa un milion de avorturi anual; din punct de vedere practic, este o necesitate. Legile noastre sînt prost concepute, prost definite şi de o severitate absurdă. Dar dați-mi voie să spun că medicii sînt chiar mai severi decît legea. Comitetele de medici din spitale care decid oportunitatea unui avort păcătuiesc prin exces de prudență. Practic, ei refuză să facă avorturi chiar şi acolo unde legea nu pune nici o piedică. După părerea mea, înainte de a putea modifica legea avorturilor, este necesar să schimbăm mentalitatea corpului medical.

Nu i-am răspuns nimic. Gargara verbală este un obicei străvechi, care trebuie ascultată în tăcere. Bradford îmi aruncă o privire şi spuse:

— Nu sînteți de acord?

— Bineînțeles că sînt de acord. Nici nu se poate visa o pledoarie mai frumoasă în apărarea unui acuzat.

— Nu era nici o pledoarie.

— Atunci, înseamnă că nu v-am înțeles eu bine.

— Sînt foarte surprins, spuse el sec.

— Şi eu la fel, pentru că discursul dumneavoastră nu prea are sens. Totdeauna am crezut că avocații merg direct la subiect şi nu se învîrt în jurul problemei.

— Încercam doar să-mi clarific poziția.

— Poziția dumneavoastră este foarte clară, eu sînt îngrijorat de soarta doctorului Lee.

— Foarte bine, atunci să vorbim despre el. Este acuzat în baza unei legi a statului Massachusetts – care datează de 78 de ani – o lege care consideră orice avort un delict ce este pedepsit cu amendă şi privarea de libertate pe o perioadă de pînă la cinci ani. Dacă avortul cauzează moartea, pedeapsa poate fi de la şapte la douăzeci de ani.

— Şi este încadrat la omor prin imprudență sau crimă?

— Tehnic vorbind, nu este nici una, nici alta. Însă în baza...

— Deci poate fi eliberat pe cauțiune sau nu?

— Mda, ar fi posibil. Dar nu şi în cazul acesta. Pentru că acuzația va fi aceea de crimă, în baza unei prevederi a codului civil, prin care orice deces survenit ca urmare a unui delict constituie o crimă.

— Înțeleg.

— Acuzarea va aduce în cursul dezbaterilor dovezi, după părerea mea irefutabile, că doctorul Lee este un avortor. Vor putea dovedi că fata a fost la doctorul Lee şi că acesta nu a consemnat consultația în nici o fişă – lucru cu totul inexplicabil. Vor arăta că Lee nu are nici un alibi pentru seara de duminică. Vor înainta şi mărturia doamnei Randall conform căreia victima a afirmat că Lee este autorul avortului. În final, totul se reduce la două mărturii: cea a lui Lee, un avortor recunoscut, care va jura că nu i-a făcut nici un avort victimei şi cea a doamnei Randall, care va jura exact contrariul. Dumneavoastră, să fiți în juriu, pe cine ați crede?

— Nimic nu dovedeşte că doctorul Lee a făcut avortul. Toate argumentele acuzării pot fi dovezi pentru o prezumție, dar nu pentru un verdict.

— Procesul se va judeca la Boston.

— Foarte bine, atunci cereți strămutarea procesului.

— Pentru care motiv? Deoarece climatul moral din Boston este defavorabil acuzatului?

— Dumneavoastră vă pierdeți printre detaliile tehnice, eu vreau să salvez un om.

— Detaliile acestea tehnice fac forța legii...

— ... şi slăbiciunea ei.

Mă privi gînditor.

— Singura modalitate de a-l salva pe doctorul Lee, aşa cum spuneți dumneavoastră, este de a dovedi că nu el a efectuat operația. Adică trebuie descoperit adevăratul autor al avortului, ceea ce – cred eu – este foarte puțin probabil.

— De ce?

— Motivul e cît se poate de simplu. Am stat de vorbă astăzi dimineață cu Lee şi am plecat de la el convins că minte de îngheață apele. Eu cred că el a făcut-o. Berry, eu cred că el a ucis-o, înțelegi?

Capitolul 14

Întors acasă, am constatat că Judith şi copiii erau tot la Betty. Mi-am pus singur ceva de băut – una tare de data asta – şi m-am întins pe canapeaua din sufragerie. Eram frînt de oboseală, dar incapabil să mă destind.

Eu am un caracter urît, ştiu asta şi încerc să mă controlez, dar cum fac, cum nu fac, cert este că deseori mi se întîmplă să mă port nepotrivit sau să bruschez lumea.

Cred că nu iubesc oamenii. Cred că din cauza asta am şi ales patologia. Dînd înapoi filmul zilei, mi-am dat seama că mi-am pierdut calmul în prea multe situații. Era o prostie din partea mea; nu-mi folosise la nimic şi mai degrabă mi-am consumat energiile.

A sunat telefonul. Era Sanderson, şeful serviciului de anatomie patologică de la *Lincoln,* şeful meu. Primul lucru, care a avut grijă să mi-l spună, a fost că mă sună de la spital.

— *OK,* i-am răspuns.

Centrala spitalului avea cel puțin şase linii. Seara, practic oricine se putea branşa pe convorbire.

— Cum a fost azi? mă întrebă Sanderson.

— Pentru mine a fost interesant. Şi tu?

— Am avut şi eu momente interesante, recunoscu el.

Mi-am imaginat cu uşurință cam ce se putuse întîmplă. Oricine m-ar fi căutat fără să mă găsească nu ar fi avut nimic altceva de făcut decît să meargă direct la Sanderson.

Asta e cît se poate de logic şi de corect, dar de abia de aici e loc de nuanțe şi subtilități. Se puteau spune chiar şi glume de genul: "Aşa, care va să zică, vă cam lipseşte mîna de lucru pe aici." Sau întrebări serioase: "Am auzit că Berry e bolnav, care-i treaba? Da? Am auzit eu ceva. Dar nu-i adevărat, nu-i aşa?" Apoi mai puteau fi şi replici bine pregătite dinainte de şeful lui direct: "La naiba, Sanderson! Cum vrei să-mi țin echipa din scurt şi să meargă treaba, cînd tu îți laşi băieții de la laborator să plece care cum vrea?"

Şi, în sfîrşit, sînt sigur că cineva din conducerea spitalului a avut grijă să-i spună ceva de genul: "Spitalul nostru este unul de primă clasă. La noi, fiecare ştie ce are de făcut şi îşi vede de lucru, la noi, nu e loc pentru cine nu se ține de treabă."

Consecința imediată ar fi să apară presiuni prin care să fiu reținut în laborator sau să fiu dat afară.

— Auzi, spune-le că am sifilis în fază terțiară, i-am zis. Cred că asta i-ar linişti.

Sanderson începu să rîdă.

— Deocamdată nu este nici o problemă, spuse el. Am cocoaşa tare. O vreme mai rezist eu. De cît timp ai mai avea nevoie?

— Habar nu am. E încurcată rău afacerea.

— Treci pe la mine să stăm de vorbă mîine dimineață.

— Poate pînă atunci mai aflu cîte ceva. Deocamdată treaba e urîtă rău de tot. Ceva cam ca în cazul din Peru.

— Înțeleg, zise Sanderson. Atunci, ne vedem mîine.

— Pe mîine, salut!

Am pus receptorul în furcă, liniştit şi sigur că Sanderson înțelesese exact ce voisem să spun prin "cazul din Peru". Voiam să-i transmit că în toată afacerea asta era ceva ce scîrțîie, că ceva nu se potrivea deloc cum trebuie, că sună fals. Aşa ceva se întîmplase cu vreo trei luni în urmă, cu un bolnav de care ne ocupasem amîndoi. Era un caz rar, o boală numită agranulocitoză, adică absența completă a globulelor albe din sînge. O afecțiune foarte gravă, căci fără globule albe nu putem lupta împotriva infecțiilor. Cei mai mulți dintre noi găzduim în corp tot felul de germeni patogeni: streptococi, stafilococi, uneori pneumococi sau chiar bacili difterici. Şi cum ne slăbesc reacțiile de apărare, cum ne infectăm.

În cazul în discuție, pacientul era un medic american, care lucra pentru Departamentul Sănătății Publice, în Peru. Avînd astm, luase un medicament fabricat în Peru şi, într-o bună zi, căzu bolnav. Se simțea rău, avea temperatură şi în gură îi apăruseră nişte ulcerații. A fost la un doctor în Lima, care i-a făcut nişte analize. Avea numai şase sute de globule albe. A doua zi mai avea o sută şi în a treia nici una. A sărit în primul avion spre America, s-a nimerit să fie spre Boston şi se internă la noi în spital.

I s-a făcut o puncție-biopsie a măduvii osoase, adică i-am găurit osul pieptului, pentru a-i preleva puțină

măduvă. Cînd m-am uitat la microscop, am rămas mut. În măduvă erau prezente nişte pulberi extrem de fine, de tip granulocitar. Era normal, dar nu alarmant. Primul meu gînd a fost că îşi băgase dracul coada, aşa că m-am dus să vorbesc cu medicul de salon.

Acesta reuşise între timp să identifice medicamentul peruan pe care îl luase pacientul. S-a dovedit că acesta conținea un compus care în America fusese retras de pe piață încă din 1942, din cauza acțiunii sale toxice asupra globulelor albe. Medicul a crezut imediat că a înțeles fenomenul: pacientul îşi distrusese singur globulele albe cu medicamentul său şi acum se infecta singur. Tratamentul era cît se poate de simplu, anume să nu-i mai dea medicamentul toxic şi să lase măduva să se regenereze de la sine.

I-am spus totuşi medicului că, după cum se vedea la microscop, măduva nu era chiar atît de afectată. Ne-am dus imediat să vedem bolnavul şi l-am găsit urît de tot. Avea gura plină de ulcerații, iar picioarele îi erau pline de furunculi. Avea temperatură ridicată şi căzuse într-un fel de letargie, abia fiind în stare să ne răspundă la întrebări.

Nu ne puteam da seama cum putea fi atît de bolnav, cînd măduva sa osoasă părea a fi într-o stare normală. Cu asta ne băteam capul de dimineață. Pe la ora patru, l-am întrebat pe medicul de salon dacă pacientului nu i s-a infectat pielea şi în jurul locului unde s-a făcut puncția. Nu verificase, aşa că ne-am dus amîndoi să-i verificăm toracele.

Şi… surpriză: nici o urmă de puncție! Era clar că eşantionul de măduvă nu provenea de la pacientul nostru. Greşeala fusese a unui stagiar sau a unei infirmiere, care pusese etichetele cu numele bolnavului nostru pe eşantionul prelevat de la un bărbat suspectat de leucemie. Drept pentru care i-am făcut imediat o puncție sternală şi i-am găsit măduva foarte alterată.

Pacientul se vindecă, bineînțeles, ceva mai tîrziu, dar nu am putut uita niciodată perplexitatea noastră în fața rezultatelor de la laborator.

Iar acum încercam acelaşi sentiment!

Era ceva ce nu mergea, ce nu cadra cu situația. Nu-mi dădeam seama de ce, dar aveam senzația că la mijloc este o mare neînțelegere, ca şi cum fiecare vorbea despre cu totul altceva. Oricum, pentru mine, un singur lucru era clar: pînă în ziua în care i se va dovedi vinovăția, în ochii mei, Art era nevinovat.

Mai grav era însă că nimeni nu părea să-şi facă griji dacă era vinovat sau nu. Întrebarea, care mie mi se părea ciudată, nu avea nici o importanță în ochii lor.

De ce, oare?

Marţi

11 octombrie

Capitolul 1

Cînd m-am trezit, am avut impresia că este o zi ca oricare alta. Eram epuizat. Afară ploua mărunt şi strada era pustie şi lipsită de orice farmec. Am ieşit din pijamale şi m-am dus să fac un duş fierbinte. Mă bărbieream, cînd a intrat Judith. Mă sărută pe obraz, apoi plecă în bucătărie să-mi pregătească ceva de mîncare. Mi-am zîmbit în oglindă şi m-am întrebat oare ce operații mai sînt de făcut astăzi în spital.

Abia atunci mi-am dat seama că nu e o zi ca toate celelalte şi că nu urma să mă duc la spital. Mi-am amintit tot.

M-am dus la fereastră şi m-am uitat la picăturile care se prelingeau pe geam. Atunci m-am întrebat pentru prima oară dacă nu era mai bine să las totul baltă şi să mă întorc la treburile mele. Şi, dintr-o dată, perspectiva de a mă întoarce la rutina de zi cu zi mi s-a părut foarte atrăgătoare, aproape irezistibilă. Mă şi vedeam urcînd în maşină, căutînd un loc în parcarea spitalului, schimbîndu-mă la vestiar, luîndu-mi mănuşile de cauciuc şi trecînd la treabă. Era munca mea, mă simțeam în largul meu, făceam ce învățasem să fac. Nu aveam nici un motiv s-o fac pe-a detectivul amator. În dimineața aceea rece, o asemenea idee mi se părea ridicolă.

După aceea, însă, mi-au revenit în memorie chipurile pe care le văzusem cu o zi înainte. Chipul lui Art, chipul lui J.D.Randall şi cel al lui Bradford, atît de satisfăcut şi atît de convins că avea dreptate. Am ştiut că dacă eu nu îl ajutam pe Art, nimeni nu ar fi ridicat un deget pentru el.

Judith mîncă împreună cu mine. Copiii încă mai dormeau. Eram singuri.

— Ce ai de gînd să faci azi? mă întreba ea.

— Nici eu nu ştiu precis.

Chiar îmi puneam aceeaşi întrebare. Îmi mai rămîneau o mulţime de lucruri de descoperit despre Karen şi mai ales despre doamna Randall. Încă nu ştiam aproape nimic nici despre una, nici despre alta.

— Cred că am să încep cu fata, am zis.

— De ce?

— Păi, din cîte mi s-au spus, era un îngeraş de copil, o cuminţenie a pămîntului. Toată lumea era vrăjită.

— Poate că este adevărat.

— Poate, dar cred că e mai înţelept să culeg şi alte opinii în afară de cele ale fratelui şi ale lui taică-său.

— Şi cum ai să faci?

— O să încep cu *Smith College,* am zis.

Smith College, Northampton, Massachusetts. Aici, peste 2.200 de fete primeau o educaţie rafinată, în mijlocul unui pustiu. Două ore pe autostradă pînă la ieşirea din Holyoke, apoi încă o jumătate de oră, pînă cînd am trecut de calea ferată, pentru a intra în orăşel.

Pentru un oraş universitar, parcă nu exista nici un strop de spontaneitate. Parcă simţeam cum plutesc în aer iritarea şi frustrarea, o imensă frustrare colectivă a celor 2.200 de fete încuiate pentru patru ani în mijlocul unui deşert. În acelaşi timp, parcă mai era şi o altă iritare colectiva, a locuitorilor orăşelului, obligaţi să se acomodeze cu prezenţa lor.

În schimb, campusul era splendid, mai ales toamna, chiar şi sub ploaia care se încăpăţîna să nu înceteze. M-am dus direct la biroul de informaţii al universităţii şi am căutat sa aflu unde locuise Karen Randall. Mi s-a oferit o hartă a campusului şi am pornit spre Henley Hall, clădirea care o adăpostise pe Karen.

Henley Hall era o casă mare şi albă, de pe Wilbur Street în care trăiau patruzeci de fete. La parter se găsea

o sală comună, tapetată în roz deschis – un decor atît de feminin, încît devenea ridicol. Fete tinere, toate în blugi, circulau în toate direcțiile. Recepția era chiar lîngă intrare.

— Aş dori să vorbesc cu Karen Randall, i-am spus tinerei de după birou.

Fata se uită la mine îngrozită ca la un vampir gata să sară la ea.

— Sînt unchiul ei, am zis. Doctorul Berry.

— Eu am fost plecată, abia ieri m-am întors şi pe Karen nu am văzut-o. Ştiam că plecase la Boston în week-end.

Fusesem inspirat: fata nu ştia ce se întîmplase. Mă întrebam dacă celelalte sînt la curent; imposibil de ştiut pentru moment. Administratora fusese informată cu siguranță sau, dacă nu, avea să afle în curînd. Era limpede că trebuia să o evit.

— A! strigă fata de la birou. Uitați-o pe Ginnie. Ginnie e colega de cameră a lui Karen.

O fată brunetă dădea să iasă. Purta o pereche de blugi foarte mulați şi un pulover ce părea vechi, dar nu era deloc; însă efectul general era foarte îngrijit. În schimb, chipul său contrazicea evident această primă impresie.

Fata de la recepție îi făcu semn cu mîna şi îi spuse:

— Dînsul este doctorul Berry. O caută pe Karen.

Ginnie se uită la mine. Se vedea limpede că prezența mea o şocase. Ştia. M-am grăbit să o apuc de mînă, să o iau cu mine în salonul de oaspeți şi am pus-o să stea jos, într-un fotoliu.

— Bine, dar Karen…

— Ştiu, am zis, dar aş dori să stăm de vorbă.

— Cred că ar fi mai bine să-i cer părerea doamnei Peters.

Se ridică în picioare. Am aşezat-o uşor la loc, cu blîndețe.

— Înainte să plecați, vreau să vă spun un singur lucru. Ieri am asistat la autopsia lui Karen.

Ginnie duse mîna la gură.

— Îmi cer scuze că sînt atît de brutal, dar sînt cîteva întrebări importante, la care numai dumneavoastră ați putea avea un răspuns. Atît eu, cît şi dumneavoastră ştim care ar fi părerea doamnei Peters.

— Ar spune că nu am ce discuta cu dumneavoastră.

Mai avea un rest de suspiciune în priviri, dar reuşisem să îi trezesc curiozitatea.

— Să mergem undeva, unde putem fi singuri.

— Nu ştiu dacă...

— Nu vă rețin decît cîteva minute.

Se ridică şi făcu semn cu capul către hol.

— În principiu, nu avem voie să primim bărbați în cameră, dar dumneavoastră sînteți o rudă, nu-i aşa?

— Bineînțeles.

Ginnie şi Karen împărțeau o cameră la parter. Era mică, dar înțesată cu lucruri şi amintiri de tot felul, de care fetele de vîrsta lor nu se pot despărți: scrisori, fotografii, felicitări, programe de spectacole, orare, parfumuri, jucării de pluş, etc. Ginnie se aşeză pe un pat, iar mie îmi arătă un scaun.

— Doamna Peters mi-a zis aseară că ea a... murit, în urma unui accident şi mi-a cerut să nu mai spun nimănui cîteva zile. E aiurea! Din cîți oameni cunosc eu, nu a murit nici unul, adică nimeni de vîrsta mea. E aiurea de tot. Adică ciudat, nu ştiu, n-am simțit nimic. Ştiu că trebuia să-mi pară rău, dar nu prea reuşesc. Poate că încă nu-mi vine să cred.

— O cunoşteai pe Karen înainte de a fi colege de cameră?

— Nu, s-a oferit din oficiu să stăm împreună.

— Şi vă înțelegeați bine?

Dădu din umeri. Trebuia să se mişte într-una, părea că nu are stare deloc.

— Da. Nu cred că ne înțelegeam rău. Karen era mai diferită, nu se asemăna cu celelalte studente din anul întîi. Nu avea nici cea mai mică urmă de respect sau de frică de universitate. Chiulea de la aproape toate cursurile şi zicea într-una că îi e groază de universitatea asta. Bine, toată lumea spune asta, e la modă, dar cred că ea era convinsă de ce spune.

— Ce vă face să credeți asta?

— Felul său de a se comporta. Nu mergea la cursuri, pleca din campus sub orice pretext. Pleca tot week-end-ul zicînd că merge acasă, dar mie îmi spunea că nu este aşa. Îşi detesta părinții.

Ginnie se ridică şi deschise uşa dulapului. Pe interior, era lipită o fotografie mare a lui J.D.Randall, plină toată de înțepături.

— Ştiți ce făcea, domnule doctor? Se juca cu un set dintr-ăla de săgeți, numai că în loc de țintă, arunca în fotografie. E tatăl ei, chirurg mi se pare. Arunca în el cu săgeți în fiecare seară înainte de a se culca.

Ginnie închise uşa de la dulap.

— Şi mama ei?

— Ah, o iubea. Pe mama ei bună, care a murit. Acum are o mamă vitregă. Nu a iubit-o niciodată prea mult.

— Care erau subiectele ei preferate de discuție?

— Băieții, spuse Ginnie, aşezîndu-se înapoi pe pat. De altfel toate vorbeam numai de asta. Karen a făcut liceul undeva prin apropiere şi cunoştea o grămadă de tipi. Veneau la ea şi nişte studenți de la Yale.

— Era mai apropiată de vreunul dintre ei?

— Nu cred. Erau o groază şi toți alergau după ea.

— Să înțeleg că avea succes?

— Da, dacă doriți, zise Ginnie, frecîndu-şi nasul. Dar ştiți ceva? Eu cred că nu ar fi frumos să vorbesc acum despre ea. Şi apoi, nici nu ştiu dacă este adevărat. S-ar putea să fie numai invenții.

— Ce vreți să spuneți?

— Ei bine, uitați despre ce este vorba. Pe o fată de anul întîi n-o cunoaşte nimeni aici şi poate să povestească tot ce-i trăzneşte, fără să poată spune nimeni că minte. Chiar şi eu m-am lăudat în primele zile că în liceu am condus "brigada de aclamații" la meciurile de fotbal. Şi adevărul este că eu am fost la o şcoală particulară şi nu mi-am dorit niciodată să fiu animatoare într-o "brigadă de aclamații" pentru echipa nici unui liceu.

— Înțeleg.

— Asta e, fetele mai povestesc multe...

— Şi Karen ce fel de poveşti înşira?

— Ştiu eu? Nu pot să spun că înşira chiar poveşti întregi. Mai mult subînțelesuri, apropouri, aluzii. Nu spunea niciodată nimic direct. Aşa a fost şi cu avorturile ei!

— Avorturi?

— Da, mi-a zis că a făcut două avorturi pînă să se înscrie la facultate. Nu era cam exagerat? În fond, nu avea decît şaptesprezece ani. I-am spus că nu o cred şi a început să-mi explice pe îndelete ce şi cum se face, toată tehnica, o explicație completă, ce să mai vorbim. După asta, nu am mai ştiut ce să cred. O fată crescută într-o familie de medici putea să afle cu uşurință cum se face un chiuretaj. Oricum, lucrul acesta nu dovedea nimic, nu însemna că a avut ea personal un avort.

— Nu v-a dat şi alte detalii? De ce a făcut avorturile?

— Nu. Mi-a spus pur şi simplu că a făcut două avorturi, îmi povestea într-una chestii din astea, ca să mă scandalizeze. Cînd avea ea chef, folosea şi un limbaj... Îmi aduc aminte că în prima... ba nu, în cea de-a doua sîmbătă, a venit tîrziu în cameră. Eu fusesem la o seară studențească. Cînd a venit, avea hainele răvăşite pe ea, a stins lumina, s-a trîntit în pat şi ce credeți că-mi zice pe întuneric? Auzi: "Dumnezeule, pe lîngă negri, albii nu sînt buni de nimic!" Uite aşa. Nici nu am ştiut ce să-i

răspund. Pe arunci o cunoşteam prea puțin şi am preferat să tac. M-am gîndit că vrea să mă şocheze.

— Şi ce altceva v-a mai zis?

Ginnie dădu din umeri. Aveam în permanență senzația că îşi studiase fiecare gest cu cea mai mare atenție în oglindă şi că îi place să fie puțin afectată.

— Nu mai ştiu precis. Tot felul de lucruri mărunte. Într-o zi se pregătea să plece în week-end şi se învîrtea pe la oglindă, apoi dintr-o dată îmi spune: "Zilele astea chiar îmi servesc o porție". Sau cam aşa ceva, nu-mi mai aduc aminte exact cuvintele.

— Şi ce i-ați răspuns?

— A, i-am spus: "Distracție plăcută", fără să ştiu dacă se referea la droguri sau la altceva. Ce puteam să-i spun? Mi-a zis: "Ai încredere în mine". Tot timpul avea replici din astea.

— Şi ai crezut-o?

— După vreo două-trei luni am început să o cred.

— Ați avut vreodată motive să credeți că este însărcinată?

— Cît a fost aici la facultate? Nu.

— Sînteți sigură?

— Mie nu mi-a spus nimic. Şi, în plus, lua pastile.

— Sînteți absolut sigură?

— Păi... aşa cred! Oricum, era ceremonia ei de seară. Stați o clipă, pilulele trebuie să fie tot aici.

— Da? Unde?

— Acolo, pe birou, îmi arătă ea cu degetul. Pe birou

M-am ridicat şi am luat flaconul de pastile în mînă. Pe etichetă scria farmacia din Beacon Hill. Nu avea trecut şi modul de utilizare. Mi-am scos carnețelul şi mi-am notat numărul rețetei şi numele medicului. Am deschis apoi cutiuța şi am scuturat-o să scot o pastilă. Mai rămăseseră patru.

— Şi Karen lua cîte una în fiecare zi?

— În fiecare zi, fără excepție, zise Ginnie.

Eu nu sînt nici ginecolog, nici farmacist, dar la unele lucruri mai mărunte tot mă mai pricep. Întîi de toate, pilulele contraceptive se vînd capsulate într-un fel de ambalaj-calendar, care ajută femeia să țină socoteala zilelor de tratament. Apoi, inițial, dozajul hormonal era de zece miligrame pe zi, dar a fost redus la două miligrame. Ori asta a redus şi mărimea pilulelor.

Pilulele lui Karen erau prea mari. Nu aveau nici un însemn, erau albe precum creta şi sfărîmicioase. Îmi dădeam seama acum ce puteau fi, chiar şi fără să verific. Am strecurat o pastilă în buzunar şi am pus flaconul la loc.

— Ați văzut vreodată vreun prieten de-al ei?

— Nu.

— Karen nu vă povestea niciodată despre ei, despre întîlniri?

— Nu tocmai, nu-mi spunea nimic precis, dacă înțelegeți. Îmi spunea cum e fiecare la pat, dar eu cred că de cele mai multe ori îi făcea plăcere să spună măgării. Încerca să impresioneze pe toată lumea cu tot felul de scîrboşenii. Chestii cît se poate de indecente, vedeți? Stați o clipă.

Se ridică şi se duse la noptiera lui Karen. Deasupra era o oglindă, după care erau ascunse nişte fotografii cu băieți. Ginnie scoase două şi se apropie.

— Uite, ăsta este tipul de care îmi vorbea cel mai mult, dar nu cred că mai era cu el. Cu el a fost astă-vară, cred. E la Harvard.

Fotografia – una în genul acelora care se împart suporterilor – înfățişa un băiat în echipament de fotbal. Purta tricoul cu numărul 71. Stătea aplecat, cu o mînă pe pămînt, gata să se repeadă în grămadă, uitîndu-se urît la fotograf.

— Cum îl cheamă?

— Nu ştiu.

Am cules de pe birou programul meciului Harvard - Columbia şi am căutat componenţa echipei. Numărul 71 era un fundaş de dreapta, Alan Zenner. L-am notat în carneţel şi i-am înapoiat fotografia lui Ginnie.

— Ăsta, spuse ea, întinzîndu-mi cealaltă fotografie, e mai proaspăt. Cred că încă mai era cu el. Cîteodată, la culcare, săruta fotografia. Ralph îl cheamă. Ralph sau poate Roger.

Era un negru tînăr, care purta un costum strîmt şi sclipitor. În mînă avea o chitară electrica. Zîmbea crispat.

— Crezi că mai era cu el?

— Da, aproape sigur. Tipul este într-un grup care cîntă undeva în Boston.

— Şi îl cheamă Ralph?

— Cam aşa ceva.

— Dar numele grupului nu îl cunoaşteţi?

— Mi-a spus ea, poate şi de mai multe ori, dar nu mai ţin minte. Era misterioasă, îi plăcea să aibă cuceriri secrete. Nu semăna deloc cu fetele care se tolănesc comod într-un fotoliu şi te înnebunesc cu toate amănuntele despre prietenul ei. Karen îţi servea numai pe bucăţi.

— Credeţi că era împreună cu el în week-end-uri, cînd lipsea?

— Presupun. La Boston sau la New Haven.

Am întors fotografia. Pe spate purta o ştampilă "Photo Cruzin, Washington Street".

— Pot să iau fotografia?

— Bineînţeles, spuse ea. Nu mă deranjează cu nimic.

— Şi nu aţi văzut nici un prieten de-al ei?

— Nu, niciodată. A, ba nu! O prietenă.

— O fată?

— Da. Într-una din zile, Karen m-a informat că are să vină cu una din cele mai bune prietene ale ei. Mi-a spus de o mie de ori ce bine era îmbrăcată, ce de treabă

era... În fine, o ridica în slăvi, nu se mai putea opri cu laudele. Mă aşteptam la una nemaipomenită, dar cînd am văzut-o...

— Ei? Cum era?

— Ciudată fată. Foarte înaltă, cu nişte picioare chiar lungi. Karen spunea mereu că ar da orice ca să aibă şi ea nişte picioare ca acelea şi tipa stătea acolo în fotoliu fără să deschidă gura. Parcă era somnambulă. Eu cred că luase droguri, ceva, nu ştiu. A trecut o oră întreagă, dar şi cînd a început să vorbească, m-a lăsat mască. Numai chestii bizare a spus.

— Adică?

— Nu mai ştiu. Numai chestii bizare. După aceea a făcut un poem despre oamenii care aleargă prin lanuri de spagheti. Prostii drăguțe. Vreau să spun că nu era vorba despre poezie adevărată.

— Şi cum o chema?

— Nu mai ştiu. Parcă Angie.

— Studentă?

— Nu. E tînără, dar nu face studii, lucrează. Infirmieră, mi se pare.

— Încercați puțin, poate vă amintiți numele ei.

Ginnie se încruntă într-un efort de concentrare, dar, după cîteva clipe, dădu din cap.

— Nu reuşesc, zise ea. N-am fost atentă.

Mi-ar fi plăcut să mai prelungesc conversația, dar se făcuse tîrziu.

— Mi-ați mai putea da şi alte informații despre Karen? Era nervoasă?

— Nu. Totdeauna era foarte calmă. În sesiune, de exemplu, toată lumea tremură şi e nervoasă, dar pe Karen nici nu părea să o intereseze.

— Era plină de energie? Era vorbăreață, dinamică?

— Cine, Karen? Cred că glumiți. Singură spunea că e pe jumătate moartă, atunci cînd nu se pregăteşte pentru vreo întîlnire. Doar atunci de mai prindea şi ea oarece

viață, în rest, era obosită tot timpul, mereu se plîngea de oboseală.

— Dormea mult?

— Da. Aproape mereu cînd chiulea rămînea să doarmă.

— Mînca mult?

— Nu tocmai. Se întîmpla să prefere să doarmă, în loc să coboare la masă.

— Atunci înseamnă că slăbise.

— Nu, dimpotrivă, spuse Ginnie. Se îngrăşase. Nu cine ştie ce, dar destul, oricum. În şase săptămîni i-au rămas strîmte toate rochiile şi a trebuit să-şi cumpere altele.

— Ați mai observat şi alte schimbări?

— Ar mai fi ceva, dar nu ştiu dacă este important. Adică pentru ea era, pentru alții, nu.

— Anume?

— Ei bine, începuse să o obsedeze faptul că începuse să-i crească nişte păr pe picioare, pe mîini şi nişte puf, aşa ca un fel de mustăcioară. Se plîngea că va trebui să se epileze mereu.

Am aruncat o privire la ceas şi mi-am dat seama că era aproape 12.

— Pe cinstea mea, dar nu mai sînteți deloc grăbită să ajungeți la cursuri.

— Nu contează, e interesant.

— Ce vreți să spuneți?

— Că... e interesant să vă văd cum lucrați, cum...

— Sînt sigur că nu sînt eu primul medic pe care îl vedeți.

Suspină.

— Poate o să mă crezi proastă, zise ea cu răutate, dar nu m-am născut ieri.

— Dimpotrivă, cred că eşti foarte inteligentă.

— Atunci o să mă chemi să depun mărturie?

— Să depui mărturie? Pentru ce?

— La proces, la tribunal.
— Nu prea înțeleg.
— Mie poți să-mi spui adevărul, spuse ea. Ştiu că eşti avocat.
— Aha!
— Mi-am dat seama în zece minute. Nu eşti curios cum m-am prins?
— Cum?
— Cînd ai luat pilulele alea în mînă, ai fost prea atent, nu ca un medic cu medicamentele. Sincer, acum, nu prea cred că ai fi fost un mare medic.
— Ai dreptate, sînt sigur, i-am spus.
— Baftă în fața judecătorului, spuse ea în clipa în care ieşeam pe uşă.
— Mulțumesc.
Şi Ginnie îmi făcu semn cu ochiul.

Capitolul 2

Sala de radiologie de la *Memorial* se găseşte la etajul al doilea şi poartă un nume destul de ciudat: "Diagnostic Radiologie". Înăuntru, pereții erau plini de radiografii, încăperea era destul de spațioasă pentru a permite ca cinci-şase radiologi să lucreze simultan.
Mă întîmpină Hughes.
Pe Hughes îl cunosc de multă vreme. Este radiolog la *Memorial.* Cîteodată mai vine pe la noi, împreună cu soția să jucăm bridge. Joacă bine amîndoi, joacă să cîştige, se bat pentru fiecare punct, dar nu mă deranjează. Adevărul este că mi se întîmplă şi mie, din cînd în cînd, să mă comport la fel.
Nu îl mai sunasem pe Lewis Carr, pentru că eram sigur că nu m-ar mai fi ajutat.
Cît despre Hughes, pe el îl durea în cot de şefi şi de ce radiografii voiam eu să examinez. Puteam să le cer pe

ale lui Karen Randall sau pe cele ale lui Aga Khan, care se operase de rinichi la noi în spital cu ceva ani în urmă; pentru el era acelaşi lucru.

Pe drum, către sala de radiologie, l-am întrebat:

— Şi cu dragostea cum stai?

Aceasta este întrebarea tradiţională, pe care orice medic care se respectă trebuie să i-o pună de fiecare dată cînd îl întîlneşte pe un semen de-al său. Se ştie prea bine că radiologii trăiesc mai puţin decît oricare alt specialist.

Nu se cunoaşte nimic precis despre mortalitatea lor prematură, dar se presupune, în mod firesc, că razele X sfîrşesc prin a-i mînca pînă la măduvă. Pe vremuri, radiologii stăteau în aceeaşi cameră cu bolnavul în timpul expunerii. Cîţiva ani de muncă erau suficienţi pentru a-i băga cu un picior în groapă. În plus, filmele erau cu mult mai puţin sensibile şi – logic – era nevoie de o doză de radiaţii a dracului de mare pentru a obţine un clişeu cu un contrast cît de cît rezonabil.

Dar chiar şi în ziua de azi, cu toate cunoştinţele noastre mult mai aprofundate şi cu tehnica noastră mult îmbunătăţită, tradiţia rămîne tradiţie şi radiologii sînt condamnaţi să sufere tot felul de ironii cu privire la chiloţii de plumb, cu care ar trebui să-şi protejeze numele de familie.

Glumele de genul ăsta şi razele X fac parte din riscurile meseriei. Hugh a ştiut să şi le asume.

— Cu dragostea o duc de o mie de ori mai bine decît tehnica mea de bridge.

Intraţi în sală, am mai zărit încă vreo trei sau patru radiologi la treabă. Fiecare avea în faţă un plic mare plin cu filme şi un microfon. Luau filmele, unul cîte unul, descifrau numele pacientului, numărul de ordine, puneau clişeul pe negatoscop şi înregistrau diagnosticul. Pe un perete întreg se găseau radiografiile pacienţilor de la reanimare. Era vorba despre cazuri grave, dar

radiografiile lor nu mai erau puse în plic. Erau prinse pe nişte suporți rotitori. Nu aveau decît să apese pe un buton şi să aştepte ca aparatul să se învîrtă pînă la radiografia care te interesează. Arhiva se găsea într-o încăpere alăturată. Hughes intră şi se întoarse cu radiografiile lui Karen Randall. Ne-am dus la un negatoscop şi Hughes atîrnă primul clişeu.

— Craniu profil, spuse el. Ştii cumva pentru ce a fost cerută radiografia asta?

— Nu, i-am răspuns.

M-am uitat şi eu, dar nu prea înțelegeam mare lucru. Radiografiile craniene sînt greu de interpretat. Craniul este o structură osoasă complexă, care pe film apare ca o amestecătură confuză de pete albe şi negre. Hughes îl studie o bucată de vreme, urmărind contururile cu creionul.

— Pare a fi normal, zise el în cele din urmă. Nici fracturi, nici calcifiere anormală, nici hematoame, nici aer. Aş fi fost curios să văd o electroencefalogramă sau o arteriografie. Dă mai departe.

Luă un clişeu frontal şi zise.

— Uite, şi ăsta pare normal. Mă întreb pentru ce le-a făcut? A avut vreun accident?

— Nu, din cîte ştiu eu.

Căută biletul de trimitere.

— Se pare că ai dreptate, nici aici nu scrie. Radiografii ale feței nu avem. Numai ale cutiei craniene.

De obicei, radiografiile feței se fac din cîteva unghiuri diferite, cu scopul de a depista eventualele fracturi sau fisuri ale oaselor feței.

Hughes continua să se uite cînd la un clişeu, cînd la altul. Îi fu imposibil să constate cea mai mică anomalie.

— Să mă ia dracul, dacă mai înțeleg ceva, zise el, trîntindu-le pe masă.

— E-n ordine, am spus, ridicîndu-mă. Mulțumesc pentru ajutor!

Plecînd, mă întrebam dacă radiografiile mă ajutaseră cu ceva sau mai mult mă încurcaseră.

Capitolul 3

Nu departe de spital, am văzut un telefon public. Am căutat în carnețel numărul farmaciei şi a rețetei. În buzunar, dădusem şi peste pilula luată din camera lui Karen.

Am zgîriat-o puțin cu unghia. Eram sigur de ce trebuia să fie, dar am pus totuşi puțină pudră fină pe limbă, ca să fiu sigur. Nu mă puteam înşela: era aspirină.

Am format numărul farmaciei.

— Farmacia *Beacon Hill?* Doctorul Berry la telefon, de la spitalul *Lincoln.* Aş avea o rugăminte la dumneavoastră: îmi puteți găsi o rețetă dacă vă dau numărul?

— O clipă să iau ceva de scris.

Urmă o clipă de tăcere.

— Vă ascult, domnule doctor.

— Rețeta e pe numele de Karen Randall, cu numărul 1476673. Rețetă emisă de doctorul Peter Randall.

— O găsesc imediat.

Urmă zgomotul receptorului pus pe masă, un fîşîit de pagini răsfoite, apoi se auzi din nou:

— Da, iată, Darvon, 20 de capsule a 75 de miligrame, una la patru ore în caz de durere. Rețeta a mai fost folosită încă de două ori. Vă interesează datele?

— Nu, este suficient.

— Altceva?

— Nimic, vă mulțumesc. Mi-ați fost de mare ajutor.

— Oricînd, doctore.

Am agățat receptorul la loc. Afacerea devenea din ce în ce mai misterioasă. Ce fată era aceea care se dădea mare în fața colegelor, că ia anticoncepționale, cînd de

fapt lua nişte aspirine, pe care le ținea într-o cutiuță ce conținuse cîndva tablete împotriva durerilor de ciclu?

Capitolul 4

Moartea cauzată de avort este un fenomen destul de rar. Toate articolele din presa de scandal, la fel ca şi statisticile, par a uita acest lucru fundamental. Estimările diferă foarte mult între ele, dar cea mai mare parte a specialiştilor sînt de acord că, în Statele Unite, se efectuează anual un milion de avorturi ilegale, care cauzează moartea a 5.000 de femei. Aşadar, rata de mortalitate a acestei operații ar trebui să fie cam de cinci la mie.

Totuşi, cifra este foarte mare, mai ales dacă o comparăm cu rata de mortalitate a avorturilor practicate în spitale. Acolo ea oscilează între 0 şi 18 la 100.000, ceea ce înseamnă că avortul este la fel de periculos ca o operație de ablațiune a amigdalelor.

Singura concluzie care se poate trage din aceste statistici este că avortul ilegal cauzează de 25 de ori mai multe decese decît cel legal.

Majoritatea oamenilor sînt îngroziți de această situație, însă Art, care avusese grijă să întoarcă problema pe toate fețele, vedea foarte obiectiv aceste 5.000 de decese pentru fiecare milion de avorturi. După părerea lui, avortul rămînea ilegal tocmai pentru că nu era periculos; printre altele, desigur.

— Gîndeşte-te, John, îmi spunea el, la cîte avorturi ilegale se fac, la traficul pe care îl presupune la ora actuală. Un milion de femei nu spun nimic. Dar asta înseamnă cîte un avort ilegal la fiecare 30 de secunde, în fiecare zi, a fiecărui an. Din cauza asta a devenit o operație banală şi, în ultimă instanță, fără nici un risc.

Cinic, ca de fiecare dată cînd ajungeam la subiectul acesta, nu se putea abține să nu compare situația avorturilor cu cea a accidentelor de maşină.

— Uită-te, zicea Art, amărîții ăia care crapă cîte 25 pe zi, pe şosele. Ce vrei? Toată lumea acceptă masacrul acesta, pe motiv că viața modernă l-ar face inevitabil. Atunci, pe cine vrei să mai doară capul din cauza a 14 femei care mor zilnic, în urma unor avorturi ilegale?

El pretindea că pentru a-i scoate pe medici şi pe oamenii politici din inerție, cifra anuală a deceselor ar trebui să urce spre 50.000 şi poate chiar mai mult. La actuala rată a mortalității, aceasta ar însemna cam zece milioane de avorturi ilegale pe an.

— Vezi tu, îmi mai spunea Art, într-un fel eu fac un deserviciu societății. Nici una dintre femeile chiuretate de mine nu a murit şi, care va să zică, eu împiedic rata creşterii mortalității. Bine, normal, ăsta este un lucru bun pentru pacientele mele, dar nu şi pentru societatea luată în ansamblu. Societatea nu va reacționa decît sub presiunea fricii şi a unui enorm sentiment de culpabilitate. Da, aşa e, nu reacționăm decît la statisticile impresionante; cantitățile mici ne lasă reci. Îmi spui şi mie cine ar fi suflat vreun cuvințel, dacă Hitler nu ar fi omorît decît vreo 10.000 de evrei? În cazul meu, prin faptul că nu pierd nici o pacientă, mențin lucrurile aşa cum sînt şi îi scutesc pe politicieni de presiunile care i-ar putea face să se gîndească la o schimbare a legii.

Apoi, nu uita să dezvolte:

— Partea cea mai proastă în țara asta, zicea el, este că femeile nu au nici un pic de curaj în ele. Decît să discute o modificare a legii, preferă o operație ilegală şi deci riscantă. Politicienii sînt bărbați, dar nu bărbații aduc pe lume copiii, aşa că îşi pot permite să fie moralizatori. La fel şi preoții, că şi ei sînt cu morala. Să fi avut femei preoți, religia ar fi arătat puțin altfel. Dar

aşa cum politica e dominată de bărbați şi religia la fel, femeile nu prea îndrăznesc să strige prea tare. Şi se înşeală, pentru că e afacerea lor: de copiii lor e vorba, de trupurile lor şi de viețile lor. Dacă în fiecare an, un milion de femei ar scrie cîte o scrisoare deputaților pe care i-au votat, poate că s-ar întîmplă ceva. Nu e deloc sigur, dar nici imposibil nu e. Numai că femeile nu vor să facă nimic.

Cred că gîndul acesta îl deprima mai mult ca orice. Mi-am adus aminte de toate acestea, în timp ce mă duceam să văd o femeie care, fapt de notorietate publică, avea îndrăzneală şi pentru altele: doamna Randall.

Cam la o jumătate de oră de centru, se află un cartier rezidențial foarte şic, ridicat pe o fîşie de litoral stîncos. Cu casele sale vechi, din lemn, cu peluze elegante spre mare, locul amintea de Newport.

Casa Randall era enorma, cu patru etaje, în stil gotic, ornată cu turnulețe şi balcoane interesante. Peluza cobora uşor la malul mării. În total, proprietatea trebuia să măsoare mai bine de două hectare şi jumătate. Am parcurs cu maşina lunga alee cu pietriş fin şi am parcat în fața casei lîngă două *Porsche*-uri, unul negru şi altul galben. Părea că toată familia avea o pasiune pentru aceleaşi maşini.

Un garaj ridicat pe latura stîngă a casei, lăsa să se vadă un *Mercedes.* Mai mult ca sigur că era maşina servitorilor.

Coborînd din maşină, mă întrebam cum dracul să fac să fentez majordonul? Aveam noroc, căci tocmai atunci o femeie ieşi pe uşa masivă şi coborî pe scări. Îşi trăgea mănuşile din mers, cu un aer foarte grăbit, dar se opri cînd mă văzu.

— Doamna Randall?

— Da, eu.

Nu ştiu la ce mă aşteptam să întîlnesc, dar în nici un caz o femeie ca ea. Era înaltă şi purta un taior bej, adus direct de la casa *Chanel.* Părul negru ca de abanos îi strălucea, avea picioare lungi, ochi imenşi şi întunecați. Nu cred să fi avut mai mult de 30 de ani. Ai fi zis că puteai să spargi nuci de cocos pe fața ei, atît de dură părea.

M-am uitat lung la ea, ca prostul. Mai rămăsesem şi mut pe deasupra. Cred că arătam ca un tîmpit, dar eram incapabil de cea mai mică reacție. Se încruntă de nerăbdare.

— Ce doriți? Nu pot pierde o zi întreagă stînd aici.

Avea o voce matură, plină şi nişte buze senzuale. În plus, avea şi accentul care i se potrivea: o pronunțare foarte atentă a vocalelor şi o intonație britanică.

— Hai, spuneți ce aveți de spus.

— Aş dori să vorbim puțin, doamnă Randall, în legătura cu fiica dumneavoastră.

— Fiica mea vitregă, se grăbi ea să mă corecteze.

— Da, fiica dumneavoastră vitregă.

— Am mai spus o dată tot la poliție şi întîmplător acum trebuie să ajung la o întîlnire la care sînt deja în întîrziere. Aşa că, dacă sînteți amabil să mă scuzați…

Deschise portiera.

— Numele meu este…

— Ştiu care este numele dumneavoastră. Mi-a spus soțul că o să încercați să mă vedeți.

— Şi?

— Şi mi-a recomandat să te trimit dracului, doctore Berry.

Făcea tot posibilul să pară nervoasă, dar nu îi prea ieşea. Parcă mai era ceva dincolo de masca ei, ceva ce putea fi ori curiozitate, ori teamă. Mi s-a părut ciudat.

Porni motorul şi-mi zise:

— Du-te învîrtindu-te, doctore!

Mă aplecai să ajung în dreptul portierei.

— Aşa deci, respectăm ordinele soţului.

— Asta fac şi de obicei.

— Da, dar nu întotdeauna, i-am zis.

Era pe punctul de a băga în viteză, dar se opri brusc.

— Vă rog?

— Vreau să spun că soţul dumneavoastră nu înţelege toate aspectele problemei.

— Eu sînt convinsă că da.

— Ştiţi şi dumneavoastră prea bine că nu este aşa, doamnă Randall.

Oprise motorul şi mă privea drept în faţă.

— Dacă nu plecaţi de pe proprietatea asta în 30 de secunde, chem poliţia, spuse cu fermitate, dar vocea prinse să-i tremure uşor şi începu să-i piară culoarea din obraji.

— Să chemaţi poliţia? Eu nu cred că ar fi cel mai indicat lucru.

Se înmuie foarte repede. O părăsi toată încrederea pe care o avea în sine.

— De ce aţi venit aici?

— Ca să vă aud povestind ce s-a întîmplat în noaptea în care aţi adus-o la spital pe Karen – duminică noaptea.

— Dacă vreţi să ştiţi ceva despre noaptea de duminică, uitaţi-vă puţin la maşina aceea.

Îmi arătă cu degetul celălalt *Porsche,* cel galben. I-am urmat sfatul şi m-am apropiat de maşină.

Ce am văzut înăuntru arăta ca o scenă de coşmar. Nu mai puteai şti ce culoare avea pielăria din interior. Acum, era roşie. Totul era roşu. Locul şoferului era roşu, locul din dreapta era şi el roşu închis. Butoanele de pe bord erau roşii. Pe alocuri şi volanul era roşu. Covoraşul de jos era roşu şi scorojit.

Cineva pierduse în maşina asta litri buni de sînge.

— Deschideţi portiera, spuse doamna Randall, nu e încuiată. Puneţi mîna pe scaun.

M-am conformat. Pielea era încă umedă.

— Au trecut trei zile şi tot nu s-a uscat. Vă daţi seama cît sînge a pierdut? Vă daţi seama ce i-a putut face?

Am închis portiera.

— E maşina lui Karen?

— Nu, Karen nu avea maşină şi Joshua nu voia să-i cumpere înainte de 21 de ani.

— Atunci, a cui e maşina?

— A mea, spuse doamna Randall.

M-am scărpinat după ceafă.

— Bine, şi asta? am arătat eu cu capul spre cea în care era ea.

— Asta e nouă. Ne-am cumpărat-o ieri.

— Ne-am cumpărat-o?

— Poftim! Eu am cumpărat-o şi Joshua a fost de acord.

— Şi cu cea galbenă cum rămîne?

— Poliţia ne-a sfătuit să o mai ţinem, în cazul în care ar trebui să servească ca probă. Dar cum scăpăm, o să…

— Ce s-a întîmplat exact, duminică noaptea?

— Nimeni nu mă poate obliga să vă răspund, spuse ea, strîngînd convulsiv volanul.

— Da, sigur, bineînţeles.

I-am zîmbit politicos. De acum eram sigur că o am în mînă. În ochi i se citea frica.

Îşi mută privirea de la mine şi o fixă pe parbriz.

— Eram singură acasă. Joshua plecase la spital. Avea o urgenţă. William era la facultate. Karen avea o întîlnire. Să fi fost vreo trei jumătate dimineaţa, cînd m-a trezit claxonul; suna încontinuu. Am sărit din pat, am tras un halat pe mine şi am ieşit să văd ce se întîmplă. Mi-am văzut maşina aici, cu motorul pornit, cu farurile aprinse şi claxonul care suna fără încetare. M-am apropiat şi am văzut-o: leşinase peste claxon. Umpluse maşina de sînge.

Doamna Randall respiră adînc şi începu să caute prin geantă. Scoase un pachet de ţigări franţuzeşti. Amabil, i-am oferit un foc.

— Şi apoi?

— Apoi, nimic. Am reuşit să o mut de la volan, să mă pot urca eu şi am condus-o la spital. Pe drum, am încercat să aflu ce se întîmplase. Mi-am dat seama de unde sîngera. Fusta îi era murdară de sînge, dar, în rest, nimic. Am întrebat-o cum s-a putut şi mi-a răspuns că Lee a făcut-o. De trei ori mi-a zis; n-am să pot uita niciodată.

— Era conştientă? Putea vorbi cu dumneavoastră?

— Da, spuse ea, dar cînd a ajuns la spital a leşinat din nou.

— Cum de aţi ştiut că era vorba despre un avort? Cum puteaţi fi sigură că nu a fost o pierdere de sarcină?

— Vă spun eu cum: cînd m-am uitat la ea în poşetă, am văzut carnetul de cecuri. Pe ultimul îl semnase la purtător, în valoare de 300 de dolari, cu data de duminică. Aşa ştiam că era un avort.

— Şi cecul a fost plătit? V-aţi interesat la bancă?

— Bineînţeles că nu a fost plătit. Cel care trebuia să încaseze banii e la puşcărie.

— Da, înţeleg, am spus eu gînditor.

— Foarte bine, doctore, acum te rog să mă scuzi.

Ieşi din maşină şi alergă spre casă.

— Păi nu vă mai grăbiţi la întîlnirea aceea? Parcă eraţi în întîrziere, nu?

— Mai du-te dracului, ţipă ea şi închise uşa, trîntind-o.

M-am întors să mă urc în maşină, întrebîndu-mă ce era cu această femeie cu talentele ei de actriţă.

Fusese destul de convingătoare, dar tot am găsit lucruri care nu se potriveau. Mai întîi, de ce dracului era mai mult sînge pe locul din dreapta, decît pe cel al şoferului, pe care venise Karen? Şi apoi, doamna

Randall habar nu avea cît cerea Art Lee pentru un avort. Lua doar 25 de dolari, atît cît să-şi acopere cheltuielile. Art nu cerea niciodată mai mult. Aşa rămînea un tip cinstit.

Capitolul 5

Firma *Photo Cruzin* era scorojită. Cu litere mici şi galbene era scris: "Fotografii de orice tip pentru paşapoarte, publicitate şi de familie. Executăm comenzi într-o oră."

Atelierul se găsea la un colț de stradă, la capătul de nord al străzii Washington, departe de neoanele puternice ale cinematografelor şi magazinelor. Înăuntru, am văzut un bătrînel cu o bătrînică, unul lîngă altul.

— Ce doriți? mă întrebă bătrînelul.

Avea o voce blîndă, aproape timidă.

— Am de rezolvat o problemă mai deosebită.

— Pentru paşaport? Nici o problemă. Noi executăm fotografii într-o oră. Pot fi gata şi mai repede, dacă vă grăbiți. Am mai făcut noi aşa ceva de o mie de ori.

— Aşa este, zise femeia, aprobînd energic din cap. De o mie de ori şi mai bine.

— Problema mea este alta. Vedeți dumneavoastră, aş vrea să dau o petrecere de ziua fiicei mele, care împlineşte 16 ani...

— Îmi pare rău, noi nu ne ocupăm de petreceri şi nunți, spuse bătrînelul.

— Nu este o nuntă, nu este o petrecere, ci serbăm ziua fiicei mele şi...

— Nu, îmi pare rău, zise şi femeia. Cîndva ne ocupam şi de aşa ceva. Erau vremuri bune şi era altceva, dar era de muncă, nu glumă.

Am tras adînc aer în piept.

— Eu nu am nevoie de fotografii, eu am nevoie de cîteva informații. Fiica mea este înnebunită după o formație rock și dumneavoastră ați fotografiat trupa asta. Cum vine ziua ei, vreau să-i fac o surpriză și m-am gîndit că...

— Fiica dumneavoastră are 16 ani? mă întrebă bănuitor bătrînul.

— Da, săptămînă viitoare.

— Şi noi am fotografiat trupa aceea?

— Da, i-am răspuns și i-am întins fotografia.

O luă și o privi îndelung.

— Bine, dar aici e un singur om, nu o trupă întreagă.

— Ştiu, dar omul ăsta face parte din grup.

— E singur.

— Dumneavoastră ați făcut fotografia și m-am gîndit că poate...

Întoarse fotografia.

— Da, să știți că noi am făcut fotografia asta. Uitați, aici este sigla noastră, pe dos: *Photo Cruzin.* Noi sîntem ăștia. Avem atelierul aici încă din 1931. L-am moștenit de la taică-meu, fie-i țărîna ușoară.

— Da, da, se grăbi femeia să-i dea dreptate.

— Şi spuneți că asta-i o trupă rock? îmi flutură el fotografia pe sub nas.

— E un membru al trupei.

— Posibil. Am făcut noi așa ceva? își întrebă el soția.

— Tot ce se poate. Eu nu reușesc niciodată să deosebesc o trupă de alta.

M-am hotărît să intervin.

— După mine, ar trebui să fie o fotografie publicitară.

— Cum se cheamă trupa?

— Nu știu. De asta am venit la dumneavoastră. Să aflu. Aveți sigla pe fotografie.

— Am văzut şi eu, nu sînt chior, se rățoi bătrînul la mine, după care se aplecă pe tejghea. Să verific în registre. Noi păstrăm tot în registre.

Puse pe tejghea două teancuri zdravene. Fotografiase zeci şi zeci de trupe şi orchestre. Omulețul frunzărea registrele cu o viteză de speriat.

— Soția mea nu-şi aduce aminte niciodată cum îl cheamă. Eu da. Uite, aici Jinny şi Do-dah, dincoace Warblers, Coffins, Cliques Skunks. E amuzant cîte nume poți să mai ții minte cîteodată.

Am încercat să mă uit din mers la figuri, dar bătrînul frunzărea prea repede.

— Stați o clipă, am zis arătînd o fotografie. Cred că ăsta e.

Bătrînelul se încruntă.

— Zephyrs, zise el dezaprobator.

M-am uitat la cei cinci componenți ai grupului, toți negri. Purtau costume sclipitoare, identice cu cel din fotografia luată de la Ginnie şi zîmbeau crispați, ca şi cum nici unuia nu i-ar fi făcut plăcere să se fotografieze.

— Ştiți cum îi cheamă? am întrebat.

Bătrînul întoarse fotografia şi descifra nişte mîzgîlituri.

— Zeke, Zack, Roman, George şi Happy. Ăştia sînt.

— Perfect, am zis, notîndu-mi repede în carnețel. Ştiți cumva unde i-aş putea găsi?

— Şi chiar vreți să-i angajați pentru petrecerea fiicei dumneavoastră?

— De ce nu?

Ridică din umeri.

— Din cîte ştiu eu, sînt foarte incomozi.

— Ei, pentru o seară, nu se poate întîmpla nimic grav.

— Eu nu aş băga mîna în foc.

— Ştiți unde i-aş putea găsi?

— Bineînțeles, se înfumura bătrînul. Cîntă în fiecare seară la *Electric Grape,* arătă el cu degetul spre capătul străzii. Acolo se adună toți negrii.

— *OK,* am spus, îndreptîndu-mă spre uşă.

— Aveți grijă, zise bătrînelul, şi distracție plăcută.

Le-am mulțumit frumos şi am închis uşa după mine.

Alan Zenner părea un munte de om. Nu era el chiar bun să intre în selecționata celor mai solizi oameni din America, dar asta nu înseamnă că nu era impresionant. La prima înfățişare, îi dădeam cam 1,90 m şi vreo 85 de kilograme.

Am dat de el cînd pleca de la *Dellon Field House,* ieşind de la antrenament.

Soarele cobora spre orizont, inundînd stadionul *Soldier's Field* şi clădirile dimprejur într-o lumină aurie. Pe terenul mic, echipa mai era încă la antrenament, ridicînd nori galbeni de praf.

Zenner ieşea de la duş. Îşi trecu mîna peste părul umed, ca şi cum şi-ar fi amintit de sfaturile antrenorului, care le zicea mereu să nu iasă afară cu capul ud. Mi-a spus că e grăbit să mănînce, ca să se apuce de învățat. Am trecut împreună podul Lars Anderson, ca să ne îndreptăm spre centru Harvardului.

Mai întîi l-am făcut să vorbească despre el. Era în ultimul an şi şi-a ales istoria ca materie principală pentru examene. Îl îngrijora o eventuală înscriere la drept, căci facultatea de drept nu făcea nimic pentru sportivi. Acolo erau numai preocupări academice. Însă nu era hotărît să plece totuşi la Yale, să facă dreptul.

În principiu, considera el, acolo ar trebui să fie mai distractiv decît la Harvard. Trecînd pe la *Winthrope House,* am luat-o spre *Varsity Club.* Alan mi-a spus că mînca acolo de două ori pe zi, la prînz şi seara. Zicea că mîncarea era bună, în orice caz, mai bună decît lăturile de la cantină.

Am adus în sfîrşit vorba despre Karen.

— Ce? Şi dumneavoastră?

— Nu înțeleg ce vrei să spui.

— Sînteți al doilea pe ziua de azi. Mai devreme m-a căutat Întunecatu'.

— Întunecatu'?

— Da, taică-său. Aşa îi spunea ea.

— De ce?

— Habar n-am. Aşa îl poreclea ea. Îi zicea în toate felurile.

— Ai vorbit cu el?

Zanner răspunse prudent.

— A venit să mă vadă.

— Şi?

Zenner ridică din umeri.

— Şi i-am zis să se care.

Ajunsesem pe Massachusetts Avenue şi aglomerația era din ce în ce mai mare.

— Pentru că nu vreau să fiu implicat în toată povestea asta.

— Dar eşti deja implicat.

— Ei, da! Sînt implicat pînă la gît. Dumnezeule!

Trecurăm de partea cealaltă.

— Ştii ce i s-a întîmplat lui Karen? l-am întrebat eu mai tîrziu.

— Ascultați o clipă: nu ştiu mai mult decît ştie toată lumea. Chiar şi decît părinții ei.

— În schimb, nu vrei să fii implicat.

— Exact.

— Ăsta este un caz grav. Un om este acuzat că ar fi omorît-o pe Karen. Trebuie să-mi spui tot ce ştii.

— Uitați ce este: Karen a fost o fată de treabă, dar avea problemele ei. Am avut şi eu problemele mele. Prietenia noastră a mers o vreme, apoi problemele au devenit prea mari ca să putem continua. Asta-i tot. Şi acum, ajunge, nu vă mai țineți după mine.

— Cum vrei, dar la proces o să fii citat ca martor şi o să vorbeşti acolo, sub jurămînt.

— Nici nu mă gîndesc să depun mărturie.

— N-o să prea ai încotro. Eventual, în situația în care procesul nu va mai avea loc.

— Adică?

— Adică ar fi mai bine să stăm puțin de vorbă.

La cîțiva paşi mai încolo, spre Central Square, era un bărulet mizerabil. Sub tavan, era agățat un televizor color dereglat. Am comandat două beri şi ne uitam la buletinul meteo, aşteptînd să fim serviți. Prezentatorul era scund şi rotofei. Zîmbea ca tîmpitul, cu un zîmbet de la o ureche la alta, anunțînd ploaie în următoarele zile. Zenner îmi zise:

— Care este interesul dumneavoastră în toată afacerea asta?

— Eu cred că Art Lee este nevinovat.

Izbucni în rîs.

— Sînteți singurul care spune una ca asta.

Chelnerul ne-a pus două beri pe masă. Am plătit eu. Zenner luă cîteva înghițituri şi îşi şterse spuma de pe buze.

— Bine, spuse el, tolănindu-se pe banchetă. Haideți să vă spun cum a fost. Am întîlnit-o la un chef astă-primăvară, prin aprilie. Ne-am înțeles imediat. Totul părea grozav. Cînd am întîlnit-o, nu ştiam despre ea decît că este o fată frumoasă, ca oricare alta. Ştiam că era foarte tînăra.

A dus berea la gură, bău jumătate dintr-o înghițitură şi reluă:

— A doua zi, cînd am aflat exact cîți ani avea, era să cad pe spate. Dumnezeule, doar 16 ani... Nu semăna de-loc cu o uşuratică. Aşa am început să ne întîlnim şi, încetul cu încetul, am început să înțeleg. E drept, avea un stil groaznic de a explica ceva. Îți spunea totul pe bucățele. Te ținea cu sufletul la gură, la fel ca în

serialele vechi, care se termină şi scriu: "Continuare în episodul următor".

— Cînd v-ați despărțit?

— În iunie, pe la începutul lui iunie. Tocmai îşi luase diploma de la Concord şi voiam să merg şi eu la festivitate. Ea nu a fost de acord. Am întrebat de ce. Abia atunci mi-a spus cine erau părinții ei şi că se teme să nu mă simt jenat de diferența dintre clasele sociale din care proveneam. Şi trebuie să vă mărturisesc, că înainte de a purta numele de Zenner, mă chema Zemmier şi că am crescut în Brooklyn. Şi uite aşa, am înțeles imediat. I-am dat pupicul de adio. Pe atunci, credeți-mă, nu mi-a fost uşor. Acum mi-e indiferent.

— Şi ai mai văzut-o de atunci?

— O singură dată. Cred că pe la sfîrşitul lui iulie. Eram în vacanță şi îmi găsisem ceva de lucru pe un şantier la Cape Cod. Mai eram cu nişte prieteni care munceau şi ei. Hămăleală nasoală, ce mai! Ei, şi am auzit o grămadă de lucruri despre ea, de care nimeni nu mi-a spus nimic, cît am fost împreună. Chestii despre prietenii ei ciudați, despre aventurile ei, despre problemele pe care le avea cu părinții, despre cît de mult îl ura pe tatăl ei. Începusem să înțeleg ceea ce nu înțelesesem pînă atunci. Am mai aflat şi că avortase şi se lăuda peste tot că acel copil era al meu.

Îşi termină berea şi chemă barmanul printr-un semn cu mîna. Am mai luat şi eu una.

— Într-o bună zi, continuă el, uite că o întîlnesc. Pură întîmplare. Într-o benzinărie. Îşi făcea plinul şi tot pentru plin am oprit şi eu. Am avut atunci o discuție scurtă cu ea. Am întrebat-o dacă era adevărată chestia cu avortul şi am vrut să ştiu dacă copilul era al meu. A spus că da, că a făcut un avort, dar că nu avea nici o presupunere despre cine ar putea fi tatăl. Am trimis-o dracului şi i-am întors spatele, dar a fugit după mine şi m-a ajuns. A început să îmi spună că îi părea rău, că ar

vrea să nu mai fim supărați, să fim prieteni din nou. I-am spus că nu se poate. Atunci a umflat-o plînsul. Plîngea în hohote, nu alta. Vă dați seama cam ce înseamnă să stai în mijlocul unei benzinării cu o fătuță lîngă tine, care plînge să-şi dea duhul acolo. N-am avut încotro şi i-am promis că o scot în seara aceea.

— Şi ai scos-o?

— Da, dar a fost groaznic! "Alan fă aia, Alan fă cealaltă". O secundă nu i-a tăcut gura.

— La Cape Cod a rămas toată vara?

— Aşa zicea ea, nu ştiu precis. S-ar fi angajat chipurile la nişte galerii de artă, sau ceva de genul ăsta. Eu am auzit că îşi pierdea vremea pe la Beacon Hill. Avea nişte prieteni pe acolo, nişte sonați în toată regula.

— Ce prieteni?

— Habar n-am. Prieteni.

— Ai cunoscut pe vreunul din ei?

— Da, o fată. La Cape, într-o seară. Mi-a prezentat pe o anume Angela care, pare-se, ar fi fost prietenă cu Karen. Angela Harley sau Hardy, cam aşa ceva. Turbat de frumoasă, dar ciudată rău.

— Ce vrei să spui?

— Ciudată, pur şi simplu. Era pierdută în lumea ei. Cînd am văzut-o eu, sigur se drogase cu ceva. Spunea într-una chestii ca: "Nasul lui Dumnezeu se întoarce după acreală". Imposibil să stai cu ea de vorbă, pentru că nu dădea nici un semn că te aude. Păcat, era bună ca dracu'.

— Cu părinții lui Karen te-ai văzut vreodată?

— Da, o dată. Frumoasă pereche. Un tată nobil şi o mamă frumoasă şi înțepată. Nici nu-i de mirare că nu-i putea suferi Karen.

— De unde ştii că nu-i putea suferi?

— Păi despre ce credeți că vorbea tot timpul? Despre părinții ei. Ore întregi. Îl ura pe întunecat. Uneori îi zicea "Dumnezeu Tatăl". O poreclea şi pe mă-sa, dar

dacă vă spun cum, nu vă vine a crede. Era încă foarte ataşată de mama ei bună, care a murit cînd avea 15 ani. Eu cred că de atunci a început ea...

— Ce să înceapă?

— Cum ce? Viața de pension: drogurile, bărbații. Voia să arate că e destupată la creier, că nu mai e o puştoaică şi nu rata niciodată ocazia de a şoca. Simțea mereu nevoia să facă ceva ce sare în ochi. Se droga în prostie şi numai în public. Cert este că, la un moment dat, s-a împrietenit cu nişte tipi prin Cape, care au tras-o şi mai adînc în mocirlă. Se spunea despre ea că se dădea în vînt după droguri ca după bărbați.

Zenner se strîmbă cu amărăciune.

— Ai iubit-o, nu? l-am întrebat.

— Atîta vreme cît am fost în stare.

— De atunci, de cînd ai văzut-o la Cape, te-ai mai întîlnit cu ea?

— Nu.

Am mai luat încă două beri. El rămăsese cu ochii pe sticlă. Începuse să o învîrtă, vizibil jenat, apoi zise oftînd:

— Te-am mințit, omule.

— Deci te-ai mai întîlnit cu ea?

— Da, spuse el, după o ezitare.

— Cînd?

— Duminică. Duminica asta.

Capitolul 6

— Era cam pe la prînz. Eu eram defect. Mă durea capul. Băusem toată noaptea. Am sărbătorit cu echipa meciul de fotbal. Îmi era rău de tot şi mă enerva chestia asta, pentru că luni voiam să fac față onorabil la antrenament, cu atît mai mult cu cît ratasem cîteva ocazii în timpul meciului. Nasol. Nu sprintasem destul de repede

în cîteva faze de atac şi nu-mi convenea deloc. În fine, eram în camera mică şi încercam să mă îmbrac. Îmi făceam a treia oară nodul la cravată şi tot aiurea îmi ieşea. Eram praf, ce să mai vorbesc, îmi jucau toate balamalele şi mă durea capul de-mi plesnea, nu alta. Şi ghici cine îmi intră în cameră? Karen. Venea de parcă o aşteptam.

— O aşteptai?

— Cred că niciodată nu mi-am dorit la fel de mult ca atunci, să nu văd pe nimeni în fața ochilor. Cu atît mai mult pe ea, cînd abia reuşisem să o uit, să-mi scot din cap că am fost vreodată cu ea. Şi taman atunci, se găseşte să intre din nou în scenă, mai frumoasă ca oricînd. Poate cu cîteva kilograme în plus, dar nu era grav deloc. Colegii mei de cameră erau în oraş şi eram singur. M-a întrebat dacă vreau să mîncăm împreună.

— Şi tu ce i-ai răspuns?

— Că nu.

— De ce?

— Pentru că n-aveam nici un chef să o văd. Fata asta era ca o lipitoare; cînd se agăța de tine, nu ştiai cum să mai scapi de ea, aşa că am invitat-o frumos să binevoiască să plece. Dar a rămas. A luat loc şi şi-a aprins o țigară. Mi-a spus că ştia foarte bine că între noi totul s-a terminat, dar că avea nevoie de cineva, să-şi descarce sufletul. Mă enervase! Mai auzisem eu o dată placa aia şi nu mai ținea. Numai că ea nu dădea semne că ar vrea să plece. Se făcuse ghem pe fotoliu şi era hotărîtă să rămînă acolo toată ziua. O ținea într-una, că eram singurul om din lume cu care putea să stea de vorbă. Am cedat în cele din urmă. M-am aşezat şi i-am spus să vorbească. Îmi repetam într-una că eram un bou şi un tîmpit, că urma să îmi pară rău, aşa cum se întîmplase şi data trecută. Sînt unii oameni pe care trebuie să îi eviți cu orice preț. Eram conştient de asta.

— Şi despre ce ați vorbit?

— Despre ea, bineînțeles. Ăsta era singurul subiect de conversație. Despre ea, despre părinții ei, despre fratele ei…

— Era apropiată de fratele ei?

— Într-un fel, dar tipul era un fel de întunecat mai mic, tot un monstru de virtute. E topit după medicina lui şi nu mai ştie nimic altceva. Aşa că, îți dai seama, Karen nu i-a încredințat niciodată prea multe secrete. Nici un cuvințel despre droguri şi… restul. Practic, nu-i spunea nimic.

— Continuă.

— Bun, deci duminică. Mă hotărîsem să o ascult. Mi-a zis ceva despre şcoală, ceva despre o sectă în care intrase. O chestie mistică. Avea de făcut două ore de meditație pe zi. Am înțeles că ar fi un fel de regim pentru curățarea spiritului. De abia se apucase, dar era pornită rău.

— Cum ți s-a părut?

— Nervoasă, foarte nervoasă, zise Zenner. A fumat un pachet întreg şi îşi frîngea mîinile într-una. Purta un inel pe mînă. Îl scotea, îl învîrtea între degete, îl punea la loc şi apoi o lua de la capăt.

— Ți-a spus de ce plecase de la *Smith College* în week-end?

— Da, am întrebat-o.

— Şi?

— Plecase să avorteze.

M-am aşezat mai confortabil pe scaun şi mi-am aprins o țigară.

— Tu cum ai reacționat?

Dădu din cap.

— N-am crezut-o.

Îmi aruncă o privire scurtă, apoi luă un gît de bere şi continuă.

— Eram în faza în care nu mai puteam să cred în nimic din ce spunea ea. De fapt, aici era buba. Nu

numai că eram pe aceeaşi lungime de undă cu ea, dar ce îmi spunea ea îmi intra pe o ureche şi îmi ieşea pe cealaltă. Nu mai avea influență asupra mea.

— Şi ea şi-a dat seama?

— Oho, totdeauna îşi dădea seama, de tot. Nu îi scăpa nimic. Era ca o pisică. Asculta de instincte şi instinctele nu o înşelau niciodată. Era suficient să intre într-o cameră cu necunoscuți, să arunce o privire de jur împrejur şi ştia tot despre fiecare. Nu ştiu, avea un fel de al şaselea simț, cu care ghicea.

— Nu ai întrebat nimic despre avort?

— Nu, dacă nu am crezut-o? Am lăsat-o baltă pur şi simplu. Ea a mai deschis o data subiectul, cam o oră mai tîrziu. Zicea că îi este frica şi că vrea să rămînă la mine. Repeta tot timpul că îi e frică.

— Şi asta ai crezut?

— Nici nu mai ştiam ce să mai cred. Nu, nu am crezut-o, zise el. Dar ce Dumnezeu puteam să fac? Fata asta nu era normală. Ştia toata lumea şi aşa era. Sărise de pe fix din cauza părinților, a drogurilor şi toate alea. Era nebună.

— Cam cît ați vorbit?

— Vreo oră şi jumătate. I-am zis că trebuie să merg să manînc, ca să mă pot apuca de învățat şi că ar fi mai bine sa plece. Şi a plecat.

— Ştii unde?

— Nu, am întrebat-o şi eu, dar a început să rîdă. Mi-a spus ca nu ştie niciodată unde se duce.

Capitolul 7

Ziua era pe sfîrşite cînd m-am despărțit de Zenner, dar am încercat totuşi să dau un telefon la cabinetul lui Peter Randall.

Nu era acolo. Am insistat mult, susținînd că e vorba despre o urgență, încît infirmiera îmi sugeră să încerc la laborator. Peter rămînea în laborator deseori marțea şi joia, pînă tîrziu. Decît să îl sun acum, mai bine mă duc direct acolo.

Peter era singurul membru al familiei Randall, pe care îl cunoşteam din vedere. L-am întîlnit din întîmplare de cîteva ori pe la recepțiile date de medici. Nu putea să treacă neobservat. Mai întîi, avea o prezență fizică impresionantă şi apoi pentru că îi plăceau la nebunie petrecerile.

Era un bărbat solid, cu alura de titan, ciufulit şi jovial, roşu în obraji şi cu un rîs exuberant. Fuma țigară de la țigară, bea ca o sugativă, era un excelent partener de discuții şi era prețuit ca o comoară de orice gazdă. Peter era în stare să asigure de unul singur succesul unei recepții. Dacă se înmuia undeva un chef, era suficient să apară ca să relanseze distracția.

Betty Gayle, soția unui şef de secție de la spitalul *Lincoln,* a spus o dată: "Nu-i aşa că Peter este un animal monden minunat?". Betty făcea în permanență remarci trăsnite, dar de data aceasta o nimerise. Peter Randall era într-adevăr un animal monden, mereu bine dispus. Umorul său de calitate şi naturalețea manierelor îi dădeau o libertate cu totul excepțională.

De exemplu, Peter era omul care putea povesti ceva revoltător de scîrbos şi să facă totuşi lumea să rîdă. Nu putea decît să te întrebe: "E scîrboşenie simpatică, nu?". La fel de bine, Peter îşi putea curta nevasta, să verse paharul, să insulte gazda, să nu-i convină mîncarea, sau cine mai ştie ce şi nu se supăra nimeni.

Mă întrebam ce voi mai afla şi de la el despre Karen.

Avea laboratorul la etajul cinci, în aripa de biochimie a facultății de medicină. Pe coridor, se simțea mirosul specific tuturor laboratoarelor: arome combinate de acetonă, de săpun antiseptic, de reactiv. Un miros curat

şi pătrunzător. Biroul lui Peter nu era prea mare. La o maşină de scris, o tînăra îşi făcea de lucru cu o scrisoare. Frumoasă femeie! Îți tăia respirația, dar cred că trebuia să mă aştept.

— Domnul? Cu ce pot să vă fiu de folos?

Avea un accent uşor.

— Îl caut pe doctorul Randall.

— Aveți întîlnire cu dumnealui?

— Cred, dar nu sînt sigur. L-am sunat la cabinet şi nu ştiu dacă a primit mesajul meu.

Mă cîntări din priviri şi trase concluzia că eram chimist. Avea în ochi scînteia aceea de superioritate, cu care toți medicii care lucrează în cercetare îi tratează pe clinicieni. Adică clinicienii nu au nimic cerebral în ei; se murdăresc pe mîini cu lucrări neştiințifice, cum ar fi îngrijirea şi vindecarea bolnavilor, de exemplu. În schimb, cei care lucrează în cercetare trăiesc într-o altă lume, în care se bucură de cele mai înalte bucurii intelectuale.

— Urmați-mă, spuse ea.

Se ridică şi traversă holul. Purta nişte pantofi scandinavi, cu talpă de lemn, fără tocuri. Cu ochii lipiți de fundul ei, o urmam, întrebîndu-mă de ce oare trebuia să mai poarte halatul acela?

— Domnul doctor Randall începe imediat o nouă serie de pregătiri pentru incubație, îmi spuse ea peste umăr. Trebuie să fie foarte ocupat.

— Nici o problemă, pot să mai aştept.

Am intrat în laborator. Acolo era puțin mobilier. Ferestrele dădeau spre parcare. La ora aceea, plecaseră aproape toate maşinile.

Pe Randall l-am găsit aplecat asupra unui şoarece alb. Văzînd-o pe frumusețea din fața mea, strigă:

— Aha, Brigit, ai venit la țanc.

Apoi mă observă şi pe mine.

— Da, cui îi datorez onoarea?

— Berry mă numesc. Sînt…

— Da, sigur, sigur, îmi amintesc de dumneavoastră.

Lăsa şoarecele şi veni să îmi strîngă mîna. Animalul o zbughi şi nu se opri decît pe marginea mesei, cu ochii fixaţi în podea, adulmecînd.

— John, nu-i aşa? relua Randall. Da, ne-am mai văzut de cîteva ori.

Prinse şoarecele şi începu să rîdă.

— De fapt, fratele meu adineaori mi-a dat telefon ca să-mi povestească de dumneavoastră. S-ar zice că i se ridică părul cînd aude de dumneavoastră. Şi dacă îmi aduc bine aminte v-a numit: "un mucos care scurmă peste tot".

Peter părea că se distrează de minune. Rîse din nou şi îmi aruncă:

— Aveţi ocazia să aflaţi că i-aţi deranjat iubirea. Se pare că doamna Randall a fost bulversată de discuţia avută cu dumneavoastră.

— Îmi pare rău.

— Nu vă faceţi prea mult sînge rău, zise Peter vesel, apoi se întoarse spre Brigit. Cheamă-le tu pe fete, te rog. Trebuie să începem imediat.

Brigit strîmbă din nas, iar el îi făcu cu ochiul. Rămaşi singuri, Peter îmi spuse:

— Adorabilă creatura asta. Mă ţine în formă.

— În formă?

— Da, zise el, bătîndu-se cu palma pe burtă. Nu ştiaţi că unul din cele mai mari pericole ale vieţii moderne este slăbirea muşchilor oculari? Şi marele vinovat este televizorul: stăm nemişcaţi cu ochii lipiţi de ecran şi uite aşa ne paradim ochii. Eu am noroc cu Brigit, ea mă salvează de la pericolul ăsta. Tratament profilactic de cea mai bună calitate, suspină el fericit. Dar ce pot face pentru dumneavoastră? Nu înţeleg motivul pentru care doreaţi să mă vedeţi şi pe mine. Pe Brigit, înţeleg, dar pe mine, nu.

— Eraţi medicul lui Karen?

— În fine.

Prinse şoricelul şi îl băgă într-o cuşcă mică. Se duse apoi la una mai mare în căutarea unui alt animal.

— Să dea naiba în ele de fete! Le spun într-una că nu e scump deloc colorantul şi ele tot nu dau niciodată cu cît trebuie. Aha, te-am prins! se adresă el unui şoarece. Pe ăia pe care îi folosim le vopsim coada cu roşu, zise el şi ridică unul în aer ca să-l vadă. Le-am injectat ieri dimineață nişte hormoni paratiroidieni. Acum, vă spun cu regret, nu mai au mult şi se vor duce la ceruri. Ştiți ceva despre felul în care se ucid şoarecii?

— Prea puțin.

Îmi era oroare de genul ăsta de execuții.

— Nu vreți să-i executați dumneavoastră în locul meu?

— Nu, mulțumesc.

Peter oftă.

— Mă gîndeam eu. Aşa da, vorbeam despre Karen. Da, am fost medicul ei. Ce vă interesează?

După toate aparențele, Peter Randall mă trata prieteneşte şi cu o sinceritate totală.

— Ați îngrijit-o în vară, după un accident?

— Accident? Nu.

Atunci intrară laborantele. Erau trei, cu tot cu Brigit. Toate frumoase şi, din întîmplare sau nu, una era blondă, alta brunetă şi a treia roşcată. S-au oprit una lîngă cealaltă în mijlocul încăperii şi Peter le zîmbi pe rînd la fiecare, ca şi cum le-ar fi făcut cîte un cadou.

— Dragele mele, în seara asta avem şase. După aia, toată lumea poate să plece acasă. Trusa de disecție e gata?

— Da, zise Brigit.

Le pofti cu un gest la o masă, în fața căreia stăteau aliniate trei scaune. Fiecare avea în față cîte o placă, cîteva ace, o pereche de cleşti, un bisturiu şi un recipient plin de gheață.

— Dar agitatorul? Totul e gata?
— Da, răspunse roşcata.
— Bine, zise Peter, la treabă!
Fetele se aşezară la masă, iar Peter mi se adresă:
— Se vede treabă că va trebui să mă ocup personal. Masacrul ăsta mă îngrozeşte, dar n-am încotro. Cred că, într-o bună zi, din milă pentru bestiuțele astea, o să-mi tai degetele, în loc să le tai capul.
— Cum procedați?
— Ca dracu! E o istorie întreagă, se strîmbă el. Sînt eu cel mai expert călău de şoareci, dar şi cel mai slab de înger. Am încercat orice: cloroform, fracturi cervicale, strangulare, chiar şi o ghilotină specială englezească. Cercetătorii britanici sînt extaziați de ea. Am primit şi eu una de la un prieten din Londra; tipul e în stare să doarmă cu ea sub pernă. Dar nu e bună deloc. Lama se încurcă mereu cu păr de şoarece şi se blochează. Aşa că, zise el, luînd gînditor un şoarece în mînă, m-am întors la procedeele empirice. Acum folosesc un satîr de măcelărie.
— Nu se poate!
— Oh, lăsați-mă! Ştiu prea bine că e greu şi să te uiți, dar altă metodă mai bună pentru animal nu există. În plus, depindem şi de timp, trebuie să facem disecția cît mai repede posibil şi atunci viteza execuției capătă o importanță capitală.
Se duse cu şoarecele lîngă o chiuvetă. La marginea ei era un butuc de măcelărie, din lemn masiv. Puse animalul pe el şi se duse la un dulap de unde a scos un satîr – o sculă serioasă cu mînerul de lemn.
— Aşa ceva nu găseşti pe toate drumurile. L-am cumpărat de ocazie de la un măcelar. E grozav.
Trecu de cîteva ori peste lamă cu o piatră ascuțită şi luă o coală de hîrtie. Tăie foaia la fel de bine ca o lamă de ras.

În clipa aceea sună telefonul, şi Brigit se grăbi să răspundă. Evident, bucuroase de orice lucru neprevăzut care le mai putea întîrzia puțin, celelalte două fete se destinseră. Peter părea şi el uşurat de această mică amînare.

După cîteva clipe, Brigit se întoarse spre el.

— De la Agenția de închiriere. Spun că o să trimită maşina.

— Bine, spune-le să o lase în parcare şi să pună cheile sub scaun.

În vreme ce Brigit îi transmitea instrucțiunile, Peter îi spuse:

— Ghinionul dracului, mi-au furat maşina.

— Da?

— Da, nasoală treabă. Aseară mi-au făcut bucata.

— Ce maşină era?

— Nu era cine ştie ce! Un *Mercedes* bătrîn şi obosit, dar îmi plăcea mult. Dacă ar fi după capul meu, i-aş aresta pe hoți pentru răpire, nu pentru furt de maşini. Ştiți cît de mult iubeam rabla aia? O iubeam ca pe un copil.

— Şi ați anunțat poliția?

— Am anunțat-o. Să vedem ce-o să iasă.

Brigit se întoarse la locul ei, iar Peter suspină şi apucă satirul.

— Gata, hai să-i dăm drumul, să terminăm odată!

Ținea atent şoarecele care se zbătea. Ridică satîrul deasupra capului şi îl coborî brusc. Tăişul pocni în butuc cu un zgomot surd. Fetele întoarseră capul. Peter ținea deasupra chiuvetei cadavrul decapitat, încă în spasme. Lăsă cîteva secunde să se scurgă sîngele, după care l-a pus pe masa, în dreptul lui Brigit.

— Numărul unu! spuse el.

Reveni la chiuvetă, puse capul tăiat într-un sac de pînză plastificată şi mai luă unul. Între timp, m-am uitat

la Brigit. Lucra repede şi cu dexteritate. A întors cadavrul pe spate şi îl fixă pe placă cu patru ace şi, cu un bisturiu, dezgoli oasele membrelor de muşchi şi grăsime, le secționa şi le arunca în vasul cu gheață.

— O victorie măruntă, spuse Peter, pregătind un şoarece pentru execuție. Am reuşit să realizăm primele culturi osoase "in vitro". Menținem în viață țesutul osos izolat pînă la trei zile. Problema a fost să efectuăm transferul de țesut osos în mediul de cultură înainte ca celule să moara: La ora actuală, executăm chestia asta la mare artă.

— Dar care este domeniul dumneavoastră de cercetări?

— Metabolismul calciului, dar raportat la hormonii paratiroidieni şi la thycocalcitonină. Vreau să aflu cum acționează hormonii pentru a elibera calciul din oase. Timpul este un factor de o importanță capitală, continuă Peter. Într-o zi, am făcut o experiență interesantă. Am făcut o deviație pe circulația arterială a unui cîine. Aşa am putut să preiau o anumită cantitate de sînge, din care am scos tot calciul pe cale chimică şi apoi l-am reintrodus în circuitul arterial al cîinelui. L-am ținut aşa cîteva ore şi am scos la calciu de m-am plictisit. Şi totuşi! Cîinele avea în sînge o cantitate normală de calciu! Îți dai seama? Cîinele îşi scotea calciu din oase şi îl trimitea în sînge, dar numai cît să-şi păstreze concentrația normală.

Satîrul se abătu din nou şi un al doilea cadavru poposi în fața altei laborante.

— De atunci am rămas interesat de fenomen. E simplu de zis că organismul stochează calciu în oase şi că îl eliberează în sînge, funcție de necesitați. Numai că osul e ca un cristal: dur şi cu structură rigidă. Başca, se pare că structura se modifică în cîteva fracțiuni de secundă. M-am hotărît să aflu care-i mecanismul.

În timp ce vorbea, băgă mîna într-o cuşca şi mai scoase un şoricel cu coada pătata în roşu.

— Aşa că am creat un sistem "in vitro" pentru cercetări histologice. Nu credea nimeni că am să reuşesc să descopăr ceva. Scumpii confraţi o ţineau una şi bună că metabolismul oaselor e prea lent şi imposibil de măsurat. Am reuşit pînă la urma, oftă el. Cred că dacă ajung şoarecii vreodată la putere, o să fiu condamnat pentru crime de război.

Peter îşi aşeză şoarecele pe butuc.

— Vedeţi, întotdeauna am căutat o laborantă capabilă să facă sacrificiile astea în locul meu, ceva, o nemţoaică cu sînge rece sau, dacă nu, o sadică. N-am găsit niciodată. Domnişoarele – arătă el cu capul spre masă – acceptă să lucreze cu mine, doar cu condiţia să nu le pun vreodată să ucidă un animal.

— De cît timp aveţi tema aceasta de cercetare?

— Aproape de şapte ani. La început lucram foarte puţin, patru ore pe săptămînă. Apoi, în fiecare marţi, toată ziua. N-a durat mult şi am început marţea şi joia. După aceea, sîmbătă şi duminica. Mi-am redus clientele la minimum posibil. Cercetările astea sînt ca drogurile.

— Vă place munca asta?

— La nebunie. E o joacă. O joacă frumoasă, plină de surprize minunate. Numai că trebuie să fii atent, nu-ţi trebuie mult să ajungi obsedat. Cunosc cîţiva cercetători în biochimie care muncesc mai mult decît oricare practician. Se surmenează, efectiv. Eu unul nu am de gînd să cad în capcana asta.

— De ce sînteţi aşa de sigur?

— Iau măsuri cum îmi dau seama că prezint simptomele unei obsesii, adică nevoia imperioasă de a lucra la maximum pînă la miezul nopţii sau de a veni la laborator de la cinci dimineaţa. Atunci îmi spun că este doar o joacă şi repet propoziţia asta de sute de ori. Şi merge: reuşesc să mă mai calmez.

Satîrul decapită al treilea şoarece.

— Aha! zise Peter. Juma' de treabă e făcută.

Se scarpină gînditor pe burtă şi spuse:

— Dar cred că am vorbit destul despre mine. Ia spune, John, ce te doare?

— Mă interesează Karen, asta-i tot.

— Hmmm... Şi vrei să ştii dacă a avut un accident? Nu, din cîte țin eu minte.

— De ce a făcut radiografii craniene astă-vară?

Peter îşi mîngîie o a patra victimă înainte de a-i pune capul pe butuc.

— Ehe! Astea erau mofturile lui Karen.

— Adică?

— Stai să-ți spun. Într-o zi, intră la mine în cabinet şi îmi spune dintr-o dată: "Unchiule, orbesc!" Şi era speriată, nu glumă. Aşa mai fac uneori fetele la 16 ani. Lui Karen îi slăbise puțin acuitatea vizuală şi nu mai juca tenis la fel de bine. Striga la mine să o vindec. *OK!* I-am luat tensiunea, am ascultat-o, am pipăit-o, am pus-o să spună 33, în fine, am făcut tot ce se face la un consult complet. În plus, i-am luat şi sînge pentru nişte analize. Chestia asta face impresie la bolnavii de genul ei.

— Şi tot dumneavoastră ați trimis-o să-şi facă radiografii la cap?

— Da. Făcea parte din tratament.

— Tot nu înțeleg.

— Karen avea tulburări pur pshihomatice. Asta au 80% din femeile pe care le consult. Apare ceva ce scîrțîie – cum ar fi cîteva partide pierdute la tenis – şi gata! Problemele cu sănătatea! La doctor! Doctorul spune că nu are nimic. Nu e bun, hai la altul! Şi tot aşa, pînă ajunge la unul care o ia frumos de mînă şi-i spune: "Da, doamnă. Sînteți foarte bolnavă." Şi abia atunci se linişteşte, izbucni el în rîs.

— Şi atunci i-aţi prescris toate analizele ca s-o păcăliţi?

— Şi da, şi nu. Sînt un medic prudent şi cînd cineva acuză un simptom atît de grav, cum ar fi pierderea vederii, vreau să fiu cu sufletul împăcat. I-am făcut un examen de fund de ochi şi testul de vedere. Rezultatele normale, dar Karen pretindea că slăbirea vederii nu era permanentă. Aşa că i-am făcut nişte analize pentru tiroidă şi un test hormonal. Nimic suspect. Aşa am ajuns şi la radiografiile craniene. Normale şi ele. Dar poate aţi şi apucat să le vedeţi.

— În sfîrşit, am zis eu şi m-am întrerupt să-mi aprind o ţigară, în clipa în care şoarecele următor trecea pe lumea cealaltă. Dar mă întreb de ce?

— Dar e simplu ca bună ziua. Chiar şi aşa, tînără cum era, tot era posibil să îi slăbească vederea, să o doară capul, să ia două kile în plus, să fie letargică, nu? Putea fi vorba de panhipopituitarism cu o compresie a nervului optic.

— Adică o tumoare pe hipofiză?

— Era posibil; puţin probabil, dar se putea şi aşa. Mi-am spus că trebuia să se vadă la analize dacă avea sau nu o insuficienţă hipofizară. Cel mai exact, radiografiile mi-ar fi putut arăta gravitatea situaţiei. Dar nu s-a văzut nimic. Karen îşi făcea gînduri.

— Sigur?

— Sigur.

— Laboratoarele mai fac şi greşeli.

— Corect. Am avut de gînd să repet analizele ca să fiu sigur.

— Şi nu le-aţi mai repetat?

— Nu, nu a mai venit Karen. Ăsta-i tot misterul. Vine la mine într-o bună zi, gata să facă o criză de nervi, pentru că i se pare că o să orbească. Îi spun să vină săptămînă viitoare, o programez, şi săptămîna viitoare, lipsă Karen! Plecase să joace tenis nu ştiu pe unde.

Viața e frumoasă, nu? Toate simptomele astea nu existau decît în capul ei.

— Nu avea şi tulburări menstruale?

— Mi-a spus că avea ciclu normal. Şi dacă era gravidă în patru luni cînd a murit, înseamnă că pe atunci tocmai concepea copilul.

— V-a mai căutat vreodată la cabinet?

— Nu. Ce să mai zic? Era o zăpăcită!

Peter ucise şi ultimul şoarece. Laborantele lucrau de zor. Peter adună toate carcasele, le băgă într-un sac şi apoi aruncă totul la coş.

— Ah! exclamă el. Am terminat!

Începu să se spele meticulos pe mîini.

— Ei bine, am spus, vă mulțumesc pentru amabilitate.

— Nici o problemă, mi-a făcut plăcere, zise el şi se şterse pe mîini. Chiar dacă ar fi trebuit să-ți fi făcut o declarație oficială în calitatea mea de frate al ştim noi cui.

L-am lăsat să continue.

— J.D. nu ar mai vorbi niciodată cu mine, dacă ar afla că am stat de vorbă cu tine. Încearcă să nu uiți chestia asta cînd mai discuți cu cineva, dar cu oricine ai discuta.

— *OK.*

— Nu ştiu exact ce ai de gînd să faci, zise Peter, şi nici nu vreau să ştiu. Mi-ai făcut mereu impresia unui om inteligent şi bine echilibrat. Presupun că eşti convins că faci bine ce faci şi că nu-ți pierzi timpul degeaba.

Nu ştiam ce să mai răspund. Nu ştiam unde vrea să ajungă, bănuiam că el are ceva de zis.

— Cît despre fratele meu, el nu este nici inteligent, nici echilibrat. De fapt, suferă de paranoia; nu e prea mare lucru de făcut. Dar, dacă am înțeles eu bine, ai asistat şi la autopsie?

— În fine, aşa e.

— Şi care e diagnosticul?

— Macroscopic, nu se poate spune nimic sigur. Absolut nimic.

— Şi eşantioanele de țesut ce spun?

— Încă nu le-am văzut.

— Şi impresia ta care e?

Am stat o clipă pe gînduri pînă să mă hotărăsc. A fost cinstit cu mine, trebuia să fiu şi eu cinstit cu el.

— Că nu a fost însărcinată.

— Hmmm, hmmm....

Se scarpină puțin pe burtă, apoi îmi întinse mîna.

— Foarte interesant, a mai zis.

Ne-am strîns mîinile şi ne-am despărțit.

Capitolul 8

Mă îndreptam spre casă. Ajuns la mine pe stradă, văd în fața casei o maşină de poliție cu farurile aprinse şi girofarul pornit. Sprijinit de maşină, căpitanul Peterson, cu părul lipit de cap şi cu aceeaşi expresie respingătoare pe față.

Coborînd din maşină, am aruncat o privire pe la casele vecinilor. Oamenii observaseră girofarul şi se uitau de după perdele.

— Sper că nu v-am lăsat să aşteptați prea mult, am zis.

— Nu, vai, răspunse Peterson zîmbind. Am bătut la uşă şi soția dumneavoastră mi-a spus că nu ați ajuns încă acasă. N-am vrut să o deranjez şi m-am hotărît să aştept afară.

Îi priveam chipul satisfăcut în sclipirile de lumină. Dacă nu stingea girofarul, nu-l stingea ca să mă enerveze.

— Care-i problema dumneavoastră?

— Păi, ca să fiu sincer, doctore Berry, am primit o plîngere împotriva dumneavoastră.

— Cum aşa?

— Uite aşa.

— De la cine?

— De la doctorul Randall.

Am afişat cea mai nevinovată faţă şi l-am întrebat:

— Ce fel de plîngere?

— Se pare că i-aţi inoportunat familia. Pe fiul său, pe soţia sa, plus cîteva colege ale fiicei sale.

— Inoportunat?

— Acesta este, zise Peterson, cîntărindu-şi cuvintele, termenul pe care l-a folosit doctorul Randall.

— Şi dumneavoastră ce i-aţi spus?

— Că o să vedem ce putem face.

— Păi, faceţi, daţi-i drumul.

Bălăngăni din cap şi lăsă un rînjet să i se lăţească încet pe faţă.

Pe mine, în schimb, începuse să mă calce pe nervi girofarul. Ceva mai încolo, pe trotuar, stăteau doi puşti şi se holbau la noi în tăcere.

— Ce lege am încălcat?

— Încă n-am stabilit care.

— Dacă am încălcat vreo lege, doctorul Randall poate să mă dea în judecată. Putem merge la tribunal, să ceară daune materiale, dacă am comis ceva ilegal la adresa lui. Doar ştie foarte bine lucrul ăsta, aşa cum îl ştiţi şi dumneavoastră, i-am rînjit eu larg, ca să-i plătesc cu aceeaşi monedă. Ştiu şi eu, toţi trei ştim.

— Cred că ar fi mai bine să mergem să vorbim la secţie.

Am refuzat categoric.

— Ţţţ, n-am timp.

— Dar pot să vă duc la secţie pentru interogatoriu, ştiţi, nu? zise el amabil.

— Da, ştiu, dar n-ar fi prea prudent din partea dumneavoastră.

— Ba poate ar fi foarte prudent din partea mea.

— Mă cam îndoiesc. Sînt cetățean american şi acționez în limitele legilor americane. Nu am impus nimănui prezența mea, nu am amenințat pe nimeni. Dacă e cineva care nu vrea să vorbească cu mine, nu are decît, nu e forțat.

— Ați pătruns pe o proprietate privată. Cea a familiei Randall.

— Pură coincidență. Mă rătăcisem şi voiam să întreb pe cineva pe unde s-o iau spre oraş şi am trecut prin fața unei clădiri mari. Atît de mare, că nici nu m-am gîndit că ar putea fi vorba despre o casă particulară. Am crezut că e vreo instituție, ceva...

— Instituție, nu?

— Da, ceva gen orfelinat sau o casă de odihnă. Aşa că am intrat să întreb. Vă imaginați ce surpriză am avut cînd am descoperit că din cea mai mare întîmplare...

— Din întîmplare...

— Puteți dovedi contrariul?

Peterson scoase nişte sunete care, cu multă îngăduința, puteau semăna cu un fel de rîs.

— Faci pe deşteptul, domnule.

— Nu tocmai. Şi-mi puteți spune de ce nu stingeți odată girofarul ăla? Ca să-mi ridicați în cap toată strada? Pot depune şi eu o plîngere, pe motiv că am fost inoportunat de poliție. Şi am să depun plîngerea la comandantul poliției, la District Attorney, şi la primar.

Cu un gest indolent, Peterson apăsă pe întrerupător. Girofarul se opri.

— Se întoarce ea roata, într-o bună zi.

— Corect, se întoarce. Pentru unul sau altul.

Se scărpină în dosul palmei, aşa cum făcu şi cînd l-am văzut prima oară, la el în birou.

— Uneori, spuse el, îmi vine să cred că sînteţi cinstit, dar alteori sînt convins că sînteţi cel mai prost dintre proşti.

— Poate că şi una şi alta.

Peterson mă aprobă încet din cap.

— Da, poate că şi una şi alta…

Deschise portiera şi se lăsă să cadă pe scaun, apoi demară.

Am intrat în casă.

Capitolul 9

Eu n-aveam nici un fel de chef să particip la un coktail, dar Judith ţinea mult să mergem.

În drum spre Cambridge, mă întrebă:

— Ce-a fost cu mascarada asta?

— Care mascaradă?

— Cu poliţia.

— O tentativă de intimidare.

— Sub ce pretext?

— Randall a făcut o plîngere.

— Întemeiată?

— Cred că da.

I-am făcut repede un rezumat al zilei.

— Pare încîlcită treaba, zise ea după ce eu am terminat.

— Şi încă nu am descîlcit nimic, sînt sigur.

— Nu crezi că doamna Randall minţea, cînd a zis de ăia 300 de dolari?

— Nu-i exclus.

Întrebarea ei mă luă pe nepregătite. Mi-am dat seama că toate s-au petrecut atît de repede, încît efectiv nu am avut timp să cîntăresc fiecare informaţie primită şi să o analizez separat, înainte de a o pune la loc, alături de toate celelalte. Ştiam foarte bine că printre

informațiile pe care le-am cules se găseau multe lipsite de interes, dar şi cîteva importante, dar nu le abordasem în mod logic.

— Betty ce face?

— Rău. În ziarul de azi a apărut un articol.

— Da? Nu l-am văzut.

— Doar un articol mic, o ştire de fapt. Un medic arestat pentru avort. Fără prea multe amănunte, dar au dat şi numele. Betty a primit şi cîteva telefoane din cauza asta.

— Urîte?

— Foarte urîte. Acum încerc să răspund numai eu la telefon.

— Eşti o fată de treabă.

— Betty încearcă să se arate foarte curajoasă, să se comporte ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic. Mă întreb dacă nu cumva asta îi face viața şi mai grea, pentru că nu reuşeşte să mintă.

— Mîine te duci iarăşi la ea?

— Da.

Am intrat cu maşina pe o stradă rezidențială, nu departe de Cambridge. Cartierul este şic, foarte dichisit, cu case din lemn, cu alei frumoase, pavate cu cărămizi. Chiar cînd am parcat, apăru şi Hammond pe motocicletă.

Norton Francis Hammond este o speranță a medicinei locale. Din fericire, el nu ştie lucrul acesta şi e bine; dacă ar fi ştiut, ar fi fost insuportabil. Hammond este din San Francisco şi spune că se trage dintr-o veche spiță de armatori. Cînd îl vezi, zici că este o publicitate în carne şi oase pentru viață în stil californian: este înalt, solid, blond şi seducător. Medic excelent, stagiar în anul doi la *Memorial.* Competența de care dădea dovadă făcea să i se treacă cu vederea unele detalii, care nu se prea potriveau cu statutul de membru

al comunității medicale, cum ar fi părul pînă la umeri sau interminabilă lui mustață stufoasă, întoarsă în sus.

Hammond făcea parte din specia aceea rară de medici tineri, care renunță calm şi detaşat la vechile obiceiuri, fără a se revolta împotriva tradiției. Părul, apucăturile lui sau motocicleta pe care o are nu vor să şocheze pe nimeni. Le are, sînt ale lui şi pur şi simplu nu-l interesează ce cred ceilalți despre el. În fața unei asemenea atitudini, colegii săi nu prea au ce să obiecteze. Şi, la urma urmelor, Hammond are medicina la degetul mic. Este judecat pentru aspectul său, dar nimeni nu are ce să îi reproşeze.

Aşa se face că Hammond îşi vede de treaba lui, fără a fi sîcîit de nimeni. Statutul de stagiar îi dă voie să învețe, dar poate cel mai important lucru este că îi influențează pe cei tineri. În asta constă speranța în medicina viitorului.

După cel de-al doilea război mondial, medicina a trecut prin două valuri succesive de transformări profunde. Prima a constat în explozia cunoştințelor, tehnicilor şi metodelor. Revoluția aceasta a început cu apariția antibioticelor şi a continuat cu lărgirea cunoştințelor despre echilibrul electrolitic, structura proteinelor şi funcțiile genelor. În marea lor majoritate, aceste progrese erau mai curînd de ordin ştiințific şi tehnic, dar au reuşit să schimbe radical practica medicală în aşa fel, încît în 1965, trei sferturi din remediile cele mai utilizate – antibioticele, hormonii (mai ales sub formă de pastile) şi tranchilizantele – reprezentau invenții de după război.

Al doilea val este mai recent şi implică bulversări mai degrabă de ordin social, decît de ordin tehnic. Medicina socială a devenit o adevărata problemă, care se cere răs-plătită cît mai repede, aşa cum este cazul cancerului sau cel al afecțiunilor cardiace. De altfel, pentru unii medici de modă veche, medicina în sine constituie un fel

de cancer. Oricum, cert este că astăzi medicii trebuie să ofere cele mai bune îngrijiri medicale unei clientele mai vaste ca niciodată.

În fond, nu este nimic mai firesc decît să te aştepţi ca tinerii să înnoiască profesiile în care activează, dar în medicină lucrul acesta nu se petrece chiar aşa de uşor, deoarece bătrînii se încăpăţînează să-i formeze pe tineri după chipul şi asemănarea lor.

Trebuie să punem la socoteală, aşadar, şi o anumită luptă între generaţii, mai ales acum. Tinerii, mult mai bine pregătiţi decît vechea gardă, au mai multe cunoştinţe ştiinţifice, pun întrebări mai pertinente şi aşteaptă răspunsuri mai riguroase. Şi apoi, ca orice alţi tineri, din oricare altă meserie, nimic nu îi încîntă mai mult decît să dea la o parte un bătrîn pentru a-i lua locul. Acesta este motivul pentru care Norton Hammond era atît de remarcabil. Era pe punctul de a reuşi această schimbare fără convulsii, de a se face revoluţie de catifea.

Îşi parcă motocicleta şi o bătu prieteneşte pe şa. Abia atunci ne observă şi pe noi, care tocmai coborîserăm din maşină.

— Salut, puştanilor!

Din cîte ştiu, Hammond numeşte "puşti" orice membru al speciei umane.

— Ce faci, Norton?

— Nu mai pot de bine, zîmbi el. În ciuda tuturor piedicilor, spuse şi mă bătu amical pe umăr. Şi spune aşa, John, am auzit că ai plecat la război, e adevărat?

— Nu tocmai.

— Încă nu te-ai ales cu nici o rană pe cîmpul de luptă?

— Ştiu eu, cîteva vînătăi, acolo...

— Mare baftă pe capul tău să-l poţi băga în priză pe constipat.

— Constipat? întrebă Judith.

— Da, aşa îi spun toți băieții de la etajul trei.
— Randall?
— Da' cine altul? îi zîmbi el lui Judith şi mă arătă cu degetul. S-ar zice că puştiul ăsta de bărbată-tău şi-a găsit de lucru. Nici nu putea da de o nucă mai greu de spart ca aceasta.
— Ştiu.
— Se spune că ăsta, Constipatul, se învîrte înnebunit pe tot etajul, ca o fiară rănită.
— Îmi închipui, am spus eu.
— E întors pe dos, nu se mai înțelege nimeni cu el. L-a lătrat pînă şi pe Sam Carlson. Îl ştii pe Sam? E stagiar la trei, lucrează sub poruncă la Constipat şi mişună peste tot, îşi bagă nasul în orice bîrfă. Cred că este ciripitorul Constipatului. Constipatul îl iubeşte la nebunie şi încă nimeni nu a descoperit de ce. Unii spun totuşi că motivul ar trebui să fie prostia cruntă a lui Sam. Da' ştii ce prost e? E de-o prostie crasă, e groaznic de prost.
— Norton, chiar aşa de prost să fie?
— Nici n-am cum să-ți descriu! Dar ieri tot l-a luat Constipatu' la împins vagoane.
— Cum aşa?
— Era şi omul la bufet să mănînce ceva, îi era foame. Îşi luase un sandviş cu pui şi salată. Nu apucă să muşte de două ori, că intră Randall şi vine drept la el. Ce crezi că-l întreabă? îi zice: "Ce faci aici?" Sam răspunde: "Mănînc un sandviş cu pui." Şi Constipatu': "Da, da' de ce, mă? De ce? Pentru numele lui Dumnezeu, de ce?".
— Şi Sam ce a răspuns?
— Am aflat din surse oficiale. Cică: "Nu ştiu, domnule", după care a pus sandvişul pe masă şi a plecat de la bufet.
— Cu foamea-n gît? am întrebat eu.
Hammond izbucni în rîs.

— Da' cum altfel? zise el dezolat. Dar nici nu te puteai aştepta la altceva din partea Constipatului. Face imediat suta de ani de cînd e la *Memorial* şi pînă acum nu a avut nici cea mai mică problemă. Şi dintr-o dată, pac! Vînătoarea de capete, după aia moartea fiicei sale...

— Ce vînătoare de capete? întrebă Judith.

— La dracu'! S-a stricat telefonul fără fir, se vede treabă. De obicei, doamnele soții sînt primele care află. Și-a băgat dracu' coada în spital; mai precis în farmacia spitalului.

— Să nu mai spui că a dispărut ceva de acolo, am zis.

— Ba cam aşa ceva.

— Ce?

— 24 de fiole de morfină. De fapt, clorhidrat de hidromorfină. De cinci ori mai puternic decît sulfatul de morfină.

— Şi cînd s-a întîmplat?

— Săptămînă trecută. Farmacistul era cît pe ce să fie dat afară. Cînd s-a întîmplat măgăria, adică în pauza de masă, el alerga după fuste.

— Şi drogurile? Le-au găsit?

— Nu. Au trecut tot spitalul prin sită, dar degeaba.

— S-a mai întîmplat vreodată aşa ceva?

— Acum cîțiva ani, dar atunci au dispărut doar cîteva fiole. Abia acum au dat lovitura.

— Să fie personalul auxiliar?

Hammond ridică din umeri.

— Poate să fie oricine. Eu unul cred că e pentru vînzare. Prea s-a furat mult. Riscul e prea mare. Îți închipui cum ți-ar sta ție să ieşi frumos pe uşă cu o cutie de morfină sub braț?

— Nu prea.

— Mare măgărie, nu?

— Oricum, sigur este prea mult pentru o singură persoană.

— Bineînțeles, eu ce spuneam? Din cauza asta morfina o sa fie vîndută în afară. Mă gîndesc că trebuie să fie un furt pregătit cu cea mai mare atenție.

— De către cineva din afară?

— Aha! exclamă el. Vezi că te apropii?

— Adică?

— Părerea generală este că furtul a fost condus de cineva din spital.

— Vreo dovadă?

— Nici una.

— Interesantă chestie, Norton.

— Şi încă cum!

— Tu ştii pe cineva care se droghează?

— Din spital? Nu. Circula zvonul că o fată de la cardiologie îşi injecta amfetamine, dar s-a oprit anul trecut. Oricum, tot i-au făcut o vizită de lucru. Au dezbrăcat-o la pielea goală să vadă dacă nu are pe undeva înțepături de seringă. N-au găsit nimic.

— Şi...

— Şi medicii, vrei să spui?

Am dat scurt din cap. Era un subiect tabu. Unii medici ajungeau să se drogheze. Mult mai puțină lume a auzit însă despre sindromul psihiatrului al cărui fiu se droghează, psihiatrul fiind cel care îl aprovizionează cu droguri de uz medical, spre satisfacția lor reciprocă. Nimeni nu vorbeşte despre un asemenea subiect.

— Din cîte ştiu eu, zise Hammond, medicii sînt curați ca lacrima.

— Nu şi-a lăsat nimeni din spital slujba? O infirmieră, secretară, orice?

— Te interesează şi pe tine afacerea asta ca dracu'!

Am ridicat din umeri.

— De ce? Te duce capul că ar putea să fie vreo legătură cu fata lui Randall?

— Nu ştiu.

— Eu unul nu văd nici o legătură, zise Hammond. Dar ar fi interesant.

— Da, sigur.

— Deşi deocamdată nu e decît o simplă speculație.

— Bineînțeles.

— O să-ți dau eu un telefon, cum adulmec ceva.

— Mi-ar face plăcere.

Ajunserăm în fața uşii. Se auzeau ciocnituri de pahare, frînturi de conversații, rîsete.

— John, baftă multă în războiul tău! zise Hammond. Al dracului de mult mi-ar mai place să te văd învingător.

— Şi mie la fel, mulțumesc.

— Aşa o să fie. Numai ai grijă să nu faci prizonieri.

— Este împotriva Convenției de la Geneva.

— De acord cu tine, spuse Hammond, dar tu duci doar un prăpădit de război local.

Am intrat. Coktailul era oferit de George Morris, şeful de promoție al stagiarilor de la *Lincoln.* Mai avea puțin şi termina stagiatura şi urma să fie pe picioarele lui, să aibă un cabinet şi o clientelă. Dădea, aşadar, o recepție ca să-şi sărbătorească ieşirea pe piață.

Petrecerea era organizată la periferie şi dădea impresia subtilă că George a cheltuit mult mai mult decît îşi putea permite. Abundența şi calitatea celor servite mă duceau cu gîndul la coktailurile oferite de marii industriaşi în scopuri publicitare pentru a lansa un nou produs. Într-un fel, dacă stau să mă gîndesc bine, era cam acelaşi lucru.

George Morris, la 28 de ani, om însurat şi tată a doi copii, era înglodat în datorii pînă la gît. Acum, urma să îi crească aripi şi să înceapă să iasă la mal, dar pentru asta e nevoie de bolnavi care să-l caute, adică de recomandări, de trimiteri la consultații. Pe scurt, avea nevoie şi de ajutorul tuturor medicilor din zonă. Aşa că a invitat la el aproape două sute de persoane, ca să le

îndoape pînă la refuz cu toate bunătățile pe care le-a putut găsi.

Cît despre mine, ca patolog, am fost foarte măgulit să primesc şi eu un carton, prin care eram poftit, împreuna cu Judith. Patologii se ocupă mai mult de cadavre şi nu se prea întîmplă ca medicii să-şi trimită cadavre de la unul la altul, în loc de clienți.

Pe noi ne invitase în calitate de prieteni. De altfel, cred că în seara aceea eram singurii prieteni.

Odată intrat, am aruncat o privire împrejur; veniseră cea mai mare parte a şefilor de secții de la spitalele mari. La fel şi stagiarii, cu tot cu soții. Nevestele se adunaseră într-un colț şi sporovăiau de-ale lor.

Medicii, în schimb, făcuseră bisericuțe, organizate pe spitale şi specialități. Era izbitoare gruparea aceasta profesională.

Într-un colț, Emery afirma sus şi tare că nu foloseşte la nimic să reduci dozele de iod în cazul hipertiroidiei; în altă parte, Johnson vorbea despre presiunea intrahepatică în cazul anastomozelor protocave; altundeva, Lewiston îşi suspina eterna sa pledoarie împotriva tratamentului cu şocuri electrice aplicate depresivilor. Din colțul nevestelor mai răzbăteau uneori cuvinte ca sterilet sau varici.

Judith mă ținea de braț şi părea mai frumoasă şi mai tînăra decît ar trebui să pară la vîrsta ei. Era superbă în rochia ei albastră ca de prințesă.. Îşi sorbea scotch-ul cu înghițituri lungi; Judith bea întotdeauna la viteză maximă. Se pregătea să se amestece printre celelalte neveste.

— Auzi, John, cîteodată am chef să aud discuții despre orice altceva în afară de medicină, chiar şi despre politică.

Mă făcu să zîmbesc deoarece îmi aducea aminte de unul dintre discursurile favorite ale lui Art, despre apolitismul lamentabil al mediilor medicale. În gura lui,

adjectivul "apolitic" suna ca şi un "analfabet". Medicii nu numai că nu au nici o opinie politică, dar sînt şi incapabili să îşi formeze una, susținea Art. "Cam ce sînt şi ofițerii, zicea el, şi ei la fel cred că a avea o opinie politică înseamnă a păcătui împotriva eticii profesionale." Art exagera desigur, ca de obicei, dar cred că o fărîmă de adevăr tot trebuia să existe pe undeva.

De altfel, cred că lui Art îi place la nebunie să meargă cu argumentele pînă la limită, ca să şocheze, să irite. Era una dintre trăsăturile lui cele mai tipice. Pe de altă parte, îmi lăsa impresia că este fascinat de spațiul extrem de redus dintre adevăr şi eroare, dintre realitate şi fantezie. Cred că din cauza asta făcea comentarii ironice in dreapta şi în stînga, ca să vadă cine le culege şi cum reacționează. Şi cînd este beat, experiențele de genul acesta îi plac mai mult ca niciodată.

Din cîți medici cunosc eu, Art este singurul care ajunge la beție, uneori şi la beție cruntă. Ceilalți, în schimb, ar fi capabili să dea pe gît cantități incredibile de alcool, dar fără să se îmbete cu adevărat. Devin mai vorbăreți o oră sau două, este adevărat, dar după aceea îi loveşte somnul. Cît despre Art, el se îmbată, nu se joacă; şi cînd e beat, nu suportă pe nimeni, se enervează pe toată lumea şi jigneşte pe oricine.

Lucrul acesta nu am putut să îl înțeleg la el. O vreme, m-am gîndit că ar avea o sensibilitate patologică la alcool, dar mai tîrziu am început să cred că o făcea deliberat, că era o mică plăcere pe care şi-o oferea din cînd în cînd, din dorința de a-şi da drumul la frîie acolo unde mai mulți încearcă să se stăpînească la maximum. Poate că el are nevoie de plăcerea asta, poate că nu se poate abține de la aşa ceva, poate că îşi procură interesat o plăcere, ca un pretext pentru a se defula. Nu ştiu.

Sigur sînt însă că Art este foarte nemulțumit de meseria lui. De altfel, cunosc mulți medici în situația

asta: Jones pentru că a devenit prizonierul cercetării şi nu mai poate cîştiga atîția bani cîți ar vrea; Andrews, pentru că urologia îi fură tot timpul şi fericirea familiei; Tesler, pentru că dermatologia îl obligă a avea nişte clienți pe care el îi consideră nevrotici, nu bolnavi. Dar nici unul dintre aceştia nu seamănă cu Art. Art urăşte meseria de medic, indiferent de specialitate.

Presupun că în orice meserie trebuie să existe oameni care se disprețuiesc pe sine şi îşi disprețuiesc şi colegii. Dar exemplul lui Art este dus la extrem. Lasă impresia că s-a făcut medic din masochism, pentru a suferi, a fi mai nefericit, mai trist şi pentru a deveni mai răutăcios cu ceilalți.

În fazele mele cele mai proaste, ajung sa mă gîndesc că face avorturi doar pentru plăcerea de a-şi indispune colegii de breasla, pentru a-i irita. Nu este cinstit, dar cum să îmi dau seama dacă interpretez corect situația sau nu? Cînd este treaz, Art ține nişte discursuri de o mare rigoare intelectuală şi vine cu nişte argumente în favoarea legalizării avorturilor. Cînd este beat însă, argumentele sale devin total subiective şi face din rahat bici.

Eu unul cred că este atît de dezgustat de medicină, încît se îmbată crunt, pentru că la beție îşi poate permite luxul de a-şi exprima liber acest dezgust.

În egală măsură, nu se poate nega că, odată beat, nu i se întîmplă să caute cu lumînarea cele mai abjecte certuri cu alți medici. Într-o bună zi, i-a spus lui Janis că i-a făcut un avort nevestei lui. Janis, care nu era la curent, s-a îngălbenit de parca ar fi primit un şut acolo unde se feresc bărbații mai mult. Janis este catolic, soția lui, nu. Cu o singură frază, Art a reuşit să ucidă toată ambianța unei seri, pînă atunci foarte plăcută şi foarte veselă.

La petrecerea aceea, am fost şi eu, şi mărturisesc că după o aşa ieşire, m-am supărat foarte tare pe el. Cîteva

zile mai tîrziu, a venit să-şi ceară scuze, dar l-am trimis la Janis să-şi ceară iertare. Ceea ce a şi făcut. Nu mi-am putut da seama din ce motive, dar Art şi cu Janis au devenit prieteni foarte buni, Janis ajungînd să-şi schimbe opiniile despre avort. Nu ştiu ce a putut Art să-i spună, dar – ce i-a spus, ce nu i-a spus – a reuşit să-l convertească.

Cum eu îl cunosc pe Art mai bine decît mulţi alţii, acord mai multă importanţă şi originii sale chineze. Cred că rasa din care face parte şi înfăţişarea lui îl influenţează mult. Chinezii şi japonezii sînt destui în corpul medical de la Boston şi circulă o mulţime de zvonuri pe seama lor, cu privire la dinamismul lor, la îndemînarea şi setea lor de succes. Este genul de bancuri la care lumea rîde nervoasă. Sînt bancuri asemănătoare cu cele despre evrei.

În ceea ce îl priveşte pe Art, cred că prin comportamentul său a combătut această tradiţie, aşa cum şi-a combătut şi propria educaţie, esenţialmente conservatoare. A devenit nonconformist şi radical. Şi cea mai bună dovadă ar putea fi entuziasmul lui faţă de tot ce este nou. Cabinetul lui de consultaţii este cel mai modern din Boston, are cele mai noi echipamente. Cum apare un nou produs pe piaţă, îl şi cumpără. Pe tema asta s-au făcut şi glume, cum că asiaticii sînt înnebuniţi după jucării noi. Nu ştiu, se poate ca, în general, aşa să se întîmple, dar în cazul lui Art motivaţia este cu totul alta. El combate tradiţia, rutina şi metodele primite de-a gata.

Cine stă de vorbă cu el, îl găseşte plin de idei. A găsit şi o metodă nouă pentru testul de ovulaţie. Vrea să renunţe la palpare, care i se pare o pierdere de timp. El crede că temperatura este un indicator al ovulaţiei mai eficace decît s-a crezut pînă în prezent. După părerea lui, forcepsul ar trebui interzis la orice naştere, oricîte complicaţii ar exista. Mai consideră că anestezia

generală la naştere ar trebui înlocuită cu doze puternice de tranchilizante.

Auzite pentru prima oară, asemenea idei şi teorii impresionează profund. Dar trebuie să îl cunoşti mai bine pe Art, ca să înțelegi că el nu se poate abține de la a ataca tradiția, că o face peste tot şi de cîte ori are ocazia.

Pentru el, era cît se poate de normal să facă avorturi. Personal, m-aş opri puțin asupra motivelor pe care le are pentru a le face. Însă, de obicei, mă abțin, deoarece părerea despre motivul pentru care cineva face ceva are mai puțină importanța decît valoarea finala a ceea ce face persoana în cauză. Se poate întîmplă ca un om care porneşte la o acțiune, să facă rău – şi acesta este un adevăr istoric. Omul acesta este un învins. Un altul probabil că va face binele, chiar dacă motivațiile sale sînt departe de a fi ireproşabile. Acesta devine un erou.

Dintre toți invitații la recepție, unul singur poate că ar fi fost capabil să mă ajute. Acesta era Fritz Werner, dar nu îl vedeam nicăieri. Totuşi, îl căutam în continuare.

În loc de Fritz, am dat peste Blake. Blake este patolog, ca şi mine, dar ocupă un post important la *General Hospital.* Este cunoscut însă mai curînd pentru forma capului său enorm, rotund şi chel. În schimb, are un chip de copil, bărbia delicată şi ochii foarte depărtați. Cu o asemenea figură este considerat de toată lumea drept prototipul perfect al omului viitorului. Blake face constant dovada unui intelectualism glacial, exasperant uneori şi este nebun după jocurile logice. Avea unul pe care îl jucam amîndoi, cu intermitențe, de ani de zile.

Cînd mă văzu, ridică paharul de Martini spre mine, în chip de salut ironic şi mă întrebă:

— Eşti gata?

— Cum să nu!

— De la *iască* la *nişte,* zise el.

Uşor, la prima vedere. Mi-am scos repede carneţelul şi m-am pus pe treabă. În stînga sus am scris: IASCĂ şi în dreapta jos: NIŞTE. Apoi am încercat să fac legătura.

IASCĂ
PASCĂ
PASTĂ
PUSTĂ
FUSTĂ
FUSTE
FUŞTE
MUŞTE
MIŞTE
NIŞTE

Am fost gata în cîteva secunde.

— Cîte? mă întrebă Blake.

— Zece.

Zîmbi.

— Am aflat că se poate şi din şase. Eu am numai şapte.

Şi-a scos carneţelul şi a scris:

IASCĂ
PASCĂ
PASTĂ
PASTE
PAŞTE
NAŞTE
NIŞTE

Am băgat mîna în buzunar şi am scos o monedă de 25 de cenţi. Mă jumulea a treia oară consecutiv. Oricum, mă bătea regulat de ani de zile. La jocul ăsta bătea pe oricine.

Blake e topit după discuţiile filosofice despre medicină. Niciodată nu este mai fericit ca atunci cînd demonstrează unui chirurg că nu are dreptul moral de a opera un pacient, sau unui specialist în medicină internă că este cît se poate de deontologic să ucidă cît

mai mulți bolnavi cu putință. Lui Blake îi plac cuvintele şi aruncă idei în stînga şi în dreapta aşa cum fac copiii cu avioanele de hîrtie. Şi o face fără nici un efort, e o destindere pentru el. Cu Art se înțelegea de minune. Anul trecut am discutat patru ore încheiate să vadă dacă obstetricianul este sau nu responsabil moral de toți copiii pe care i-a adus pe lume şi despre această responsabilitate de la naşterea lor şi pînă la moarte.

La o analiză atentă, virtuozitatea verbală a lui Blake nu pare a fi nici utilă şi nici importantă, dar pe moment poate fi fascinantă.

Plimbîndu-mă de la un grup la altul, prindeam din zbor frînturi de conversații care mă făceau să mă gîndesc că mă aflu la o recepție tipică de medici.

— Ştiți povestea cu biochimistul francez, căruia i-a născut nevasta doi gemeni? Tipul lucra în cercetare. Ce credeți că a făcut? Pe unul l-a botezat şi pe celălalt l-a păstrat drept control.

— În orice caz, mai devreme sau mai tîrziu, toți fac bacteriemie...

— Bine, şi la ce te puteai aştepta din partea unuia ca Hopkins?

— Şi atunci, îmi spune: "Bine, dom' doctor, mă las de tutun, da' poți să mă şi bați matale că de băutură tot nu mă las..."

— Bineînțeles că poți controla echilibrul acid-bază, dar e periculos pentru vascularizare...

— Am o fată de milioane, cuminte, politicoasă, tot ce vrei. Se îmbracă cu bun gust... Cred că ai ei cheltuiesc o avere cu hainele ei...

— Îți dai seama? Cinci zile si după aia şi-a revenit...

— ... i se mărise ficatul de ziceai că îi vine pînă la genunchi, dar insuficiență hepatică nu avea...

— Serios? Harry? Harry cu infirmiera aia tinerică de la şapte? Aia blondă?

— ... nu pot să-mi dau seama cum. Publică mai multe articole de specialitate decît poate citi un om normal într-o viață.

— Hai să vi-l spun! Într-o puşcărie din mijlocul unui deşert, este adus un tînăr şi băgat în aceeaşi celulă cu un puşcăriaş bătrîn. Celui tînăr îi stă gîndul numai la evadare şi doar despre asta vorbeşte. După cîteva luni de zile se hotărăşte să-şi încerce norocul. Scapă, dar după o săptămînă îl aduc gardienii înapoi. Aproape mort de foame şi de sete. După ce îşi revine, îi povesteşte bătrînului cît a fost de groaznic: nisip peste tot, nici o oază, nici un semn de viață, căldura infernală, etc. La care bătrînul, după ce îl ascultase în tăcere, zise: "Ştiam. Am încercat şi eu să evadez acum 20 de ani." "Adevărat?" sări ca ars tînărul. "Ştiai şi nu mi-ai spus nimic! De ce nu mi-ai spus?" Puşcăriaşul bătrîn a dat calm din umeri şi a zis: "Da' cine crezi că dă publicității rezultatele negative?"

Se făcuse ora opt şi mă simțeam puțin obosit. L-am văzut pe Fritz Werner intrînd. A dat un bună seara la toată lumea şi a început să trăncănească bine dispus. Am plecat către el, dar m-a oprit din drum Charlie Frank.

Stătea adus de umeri în fața mea cu o grimasă de durere întipărită pe față, de parcă i-ar fi înfipt cineva un cuțit în burtă. Căsca la mine nişte ochi mari şi trişti. Avea întotdeauna o înfățişare dramatică. Lăsa impresia că duce în spate toate tragediile din lume, care îl sfărîmau încetul cu încetul. Se apropie să-mi spună ceva.

— Cum o duce? Ce mai face?

— Cine?

— Art Lee.

— Foarte bine.

Nu aveam nici un chef să vorbesc despre Art tocmai cu Charlie Frank.

— E adevărat că l-au arestat?

— Da.

— Of, Doamne! se îngrozi el.

— Eu cred că se rezolvă pînă Ia urmă.

— Chiar crezi?

— Da, am spus. Chiar cred.

Îşi muşcă buzele.

— Dumnezeule! Ce pot să fac? Pot să-l ajut cu ceva?

— Nu cred.

Mă ținea de braț. Am întins gîtul după Fritz, care se găsea tocmai în colțul opus, în speranța că Charlie o să-şi cea seama şi-o să-mi dea drumul să plec. Deşarte speranțe!

— John, spune-mi...

— Da...

— E adevărat că ... ăăă... că te preocupă afacerea asta?

— Să spunem că mă interesează.

— Trebuie să-ți spun, se aplecă el la urechea mea, că prin spitale se bîrfeşte la adresa ta. Că te preocupă afacerea pentru că eşti implicat şi tu.

— Charlie, lumea vorbeşte atîta...

— John, rişti să-ți faci prea mulți duşmani!

Vorbea pediatrul din el, mi se adresa ca unui copil. Ca pediatru este excelent, îşi face griji pentru micuții lui pacienți mai mult decît mămicile lor.

— De ce crezi asta?

— Nu ştiu, dar am eu un presentiment, răspunse el cu ochii trişti.

— Şi ce propui să fac?

— Să nu te mai bagi, John. E o poveste urîtă, foarte urîtă.

— O să țin minte.

— Să ştii că mulți sînt foarte hotărîți în privința asta.

— Şi eu la fel.

— Dar ei cred că numai tribunalele sînt competente să...

— Mulțumesc pentru sfat.

Strînsoarea lui deveni mai puternică.

— John, îți vorbesc ca unui prieten.

— *OK,* Charlie. O să țin minte.

— John, chiar e o poveste urîtă.

— O să țin minte.

— John, oamenii ăştia nu vor renunța niciodată.

— Care oameni?

Îmi dădu brusc drumul din strînsoare şi ridică încurcat din umeri.

— Auzi, în orice caz, trebuie să faci cum crezi tu că e mai bine, zise el, întorcîndu-mi spatele şi dispărînd în mulțime.

Ca de obicei, Fritz Werner putea fi găsit la bar. Era îngrozitor de slab, aproape descărnat. Foarte înalt, tuns perie şi cu ochii întunecați, părea şi mai dezolant. Avea obiceiul să întindă gîtul ori de cîte ori îi spunea cineva ceva, ca şi cînd n-ar auzi bine. Austriac de origine, Fritz era oarecum exaltat. Îi plăcea foarte mult să picteze şi o făcea bine, dar era dezordonat, lucru vizibil pînă şi în cabinetul lui. Pentru a-şi cîştiga pîinea, profesa psihiatria şi îşi petrecea viața ascultînd răbdător babe stafidite, care îşi dau în sfîrşit seama că le filează o lampă.

Era tot un zîmbet cînd ne-am strîns mîinile.

— Ia te uită, omul care ne otrăveşte conştiințele!

— Taci, că am început şi eu să mă cred la fel, de o vreme.

Fritz aruncă o privire peste mulțime.

— Cîte jurăminte de credință ai adunat pînă acum?

— Unul singur. Charlie Frank.

— Da. Se poate conta pe el, dacă ai nevoie de un sfat prost.

— Pe tine nu?

— Soția ta arată superb în seara asta. Albastrul îi vine de minune, zise Fritz.

— O să-i transmit complimentul.

— Fermecătoare. Copiii ce mai fac?

— Mulțumesc, bine. Fritz, eu...

— Cu munca cum merge?

— Fritz, ascultă-mă! Am nevoie de ajutor.

Rîse încetişor.

— Nu de ajutor ai tu nevoie. Îți trebuie o operațiune de salvare în toată regula.

— Fritz...

— Ai văzut o grămadă de oameni. Presupun că pînă acum te-ai întîlnit cu toată lumea. Despre Bulle ce crezi?

— Bulle?

— Da.

Am clipit des. Încă nu mai auzisem de cineva cu numele Bulle.

— Care Bulle? Dansatoarea de strip-tease?

— Nu aia. Bulle, colega de cameră?

— Da.

— Colega "ei" de cameră?

— Da.

— Cea de la *Smith College!*

— Pe dracu'! Nu aia. Cea de astă-vară, de la Beacon Hill. Locuiau trei într-un apartament: Karen, Bulle şi încă una – o infirmieră sau o laborantă, nu ştiu prea bine. Domnişoarele formau un trio formidabil.

— Cum o cheamă de fapt pe Bulle asta? Cu ce se ocupă?

Cineva se apropie de bar, după ceva de băut. Fritz se întoarse şi îmi spuse pe un ton profesional:

— Pare a fi destul de serios. Ar fi mai bine să-l trimiteți la mine. Întîmplător, chiar am puțin timp mîine, la două şi jumătate.

— Perfect. Am să mă ocup să vină.

— Foarte bine, zise Fritz. Mi-a părut bine că te-am văzut, John.

Ne-am strîns mîinile şi ne-am despărțit.

Norton Hammond se sprijinea nonşalant de perete şi stătea la taclale cu Judith. Apropiindu-mă de ei, mi-am dat seama că Fritz avea dreptate: soția mea era cu adevărat frumoasă. Am observat apoi că Hammond trăgea dintr-o țigară. Ştiam că nu fumează, dar nu aveam nimic de comentat. Nu avea nimic de băut şi trăgea adînc în piept fiecare fum, fără ca să se grăbească.

— Bătrîne, i-am spus cînd am ajuns lîngă el, ai face mai bine să o laşi mai moale cu chestiile astea.

Izbucni în rîs.

— Ce vrei, este protestul meu social din seara asta.

Judith interveni şi ea.

— Tocmai încercam să-l conving că pînă la urmă o să îşi dea seama cineva că fumează.

— N-are cine să-şi dea seama.

Avea perfectă dreptate. În cameră era un fum să îl tai cu cuțitul.

— Nu contează, am spus. Fii atent.

— Stai o clipă, zise el, trăgînd un fum adînc. Gîndeşte-te: nu mai faci carcinom bronhogenic, nu mai faci bronşită, nici efizem cronic, nu mai ai tulburări cardiace arteriosclerotice, scapi şi de ciroză. Ce mai vrei? E minunat.

— E ilegal.

— Adică avortul e legal şi marijuana nu, aşa-i?

— Îmi pare rău, nu pot să duc două războaie deodată. Mă mulțumesc cu unul singur.

Privindu-l cum trăgea din țigară, mi-a venit o idee.

— Norton, tu locuieşti în Beacon Hill, nu-i aşa? Cunoşti vreo fată pe nume Bulle?

— Toată lumea o cunoaşte pe Bulle. Pe Bulle şi pe Geniu. Tot timpul sînt împreună.

— Geniu?

— Da, e actualul ei iubițel. Un compozitor de muzică electronică. E genial! rîse el. Face o muzică de te doare capul. Zici că are zece cîini în sintetizator şi îi pune să latre. Lui îi place. Trăieşte cu Bulle.

— Dar ea nu a stat cu Karen Randall?

— Nu ştiu, tot ce se poate. De ce?

— Bulle trebuie să fie o poreclă. Care e numele ei adevărat?

— Toată lumea îi spune Bulle. Dar pe tip îl cheamă Samuel Archer.

— Unde locuieşte?

— Undeva prin spate pe la State House. Într-o peşteră. Au decorat-o amîndoi ca să semene cu un vagin.

— Vagin ai spus?

— Da. Ca să crezi, trebuie să vezi, zise Norton şi suspină uşurat, dînd fumul afară.

Capitolul 10

Pe drumul de întoarcere, Judith părea preocupată şi încordată. Se ghemuise strîngîndu-şi picioarele cu brațele. Strîngea atît de tare, încît i se albiseră încheieturile degetelor.

— E ceva în neregulă?

— Nu, spuse ea. Sînt doar puțin obosită.

— Te-au necăjit doamnele soții?

O umbră de surîs îi trecu peste față.

— Începi să devii o celebritate. Din cîte am înțeles eu, investigațiile tale au bulversat-o atît de tare pe doamna Wheatstone, încît a pierdut într-una la bridge în seara asta.

— Şi ce-ai mai auzit?

— Mă întreba toată lumea de ce îl ajuți pe Art. Ele consideră că este un exemplu minunat de solidaritate față de un prieten, că faci dovada unui altruism care le încălzeşte inimile.

— Aha...

— După care mă întreba fiecare în parte de ce acționezi aşa.

— Sper că le-ai adus aminte despre altruismul meu admirabil.

Zîmbi.

— Trebuia să mă gîndesc.

Era tristă şi, în lumina slabă a beculețelor de la bord, părea trasă la față. Îmi dădeam seama că nici ei nu îi era uşor să fie alături de Betty. Cineva însă trebuia să se ocupe şi de ea.

Nu ştiu de ce, dintr-o dată, mi-am adus aminte de anii de facultate şi de Nell la Rouge. Nell la Rouge a fost o bețivă notorie, care a murit la 78 de ani şi care a mai stat un an la frigider înainte de a deveni obiectul nostru de studiu, sub formă de cadavru pe masa de autopsie. Mi-am amintit cît de scîrbit eram şi cît de mult voiam să dau totul dracului şi să mă apuc de orice altă meserie. Lucram la Nell de zile întregi şi ne saturaserăm cu toții de ea, de carnea ei rece şi umedă, de cadavrul ei. Toată lumea ne spunea că ne vom obişnui cu timpul. Eu unul voiam să scap pentru totdeauna. A trebuit însă să îi analizăm fiecare organ, să urmărim fiecare arteră şi fiecare nerv pînă le-am învățat pe de rost.

Abia după ce am suferit zile la rînd în mirosul stătut de cadavru am costatat cît de mult îmi place anatomia patologică. Acum îmi place munca asta, iar ochii şi

mîinile mele suportă cu uşurinţă fiecare nou cadavru, fiecare autopsie.

De altfel, nu-mi dau seama de ce, dar fiecare autopsie îmi dă o speranţă ciudată. Cînd faci o autopsie, ai în faţa ta un om mort cu puţin timp în urmă. Nu îţi este un străin în totalitate. Ştii despre cadavrul de pe masă că bărbatul sau femeia care a fost cu două-trei zile în urmă, a pierdut o luptă. De fapt, singura luptă care contează în viaţă. Ori meseria mea tocmai în asta constă, în a afla cum şi de ce a pierdut. Cînd aflu, îi pot ajuta şi pe alţii, care vor începe în curînd aceeaşi luptă. Dar mă ajut şi pe mine.

Cum am ajuns acasă, Judith se grăbi să vadă ce s-a întîmplat cu băieţii cît am lipsit şi să-i dea un telefon lui Betty. Eu o aşteptam pe fata care stătuse cu copiii, să o conduc acasă.

Sally o chema, era scundă şi iute, mîndră că face parte din brigada de aclamaţii a echipei unui liceu din Brooklyn. De obicei, cînd o conduc acasă cu maşina, vorbim despre lucruri lipsite de importanţă; pe scurt, o conversaţie uşoară.

În seara aceasta însă, mă simţeam bătrîn şi obosit, ca venind de undeva de departe. Nu ştiu de ce aveam senzaţia că fusesem plecat în străinătate şi că mă întorceam după o absenţă îndelungată. Simţeam nevoia să pun întrebări. Mi se părea că totul se schimbase, inclusiv tinerii. Nu mai erau ce eram noi la vîrsta lor. Aveau de trecut alte încercări, de rezolvat alte probleme. Sau poate că aveau numai alte droguri şi problemele rămăseseră aceleaşi. Cel puţin aşa ne place să credem.

Am sfîrşit prin a-mi spune că am băut prea mult la recepţie şi că ar fi mai bine să-mi ţin gura. Aşa că am lăsat-o pe Sally să-mi vorbească de permisul ei de conducere şi nu i-am mai pus nici o întrebare. Mă simţeam uşurat ascultînd-o. Apoi mi-am spus că era o

tîmpenie, că nu aveam nici cel mai mic motiv să manifest vreo urmă de curiozitate la adresa fetei care venea din cînd în cînd să aibă grijă de copii. Nu aveam nici un motiv să încerc să o cunosc mai bine. În plus, dacă aş fi încercat, ar fi putut interpreta urît iniţiativa mea. Era mai sigur să vorbim despre permisul ei de conducere, aşa ne găseam pe un teren solid, respectabil, rezonabil.

Mi-a zburat apoi gîndul la Mann Zenner, după care mi-am adus aminte de ce îmi spusese Art cîndva: "Dacă vrei să mai afli ceva despre lumea în care trăim, caută la televizor un canal pe care se transmite un interviu şi opreşte sonorul." I-am urmat sfatul cîteva zile mai tîrziu. Stranie senzaţie: chipuri care se animă, buze care se mişcă, mîini care gesticulează, expresii care se schimbă, priviri, dar nici un sunet. Nu aveam nici cea mai mică idee despre ce puteau vorbi.

I-am găsit adresa în cartea de telefoane: Samuel F. Archer, 1334 Langdon Street. Am format numărul şi mi-a răspuns robotul.

— Regret, postul pe care l-aţi solicitat nu este momentan în funcţiune. Vă rugăm să aşteptaţi, centralista vă va oferi şi alte informaţii.

Am aşteptat. În cele din urmă, centralista s-a făcut auzită.

— Informaţiile. Ce număr doriţi?

— 74.21.44.7

— Linie întreruptă.

— Abonatul poate fi găsit la alt număr?

— Nu, domnule.

Era posibil ca domnul Archer să se fi mutat, dar nu puteam fi sigur.

M-am dus direct la adresa din cartea de telefoane. Apartamentul era situat pe o stradă înclinată de pe Beacon Street, pe versantul de est, într-un bloc de

chiriaşi, în ultimul hal de mizerie. În hol mirosea a varză. Am coborît la subsol pe o scară din lemn care scîrțîia sinistru din toate încheieturile. Deasupra unei uşi vopsite în negru, pe care cineva scrisese: "Dumnezeu şi-a lăsat barbă", atîrna un bec verde.

Am ciocănit.

Dincolo de uşă se auzeau țipete ascuțite, mieunaturi, mîrîituri şi ceva ce aducea a gemete. Uşa se deschise şi m-am găsit în fața unui tînăr de vreo 20 de ani, cu barbă, cu plete lungi, negre şi umede. Era încălțat cu sandale, iar pe el avea o pereche de blugi şi o cămaşă roşie cu picățele albe. Mă privea amabil, fără să pară nici surprins, nici curios.

— Ce doriți?

— Sînt doctorul Berry. Dumneavoastră sînteți Samuel Archer?

— Nu.

— Domnul Archer este acasă?

— Da, dar este ocupat.

— Dumneavoastră sînteți un prieten?

Mă învălui cu o privire lămuritoare. Alte zgomote ciudate s-au făcut auzite: un scîrțîit de motor şi o fluierătură prelungită pînă la limită.

— Aş avea nevoie de ajutorul lui, am zis.

Tînărul păru să se mai destindă puțin.

— Nu ar fi momentul cel mai potrivit.

— Este urgent.

— Sînteți medic, spuneați?

— Da.

— O maşină aveți?

— Da.

— Ce tip?

— Un *Chevrolet* 1965.

— Ce număr?

— 211516.

Se liniştise.

— *OK,* îmi pare rău că a trebuit să pun atîtea întrebări, dar azi nu mai poți avea încredere în nimeni. Intrați. Dar să nu spuneți nimic, bine? Vorbesc eu cu el mai întîi. Cînd compune, nu îl opreşti uşor. Lucrează de şapte ore şi ar trebui să se simtă foarte bine. Mai sînt şi accidente uneori, chiar şi după atîta timp.

Am trecut prin ceea ce ar fi trebuit să fie o sufragerie, în care erau cîteva canapele jerpelite şi nişte veioze ieftine. Pereții albi erau pictați în motive ciudate, cu culori fosforescente. Impresia pe care o produceau era accentuată şi mai mult de un bec cu ultraviolete.

— Interesant stil, am spus eu, sperînd că asta trebuia să fie.

— Da, omule.

Am intrat într-o cameră alăturată. În lumina difuză, am văzut un băiat scund şi palid, cu o claie imensă de păr, blond şi ondulat. Stătea ghemuit jos, între tot felul de instrumente şi aparate electronice.

În celălalt capăt al camerei stăteau sprijinite de perete două difuzoare mari. Un magnetofon înregistra zgomotele pe care le auzisem înainte. Puştiul, galben la față, umbla atent la butoane şi întrerupătoare. Părea să se concentreze la maximum, dar mişcările sale erau lipsite de vlagă.

— Stai aici, zise bărbatul. Mă duc să vorbesc cu el.

Am rămas plantat în uşă. Bărbatul se apropie de el şi îi zise încetişor:

— Sam... Sam!

Sam ridică ochii.

— Salut.

— Sam, ai un musafir.

Vestea îl lăsă perplex.

— Adevărat?

Încă nu mă văzuse.

— Da. Un om de treabă. Foarte, foarte de treabă. Mă înțelegi? Musafirul tău e foarte cumsecade.

— Bine, articulă Sam cu mare greutate.

— Are nevoie de tine. Are nevoie de ajutorul tău. Îl ajuți?

— Sigur, sigur.

Bărbosul îmi făcu semn. M-am apropiat de el şi l-am întrebat:

— Ce ia, cocaină?

— Nu, L.S.D. A luat acum şapte ore. Trebuie să coboare imediat. Să-l iei cu binişorul, da?

— *OK,* am zis.

M-am aplecat să fiu şi eu la acelaşi nivel cu Sam. Se uita la mine cu ochii goi. Într-un sfîrşit, a reuşit să îngăimeze:

— Nu te cunosc.

— John Berry mă cheamă.

— Eşti bătrîn, bă, da bătrîn! Ăăăă... adică, da. Într-un fel... Auzi, Marvin? continuă el. Tu l-ai văzut pe tipu' ăsta?

— Da, Sam, l-am văzut.

— Da, da'-i bătrîn.

— Sam, i-am zis, sînt prietenul tău.

I-am întins mîna încet, ca să nu-l sperii. În loc să mi-o strîngă, mă apucă de degete şi mi-o ridică la lumină. Apoi o întoarse încet, răsucind-o pentru a se uita în palmă, apoi invers, după care îmi mişcă degetele.

— Tipule, tu eşti doctor.

— Da.

— Ai mîini de doctor, simt.

— Da.

— La naiba, tipule! Frumoase mîini!

Tăcu o clipă pentru a-mi studia mîinile. Le-a pipăit, m-a tras de părul de pe dosul palmei, de degete, s-a uitat la unghii.

— Strălucesc, nu alta, zise el. Aş vrea să am şi eu mîini ca astea.

— Poate că şi ale tale sînt la fel. Doar eşti muzician.

Se uită la mîinile lui.

— Nu, tipule. Nu-i tot aia.

— Dar trebuie neapărat să fie la fel?

Se uită la mine ca trăsnit.

— Da' tu ce cauți aici?

— Am nevoie de ajutorul tău.

— Aha... of... *OK.*

— Am nevoie de cîteva informații.

Am înțeles că am făcut o greşeală abia cînd l-am văzut pe Marvin făcînd un pas înainte. Sam începuse să se agite. Pe Marvin l-am dat uşor la o parte.

— Nu-ți fie teamă, Sam. N-ai de ce să te temi.

— Eşti un copoi, spuse Sam.

— Nu, Sam, nu sînt copoi.

— Ba da, minți.

— Are des crize de paranoia, zise Marvin. Asta-i partea proastă la el. Cînd "coboară" îi e frică de tot ce vede.

— Eşti un copoi, un copoi împuțit.

— Nu, Sam, nu sînt un copoi. Dacă nu vrei să mă ajuți, nu face nimic, pot să plec.

Atunci se mai calmă un pic şi am respirat uşor.

— Auzi, Sam? Tu ai o prietenă, Bulle....

— Da.

— Sam, Bulle are o prietenă, Karen.

Aruncă o privire în gol, înainte de a-mi răspunde:

— Da. Karen.

— O cunoşti pe Karen?

Începuse să respire rapid. Pieptul i se umflase şi ochii ii ieşeau din orbite. I-am pus o mînă pe umăr, cît mai prieteneşte posibil.

— Uşurel, Sam, uşurel. Ce se întîmplă?

— Karen, spuse el cu ochii fixați pe peretele din față. Era... groaznică...

— Sam...

— Ea era cea mai rea, tipule. Cea mai rea...

— Sam, da' Bulle unde-i acum?

— E dusă. E la Angela. Angela...

— Angela Harding, interveni Marvin. Ea, cu Karen şi cu Bulle au stat toate trei în cameră astă-vară.

— Şi Angela unde e de găsit? l-am întrebat pe Marvin.

În momentul acela, Sam sări în picioare şi începu să urle:

— Copoi! Copoi!

A încercat să îmi tragă un pumn şi nu a lipsit mult să mă lovească în plină figură. Atunci mai încercă o dată, cu piciorul. I-am prins piciorul din zbor şi căzu peste aparatura lui electronică.

În cădere a acționat nişte întrerupătoare şi cîteva tonalități acute, intermitente, care făcură să vibreze pereții.

Marvin spuse:

— Mă duc după thorazină.

— Lasă dracului thorazină, mai bine pune mîna şi ajută-mă.

L-am apucat pe Sam de umeri şi l-am ținut la pămînt. Urletele lui disperate acopereau sunetele aparatelor.

— Copoi! Copoi! Copoi!

Dădea în gol cu picioarele şi bătea aerul cu mîinile. Marvin încercă să mă ajute, dar fără nici un rezultat. Sam începu să se dea cu capul de pămînt.

— Bagă-i piciorul sub cap!

Marvin nu reacționă imediat.

— Hai dracului odată!

A pus în sfîrşit piciorul în pămînt aşa cum i-am spus, ca să nu mai poată Sam să dea cu capul direct de podea. Sam continua să se zbată şi să se încordeze. I-am dat drumul brusc, l-am lăsat liber. Se opri instantaneu. Îşi privi mîinile şi apoi se uită la mine.

— Hei, tipule! Ce se-ntîmplă aici?

— Nimic, Sam, totul e-n ordine. Nu fi supărat.

— Bă, tipule, n-auzi? Lasă-mă să mă ridic!

I-am făcut un semn lui Marvin cu capul, care a înțeles şi a tras un ştecher din priză. Urletele electronice au încetat imediat. Camera îmi păru foarte ciudată, scăldată în linişte.

Sam se aşeză fără să mă scape din priviri.

— Of, mi-ai dat drumul, m-ai eliberat. Tu m-ai eliberat cu adevărat. Tipule, zise el, atingîndu-mă pe obraz, da' eşti frumos!

Şi mă sărută.

Cînd m-am întors acasă, Judith era deja în pat. Nu dormea, stătea cu ochii deschişi. Mă aştepta.

— Cum a fost?

— Cum să fie? Am făcut ce am făcut şi am fost sărutat.

— Zău? Cine te-a sărutat? Sally cînd ai condus-o acasă?

— Nu ea. Sam Archer.

— Cine? Compozitorul? De ce?

— E o poveste întreagă, am zis.

— Nu mi-e somn, ripostă ea.

I-am povestit tot în timp ce mă dezbrăcăm, după care m-am strecurat în pat şi am sărutat-o. A început să mă mîngîie pe gît.

— Interesant, am spus. Mai ales după ce m-a sărutat un bărbat.

— Şi ți-a plăcut?

— Nu din cale afară.

— Ciudat, spuse ea, trăgîndu-mă mai aproape. Mie îmi place cînd mă sărută un bărbat.

— Fac pariu că te sărută toți bărbații.

— Da, dar unii se pricep mai bine, alții mai prost.

— Zi-mi şi mie unul care se pricepe mai bine.

— Tu eşti ăla.

— Serios? Să înțeleg asta ca o promisiune?
Mă atinse uşor cu vîrful limbii pe nas.
— Nu, spuse ea. Ca o invitație.

Miercuri

12 octombrie

Capitolul 1

O dată pe lună, Dumnezeu se mai îndură puţin şi lasă soarele să strălucească peste Boston. Era în dimineaţa acelei zile binecuvîntate, zi senină şi luminoasă cu puţin vînt răcoros, care dădea toamnei un farmec aparte. M-am trezit bine dispus, cu convingerea că nu mi se vor întîmplă decît lucruri frumoase.

Am luat un mic dejun copios, inclusiv două ouă al căror colesterol îl savuram cu o plăcere vinovată. După aceasta am intrat la mine în birou, ca să îmi planific ziua. Am început prin a pune pe listă toate persoanele pe care le văzusem. Apoi am încercat să îmi clarific cine putea fi suspect şi cine nu. Practic, nimeni nu era suspect cu adevărat.

Atîtea femei îşi provoacă singure avorturi, încît ele devin automat suspecte, în situaţii asemănătoare. În urma autopsiei a reieşit că victima, Karen, a fost anesteziată; prin urmare, nu avea cum să-şi fi provocat singură avortul.

Fratele ei cunoştea procedeul, dar era de serviciu în timpul evenimentelor. Ar trebui verificat şi lucrul acesta, dar am amînat pentru mai tîrziu; pentru moment, nu aveam nici un motiv să nu îl cred.

Tehnic vorbind, nu erau excluşi nici Peter Randall, nici J.D.Randall, dar îmi era greu să îmi închipui pe unul din ei făcînd avorturi.

Putea fi, în schimb, vreo prietenă de-a lui Karen din Beacon Hill sau altă persoană, pe care încă nu o întîlnisem şi a cărei existenţă nici nu o bănuiam.

Am mai stat cîteva minute studiind lista, apoi am dat un telefon la *Municipal Hospital* şi am cerul Mallory Building. Alice nu era de serviciu; am dat peste o altă secretară.

— Aveți diagnosticul anatomo-patologic al lui Karen Randall?

— Care este numărul de dosar?

— Nu îl cunosc.

— Mi-ar fi de mare folos dacă l-ați cunoaşte.

Mă enerva!

— Fiți, vă rog, drăguță şi încercați totuşi să găsiți diagnosticul.

Ştiam prea bine că avea chiar sub nasul ei un fişier cu toate rezultatele autopsiilor din ultima lună, aranjate frumos în ordine alfabetică şi după numărul de înregistrare. Aşa că nu avea nici o bătaie de cap să-l găsească. Într-un tîrziu, a reuşit să revină la telefon.

— Da. Hemoragie vaginală cauzată de perforație uterină, provocată de o încercare de chiuretaj a unei sarcini de patru luni. Diagnostic secundar: şoc anafilactic.

— Înțeleg, am zis eu nedumerit. Sînteți absolut sigură?

— Eu citesc ce scrie aici.

— Vă mulțumesc frumos.

Am închis, mut de uimire şi foarte indispus. Atunci intră Judith cu o cafea şi mă întrebă:

— John, ce s-a întîmplat?

— În raportul autopsiei scrie că tînăra Karen Randall a fost însărcinată.

— Ce?

— Da, însărcinată.

— Şi era sau nu?

— Eu am crezut într-una că nu.

Bineînțeles, eram conştient că mă puteam înşela. Chiar dacă macroscopic nu era evidentă, sarcina putea fi descoperită foarte bine la examenul microscopic. Dar, oricum, ipoteza aceasta nu mi se părea foarte plauzibilă.

Am sunat la laboratorul lui Murphy, să văd dacă a terminat testul hormonal, dar îmi putea oferi rezultatele abia după-amiază. Am spus că voi reveni.

Am deschis apoi cartea de telefoane, ca să caut adresa Angelei Harding. Locuia pe Chestnut Street, într-un cartier "bine".

Am pornit spre ea.

Chestnut Street este nu departe de Beacon Hill, într-un cartier foarte liniştit, cu case frumoase, magazine de antichităţi, restaurante pitoreşti şi cîteva băcănii simpatice. Cea mai mare parte a locuinţelor este formată din medici, avocaţi şi bancheri, toţi tineri care îşi doreau o casă confortabilă şi bine situată, dar nu îşi pot permite să locuiască în Newton sau Welesley. Ceilalţi au cam aceleaşi profesii, dar sînt mai în vîrsta, între 50 şi 60 de ani, cu copii căsătoriţi.

Pe Chestnut Street mai locuiesc şi cîţiva studenţi, dar, de obicei, aceştia se înghesuie cîte trei sau patru în nişte apartamente micuţe. Este singura soluţie de a face faţă chiriei. Locuitorii bătrîni ai cartierului par să-i simpatizeze pe studenţi, care mai aduc o pată de culoare şi puţină tinereţe. Desigur, atîta vreme cît aceştia sînt de acord să se spele şi să se îmbrace corect.

Angela Harding locuia la etajul doi într-un bloc mic, fără lift. Am ciocănit la uşă. Mi-a deschis o fată zveltă şi cu părul negru. Avea nişte ochelari mari de soare cu lentile albastre, iar pe obraz îşi desenase o floricică.

— Angela Harding?

— Nu, zise, aţi venit prea tîrziu. A plecat mai devreme, dar poate că revine în cîteva clipe.

— Eu sînt doctorul Berry, specialist în patologie.

— A...

Îşi muşcă buza de jos şi mă privi nesigură.

— Trebuie să fiţi Bulle, nu-i aşa?

— Da. De unde ştiţi? A, staţi că ştiu, pocni ea din degete. Dumneavoastră aţi fost pe la Geniu aseară.

— Exact.
— M-a prevenit că trebuie să veniți.
— Perfect atunci.
Îmi făcu loc să intru.
— Ei, hai! Intră.
Aproape nici o mobilă în apartament. În sufragerie nu se găsea nimic altceva decît o canapea şi cîteva perne aruncate pe jos; printr-o uşă întredeschisă am zărit un pat desfăcut.
— Bulle, eu încerc să aflu adevărul despre Karen Randall.
— Aşa am auzit şi eu.
— Aici ați stat toate trei în vară?
— Îhî.
— Cînd ai văzut-o ultima oară pe Karen?
— N-am mai văzut-o de luni de zile. Şi nici Angela.
— De unde ştii? Ți-a zis ea?
— Da. Sigur.
— Cînd?
— Aseară. Vorbeau despre Karen. Tocmai aflaserăm că... ce-a pățit.
— De unde ați aflat?
Dădu din umeri.
— Umblă vorba.
— Ce vorbă?
— Că s-a dus să facă un avort şi n-a mai venit.
— Ştii cine i-a făcut avortul?
— Au băgat la pîrnaie nu ştiu ce medic. Dar asta trebuie că ştii şi tu.
— Mda...
— Poate că el a chiuretat-o, da' n-am de unde să ştiu.
Cu dosul mîinii îşi dădu la o parte părul din ochi. Era foarte palidă.
— Ce vrei să spui?

— Păi vreau să spun că... Karen era departe de a fi o proastă. Se pricepea şi la muzică. Şi apoi a învățat lecția astă-vară.

— Lecția cu avortul?

— Îhî. Şi după ce l-a făcut, îți zic eu, nu dădea pe dinafară de bucurie. A mai făcut şi vreo două-trei "călătorii" de groază şi asta a întors-o pe dos. Rămînea gravidă foarte uşor şi ştia că nu-i a bună. Gravidă, nu suporta deloc drogurile. Vreo cîteva săptămîni după avort noi n-am vrut să o lăsăm să ia nici un fel de drog, da' ea n-a vrut să ne asculte şi a ieşit nasol de tot. De groază.

— Adică?

— Într-o zi, a crezut că se transformase într-un bisturiu. A început să zgîrie tot prin casă şi urla că e sînge peste tot, că şi pe pereți e sînge. Zicea că geamurile sînt nişte bebeluşi care se înnegresc de tot înainte de a muri. De groază ziua aia.

— Şi voi ce-ați făcut?

— Ne-am ocupat de ea, se uită surprinsă Bulle la mine. Ce să facem?

A apucat de jos un castronaş de sticlă, pe jumătate plin cu spumă. Cu un inel de sîrmă începu să facă balonaşe. Băga inelul în spumă, îl scotea repede prin aer, iar balonaşele plecau de pe inel. Ea le urmărea atentă pînă cînd se spărgeau pe covor.

— De groază a fost, nu alta...

— Şi în vară, am zis eu, cine a chiuretat-o?

Bulle izbucni în rîs.

— Nu ştiu.

— Ce s-a întîmplat atunci?

— Ce să se întîmple? S-a ales cu un copil în burtă. Pe noi ne-a informat că se duce să scape de el. A dispărut de dimineață, iar cînd a venit, era toată numai un zîmbet.

— Nici o complicație?

— Nici una. Scuză-mă un minut, zise şi dispăru la bucătărie, după ce mai făcu o serie de balonaşe.

Reveni cu un pahar de apă, înghiți o pilulă şi bău apa.

— Începea să i se ducă efectul. Ştii ce-s astea, nu?

— Ce sînt?

— Bombe.

— Bombe?

— Desigur. Ştii tu prea bine ce-i asta, făcu ea cu un gest nerăbdător.

— Amfetamine?

— Metedrină.

— Iei regulat?

— Of, doctorii! Toți doctorii pun întrebări din astea.

Apucasem să văd pastila. Era de cel puțin cinci miligrame. La negru, în mod normal, nu se vindeau pastile peste un miligram.

— Cum te aprovizionezi?

— Ia-ți gîndul, zise ea. Bine? Uită că m-ai văzut cu aşa ceva.

— Dacă voiai să uit, de ce m-ai lăsat să te văd cum iei?

— Da' rău te-ai făcut!

— Curios, am corectat-o.

— Am vrut să epatez şi eu puțin.

— Poate că ai şi reuşit.

— Poate, izbucni ea în rîs.

— Karen lua şi ea amfetamine?

— Karen lua de toate.

Probabil că am afişat o expresie de om prost, căci Bulle a fost nevoită să simuleze ostentativă cum îşi face singură o injecție intravenoasă.

— Nimeni nu-şi mai injectează bombe. Da' Karen voia mereu să meargă pînă la capăt.

— Mai ziceai ceva de nişte "călătorii" ale ei...

— L.S.D. O dată şi cu D.M.T.

— Şi cum se simțea după?

— Bolnavă de moarte. Terminată complet. Stoarsă. Nici nu voia să mai audă de droguri. Nasoale călătorii, ți-am spus. Nasoale!

— Şi cît a ținut-o scîrba de droguri?

— Amfetamine?

— Metedrină.

— Pînă în toamnă. Nici măcar nu s-a mai culcat cu vreun tip, ca şi cînd i-ar fi fost frică.

— Eşti sigură de asta?

— Îhî. Absolut sigură.

Am aruncat o privire prin casă.

— Angela unde este?

— A ieşit.

— Unde s-a dus? Aş vrea să vorbesc cu ea.

— Ar cam avea şi ea nevoie să discute cu tine.

— Are necazuri?

— Nu.

— Aş vrea să vorbesc cu ea.

Bulle ridică din umeri.

— Dă-i drumul! Poate o găseşti, dacă o cauți.

— Unde e?

— Ți-am mai zis o dată, a ieşit.

— Parcă am înțeles că ar fi infirmieră.

— Exact, spuse Bulle. Tu...

Chiar în clipa aceea, uşa se deschise şi o tînăra înaltă dădu buzna în cameră zicînd repede:

— Nu e nicăieri, ticălosu'! Se ascunde, împuțitu' dracului!

S-a oprit brusc cînd m-a văzut.

— Salut, Ang, zise Bulle. Ai un musafir, făcu ea un semn cu capul spre mine. Nu mai e tinerel, dar nici nu-i de aruncat.

Angela Harding se tolăni pe canapea, după care şi-a aprins o țigară. Purta o rochie neagră mulata, foarte scurta, iar în picioare avea o pereche de cizme negre din

piele. Avea păr lung, închis la culoare şi un chip dur, de o frumuseţe clasica, cu oase delicate. Putea poza foarte bine pentru un sculptor. Oricum, ca infirmieră nu prea mi-o imaginam.

— Tu cauţi informaţii despre Karen?

— Eu.

— Stai jos, zise ea. Fă-te comod.

— Ang, nu i-am spus...

— Bulle, vrei să te duci să-mi aduci o Cola?

Bulle se conformă şi trecu la bucătărie fără un cuvinţel.

— Tu nu vrei o Cola? mă întreba.

— Nu, mulţumesc.

— Cum vrei.

Mai trase un ultim fum din ţigară şi strivi chiştocul într-o scrumieră. Avea gesturi rapide, dar nu îşi pierduse sîngele rece, nu era nervoasă. Îmi spuse în şoaptă:

— Nu voiam să vorbesc despre Karen în prezenţa lui Bulle. O dă peste cap povestea asta.

— Moartea lui Karen?

— Da. Au fost prietene foarte bune.

— Şi tu?

— Mai puţin.

— De ce?

— Karen mi-a făcut o impresie bună la început. Fată de treabă. Cam trăznită, da' te puteai distra cu ea. Era ca viaţa. Bună impresie, la început. Aşa că am zis să locuim toate trei. Apoi Bulle s-a mutat la Geniu şi am rămas numai cu ea. Nu mi-a fost tocmai uşor.

— De ce?

— Era nebună puştoaica. Ţăcănită de-a binelea.

Bulle intra în cameră cu o Cola.

— Nu-i adevărat.

— Poate nu cu tine. Cu tine juca teatru.

— Mda... Ai dreptate. Bineînţeles.

Angela începu să se enerveze şi să se agite pe canapea. Se întoarse spre mine şi îmi explică:

— Bulle se referă la Jimmy, un stagiar de la serviciul de obstetrică, cu care vorbisem eu.

— Acolo lucrezi?

— Da. Între mine şi Jimmy era ceva şi începusem să cred că, de data asta, era ceva pe bune. Şi aşa era, sînt sigură. Dar apoi s-a băgat Karen.

Angela îşi mai aprinse o ţigară, evitîndu-mi privirea. Nu aş fi putut să spun dacă vorbea cu mine sau cu Bulle. În orice caz, era clar că nu erau de acord în ceea ce-l privea pe Jimmy al lor.

— N-am crezut-o niciodată în stare de aşa ceva. Şi tocmai unei colege de cameră! Aşa ceva nu se face...

— L-a iubit mult, zise Bulle.

— Ai zis bine: "mult" l-a iubit. Adică trei zile, nici o oră în plus.

Angela sări din pat şi începu să măsoare camera în lung şi lat. Rochia abia dacă îi venea pînă la jumătatea feselor. Era de-o frumuseţe izbitoare, mult mai frumoasă decît a fost Karen.

— Nu eşti cinstită, o acuză Bulle.

— N-am chef să fiu.

— Ştii prea bine că minţi. Tu ştii că Jimmy...

— Nu ştiu nimic, zise Angela. Adică atît ştiu că Jimmy mai are puţin pînă îşi termină stagiatura la Chicago şi că nu sînt cu el. Şi poate că dacă eram cu el...

Se opri.

— Poate, zise Bulle.

— Poate că ce? am întrebat.

— Să schimbăm subiectul, a spus Angela.

— Cînd ai văzut-o ultima oară pe Karen?

— Nu mai ştiu precis. Oricum, prin august. Înainte să înceapă şcoală.

— Nu ai văzut-o duminică?

— Nu, spuse ea din mers, nu.

Se învîrtea ca un leu în cuşcă.

— Amuzant! Alan Zenner a văzut-o duminică.

— Cine?

— Alan Zenner, un prieten de-al ei.

— Poftim, poftim...

— A văzut-o şi mi-a spus că plecase spre voi.

Angela şi Bulle schimbară o privire. Bulle zise:

— Împuțitul...

— Ce, nu-i adevărat? am întrebat.

— Nu, spuse Angela, strîngînd din fălci. N-a trecut pe aici.

— Mie Alan mi-a spus că sigur a trecut.

— Poate că a vrut să vină, dar s-a răzgîndit. Aşa făcea mereu, în 30% din cazuri. Karen se răzgîndea atît de des, încît ajungeai să te întrebi dacă se gîndea vreodată.

— Ang, ascultă...

— Bulle, du-te şi mai adu-mi o Cola. Vrei?

Tonul ei poruncitor nu lăsă nici un dubiu. Bulle se ridică docilă.

— Bulle e o fată drăguță, zise Angela, dar cam naivă. Îi plac filmele în care totul se termină cu bine. Din cauza asta pune la inimă ce s-a întîmplat cu Karen.

— Înțeleg.

Încetă să se mai învîrtă prin cameră şi se plantă țeapănă în fața mea. Era glacială.

— Mai ai să-mi pui vreo întrebare mai deosebită?

— Numai dacă ai văzut-o pe Karen.

— Nu. Ăsta e răspunsul.

M-am ridicat.

— Bine, în cazul asta, nu-mi rămîne decît să-mi cer scuze pentru deranj.

Mă aprobă tăcut, înclinînd capul. M-am îndreptat spre uşă. În clipa în care ieşeam, am auzit-o pe Bulle întrebînd:

— Se cară?
— Gura! o repezi Angela.

Capitolul 2

Cu puțin înainte de prînz, am sunat la biroul lui Bradford şi am aflat că unul dintre avocații lui urma să se ocupe de cazul lui Arthur Lee. La telefon, mi-a făcut impresia unui om degajat, foarte sigur pe el. A acceptat să bea un pahar cu mine, dar nu la *Trafalgar Club.* A preferat *Thompson Spărgătorul,* un bar din centru.

M-am dus apoi într-o parcare-restaurant şi am mîncat în maşină, cu ziarele în fața. Arestarea lui Art era de acum cunoscuta în toată lumea şi era comentată pe prima pagină în toate ziarele de dimineața. Nici unul însă nu a făcut vreo legătură între Art şi moartea lui Karen Randall. Un ziar prezenta o fotografie a lui Art, alături de articol. Arăta ca un sadic: cu cearcăne negre, cu părul vîlvoi, cu colțurile gurii căzute sinistru.

Articolul nu spunea prea mare lucru, prezenta numai filmul arestării lui. Oricum, nu prea avea ce spune, vorbea fotografia şi pentru articol.

Într-un fel, era abilă mişcarea. O fotografie prea puțin măgulitoare publicată înainte de proces nu era deloc în folosul apărării.

După ce am terminat de mîncat, mi-am aprins o țigară şi am încercat să pun laolaltă toate informațiile de care dispuneam, ca într-un joc de puzzle. Nu am reuşit cine ştie ce.

Descrierile pe care le aveam despre Karen, erau prea contradictorii, prea nesigure. Nu îmi puteam imagina exact cum a fost sau ce a putut face. Şi mai ales ce a făcut cînd a venit gravidă la Boston, căutînd pe cineva să-i facă un avort.

Pe la ora unu, am dat un telefon la laboratorul lui Murphy. Mi-a răspuns chiar el.

— ... din stativ. Da?

— Salut, Murph. Eu sînt. Ce veşti ai?

— În legătură cu Karen Randall?

— Ia te uită ! Parcă nu ți-am spus al cui era sîngele. Te-ai apucat şi tu de anchete?

— Nu chiar. M-au sunat de la *Municipal.* Weston a fost la telefon. Se interesa dacă mi-ai adus un eşantion sanguin.

— Şi ce i-ai spus?

— Că da.

— Şi?

— Voia rezultatele. I le-am dat.

— Care sînt rezultatele?

— Nivelul hormonilor din sînge foarte scăzut. Nu era însărcinată. Nu avea cum. E absolut imposibil.

— *OK,* mulțumesc.

Murph mi-a mai întărit puțin încrederea în teoria mea. Nu prea mult, dar totuşi...

— John, îmi explici şi mie ce se întîmplă?

— Nu acum, i-am spus.

— Mi-ai promis.

— Ştiu. Mai ai puțină răbdare.

— Ştiam eu că aşa ai să faci, zise el. Sarah o să se supere de moarte.

Sarah era nevastă-sa, o femeie care trăieşte numai şi numai pentru bîrfă.

— Îmi pare rău, Murph, dar deocamdată nu pot.

— Urît din partea ta să faci una ca asta unui prieten!

— Îmi pare rău, Murph.

— Fii atent, dacă Sarah dă divorț, te iau cu mine pe banca acuzaților!

Capitolul 3

La laboratorul de patologie din Mallory Building am ajuns pe la ora trei. Prima persoană pe care am întîlnit-o a fost chiar Weston. Îmi zîmbi în chip de salut.

— Ce-ai găsit? am întrebat.

— În ceea ce priveşte sarcina, examenul este negativ.

— Aşa?

— Da, zise el răsfoind dosarul cu raportul autopsiei. Nici cea mai mică îndoială.

— Am sunat ceva mai devreme şi mi s-a spus că rezultatul este "sarcină în luna a patra".

— Cu cine ai vorbit?

— Cu o secretară.

— Trebuie să fie o încurcătură.

— Presupun.

Îmi întinse dosarul.

— Eşti curios să examinezi şi tu eşantioanele?

— Mi-ar face mare plăcere.

Ne-am dus în sala de microscopie, o încăpere lungă şi compartimentată, în care patologii păstrau microscoapele, eşantioanele şi îşi redactau rapoartele autopsiilor.

Intrarăm în una dintre cabine.

— Astea sînt, zise Weston, arătînd cu degetul spre o cutie cu eşantioane. Sînt curios să-ți aflu părerea după ce le examinezi.

Mă lăsă singur. M-am aşezat în fața microscopului; am aprins lumina şi m-am pus pe treabă. În cutie erau 30 de eşantioane, prelevate din organele principale. Şase dintre acestea proveneau din diferite regiuni ale uterului. Am început cu ele.

Sărea în ochi că fata nu a fost gravidă. Peretele uterin nu era hiperplaziat. Dimpotrivă, părea atrofiat, cu cîteva glande rare şi o vascularizare redusă. Am

examinat mai multe eşantioane, ca să fiu sigur. Toate erau identice, cu singura diferenţă că unele prezentau nişte tromboze datorate chiuretajului.

Privind la microscop, mă gîndeam la semnificaţia eşantioanelor. Deci fata nu a fost gravidă. Şi totuşi ea era convinsă că da. Înseamnă că nu mai avea menstruaţie. Asta ar fi putut explica şi aspectul oarecum atrofiat al peretelui uterin. Însă ce a putut provoca încetarea ciclului?

În cazul unei puştoaice ca ea, te duce imediat ghidul la factorul psihologic. Tensiunea şi excitaţia nervoasă datorate începerii facultăţii, plus schimbarea mediului puteau să fi suprimat temporar menstruaţia. Dar nu patru luni şi în nici un caz cu simptome asociate: obezitate, modificarea pilozităţii, etc.

Mai putea fi vorba despre nişte tulburări hormonale.

Existau sindroame suprarenale virilizante sau boala Stein-Leventhal, datorată unei iradieri. Dintr-un motiv sau altul, fiecare dintre aceste afecţiuni era prea puţin probabilă. Totuşi, cel mai bun lucru era să verific imediat.

Am luat un eşantion din glandele suprarenale şi le-am pus sub microscop; o atrofie evidentă, în special în zona reticulată; zona glomerulară părea normală. Eliminam deci sindroamele virilizante şi tumoarea suprarenală.

Mi-am îndreptat apoi atenţia asupra ovarelor: aici alterarea era chiar izbitoare. Foliculii erau mici, nedezvoltaţi şi aveau un aspect putred. De altfel, întreg organul, la fel ca şi peretele uterin, avea un aspect atrofiat.

Ieşea din cauză şi boala Stein-Leventhal, precum şi tumoarea ovariană. În cele din urmă, am pus sub microscop un fragment tiroidian. Chiar şi în fază incipientă, atrofia era vizibilă.

Deci, tiroida, suprarenalele şi ovarele erau toate atrofiate. Diagnosticul era clar, chiar dacă etiologia nu. Am deschis dosarul şi m-am uitat peste raportul oficial.

Weston îl redactase în stilul lui, clar şi direct. Am ajuns la comentariile referitoare la examenul microscopic. Notase aspectul peretelui uterin, dar considerase celelalte glande ca "avînd un aspect normal, cu unele semne de atrofie debutantă".

Am închis dosarul şi m-am dus să-l caut pe Weston.

Avea un birou mare, ticsit de cărți şi foarte îngrijit. Stătea în spatele unui birou vechi şi greoi, trăgînd dintr-o pipă. Avea un aer erudit şi venerabil.

— Ce nu merge? mă întrebă el.

Am ezitat puțin. Mă întrebam dacă a vrut să "umble" la rezultatele autopsiei, dacă se alăturase celor care aveau de gînd să îl înfunde pe Art. Însă era ridicol. Weston nu putea fi cumpărat. Adică nu la vîrsta lui şi la reputația pe care şi-o cîştigase în anii grei de muncă. În plus, nici nu era foarte apropiat familiei Randall. Nu ar fi avut nici un interes să verifice raportul.

— Păi... Ce să zic? Mă surprinde diagnosticul tău microscopic.

Pufăia calm din pipă.

— Poftim?

— Da. M-am uitat la eşantioane şi eu le văd foarte atrofiate. Mă gîndeam că poate...

— Bine, bine, John, zise Weston cu un zîmbet subțire. Ştiu ce vrei să-mi spui. Că poate mă mai uit şi eu încă o dată, zîmbi el sincer. M-am uitat deja de două ori. Asta e autopsie importantă şi am facut-o cu toată grija de care sînt în stare. Prima oară, ca şi ție, mi s-a părut la fel, că pare a fi vorba despre un hipopituitarism, care afectează cele trei glande receptoare: tiroida, suprarenalele şi gonadele. Impresia asta era foarte puternică, aşa că m-am întors la viscere.

Dar, aşa cum ai văzut şi tu, nu prezentau anomalii frapante.

— Totuşi, tulburările glandulare ar fi putut să fie recente, i-am sugerat.

— În sfîrşit, spuse el, e posibil şi asta. Pe de altă parte, mi-ar fi plăcut să mă pot uita şi la creier, să caut o tumoare sau prezența unei tromboze. Nu a fost posibil. Corpul a fost incinerat azi dimineața.

— Înțeleg.

Îmi zîmbi din nou.

— Dar, stai jos, John. Mă enervezi cînd stai în picioare, parcă mi-ai sta pe creieri.

Continuă abia după ce m-am aşezat.

— În orice caz, am reexaminat viscerele, după care m-am întors la eşantioane. De data asta, nu mai eram atît de sigur, nu mai eram pe deplin convins. Am examinat încă o dată eşantioanele corespunzătoare. Din clipa aia, am înțeles că nu mai pot fi sigur de diagnosticul de disfuncție hipofizară. Cu cît mă uitam mai mult, cu atît eram mai nesigur. Aş fi vrut să mai am încă un argument, care să îmi susțină ipoteza: un examen cerebral, o radiografie sau un test hormonal. De asta l-am sunat pe Jack Murphy.

— Ah?

— Da, răspunse el iritat că i s-a stins pipa. Am presupus că ai luat eşantionul de sînge ca să îi determini nivelul de estradiol şi că te-ai dus la Murphy. Mă mai interesa, dacă ai cerut analize şi pentru alți hormoni: tireostimulina, A.C.T.N.-ul şi tot ce mai putea fi util.

— De ce nu m-ai căutat pe mine?

— Te-am căutat, dar la laborator mi s-a spus că nu ştie nimeni pe unde eşti.

Am dat din cap. Avea perfectă dreptate, punct cu punct. Simțeam cum încep să mă destind.

— Să-ți mai zic ceva, John. Am aflat că radiografiile craniene ale lui Karen Randall nu mai există. Ai vreo idee despre ce arătau?

— Nimic, am spus. Negative.

Weston oftă uşurat.

— Slavă Domnului! Am scris bine raportul!

— Şi ar mai fi ceva interesant.

— Adică?

— Radiografiile au fost făcute pentru că fata se plîngea că i se încețoşează vederea.

Weston mai oftă o dată.

— John, ştii care e cauza cea mai frecventă a unui asemenea simptom?

— Nu.

— Somnul insuficient, zise el apucînd pipa cu dinții. Tu ce ai face în locul meu? Tu ai pune un diagnostic pe baza unor plîngeri subiective, care au condus la un examen radiografic normal?

— Eşantioanele sînt sugestive, atît. Ele sugerează, dar nu dovedesc nimic. John, ăsta este şi aşa un caz destul de încurcat. N-o să-l încurc şi mai mult, ieşind cu un diagnostic de care nu sînt sigur. Şi, la urma urmelor, pot fi chemat la tribunal să îl motivez. Nu am chef să risc. Dacă apărarea sau acuzarea cere alt patolog dispus să reexamineze materialul, să rişte el, nu are decît. Materialul biologic este aici, e la dispoziția oricui vrea să îl analizeze. Dar eu unul nu am de gînd să risc. După atîția ani prin tribunal, măcar atît trebuia să învăț.

— Adică?

— Adică să nu adopt niciodată o poziție, pe care să nu fiu capabil să mi-o apăr împotriva oricărui fel de atac. Sfatul ăsta, pentru că e valabil şi pentru tine, are un iz de război, nu? zîmbi el. Dar ce vrei? Tribunalul nu e altceva decît un teatru de război. Foarte civilizat, mai adăugă el.

Trebuia să mă întîlnesc cu Sanderson. Îi promisesem că îl caut, iar acum aveam mare nevoie de sfaturile lui. Intrînd însă în *Lincoln Hospital,* am dat peste Harry Falcon.

Se strecura pe lîngă pereții unui coridor. Era îmbrăcat cu un impermeabil cu gulerul ridicat şi pe cap avea o pălărie lăsată pe ochi. Harry este specialist în medicină internă şi are o clientelă bogată. Cîndva a fost actor şi nu rezistă întotdeauna tentației de a face pe clown-ul. L-am salutat, iar el îşi ridică pălăria de pe frunte cu un deget. Era tras la față şi avea ochii injectați.

— Am răjit, zise el.

— Şi cine te tratează?

— Gordon. E stagiar jef. Mă tratează de răjeală.

Am izbucnit în rîs.

— După cum vorbeşti, parcă ți-ai fi băgat cîte un kil de vată în fiecare nară.

— Bulțumezc vrumoz, zise el înainte să strănute violent. Da' nu este de rîz, domnu', adăugă şi îşi suflă zgomotos nasul.

Avea dreptate Harry. Toți doctorii se feresc de boală ca dracu' de tămîie. Pînă şi o răceală obişnuită le poate dăuna reputației şi relației medic-pacient, context în care orice boală mai serioasă a primului devine o problemă de viață şi de moarte, pe plan profesional. S-a întîmplat o dată ca bătrînul Henley să facă o glomerulonefrită cronică. Numai el ştie cîte trucuri a inventat, ca să nu-şi dea seama pacienții că este bolnav. Se ducea la doctor, la doctorul lui, numai în miezul nopții, dar şi atunci se fofila pe lîngă ziduri, ca hoții.

— Harry, nu e cine ştie ce.

— Aja grezi tu? Ia azcultă, zise el şi îşi suflă nasul în batistă, de a răsunat tot coridorul.

— De cînd te ține, Harry?

— De două zile. De două zile înglozitoale. Bacienții îngep să mă bănuiazgă.

— Şi n-ai luat nimic?

— Groguri fierbinți. Ăl mai bun leac la răjeală. Da' zînt gu un pijior în groabă. În avară de răjeală azi am mai bățit ceva grav.

— Ce-ai mai pățit?

— Am bățit o amendă. Am barcat zub zemnul de zdaționare interijiză.

M-a umflat rîsul, nu m-am mai putut abține. M-am despărțit de Harry zîmbind, dar îmi dădea tîrcoale un gînd. Eram sigur că trebuia să fie ceva important, un lucru la care trebuia să fiu atent, dar pe care îl uitasem.

Era un sentiment ciudat şi teribil de enervant.

Pe Sanderson l-am găsit în biblioteca de anatomie patologică, o încăpere pătrată cu o grămadă de scaune pliante, un ecran şi un proiector. Acolo se țineau regulat şedințe de patologie, dar atît de des, încît era aproape imposibil să poți consulta vreo carte la fața locului.

Pe rafturi, în clasoare, erau aranjate toate rapoartele autopsiilor făcute în spitalul *Lincoln* din 1923, anul din care arhivele au început să fie ținute rezonabil. Pînă atunci, nimeni nu ştia precis cîți bolnavi mureau de o boală sau alta, dar dezvoltarea medicinei a făcut ca aceste informații să devină foarte interesante.

O dovadă a interesului tot mai mare era numărul autopsiilor efectuate. Toate rapoartele din 1923 încăpuseră într-un clasor subțire, iar anul 1965 ocupa jumătate de raft. Se ajunsese ca mai mult de 70% din pacienții decedați în spital să fie autopsiați. Începuse să se vorbească despre microfilmarea rapoartelor destinate bibliotecii.

Sanderson stătea într-un colț lîngă o cafetieră, încercînd să o pornească. Cafetiera era o sfidare veche. Tradiția cerea ca nimeni să nu îşi ia stagiatura în patologie la *Lincoln*, dacă nu reuşea să o pună în funcțiune.

— Într-o bună zi, bombăni Sanderson, am să mă electrocutez aici cu jaful ăsta de cafetieră.

Băgă ştecherul în priză şi apa dădu semne că începe să bolborosească.

— Dacă n-oi fi eu ăla, atunci o fi un alt prost ca mine, zise el ţîfnos. Frişca şi zahăr?

— Dacă se poate, vă rog frumos, am spus.

Sanderson umplu două păhărele de carton şi veni spre mine. Lipsa lui de pricepere la mecanică şi neîndemînarea lui pentru activităţile practice erau martorii. Avea o cunoaştere superbă a corpului uman şi a funcţiunilor sale, dar mecanismele sau circuitele electrice îl depăşeau total. Trăia tot timpul cu spaima să nu îl lase maşina, televizorul sau magnetofonul: le privea pe toate ca pe nişte potenţiali trădători.

Sanderson era înalt şi bine clădit. Pe vremuri, făcuse parte din echipa de canotaj a universităţii Harvard. Avea nişte mîini la fel de groase ca picioarele unui bărbat obişnuit. Cu chipul lui solemn şi gînditor putea să fie judecător sau – cu atît mai mult – un excelent jucător de poker.

— Weston a mai zis altceva? mă întrebă el.

— Nu.

— Pari supărat.

— Mai curînd nervos.

— Mă gîndesc că poate ai greşit direcţia, zise el. Weston nu vrea să machieze raportul de dragul nimănui. Dacă a spus că diagnosticul nu e sigur, înseamnă că aşa este.

— Poate că ar trebui să arunci şi tu o privire la microscop, să vezi şi tu eşantioanele de ţesut.

— Mi-ar place, recunoscu Sanderson, dar ştii şi tu că nu se poate.

Avea dreptate. Dacă se arăta la Mallory şi cerea să vadă eşantioanele, Weston ar fi luat-o ca pe o insultă personală. Sînt lucruri care nu se fac. Am zis:

— Poate... dacă îți cere el.

— De ce să-mi ceară?

— Nu ştiu.

— John, Weston a redactat un raport, a pus un diagnostic şi şi-a pus semnătura. Afacerea e încheiată, numai dacă nu o să ceară tribunalul redeschiderea ei.

Am avut impresia unei prăbuşiri. În toate zilele acestea din urmă, ajunsesem să cred că nu se va ajunge la tribunal. Un proces, chiar dacă se termină prin achitare, îi putea cauza pierderi enorme lui Art. Îi afecta reputația, poziția, clientela, tot. Procesul lui trebuia evitat.

— Şi tu crezi că avea insuficiență renală? mă întrebă Sanderson.

— Da.

— Etiologie?

— Tumorală, cred.

— Un adenom?

— Posibil. Probabil un cranio-faringiom.

— Evolutiv de cîtă vreme?

— În orice caz, nu de mult, am spus. Acum patru luni radiografiile au ieşit normale. Dar fata se plîngea deja de tulburări vizuale.

— Şi dacă era vorba despre un sindrom pseudo-tumoral?

— Sindromul pseudo-tumoral e o afecțiune care atinge femeile şi copiii. Pacienții prezintă toate simptomele unei tumori, deşi, în realitate, nu există nici o tumoare. De obicei, apariția acestui sindrom este legată de întreruperea unei corticoterapii. Uneori, apare însă şi în cazul femeilor care folosesc contraceptive. Dar, din cîte ştiam, Karen nu lua pilule. I-am spus şi lui Sanderson.

— De altfel, continuă Sanderson, nu putem uita că e vorba despre un avort.

— Ştiu, am spus. Dar ăsta este încă un motiv să admitem că Art nu are nici un amestec. Art nu ar fi făcut niciodată un avort, fără să facă şi testul de sarcină, care ar fi ieşit negativ.

— Asta, cel mult, ne poate spune ceva în legătură cu împrejurările.

— Ştiu, am repetat, dar tot e ceva. Un punct de plecare, măcar.

— Şi, totuşi, ar mai fi o posibilitate, zise Sanderson. Anume că cel care a făcut avortul să o fi crezut pe cuvînt pe Karen, cînd a spus că e însărcinată.

M-am încruntat la el.

— Stai, că nu înțeleg. Art n-a mai văzut-o niciodată înainte, nu o cunoştea. Cum crezi tu că ar fi crezut-o din prima că...

— Uşurel, mă opri Sanderson. Nu la Art mă refeream.

Se uită fix într-un punct, ca şi cum s-ar fi gîndit la ceva greu de conceput.

— Ce vrei să spui?

— Uite... Ştiu că este doar o simplă propunere de-a mea, nimic mai mult...

L-am lăsat să vorbească.

— Ştiu că s-a făcut destul tam-tam pe chestia asta şi nu vreau să mai pun şi eu gaz pe foc.

— Nu am ştiut nimic pînă acum, continuă el, deşi am auzit mereu că sînt un tip bine informat. După cum ştii şi tu, comunitatea medicală începe să se transforme. Un caz: fata lui J.D.Randall moare în urma unui avort. În mod normal, este imposibil ca medicii să nu înceapă să comenteze. Aşa se face că soția unuia dintre ei a ajuns să-i şoptească nevestei mele ce bîrfă circulă prin spitale, fără ca eu să ştiu nimic. Habar n-am dacă o fi adevărat sau nu.

Nu voiam să-l trag de limbă să îmi spună mai repede ce are de spus. Putea să o lungească oricît de mult ar fi vrut. Mi-am aprins o țigară şi m-am făcut comod.

— Şi, pînă la urmă, zise Sanderson, să dea dracu' dacă nu e decît un zvon. Dacă era adevărat, nu pot să-mi închipui cum de n-am auzit nimic pînă acum.

— Ai de gînd să-mi spui şi mie despre ce este vorba?

— Despre Peter Randall. Peter Randall face avorturi. Fără să-l doară capul. Bine, nu oricui, dar le face.

— Dumnezeule! am exclamat eu.

— Ce, e greu de crezut? îmi zîmbi el ironic.

M-a pus pe gînduri. Dacă Peter făcea într-adevăr avorturi, oare J.D.Randall era la curent? Dacă da, îşi închipuia că Peter e vinovatul şi încerca să îl acopere? Oare la asta făcea aluzie cînd vorbea despre familie? Şi dacă era aşa, atunci de ce a mai fost amestecat şi Art în toată afacerea? Şi, înainte de toate, de ce să-i fi făcut tocmai Peter avortul puştoaicei?

Doar ştia că era posibil ca ceva să scîrțîie cu sănătatea fetei. Era un medic suficient de bun ca să ia în calcul şi posibilitatea unei eventuale tumori hipofizare. Dacă fata s-a dus la el să-i spună că este gravidă, şi-ar fi adus imediat aminte de tulburările de vedere şi ar fi trimis-o automat la analize.

— Nu Peter i-a făcut avortul, am zis.

— Şi dacă fata a insistat? Dacă l-a bătut la cap? Poate că era şi ea presată de timp. Nu avea la dispoziție decît week-end-ul.

— Nu se poate. El nu s-ar fi lăsat influențat de ea.

— Uiți că făcea parte din familie.

— Era o puştoaică isterică, i-am zis eu, amintindu-mi de descrierea făcută chiar de Peter.

— Poți să afirmi cu toată siguranța că nu Peter a făcut avortul?

— Nu, am fost nevoit să admit.

— Hai totuşi să presupunem că l-a făcut. Şi să mai presupunem că doamna Randall a fost la curent. Că i-a zis fiică-sa înainte să-i curgă tot sîngele din ea. Ce ar fi

putut face doamna Randall într-o situaţie ca asta? Să-şi denunţe cumnatul?

Începeam să înţeleg unde voia să bată. Raţionamentul lui oferea cîteva explicaţii logice asupra unor puncte neclare. Spre exemplu, de ce a mai amestecat doamna Randall şi poliţia? Totuşi, parcă nu-mi plăcea ipoteza asta. I-am zis şi lui Sanderson.

— Nu îţi place pentru că ai o părere prea bună despre Peter.

— Asta aşa e.

— Nu poţi să-l scoţi din discuţie nici pe el, nici pe altcineva. Ai vreo idee unde se găsea Peter sîmbătă seară?

— Nu.

— Nici eu, zise Sanderson, dar cred că ar merita osteneala să verificăm.

— Nu. Şi nu rămîne. Peter n-a făcut-o. Şi chiar dacă ar fi făcut-o, nu era el omul care să facă o asemenea gafă. Nici un profesionist nu ar fi putut comite o asemenea eroare.

— Asta seamănă a prejudecată, observă Sanderson.

— Bine, am spus, dar dacă Peter ar fi putut proceda aşa – fără analize şi fără precauţii – înseamnă că acelaşi lucru l-ar fi putut face şi Art.

— Da, zise Sanderson încet. La asta mă gîndeam şi eu.

Capitolul 4

De la Sanderson am plecat nervos şi indispus, fără să ştiu prea bine de ce. Poate că avea dreptate, poate că eu eram cel care, în ciuda tuturor evidenţelor, mă încăpăţînam să caut fapte şi oameni în care să pot crede.

Mai era ceva. În cazul unei anchete, s-ar putea descoperi modul – strălucit credeam noi – în care eu şi cu Sanderson am păcălit consiliul medical, prin operaţiunea noastră de acoperire a avorturilor pe care le făcea Art. La o adică, atît eu, cît şi Sanderson aveam la fel de mult de pierdut ca şi Art. Gîndul ăsta îmi dădea tîrcoale de multă vreme şi, chiar dacă n-am suflat un cuvînt lui Sanderson, sînt sigur că îl preocupa şi pe el.

Sanderson avea perfectă dreptate: am fi putut să facem presiuni asupra lui Peter Randall. În cazul ăsta, însă, nu ne va fi limpede de ce acţionăm aşa. Este adevărat, am fi putut argumenta imediat că sîntem convinşi de vinovăţia lui Peter. Sau că recurgem la o metodă eficace de a salva un om acuzat pe nedrept.

Dar, în egală măsură, rămînea întrebarea apăsătoare dacă nu încercăm de fapt să ne apărăm pielea noastră. Oricum, înainte de a lua cea mai mică iniţiativă, era neapărat necesar să mai adun nişte informaţii. Rămîneau cîteva lucruri de lămurit. Spre exemplu, dacă doamna Randall îl bănuia pe Peter că a făcut avortul şi voia să îl protejeze, atunci de ce a dat la poliţie tocmai numele lui Art? Ce ştia ea despre el?

Eu îl cunosc bine pe Arthur Lee. Era un om prudent şi circumspect. Cu greu s-ar fi putut zice că toate femeile gravide din Boston, care voiau să scape de sarcină, ştiau că pot bate liniştite la uşa lui. Secretul lui îl ştiau numai cîţiva medici şi un număr relativ redus de paciente. A avut grijă să îşi aleagă clientela cu mare atenţie.

De unde ştia doamna Randall că Art făcea avorturi? Cred că un singur om mi-ar fi putut răspunde: Fritz Werner.

Fritz Werner locuia într-o casă superbă de pe Beacon Street. Biblioteca şi cabinetul ocupau tot parterul, iar cele două etaje adăposteau apartamentele sale. Am

urcat direct la al doilea, într-un salon, pe care l-am regăsit exact aşa cum îl văzusem ultima oară: lîngă fereastră, un birou masiv, acoperit cu pene de scris, pensule, carnete de schițe şi acuarele; pe peretele alăturat desene de Picasso şi Miro şi o fotografie a lui T.S. Eliot.

Fritz stătea într-un fotoliu adînc, îmbrăcat cu o pereche de pantaloni din velur şi cu un pulover larg. Avea o pereche de căşti pe cap, fuma o țigară de foi şi plîngea.

Lacrimile îi curgeau pe obrajii livizi şi întinşi. Cînd m-a văzut, s-a şters la ochi şi şi-a dat căştile jos.

— Bună, John. Îl cunoşti pe Albinoni?

— Nu, am spus.

— Atunci, nu i-ai ascultat adagio?

— Mă tem că nu.

— Adagio mă întristează de fiecare dată. Îmi lasă o tristețe infernală. O piesă atît de blîndă! Dar ia loc, nu sta în picioare.

M-am conformat. Fritz opri pick-upul, luă discul şi îl puse în mapa de protecție, după ce l-a şters atent de praf.

— Frumos din partea ta că ai trecut pe la mine. Sper că ai avut o zi plăcută.

— Interesantă.

— Ai studiat cazul lui Bulle?

— Da.

— Şi cum ți se pare?

— Zăpăcită fătuță.

— De ce spui asta?

— Fritz, nu începe să mă psihanalizezi. Sînt rău platnic cu psihiatrii.

— Chiar aşa?

— Mai bine spune-mi cîte ceva despre Karen Randall, am spus.

— Miroase urît de tot afacerea asta, John.

— Parcă aş sta de vorbă cu Charlie Frank.

— Nu rîde, Charlie Frank nu este chiar prost. Dar, apropo, ți-am spus că am un nou partener?

— Nu.

— Ei bine, este un om minunat, o persoană plăcută şi distractivă. O să discutăm mai mult despre el într-una din zile.

— Şi despre Karen Randall? am căutat eu să îl aduc înapoi.

— Da, Karen Randall, zise Fritz oftînd adînc. Tu n-ai cunoscut-o pe fata asta, John. Era departe de a fi un înger. A fost o copilă rea ca boala: mincinoasă, insuportabilă, nevrozată acut. Şi dacă vrei să ştii tot, află că nu era departe de psihoză.

Fritz trecu în camera lui, să-şi pună o cămaşă curată şi o cravată.

— Problemele ei de natură sexuală, zise el revenind, se datorau represiunilor părinților, din timpul copilăriei. Tatăl ei nu este cel mai bine echilibrat dintre cîți oameni cunosc. Şi căsnicia lui poate fi o dovadă. O cunoşti?

— Pe cine? Pe actuala doamnă Randall?

— Da. Groaznică femeie, groaznică!

Îl trecu un frison în vreme ce-şi făcea nodul la cravată în fața oglinzii.

— Ai cunoscut-o pe Karen? l-am întrebat.

— Da, am avut nefericirea asta. I-am cunoscut şi părinții. Am făcut cunoştință cu ei la recepția aceea minunată, splendidă, dată de baroana de...

— Fritz, fără digresiuni, te rog.

Suspină.

— Fata asta, Karen Randall, a făcut orice, ca să nu fie pe placul alor săi. Ține de nevroză. Într-un fel, a făcut exact ce visau şi ei, dar nu ar fi îndrăznit niciodată...

— Concret, ce vrei să spui?

— Că spărgea toate barierele. Trăia într-o libertate sexuală şi nici nu-i păsa de ce se spune pe seama ei. Nu frecventa decît persoane nu tocmai cum trebuie şi mereu cu intenții sexuale: negri, sportivi, tipi din ăştia...

— Tu ai tratat-o?

Suspină din nou.

— Nu, m-a ferit Dumnezeu. Într-o bună zi mi s-a sugerat că m-aş putea ocupa şi de ea, dar am refuzat. Pe atunci, aveam deja trei adolescente printre pacienți şi îmi era destul. Mai mult decît suficient.

— Cine te-a rugat să te ocupi de ea?

— Peter, bineînțeles. Singurul din familie, care mai are o urmă de bun simț.

— Ce poți să-mi spui despre avorturile ei?

— Avorturile ei?

— Hai, Fritz, dă-i drumul!

Se duse la un dulap să scoată un sacou tip sport şi îl îmbrăcă.

— Oamenii nu înțeleg niciodată, zise el în timp ce îşi aranja reverele. Genul ăsta de comportament este ca un algoritm, ca o schemă la fel de uşor de recunoscut ca cea a unui infarct miocardic. Psihiatrul are de învățat schema, simptomele şi cauzele reale ale tulburărilor, după care, prin pacienți, vede algoritmul repetat de nenumărate ori. Un copil rebel descoperă punctul slab al unuia dintre părinți – şi asta cu o precizie infailibilă, înspăimîntătoare – şi începe să îl exploateze. Dar, atunci cînd este pedepsit, pedeapsa trebuie să fie raportată tocmai la punctul acela slab. Totul trebuie să se armonizeze: dacă cineva îți pune o întrebare în chineză, tu tot în chineză trebuie să îi răspunzi.

— Nu înțeleg.

— Pentru o fată, cum era Karen, pedeapsa era un lucru foarte important. Voia să fie pedepsită, dar ca şi răzvrătirea ei, pedeapsa trebuia să fie tot de natură sexuală. Practic voia să fie pedepsită, pentru a-şi ispăşi

astfel ruptura de familie, de clasa socială căreia îi aparținea, de moralitate. Uite, Dylan exprimă chestia asta într-un mod minunat... am poezia lui pe aici pe undeva.

Începu să caute în bibliotecă, dar l-am întrerupt.

— Cred că putem trece peste poezie, Fritz.

— Nu, nu, este un citat superb. O să-ți placă.

Mai căută cîteva clipe, apoi renunță.

— Ghinion! N-o găsesc acum. Oricum, buba este că fata avea nevoie să sufere, dar viața pe care o ducea nu îi oferea nici un motiv de suferință. Din cauza asta făcea ce făcea şi rămînea mereu gravidă.

— Vorbeşti ca un psihiatru.

— Asta şi sînt.

— De cîte ori a rămas gravidă?

— De două ori, din cîte ştiu eu. Dar cifra asta o ştiu de la paciente de-ale mele şi nu pot fi tocmai sigur. Să ştii că multe femei se simțeau amenințate de Karen. Pentru că le punea sub semnul întrebării scara lor de valori, criteriile lor despre bine şi rău. Concret, le sfida şi, prin comportamentul ei, Karen le lăsa să înțeleagă că sînt bătrîne, frumoase şi proaste. O femeie între două vîrste nu poate suporta o asemenea sfidare. Trebuie să răspundă cumva, să reacționeze într-un fel. Atunci, trebuie să-şi formeze o opinie care să o apere şi să o răzbune, deci una prin care să o condamne pe Karen.

— Şi ai auzit multe acuzații de genul ăsta?

— Am auzit multe femei exprimîndu-şi groaza şi oroarea.

Fritz trăgea liniştit din țigară. Camera era plină de soare şi fum. Se aşeză pe pat şi începu să se încalțe.

— Şi, ca să-ți spun tot adevărul, Karen mă enerva şi pe mine puțin, sărise calul, făcea prea multe. Mergea prea departe.

— Poate că nu se putea abține...

— ... sau poate că avea nevoie de o bătaie bună.

— Observația asta e tot profesională?

Zîmbi.

— Nu, e doar iritarea mea. Sau nu, dacă vrei, un semn de simpatie față de victime. Dacă ai avea idee cîte femei s-au aruncat orbeşte în nişte legături dezastruoase – şi subliniez, *dezastruoase,* numai din cauza lui Karen!

— Nu mă îngrijorez eu pentru femeile astea, pe mine Karen mă interesează.

— Ea e moartă acum.

— Şi te bucuri?

— Explică-mi şi mie gluma asta. De ce spui aşa ceva?

— Fritz…

— Ți-am pus o întrebare.

— Fritz, cîte avorturi a mai făcut Karen pînă duminică?

— Două?

— Unul în iunie şi încă unul mai înainte.

— Da.

— Şi cine i-a făcut avorturile astea?

— N-am nici cea mai vagă idee, zise el, trăgînd din țigară.

— Oricum, cineva care îşi ştia meseria, am spus. Din cîte mi-a spus Bulle, Karen nu a lipsit de acasă decît o după-amiază, cînd s-a dus să scape de sarcină. Ori asta înseamnă că ăla care a ajutat-o era al dracului de priceput, dacă a reuşit să evite orice traumatism.

— Fără nici o îndoială. La urma urmelor, Karen era bogată şi îşi putea permite.

Mă uitam la el cum stătea pe pat şi pufăia din țigară. Mi-am dat seama imediat, am fost sigur că ştia mai mult.

— Fritz, ăsta nu e Peter Randall?

Fritz mormăi ceva, apoi zise:

— Dacă ştii, atunci de ce mă mai întrebi?

— Am nevoie de confirmare.

— Văd că ai nevoie de o funie de gît, ca să ştii ce părere am ! Ei, da! De Peter Randall e vorba!

— Şi J.D. ştia?

— Doamne fereşte! Evident că nu.

— Dar doamna Randall?

— Hmmm... Aici nu mai sînt sigur. Ar fi posibil, dar mă cam îndoiesc.

— J.D. ştia că Peter face avorturi?

— Da. Toată lumea ştie că face. Peter este avortorul tipic, poţi să mă crezi.

— Dar J.D. nu ştia despre Karen că făcuse nişte avorturi, nu?

— Exact.

— Şi ce legătură este între doamna Randall şi Art Lee?

— Oho! Da' eşti în plină formă astăzi.

Aşteptam să-mi răspundă. Fritz a tras calm două fumuri, apoi începu să se uite pe perete.

— Aha, am zis. Înţeleg! Şi cînd a fost asta?

— Anul trecut, pe la Crăciun, dacă îmi amintesc eu bine.

— J.D. nu a aflat niciodată?

— Dacă binevoieşti să faci un mic efort de memorie, adu-ţi aminte că în noiembrie şi decembrie J.D. a fost în India, trimis de Departamentul de Stat. O serie de conferinţe despre sănătatea publică, pentru ca indienii să afle şi ei de bunăvoinţa Statelor Unite. În sfîrşit, cam aşa ceva.

— Şi atunci, tăticul cine era?

— Ei, aici nu avem decît ipoteze. Bănuieli pot fi cu duiumul, dar nimeni nu poate şti precis, poate nici măcar doamna Randall.

O dată în plus, aveam senzaţia că mă minte.

— Fritz, uite ce e! Vrei să mă ajuţi sau nu?

— Băieţică, dar abilitatea ta nu cunoaşte margini! Ce ne facem?

Se duse la oglindă să-şi aranjeze sacoul. Trecu cu mîna peste el. Mania asta se observa imediat la Fritz. Făcea ce făcea şi iarăşi se pipăia în treacăt, ca şi cînd ar fi vrut să se asigure că încă nu a dispărut.

— M-am gîndit, zise, că actuala doamnă Randall ar fi putut să fie foarte bine mama naturală a lui Karen. Sînt amîndouă ca nişte căţele în călduri.

Mi-am aprins o ţigară.

— Şi J.D. de ce a mai luat-o de nevastă?

Fritz dădu din umeri în faţa acestei întrebări. Îşi aranjă batista din buzunarul de la piept şi avu grijă să-şi tragă manşetele.

— Dumnezeu ştie. S-a vorbit mult, la vremea aia. Ea e de familie bună, poate ştiai, o familie din Rhode Island, dar a fost trimisă la şcoală în Elveţia. Şcolile astea din Elveţia îţi distrug iremediabil o fată tînăra. În fine, ea nu era nici pe departe cea mai bună alegere pentru un chirurg de 60 de ani, foarte ocupat cu meseria. S-a plictisit repede în căsoaia aia sinistră. De altfel, în şcolile elveţiene asta înveţi: plictiseala. Aşa că a început să caute puţină distracţie.

— A durat mult pînă a început să caute?

— Un an de zile, poate mai mult.

— S-a ocupat ea personal de avortul lui Karen?

— Nu cred. E greu de spus, dar eu nu cred. Mai curînd m-aş gîndi la Signe.

— Signe?

— Da. Amanta lui J.D.

Am tras adînc aer în piept şi m-am întrebat dacă Fritz nu-şi bătea joc de mine. Părea că nu, erau prea puţine şanse.

— J.D. avea o amantă?

— Ooo, da! O finlandeză tinerică. Lucra la laboratorul de cardiologie de la *Memorial.* Pare-se bună de ispitit şi sfinţii.

— Ai văzut-o vreodată?

— Aiurea!
— Şi atunci, de unde ştii?
Se mulţumi să zîmbească enigmatic.
— Şi Signe era în relaţii bune cu Karen?
— Da. Erau prietene bune. De altfel, erau aproape de aceeaşi vîrsta.
M-am abţinut să mai comentez ceva.
— Vezi tu, Fritz, Karen se împăca foarte bine cu mama ei bună, prima doamnă Randall. Dar a murit acum doi ani – de cancer la intestinul gros, mi se pare – şi asta a fost o lovitură teribilă pentru Karen. Nu şi-a iubit niciodată tatăl... Dar mamei ei i-a spus dintotdeauna ce are pe suflet. O asemenea pierdere este întotdeauna greu de suportat la 16 ani. Multe, multe din... acţiunile ei de după, mă refer la cele condamnabile, pot fi atribuite unor sfaturi proaste.
— Ale cui sfaturi? Ale lui Signe?
— Nu, din cîte mi s-a spus, Signe era o fată foarte cumsecade.
— Nu mai înţeleg nimic.
— Karen nu îl suferea pe tatăl ei, printre altele, pentru că aflase de scăpările lui. Vezi tu, J.D. a avut prietene mereu. Şi toate tinere. Mai întîi domna Jewett, apoi...
— Nu palmaresul lui contează acum. Înţeleg: o înşela pe prima ei mamă, nu?
— Zbura din floare-n floare, să zicem.
— Şi Karen era la curent?
— Karen a fost un copil foarte inteligent.
— Totuşi, ceva mi se pare greu de înţeles. Dacă lui Randall îi place atît de mult să zboare din floare în floare, cum zici tu, atunci de ce s-a mai căsătorit a doua oară?
— Ooo, nimic mai simplu. Aruncă doar o privire la actuala doamnă Randall şi înţelegi imediat. Este o mobilă frumoasă în viaţa lui Randall, o decoraţie, un

ornament al existenței sale. Este ca şi cum tu ți-ai lua în casă o plantă exotică îmbătătoare. Şi comparația nu e prea departe de adevăr, dacă te gîndeşti la cît poate să bea doamna Randall.

— Nu prea are sens, am zis.

Fritz mă privi malițios.

— Şi atunci, infirmiera ta, aia drăguță cu care mănînci de două ori pe săptămînă, cum mai e?

— Sandra este o fată de treabă.

În timp ce îi spuneam acestea, nu am putut să nu observ înciudat cît de bine era informat Fritz Werner.

— Şi nu e nimic mai mult?

— Bineînțeles că nu, am răspuns eu înțepat.

— Care-va-să-zică, nu te întîlneşti cu ea decît aşa, din întîmplare, nu? În fiecare joi şi vineri, la cafenea…

— Da, Fritz, fiecare avem un program de lucru…

— Care crezi că sînt sentimentele tale față de ea?

— E doar o puştoaică, Fritz. E cu zece ani mai tînăra decît mine.

— Şi nu te simți flatat?

— Ce vrei să spui? l-am întrebat, deşi ştiam prea bine ce voia să spună.

— Zici că nu îți face nici o plăcere să stai de vorbă cu ea?

Sandra lucra la etajul opt, la reanimare. Era foarte frumoasă; avea nişte ochi imenşi şi un stil de a merge…

— Nu s-a întîmplat nimic, i-am zis.

— Şi nici nu se va întîmpla ceva! Dar, totuşi, vă vedeți de două ori pe săptămînă, nu-i aşa?

— Da, uite că o conversație cu Sandra mă destinde plăcut, după o dimineață întreagă de muncă. De două ori pe săptămînă. O simplă întîlnire la cofetăria *Lincoln Hospital,* într-o atmosferă intimă şi de sexualitate latentă.

— Pentru asta nu trebuie să ridici glasul.

— Nu ridic glasul, am coborît eu tonul.

— Vezi? spuse Fritz. Bărbații se comportă în mod diferit. Tu, spre exemplu, nu simți nevoia să treci de etapa unei simple conversații cu fata aia. Te mulțumeşti să o vezi acolo, lîngă tine, sorbindu-ți cuvintele de pe buze, pe jumătate îndrăgostită de tine...

— Fritz...

— Ascultă, zise el. Să luăm un caz din experiența mea personală. Am avut cîndva un pacient care simțea dorința de a ucide. Era o dorință foarte puternică, greu de stăpînit; din cauza asta a şi venit la mine. Era tare necăjit pacientul. Îi era frică să nu omoare pe cineva de-a binelea într-o bună zi. Pînă în ziua în care şi-a găsit o slujbă de călău. Îşi cîştiga pîinea electrocutînd oamenii în Midwest. Şi o făcea bine, auzi? Statul nu a avut niciodată un călău mai bun decît el. Are cîteva brevete, nişte invenții mărunte, dar care îi permit să termine treaba mai repede şi făcînd ca cel executat să sufere mai puțin. Omul ăsta studiază moartea şi îi place munca pe care o face. Practic, se dedică la ceea ce el crede a fi misiunea lui. Atitudinea pe care o are față de noile metode descoperite de el aminteşte de cea a medicilor care descoperă şi ei noi metode terapeutice: vede în el o uşurare a suferinței, o îmbunătățire, un progres.

— Bine, şi?

— Şi vreau să spun că dorințele cele mai normale pot lua forme cît se poate de diferite, unele cît se poate de legitime, altele mai puțin. Fiecare trebuie să găsească mijloacele prin care să îşi conducă dorințele pe drumul cel bun.

— Ne-am îndepărtat de Karen.

— Nu tocmai. Te-ai întrebat vreodată de ce şi-a iubit atît de mult mama şi de ce a fost atît de ostilă tatălui ei? Te-ai întrebat de ce, la moartea mamei ei, în loc de orice altceva a preferat promiscuitatea sexuală, drogurile şi auto-umilirea? Pînă într-acolo încît să caute prietenia

uneia dintre amantele tatălui său, aproape de o vîrsta cu ea?

M-am făcut mai comod în fotoliu. Ştiam că mai durează discursul.

— Psihologic vorbind, fata probabil că a suferit anumite agresiuni. Normal, avea şi ea unele reacţii, unele defensive, altele ofensive. Trebuia să reacţioneze la ceea ce ştia că se întîmplă între părinţii ei. Era obligatoriu să acţioneze în modul ăsta. Într-un fel, îşi echilibra lumea ei.

— Halal echilibru!

— Corect. O viaţă delăsătoare, urîtă şi perversă. Dar poate că alt gen de viaţă nici nu putea să ducă.

— Mi-ar place să schimb o vorbă cu Signe asta...

— Imposibil. A plecat înapoi la Helsinki, acum şase luni.

— Şi Karen?

— Karen s-a trezit singură şi cu sufletul pustiu. Nu mai avea pe nimeni, nici un prieten de la care să aştepte o mînă de ajutor. Sau, cel puţin, aşa a crezut ea.

— Bine, dar Bulle şi Angela Harding?

Fritz mă fixă cu privirea.

— Tu mai poţi salva pe cineva de la înec, cînd chiar tu eşti pe punctul de a te îneca?

Capitolul 5

Prin anii '50, Thompson Spărgătorul era un luptător binecunoscut în lumea luptelor profesioniste. Porecla îi venea de la capul său plat, în formă de spatulă, de care se folosea în ring pentru a sparge toracele adversarilor doborîţi la podea.

Tactica aceasta, care a distrat publicul, vreme de cîţiva ani, i-a adus bani destui pentru a cumpăra un

bar, care a devenit locul de întîlnire al avocaţilor tineri şi al altor membri ai unor profesiuni liberale.

Barul era îngrijit şi arăta bine. Thompson nu era prost deloc. În afară de cîteva greşeli care ţin de gust – covoraşul de şters picioarele de la intrare şi fotografia înrămată a patronului de pe perete – efectul general era plăcut.

Cînd am ajuns acolo, barul era aproape gol, mai era un singur client, un negru solid şi bine îmbrăcat, aplecat asupra unui pahar de Martini.

Am luat loc şi am comandat un scotch. Thompson servea personal, cu mînecile suflecate, pentru a-şi arăta braţele solide şi păroase.

— Cunoaşteţi cumva un tip pe nume Wilson George? am întrebat.

— Bineînţeles, răspunse Thompson cu un zîmbet şiret.

— Vreţi să-mi spuneţi şi mie cînd apare?

Thompson îmi arătă cu capul bărbatul aşezat în celălalt capăt al barului.

— El e, ăla de acolo.

Negrul ridică ochii din pahar şi îmi zîmbi. Privirea lui exprima ceva între amuzament şi încurcătură. M-am ridicat, m-am dus la el şi i-am întins mîna.

— Îmi pare rău, am spus. Eu sînt John Berry.

— Nu face nimic. Se mai întîmplă.

Era tînăr, nu ştiu dacă împlinise 30 de ani. O cicatrice albicioasă îi pleca de sub urechea dreaptă, i se prelungea pe gît şi dispărea pe sub gulerul cămăşii. Avea o privire calmă şi fermă. În timp ce îşi aranja cravata, mă întrebă:

— Ce-ar fi dacă am intra într-un separeu?

— De acord.

În vreme ce ne schimbam locul, Wilson se întoarse spre bar şi zise:

— Încă două, Spărgătorule. Thompson îi răspunse, făcîndu-i cu ochiul.

— Deci dumneavoastră faceți parte din biroul juridic a lui Bradford, nu?

— Da, am fost angajat acum un an şi ceva. Am dat din cap.

— Scenariul obişnuit, zise Wilson. Mi-au dat un birou chiar la intrare, în aşa fel încît oricine intră sau iese nu poate să nu mă vadă. Asta este...

Mai auzisem de aranjamente de genul acesta şi nu puteam să nu mă enervez puțin. Aveam cîțiva prieteni avocați, tineri, care reuşiseră să intre într-un birou juridic şi au fost nevoiți să aştepte ani de zile pînă să aibă acolo un birou al lor, oricît de prăpădit, în care să-şi poată ține documentația.

Omul din fața mea – tînăr şi el – a avut mare noroc, dar nu avea nici un rost să-i spun de ce, ştim amîndoi. Wilson era un negru educat, deci un fel de animal interesant, adică un produs pe care societatea s-a hotărît dintr-o dată să îl considere drept valoros. Avea în față un viitor plin de promisiuni, dar rămînea doar un animal curios şi nimic mai mult.

— Ce fel de cazuri v-au fost încredințate pînă în prezent?

— În special probleme fiscale. Cîteva succesiuni, una sau două cauze civile. Firma se ocupă foarte rar de cauze penale, aşa cum poate bănuiți şi dumneavoastră. Cînd s-a afişat cazul ăsta în birou, mi-am depus candidatura, spunînd că aş vrea să pledez. Dar n-aş fi crezut niciodată să mi se lase pe mîini o asemenea afacere.

— Înțeleg...

— Vreau numai să înțelegeți bine situația.

— Cred că o înțeleg. Am aruncat pisica moartă la dumneavoastră în grădină.

— Poate, zîmbi Wilson. Cel puțin aşa cred eu.

— Şi dumneavoastră ce credeți?

— Eu cred că o cauză se judecă la tribunal, în timpul procesului, nu înainte.

— V-ați stabilit o strategie de apărare?

— Caut să-mi stabilesc una. Ceea ce înseamnă muncă serioasă, nu-mi place să fac treaba pe jumătate. Juriul va considera că un arivist negru apără un avortor chinez şi din start plecăm privirile cu prea multă bunăvoință.

Am gustat puțin din whisky. Thompson ne-a adus al doilea rînd şi a lăsat paharele pe un colț de masă.

— Pe de altă parte, zise Wilson, pentru mine este o şansă deosebită.

— Dacă veți cîştiga.

— Asta am şi de gînd să fac, zise el cu o flegmă nedisimulată.

Mi-am dat seama că, indiferent de motivele pe care le-a avut pentru a-i pasa afacerea lui Wilson, Bradford nu ar fi putut face o alegere mai bună. Băiatul ăsta voia să cîştige cu orice preț.

— Cu Art Lee ați vorbit?

— Azi dimineață.

— Şi ce părere aveți?

— Nevinovat, sînt sigur de asta.

— De ce?

— Pentru că îl simt, spuse Wilson.

Cît am băut al doilea pahar, i-am făcut un rezumat al cercetărilor mele. M-a ascultat fără să mă întrerupă, notîndu-şi cîte ceva din cînd în cînd. A deschis gura doar după ce am terminat.

— Mi-ați uşurat mult munca.

— Adică?

— Adică cu tot ce mi-ați spus acum, cazul e limpede. Îl putem scoate uşor pe doctorul Lee.

— Pentru că fata nu a fost însărcinată? La asta vă referiți?

— Nu în multe cazuri – şi mai ales în cazul Taylor – s-a stabilit că sarcina nu este un element esențial. De asemenea, nici moartea fătului ca urmare a unui avort nu intră în calcule.

— Altfel zis, nu are nici o importanță dacă domnişoara Randall a fost însărcinată sau nu?

— Nici una.

— Dar asta nu este o dovadă că avortul a fost practicat de un amator, de cineva care nu i-a făcut în prealabil un test de sarcină? Art nu ar fi comis niciodată o asemenea neglijență.

— Deci acesta este argumentul dumneavoastră. Că doctorul Lee e un medic prea bun pentru a face o greşeală atît de grosolană?

Faptul că era amuzat mă descumpănea.

— Nu, presupun că nu.

— Uitați ce este, zise Wilson, orice apărare formată pe antecedentele acuzatului este imposibilă. Oricum ai lua-o, genul acesta de argumente conduc rezultatul spre un eşec.

Scoase un carnețel, îl răsfoi rapid şi continuă.

— Dați-mi voie să vă ajut, să vă faceți o idee generală despre situație, pe plan legal. În 1845, o lege a statului Massachusetts declară că fapta prin care se provoacă un avort unei femei constituie un delict, indiferent de mijloacele utilizate. Dacă avortul nu provoacă moartea, pedeapsa nu poate depăşi 7 ani închisoare. Dacă avortul provoacă moartea, pedeapsa merge de la 5 la 20 de ani. De atunci, legea a mai suferit cîteva modificări. După cîțiva ani, s-a stabilit că avortul necesar pentru a salva viața mamei nu este ilegal. Ceea ce nu este cazul nostru.

— Aveți dreptate.

— Ulterior, şi mai ales după cazul Viera, s-a decretat că utilizarea oricărui instrument ce provoacă un avort

constituie un delict, chiar şi în absenţa dovezii de a fi cauzat pierderea sarcinii sau moartea. Punctul acesta este de o importanţă capitală. Sînt sigur că acuzarea va încerca să demonstreze că doctorul Lee practică avorturi de ani de zile, după care va lăsa să se înţeleagă că absenţa dovezilor directe este insuficientă pentru a-l spăla de toate păcatele.

— Şi ar putea reuşi?

— Nu, dar vor putea încerca şi ne vor scutura bine de tot.

— Continuaţi.

— Ne mai interesează alte două decizii ale tribunalului, care să demonstreze prejudecăţile legii împotriva avortorului şi totala ei indiferenţă faţă de femeia care a suferit avortul. De la cazul Wood încoace, consimţămîntul femeii este considerat ca un fapt nesemnificativ şi nu poate da o justificare avortului. Aceeaşi curte a stabilit că moartea femeii este numai o circumstanţă agravantă. Această jurisprudenţă arată că, din punct de vedere legal, investigaţiile dumneavoastră asupra lui Karen înseamnă, pur şi simplu, o pierdere de timp.

— Da, dar eu m-am gîndit că...

— Da, spuse el. V-am spus că este o cauză limpede.

— Cum asta?

— Există două posibilităţi. Prima ar fi să contactăm familia Randall înainte de proces şi să le propun un tîrg. Să le atragem atenţia că ştim de Peter Randall, medicul personal al defunctei, că este un avortor şi că a mai făcut avorturi şi înainte. Să le punem sub nas că doamna Randall a făcut şi ea un avort, provocat de doctorul Lee, lucru pentru care are pică pe el şi că, din această cauză, minte cu privire la ultimele cuvinte ale lui Karen. Le mai putem servi şi faptul că fata era tînără, instabilă, îi plăcea să semene scandal pe unde trecea, se droga şi că ultimele ei cuvinte, prin care îl

indica pe doctorul Lee drept autor al avortului, sînt greu de crezut. Putem spune la toți membrii familiei şi să-i convingem să îşi retragă plîngerea înainte de proces.

Am tras adînc aer în piept. Era tare băiatul, nu glumea.

— Şi a două posibilitate?

— A doua posibilitate este de fapt tot prima, dar utilizată în fața tribunalului. E limpede că tot meciul se va juca în triunghiul relațiilor dintre Karen, doamna Randall şi doctorul Lee. Noi va trebui să demolăm mărturia doamnei Randall şi să o discredităm. Va trebui să-i distrugem reputația, în aşa fel încît nici unul dintre jurați să nu mai îndrăznească să creadă un cuvințel rostit de ea. După aceea va trebui să trecem la personalitatea şi comportamentul lui Karen. Va trebui să demonstrăm că era o drogată, că trăia într-o promiscuitate totală şi că avea o tendință patologică de a minți. Va trebui să constrîngem jurații că tot ce a declarat Karen mamei sale vitrege, sau oricui altcineva, nu poate fi luat în considerație decît cu mare rezervă. Am mai putea demonstra că Peter Randall i-a mai făcut două avorturi şi că, după toate aparențele, tot el i l-a făcut şi pe al treilea.

— Sînt sigur că nu Peter Randall i l-a făcut, am spus.

— Tot ce se poate, dar asta nu are nici o legătură cu problema noastră.

— De ce?

— Pentru că nu Peter Randall stă în banca acuzaților, ci Arthur Lee, iar noi trebuie să-l scoatem nevinovat prin orice metode.

M-am uitat drept în ochii lui Wilson.

— Nu cred că mi-ar place să vă întîlnesc noaptea, pe o străduță întunecată.

— Nu vă plac metodele mele? zîmbi el, ridicînd din sprîncene.

— Ca să fiu sincer, nu.

— Nici mie nu-mi plac, zise Wilson, dar sîntem forțați să le folosim tocmai de către legi. Ele ne obligă. Cum vine vorba despre raporturile dintre medic şi pacient, legile pornesc cu un prejudiciu defavorabil medicului. Aşa sînt făcute. Nu mai departe de anul trecut, biroul nostru a apărat un internist de la clinica *Gorb,* care practicase o atingere marginală şi rectală asupra unei bolnave. Cel puțin aşa pretindea el. În schimb, femeia afirma că a fost violată. În timpul consultației nu a mai fost prezentă nici o infirmieră. Deci, lipsă martori.

Înainte, femeia se internase de două sau de trei ori în instituții psihiatrice să se trateze de paranoia şi schizofrenie. Şi totuşi, ea a cîştigat procesul, nu internistul. Internistul n-a avut noroc şi nici meserie nu a mai practicat din ziua aceea.

— Oricum, mie tot nu-mi place modul acesta de a apăra un acuzat.

— Încercați să priviți lucrurile în mod rațional, nu se lăsă Wilson. Legea este limpede. Că este dreaptă sau nu, asta nu mai contează; ea nu lasă loc de ambiguități. Ea oferă atît acuzării, cît şi apărării posibilitatea de a adopta anumite atitudini şi strategii, pentru a exploata în mod favorabil actualele texte. Din nefericire, atît în cazul acuzării cît şi în cazul apărării aceste strategii sfîrşesc prin a duce la defăimare şi nu de puține ori la o defăimare de cea mai joasă spetă. Acuzarea se va strădui din răsputeri să îl discrediteze pe doctorul Lee, la maximum cu putință. La rîndul nostru, noi, apărarea, vom încerca s-o discredităm pe defunctă, pe doamna Randall şi Peter Randall. Acuzarea va trage tare pe ostilitatea înnăscută a unor jurați din Boston față de un avortor. Noi ne vom baza pe axioma că 12 bostonieni luați la întîmplare se vor bucura întotdeauna să vadă tîrîtă în noroi una dintre cele mai nobile şi mai bogate familii din oraş.

— E dezgustător.

Wilson fu de acord cu mine.

— Aveți dreptate, este cu totul dezgustător.

— Nu există nici o altă variantă să o scoatem la capăt?

— Ba da, sigur că există. Să descoperim adevăratul avortor.

— Procesul cînd are loc?

— Audiența preliminară este planificată săptămînă viitoare.

— Şi procesul propriu-zis?

— După două săptămîni, se pare. Afacerea a căpătat o anumită prioritate. Nu ştiu de unde vine graba asta, dar pot să bănuiesc.

— Să fie influența lui Randall?

— Exact.

— Şi dacă nu descoperim adevăratul avortor pînă la proces?

Wilson zîmbi trist.

— Tatăl meu a fost pastor, spuse el, la Raleigh, în Carolina de Nord. A fost singurul, din tot cartierul, care a făcut şcoală. Îmi aduc aminte că, într-o zi, l-am întrebat dacă toți autorii care îi plăceau – Keats, Shelley şi alții – erau albi. A răspuns că da. L-am întrebat atunci dacă a citit o operă de valoare a unui negru şi a zis că nu. În orice caz, a fost un pastor şi încă unul baptist, al unei religii foarte stricte şi riguroase. Credea într-un Dumnezeu răzbunător. Credea că păcătosul va fi trăsnit. Credea în focurile iadului şi în pedeapsa eternă; credea în bine sau în rău.

— Şi dumneavoastră?

— Eu cred, zise Wilson, că focul trebuie combătut cu foc.

— Şi focul are întotdeauna dreptate?

— Nu, dar întotdeauna arde şi te forțează să faci anumite lucruri.

— Credeți în victorie?

Trecu cu degetul peste cicatricea de-a lungul gîtului.

— Da.

— Chiar şi în victoria fără onoare?

— Onoarea constă în a obține victoria.

— Credeți?

Mă fixă cu privirea pentru cîteva clipe.

— De ce doriți să protejați familia Randall cu orice preț?

— Nu doresc deloc.

— Dar asta dați de înțeles.

— Fac doar ce ar vrea Art Lee să mă vadă că fac. Art Lee e în închisoare şi vrea să iasă de acolo. Şi vă spun că eu îl pot scoate. Nimeni din tot Bostonul ăsta nu s-ar mai ocupa de el. Acum este un ciumat. Şi vă mai zic încă o dată, eu pot să îl scot de acolo.

— Este dezgustător.

— Dezgustător, la dracu! Da! Sigur că e dezgustător! Dar dumneavoastră la ce v-ați aşteptat? La o partidă de golf?

Dădu conținutul paharului pe gît şi continuă:

— Ia ascultă, Berry. În locul meu ce ai face?

— Aş aştepta.

— Ce să mai aştepți?

— Să găsim adevăratul avortor.

— Şi dacă e de negăsit?

Am dat din cap.

— Atunci nu mai ştim.

— Bravo, atunci gîndeşte-te la ce ți-am spus, mai zise şi ieşi din bar.

Capitolul 6

Wilson mă enervase, dar m-a pus şi pe gînduri. Întors acasă, mi-am turnat nişte vodcă peste cîteva

cuburi de gheață şi m-am aşezat în fotoliul meu să încerc să analizez lucrurile. Am trecut mental în revistă toți oamenii cu care am stat de vorbă şi mi-am dat seama că am uitat să pun întrebări importante. Ancheta mea avea cîteva găuri mari şi serioase.

Spre exemplu, ce a făcut Karen sîmbătă seara, cînd a ieşit în oraş cu maşina lui Peter şi ce i-a zis doamnei Randall a doua zi. Dacă i-a înapoiat maşina lui Peter, maşina a fost furată, dar Peter a reintrat în posesia ei înainte de furt?

Am băut vodcă şi am simțit cum încep să mă calmez. Acționasem prea repede, mă enervasem prea des, dar cel mai grav lucru era că am reacționat mai mult față de oameni decît față de informațiile obținute de la ei, mai mult față de persoane decît față de fapte.

Eram hotărît ca pe viitor să fiu mai prudent.

Sună apoi telefonul. Era Judith care suna de la Betty Lee.

— Ce se întîmplă?

Mi-a răspuns hotărîtă.

— Ai face bine să vii imediat. Au făcut o manifestație.

— Ce?

— Casa e asediată, ca să zic aşa. Nişte indivizi au dat buzna pe peluza din fața casei.

— Ajung imediat, am spus şi am închis telefonul.

Mi-am luat paltonul din mers şi am fugit la maşină. Dar m-am oprit brusc. Acum, mai mult ca niciodată, trebuia să fiu mai prudent. M-am întors în casă şi am format numărul de la *Globe.* Am informat redactorul de serviciu că în fața casei lui Lee avea loc o manifestație şi i-am dat adresa. Am făcut pe martorul gata să-şi dea sufletul la telefon şi am fost cît se poate de melodramatic. Eram sigur că ziarul o să reacționeze după un astfel de telefon. Abia apoi m-am urcat în maşină.

Cînd am ajuns la destinație, crucea de lemn mai ardea încă pe peluza din fața casei lui Art. O maşină de poliție staționa în stradă. O mulțime de gură-cască, alcătuită din vecini cu copii cu tot, privea şi nu îi venea să creadă. Amurgul era la început, albastrul cerului se întuneca treptat, iar fumul din crucea crescîndă se ridica drept, netulburat de nici o adiere.

Mi-am croit drum prin mulțime, ca să ajung pînă în fața casei. Toate geamurile erau sparte. Cineva plîngea înăuntru. În fața uşii mă opri un polițai.

— Dumneavoastră cine sînteți?

— Doctorul Berry. Am soția şi copiii înăuntru.

S-a dat la o parte şi am intrat înăuntru.

I-am găsit pe toți în sufragerie. Betty plîngea, iar Judith se ocupa de copii. Peste tot era plin de cioburi. Doi dintre copii aveau nişte tăieturi adînci, dar, din fericire, nu erau grave. Un polițist îi punea întrebări doamnei Lee, însă fără nici un rezultat. Ea nu era în stare decît să repete:

— Noi v-am cerut protecție, v-am cerut protecție...

— Dumnezeule! Doamnă... zise polițaiul.

— V-am implorat. Nu mai avem nici un drept în țara asta?

Am ajutat-o pe Judith să panseze rănile copiilor.

— Ce s-a întîmplat?

Cum am deschis gura, polițaiul se întoarse spre mine.

— Dumneavoastră cine sînteți?

— Sînt medic.

— Mda. Bine, cam tîrziu, zise el şi se întoarse să-şi continue interogatoriu.

Judith era galbenă de spaimă.

— Deci? am zis.

— Manifestația a început de vreo 20 minute, a spus ea. Toată ziua am primit numai amenințări şi scrisori. După aia au început: au venit patru maşini cu o bandă

de tineri. Au înfipt crucea, au stropit-o cu benzină şi i-au dat foc. Cred că erau vreo 20 acolo, pe peluză. Crucea ardea şi ei cîntau: "Înainte soldaţi ai lui Cristos". Apoi au aruncat cu pietre, cînd au văzut că ne uitam pe geam. Un coşmar, nu alta!

— Cum arătau tinerii ăştia? Cu ce erau îmbrăcaţi? Ce fel de maşini aveau?

Judith dădea din cap.

— Vezi, aici e aici. Erau cît se poate de corect îmbrăcaţi şi de curaţi. Ai fi zis că erau nişte puritani bătrîni, dar nici unul nu avea mai mult de 20 de ani. Vai, să le fi văzut feţele!

Am terminat de pansat copiii şi i-am dus într-o cameră alăturată.

— Dă-mi şi mie scrisorile pe care le-aţi primit. Vreau să le văd.

Chiar în clipa aceea, mezinul familiei Lee, un bebeluş de un an de zile, intră în sufragerie în patru labe gîngurind şi zîmbind. Se vedea că cioburile de pe covor îi treziseră curiozitatea.

— Hei! am strigat la poliţaiul din faţa uşii, apucă-l!

Poliţaiul era cu ochii la copil. Se uita la el de cînd a intrat în cameră. Îmi aruncă o privire, apoi se aplecă la copil şi încercă să îl ia de mînă.

— Ia-l în braţe, omule, că se taie. Nu te muşcă.

Poliţaiul îşi calcă pe inimă şi îl ridică, dar îl ţinea de parcă ar fi avut cine ştie ce boală contagioasa. Pe faţă i se putea citi dezgustul: copilul unui avortor! Judith se duse la el să-i ia copilul din braţe, călcînd peste cioburi. Bebeluşul habar nu avea de sentimentele poliţistului faţă de el. Se juca cu nasturii strălucitori ai uniformei. Celălalt poliţai îi explică lui Betty:

— Dar, doamnă, ameninţări se primesc în permanenţă. Nu putem veni la fiecare telefon.

— Da, dar noi am sunat în momentul în care au dat foc la obiectul acela, pe peluză.

— La cruce.

— Ştiu şi eu ce este, zise ea.

Încetase să mai plîngă. Era neagră de furie.

— Am venit şi noi cît de repede am putut, a spus polițaiul. Acesta-i adevărul, doamnă. Am venit cît de repede am putut.

Judith se băgă şi ea în discuție.

— Le-a trebuitun sfert de oră să vină. Cînd au ajuns ei, toate geamurile erau sparte şi gaşca aia de derbedei îşi luaseră tălpăşița.

M-am dus să arunc o privire peste scrisori. Le-am găsit aranjate frumos pe masă. Cele mai multe erau scrise de mînă şi doar cîteva dactilografiate. Textele erau foarte scurte, unele se reduceau doar la cîteva rînduri, sau chiar la o singură frază, dar toate sunau ca nişte blesteme:

"Comunist împuțit ce eşti, te-ai dat cu negrii şi cu evreii, ucigaşule. O să capeți şi tu, şi toți cei ca tine, ceea ce meritați! Scursorilor! Poate te crezi în Germania, dar te înşeli, criminalule!

Anonim"

"Domnul şi Mîntuitorul nostru a zis: «Lăsați copiii să vină la mine.» Ai păcătuit împotriva Domnului nostru Isus Cristos şi o să te ajungă pedeapsa Atotputernicului. Lăudat fie Domnul!

Anonim"

"Nu rămîn ei cu brațele încrucişate, oamenii cinstiți şi credincioşi din statul nostru. O să vă vînăm peste tot. O să scoatem din case pe toți avortorii şi o să îi alungăm din țară. O să-i vînăm pînă o să avem din nou un stat în care să ducem o viață cinstită.

Anonim"

"Te-am prins! Şi or să ne pice în gheare toți prietenii tăi. Voi, doctorii, credeți că vă puteți permite orice:

1. Vă plimbați în *Cadillac*-uri babane.

2. Luați o mulțime de bani pe o singură consultație.

3. Lăsați pacienții cu nesimțire să aştepte la uşile voastre.

4. Sînteți nişte îmbîcsiți cu toții. Vă punem noi la punct!

Anonim"

"Îți place cînd omori copii nevinovați? Aşteaptă că ți-i omorîm şi noi pe ai tăi!

Anonim"

"Avortul este o crimă împotriva lui Dumnezeu, a omului, a societății şi a copilului care trebuie să se nască. O să plătiți voi, avortorilor, pe lumea asta, dar are El grijă, Dumnezeu, să ardeți pentru asta în focurile iadului.

Anonim"

"Avortul este cea mai oribilă crimă. Ce ți-au făcut ție copilaşii ăia nevinovați? Gîndeşte-te şi ai să vezi că am dreptate. Să te mănînce ciuma şi să crape cu neamul tău cu tot!

Anonim"

Am ajuns la ultima scrisoare, care ieşea în evidență de la bun început, datorită scrisului frumos de femeie.

"Îmi pare foarte rău să aflu de nenorocirea ce vi s-a întîmplat, domnule Lee. Îmi dau seama că încercarea prin care treceți trebuie să fie penibilă pentru dumneavoastră şi pentru întreaga familie. Nu pot decît să vă exprim întreaga recunoştință pe care v-o port pentru ce ați făcut pentru mine anul trecut. Eu cred în dumneavoastră şi în ceea ce faceți. Dumneavoastră sînteți cel mai minunat şi mai cinstit medic din cîți am văzut vreodată. Datorită dumneavoastră, viața mea este mai liniştită şi mai frumoasă decît ar fi putut să fie.

Soțul meu şi cu mine vă vom fi recunoscători pentru totdeauna. Mă voi ruga pentru dumneavoastră în fiecare zi. Doamna Allison Banks"

Am strecurat hîrtia în buzunar. Nu era genul de scrisoare pe care să o las la vedere. Imediat după aceea am auzit pe cineva în spatele meu.

— Ia te uită! Ce surpriză plăcută! Nu mă aşteptam să te văd!

Cînd m-am întors, am dat cu ochii de Peterson.

— Mi-a telefonat soția, i-am răspuns acru.

— Ce surpriză plăcută! nu încetă el să se minuneze.

Aruncă o privire prin cameră. Toate geamurile erau sparte. Se lăsa noaptea şi începea să se facă frig.

— Urîtă treabă, nu-i aşa?

— Aşa o fi.

Privindu-l, nu ştiu de ce am avut dintr-o dată viziunea înspăimîntătoare a unui bărbat în uniformă, care se plimba cu nişte bocanci grei printre dărîmături. Era o viziune cu un caracter general, nedeterminată precis, fără nici o legătură cu vreo epavă sau cu un loc anume.

Un alt bărbat intră zgomotos în cameră. Purta un impermeabil, iar în mînă ținea un carnețel cu coperți tari, pentru stenografie.

— Dumneavoastră cine sînteți? îl luă Peterson înainte să apuce să spună bună seara.

— Curtis, de la *Globe*.

— Ia spune-mi dumneata, cine a dat sfoară în țară ce se întîmplă aici?

Omul se mulțumi să tacă respectuos, iar Peterson se întoarse spre mine.

— Să ştiți că nu este prea frumos, zise el. Nu-i deloc frumoasă figura asta.

— *Globe,* i-am răspuns, e cunoscut ca un ziar onorabil, nu ca unul de scandal. Băiatul o să facă un

rezumat obiectiv al evenimentelor. Şi sînt convins că nu aveți nici o obiecție de făcut, nu-i aşa, căpitane?

— Ştiți ceva? spuse Peterson. Oraşul ăsta are două milioane şi jumătate de oameni, iar poliția, duce lipsă de efective. Nu putem face cercetări de fiecare dată cînd se găseşte cîte un țăcănit care face plîngere, sau care face amenințări. Dacă am face-o, n-am mai avea timp nici să dirijăm circulația.

— Familia unui acuzat arestat de dumneavoastră, i-am aruncat eu simțind cum ziaristul îmi soarbe cuvintele, familia unui acuzat – soția şi cei doi copii – este amenințată telefonic şi în scris. Se tem, le e frică, şi pe dumneavoastră nici nu vă interesează.

— Deformați intenționat faptele.

— Serios? Deci se întîmplă ceva grav. O bandă de tineri frumos îmbrăcați dă foc la o cruce pe peluză şi încep să facă ravagii prin casă. Soția mă cheamă în ajutor şi oamenilor dumneavoastră le trebuie un sfert de oră ca să ajungă pînă aici. La ce distanță e secția de poliție cea mai apropiată?

— Nu aşa se pune problema, ripostă Peterson.

Ziaristul scria de zor.

— Reputația dumneavoastră va avea de suferit, i-am spus. Sînt mulți cetățeni în oraşul ăsta împotriva avortului, dar sînt şi mai mulți care nu tolerează distrugerea cu sălbăticie a proprietății private, de către o bandă de golani.

— Nu erau golani!

M-am întors repede spre ziarist.

— Căpitanul Peterson afirmă că tinerii care au ars crucea de lemn şi au spart toate geamurile de la casă nu erau golani.

— Nu asta am vrut să spun! sări Peterson.

— Ba chiar asta a spus căpitanul, m-am adresat în continuare ziaristului. Şi poate vă interesează să ştiți că nişte copii s-au tăiat grav în cioburile de sticlă. Doi

copii, în vîrsta de trei şi respectiv şase ani, prezintă plăgi profunde, însoţite de hemoragii.

— Mie nu mi s-a spus aşa, interveni Peterson. Tăieturile alea nu erau decît nişte...

— Cred că sînt singurul medic prezent în casa asta, i-am retezat-o scurt. Numai dacă poliţiştii nu au binevoit cumva să aducă şi un medic cu ei, cînd s-au hotărît în sfîrşit să dea curs unui apel telefonic disperat.

Peterson nu mai sufla un cuvînt.

— Poliţia a venit cu un medic? îl întrebă ziaristul.

— Nu.

— A chemat vreun medic?

— Nu.

Ziaristul nota tot.

— Pun eu o dată mîna pe tine, Berry! Ai să te căieşti!

— Fiţi atent, domnule căpitan, ce ameninţări faceţi în prezenţa presei!

Ochii săi mă fulgerau. Fără un cuvînt, s-a întors pe călcîie şi a dat să plece.

— O clipă, domnule căpitan, o clipă. Ce măsuri are poliţia în vedere să ia pentru a întîmpina repetarea faptelor?

— Încă nu s-a hotărît.

— Cred că ar fi mai bine să explicaţi domnului ziarist cum că tot ce s-a întîmplat este regretabil şi că veţi amplasa o echipă de pază în jurul casei, 24 de ore din 24. Şi faceţi în aşa fel încît să se înţeleagă clar lucrul acesta.

Peterson nu a răspuns decît printr-o grimasă, dar eram sigur că avea să se conformeze. De fapt, asta era tot ceea ce doream: protecţie pentru Betty şi o presiune uşoară asupra poliţiei.

Capitolul 7

Judith s-a întors acasă cu copiii, iar eu am rămas cu Betty, să bat nişte scînduri la geamuri. Munca asta mi-a luat aproape o oră şi furia mea creştea cu fiecare cui bătut.

Copiii lui Betty se mai calmaseră, dar nu reuşeau să adoarmă. Coborau într-una la parter, ba să se plîngă de tăieturi, ba să mai ceară un pahar cu apă. Mai ales Harry repeta fără încetare că îl doare piciorul. I-am dat jos pansamentul ca să văd dacă este ceva în neregulă şi am găsit un ciob de sticlă, abia vizibil, care îi rămăsese în rană.

Stăteam jos ținîndu-l pe Henry cu o mînă de picior, cu cealaltă spălîndu-i rana încă o dată şi spunîndu-i lui Betty să nu mai plîngă, cînd am simțit cum mă copleşeşte oboseala. În casă mirosea a lemn ars, de la cruce. Geamurile astupate la repezeală cu nişte scînduri, lăsau frigul şi vîntul să intre. Toate erau vraişte, întoarse cu susul în jos; era nevoie de zile întregi ca să faci puțină ordine în casa asta. Atîta violență pentru nimic!

După ce am terminat cu piciorul lui Henry, m-am întors la scrisorile pe care le primise Betty. Le-am recitit, dar nu am făcut decît să mă obosesc şi mai tare. Mă întrebam cum de puteau face oamenii asemenea lucruri, cum de pot gîndi într-un asemenea hal. Răspunsul era atît de evident, încît sărea în ochi: nu gîndeau deloc. Reacționaseră pur şi simplu într-o situație dată; şi eu am reacționat, toată lumea a reacționat.

Dintr-o dată mă străbătu intens dorința ca toată povestea asta să se sfîrşească odată, să nu mai fie scrisori anonime, ferestre de reparat, răni de vindecat şi

vieți de readus la normal. Doream toate acestea din toată inima.

Atunci l-am sunat pe George Wilson.

— Mă cam aşteptam să mă suni, zise el.

— Ia spune, ce părere îți dai de o plimbare cu maşina?

— Unde?

— La J.D.Randall.

— Ce să facem acolo?

— Să dăm drumul la cîini.

— Ne vedem în 20 de minute.

În vreme ce ne îndreptam spre casa lui Randall, Wilson mă întrebă:

— Ce te-a făcut să-ți schimbi părerea?

— O groază de lucruri.

— Copiii?

— O groază de lucruri, am repetat.

Conduceam în tăcere şi, după cîteva minute, Wilson deschise din nou discuția.

— Presupun că ştii ce înseamnă inițiativa asta, nu? Înseamnă să punem totul în cîrca doamnei Randall şi al lui Peter.

— Corect, am zis.

— Credeam că eşti prieten cu Peter...

— Sînt obosit.

— Şi eu care credeam că doctorii nu obosesc niciodată.

— *OK,* vrei să taci?

Se făcuse tîrziu, era aproape ora nouă. Cerul se întunecase.

— Cînd ajungem, spuse Wilson, mă laşi pe mine să vorbesc. Bine?

— *OK.*

— Nu ne serveşte la nimic să vorbim amîndoi deodată.

— Stai liniştit, i-am zis. Nu te lipsesc eu pe tine de plăcerea asta.

Wilson zîmbi.

— Nu mă prea iubeşti, se vede treabă.

— Nu din cale afară.

— Dar ai nevoie de mine.

— Corect.

— Am venit doar să punem puțin lucrurile la punct, ca să nu existe neînțelegeri.

— Nici nu vor exista, atîta vreme cît îți faci treaba.

Nu îmi mai aminteam precis unde era casa lui Randall, aşa că am încetinit cînd am ajuns prin apropiere.

În fine, o găsisem şi mă pregăteam să intru pe alee, cînd am frînat brusc. În fața casei se găseau două maşini: una era *Porsche*-ul argintiu al lui J.D.Randall, iar cealaltă, o limuzină *Mercedes* gri.

— Ce s-a întîmplat?

Am stins farurile şi am dat cu spatele.

— Ce s-a întîmplat? a repetat Wilson.

— Nu ştiu prea bine.

— Păi ce facem? Intrăm sau nu intrăm?

— Nu intrăm, am spus.

Am dat înapoi pe şosea şi am parcat în spatele unor arbuşti. De acolo vedeam bine întreaga alee, inclusiv cele două maşini.

— Şi de ce nu intrăm?

— Pentru că e un *Mercedes* parcat acolo.

— Şi?

— Şi Peter Randall are un *Mercedes.*

— Cu atît mai bine. Abia îi putem confrunta.

Nu l-am contrazis.

— Pentru că Peter mi-a povestit că i s-a furat maşina.

— Hopa!

— Cel puțin aşa mi-a zis.

— Cînd?

— Ieri.

Am început să mă concentrez intens. Era ceva ce mă intriga. Apoi mi-am adus aminte. Maşina o mai văzusem în garajul de lîngă casă, cînd venisem să discut cu doamna Randall.

Am deschis portiera.

— Vino!

— Unde mergem?

— Vreau să văd maşina aia mai de aproape.

Noaptea era umedă şi rece. Intrînd pe alee, am băgat mîna în buzunar, să mă asigur că aveam lanterna-stilou la mine. O purtam mereu în buzunar la mine. Era o amintire de la Judith, de pe vremea studenției. Mă bucuram să o ştiu la locul ei.

— Îți dai seama, îmi şopti Wilson, că în clipa asta ne facem vinovați de violarea unei proprietăți?

— Îmi dau seama perfect de bine.

Pentru a nu face zgomot pe pietriş, am trecut pe covorul moale de iarbă de pe peluză şi am început să ne îndreptăm spre casă. La parter era lumină, dar obloanele erau trase şi nu puteam vedea nimic înăuntru.

Ajunşi lîngă maşini, am fost nevoiți să riscăm cîțiva paşi pe pietriş. Ni se părea la amîndoi că făceam un zgomot imens. Am ajuns la *Mercedes* şi am aprins lanterna. Maşina era goală. Pe scaunul din spate nu se vedea nimic. M-am oprit. Scaunul şoferului era îmbibat cu sînge.

— Ia te uită, murmură Wilson.

Am dat să deschid gura, cînd am auzit o uşă deschizîndu-se şi nişte voci. Am alergat să ne ascundem după un gard viu ce marginea aleea.

J.D.Randall ieşi din casă, împreună cu Peter. Discutau încet.

— Bine, dar este ridicol, l-am auzit pe Peter şi apoi pe J.D. care i-a răspuns:

— Exces de prudență.

În rest, nu am mai putut auzi nimic. Au coborît scările şi s-au îndreptat spre maşini. Peter urcă în *Mercedes* şi porni motorul.

— Vii după mine, i-a spus J.D. şi Peter a dat afirmativ din cap.

J.D. se urcă în *Porsche* şi coborî aleea. Ajunse la şosea, amîndouă maşinile o luară la dreapta, spre sud.

— Haide, i-am spus lui Wilson.

Am fugit pînă la maşină. J.D. şi Peter erau deja departe. Motoarele abia dacă se mai auzeau, dar le puteam vedea farurile urmînd linia coastei.

Wilson se căută prin buzunar şi începu să se joace cu ceva.

— Ce-ai acolo?

Mi-a întins jucăria ca să o pot vedea mai bine.

— Minox.

— Tot timpul umbli cu aparatul de fotografiat la tine?

— Tot timpul, zise el.

Păstram o distanță rezonabilă, pentru ca cei din față să nu bănuiască nimic. Peter îl urma pe J.D. de aproape.

După cinci minute, cele două maşini s-au înscris pe autostrada de sud-est. Ceva mai tîrziu aveam să ies şi eu pe autostradă.

— Nu mai înțeleg nimic, zise Wilson. Mai întîi îi iei apărarea lui Peter ăsta, şi după aia o iei pe urmele lui.

— Vreau numai să aflu exact ce se întîmplă, asta-i tot. Vreau să ştiu precis cine şi ce.

Urmărirea mai continuă încă o jumătate de oră. La Marshfield şoseaua se îngusta de la trei benzi la două, aşa că am lăsat între noi o distanță şi mai mare.

— Poate că plimbarea asta e nevinovată, zise Wilson. S-ar putea ca...

— Nu, am zis. Tocmai mă gîndeam cum să le punem toate cap la cap. În week-end, Peter i-a împrumutat maşina lui Karen. Asta o ştiu de la fratele ei, William. Deci, Karen a folosit maşina. Pe locul şoferului era sînge. Apoi maşina a fost băgată în garajul familiei Randall şi Peter a declarat-o furată la poliție. Şi acum...

— Şi acum vor să scape de ea, m-a întrerupt Wilson.

— Aşa se pare.

— Dumnezeule! sări Wilson. Asta înseamnă că i-am băgat în găleată.

Cele două maşini şi-au continuat drumul spre sud, au trecut de Phymouth şi se îndreptau spre Cape Cod. Afară era mult mai rece şi în aer se simțea mirosul de apă sărată.

Practic, nu mai circula nimeni la ora aceea.

— E bine aşa, zise Wilson, care nu-şi dezlipea ochii de pe stopurile lor. Lasă-i să meargă în față, nu-i pierdem.

Cum şoseaua era ca şi goală, cele două maşini prindeau viteză. Trăgeau tare, cu aproape 120 de kilometri la oră. După Phymouth au trecut şi de Hyannis, trecînd spre Provincetown. Brusc, am văzut cum li se aprind stopurile de frînă şi fac la dreapta, ieşind de pe autostradă ca să o ia spre coastă.

I-am urmat şi noi pe un drum de țară. Aveam noroc de nişte brazi tineri şi nu ne puteau vedea, dar am stins totuşi farurile. Dinspre ocean, vîntul bătea în rafale tăioase.

— Mai bine trage pe dreapta, mă opri Wilson.

Avea dreptate. Am oprit pe marginea drumului şi am luat-o pe jos, pînă la marginea falezei, unde am putut zări cele două maşini oprite una lîngă alta. Am recunoscut locul. Ne găseam la est de Cape, acolo unde faleza cădea în ocean de la 30 de metri. Cele două maşini erau chiar la margine, deasupra apei. L-am văzut pe Randall ieşind din maşină şi vorbind cu Peter. Au

discutat cîteva clipe, apoi Peter a mai dat puțin înainte, pînă pe buza falezei, după care ieşi şi făcu cîțiva paşi înapoi.

Între timp, J.D. s-a dus la portbagaj, de unde a scos un bidon cu benzină. L-au golit amîndoi în maşina lui Peter.

Lîngă mine am auzit nişte țăcănituri. Cu Minox-ul la ochi, concentrat, Wilson fotografia de zor.

— Nu e destulă lumină.

— Asta să-i spui celui care n-are scule, zise el, fără să se oprească. Lucrez cu film "Tri X". Şi eu am laboratorul care trebuie acasă.

M-am întors din nou spre maşini. J.D. punea bidonul la loc în portbagaj. A întors apoi *Porsche*-ul cu spatele la ocean.

— Pregătit pentru retragere, zise Wilson. Frumos, băieți!

J.D. îl strigă pe Peter şi ieşi din maşină. S-a apropiat pentru o clipă de el, după care am zărit lucirea scurtă a unui chibrit şi *Mercedes*-ul luînd foc pe dinăuntru.

Imediat, cei doi au dat fuga în spatele maşinii şi au început să o împingă cu toate puterile. *Mercedes*-ul o luă din loc şi se prăbuşi. Peter şi J.D. au făcut un pas înapoi şi au urmărit căderea maşinii. Probabil că a explodat cînd a căzut, căci s-a auzit o detunătură şi, pentru o clipă, se zări o lumină roşie.

Cei doi au alergat repede la *Porsche,* s-au urcat în față şi au demarat în viteză.

— Vino, strigă Wilson.

Dintr-un salt, a fost pe marginea falezei, cu Minox-ul în mînă, gata să fotografieze tot ce mişcă. Jos, la limita valurilor, *Mercedes-ul* ardea. Wilson făcu vreo cîteva poze, apoi se uită la mine. Rînjea cu gura pînă la urechi.

— Bătrîne, zise el, cred că acum stăm bine.

Capitolul 8

La întoarcere, am ieşit de pe autostradă.

— Hei! Hei! sări Wilson. Ce faci?

— Mergem la Randall.

— Acum?

— Da.

— Ai înnebunit? După ce am văzut ce am văzut?

— Auzi? Dacă te-am scos din casă în seara asta, te-am scos ca să-l scăpăm pe Art Lee de belea. Şi asta am de gînd să facem în continuare.

— Normal, zise Wilson. Dar nu în seara asta. În nici un caz nu se mai pune problema să facem vizite de curtoazie domnului Randall, după ce am văzut ce am văzut, spuse el şi mîngîie aparatul de fotografiat. De acum putem merge liniştiţi la tribunal.

— Ți-am mai spus o dată că trebuie să evităm procesul. Limpede?

— Dar de ce, omule? Acum sîntem inatacabili. Sîntem beton, nu mai avem treabă!

Am scuturat hotărît din cap.

— Ascultă, insistă Wilson. Un martor poate fi scuturat pînă îl apucă crizele. Poate fi discreditat. Dar o fotografie nu poate fi discreditată niciodată. Nimeni nu poate nega o fotografie. Îi avem la mînă, înțelegi?

— Nu, am spus.

Wilson oftă nemulțumit.

— Fără isprava din seara asta, am fi ajuns la tribunal, unde – că-mi plăcea, că nu-mi plăcea – eram nevoit să joc la derută, să încerc o cacialma. Urma să pledez cu grație, făcînd pe durul şi băgîndu-le spaima în oase că avem toate dovezile, cînd noi nu aveam nici una. Acum alta-i situația. Avem probele? Avem tot ce ne trebuie ca să cîştigăm relaxați.

— Dacă nu vrei să vorbeşti tu cu ei, am să vorbesc eu. În seara asta, clar?

— Berry, zise Wilson, dacă vorbeşti tu, strici toată afacerea.

— Nu o să-şi retragă plîngerea.

— Berry, strici toată afacerea, ascultă-mă. Abia am terminat de făcut ceva care îi incriminează foarte grav şi ei sînt conştienți de asta. Or s-o lase mai moale.

— Perfect, şi atunci noi le vom spune ce ştim.

— Şi dacă o să ajungem totuşi la tribunal? Atunci ce o să se întîmple? Ce o să se întîmple după ce le-am servit ca proşti toate piesele dinainte?

— Nu-mi fac griji pe chestia asta. La tribunal n-o să ajungem.

Wilson începu din nou să se scarpine pe gît, de-a lungul cicatricei.

— Auzi, spune-mi cinstit: tu n-ai chef să cîştigi?

— Ba da, dar fără luptă.

— Omule, lupta este inevitabilă! Oricum ai lua-o şi oricum ai învîrti-o tot la luptă ajungi. Ascultă la mine.

În fața casei lui Randall am încetinit şi am intrat pe alee.

—Nu mie ar trebui să-mi spui asta, ci lor. Asta-i treaba ta acum, Wilson!

— Să ştii că faci o mare greşeală.

— Poate, dar nu prea cred.

Am urcat scările şi am sunat. Cu inima îndoită, majordomul ne conduse într-o sufragerie cît un teren de baschet. Poate exagerez puțin, dar era o încăpere imensă, cu un şemineu enorm. Majordonul se opri țeapăn în uşă şi anunță cu voce tare:

— Doctorul Berry şi domnul Wilson. Susțin că sînt aşteptați.

J.D. se încruntă urît cînd ne văzu. Peter se lăsă pe spate, în fotoliu, şi începu să zîmbească. Cît despre doamna Randall, ea se distra de-a binelea.

— Ce doriți? mă întrebă J.D.

L-am lăsat pe Wilson să vorbească.

— Pe doctorul Berry cred că îl cunoaşteți deja, doctore Randall. Numele meu este George Wilson şi sînt avocatul doctorului Lee.

— Încîntător, zise el, uitîndu-se la ceas. Numai că este miezul nopții şi tocmai mă odihneam în familie. Nu avem nimic să ne spunem. Poate doar la tribunal. Aşa că fiți vă rog amabili şi...

— Îndrăznesc să sper că ne veți scuza de deranj, domnule, zise Wilson, dar venim de departe ca să discutăm cu dumneavoastră. Tocmai de la Cape Cod, ca să fiu mai precis.

J.D. clipi des de cîteva ori, dar îşi reluă rapid expresia dură. Peter îşi înăbuşi rîsul schimbîndu-l în tuse. Prima care a deschis gura a fost doamna Randall.

— Dar ce făceați voi la Cape?

— Ne uitam la un foc de tabără.

— La un foc de tabără?

— Da, zise Wilson.

După cîteva clipe, se întoarse spre J.D. şi spuse:

— Cred că am bea şi noi un coniac, vă rog. Ne-ar face o plăcere deosebită să avem onoarea de a sta la un păhărel de vorbă cu dumneavoastră.

De data asta, Peter nu s-a putut abține să nu rîdă în hohote. J.D. îl fulgeră cu privirea. Apoi sună majordonul şi mai ceru încă două coniacuri, dar cînd să iasă, îl strigă din nou.

— Pahare mici, Herbert! Domnii nu vor întîrzia prea mult. Vrei să ne laşi puțin singuri, dragă? adăugă el către soția sa.

Ea acceptă în tăcere şi părăsi camera.

— Luați loc, domnule.

— Mulțumesc, dar preferăm să stăm în picioare, zise Wilson.

Apăru şi majordonul cu două păhărele de cristal. După ce îi servi, Wilson ridică paharul spunînd:

— În sănătatea dumneavoastră, domnilor.

— Mulțumesc, îi răspunse J.D. pe un ton glacial. Şi acum ce vă frămîntă?

— Un mic detaliu juridic, reluă Wilson. Ne-am gîndit că, probabil, intenționați să vă reconsiderați plîngerea împotriva doctorului Lee.

— Să o reconsiderăm?

— Exact. Acesta este cuvîntul pe care l-am folosit.

— Nu e nimic de reconsiderat.

Wilson luă calm un gît de coniac.

— Serios?

— Serios.

— Ne gîndeam, continuă Wilson, că este posibil ca soția dumneavoastră să se fi înşelat atunci cînd i s-a părut că o aude pe Karen Randall spunîndu-i că doctorul Lee ar fi fost autorul avortului. Aşa cum şi Peter Randall ar fi putut să se înşele, cînd a declarat la poliție că i-a fost furată maşina. Numai dacă nu a apucat să declare furtul.

— Nici fratele meu şi nici soția mea nu s-au înşelat.

Peter tuşi încurcat şi îşi aprinse o țigară.

— S-a întîmplat ceva, Peter? îl întrebă J.D.

— Nu, nimic.

A tras repede cîteva fumuri şi şi-a terminat coniacul.

— Domnilor, vă irosiți timpul degeaba. Nu s-a înşelat nimeni şi nu este nimic de reconsiderat.

Wilson mai duse o dată paharul la gură şi spuse cu toată politețea:

— În cazul acesta, domnilor, ne vom întîlni la tribunal.

— Voi fi încîntat, nu se lăsă Randall.

— Şi la tribunal va trebui să explicați ce ați făcut în seara aceasta.

— Dar de ce nu, domnule? Soția mea va depune mărturie că am jucat şah toată seara, arătă J.D. o masă de şah într-un colț al camerei.

— Şi cine a cîştigat? întrebă Wilson cu o umbră de dispreț pe față.

— Eu, cine altul? interveni Peter, care vorbea pentru prima oară, înecîndu-se de rîs.

— Şi care a fost mutarea de mat?

— Nebun ia regină la C12 şi mat, zise Peter, prăpădindu-se de rîs. Fratele meu, domnule, joacă lamentabil, i-am zis de atîtea ori, mai reuşi el să articuleze printre hohote.

— Taci din gură, Peter!

Peter se opri brusc. Îşi încrucişa brațele pe piept şi nu mai suflă un cuvînt. J.D.Randall savura clipa de tăcere împreună cu el, apoi ne întrebă:

— Mai pot face ceva pentru dumneavoastră, domnilor?

— Eşti un ticălos, i-am spus lui Wilson. Ai sabotat toată afacerea.

— Am făcut tot posibilul.

— L-ai enervat intenționat ca să-l faci să vină la tribunal.

— Am făcut tot posibilul.

— Un rahat, ai făcut cea mai mare măgărie....

— Calmează-te, zise Wilson, plimbîndu-şi degetul pe cicatrice.

— Puteai să îl sperii, puteai să îl ameninți. Puteai să-i zici exact ce mi-ai zis şi mie la bar. Puteai să-i pomeneşti de fotografii.

— Nu ar fi folosit la nimic, protestă el.

— Nu ai de unde să ştii.

— Da, da. Sînt hotărîți să ajungă la tribunal şi...

— Da, sigur, am spus. Din cauza ta sînt aşa de hotărîți. Te-ai dus să te umfli în pene în fața lor, ca un

tîmpit de papă-lapte! Ai dat drumul pe goarnă numai la amenințări stupide! Te-ai purtat exact ca un dur de mahala. Aici, da, nimic de zis, te-ai întrecut pe tine însuți.

— Am încercat să-i conving, spuse Wilson.

— Ai încercat pe dracu' să te ia!!

Oftă dezamăgit.

— Hai să-ți spun eu ce-ai făcut, Wilson. I-ai împins să meargă la proces, pentru că tu de un proces ai nevoie. Ai nevoie de o arenă, de o ocazie de a-ți dovedi talentul, de o gaură de a ieşi în față, să arăți că eşti un avocat care pledează la marea artă şi pe care nu-l mai poate opri nimeni, cînd este vorba să-şi salveze clienții. Ştii la fel de bine ca mine că, dacă e să ajungă la tribunal, Art va pierde indiferent de verdict. Îşi va pierde prestigiul, clientele şi poate chiar diploma. La fel şi Randall, va pierde cu toată familia lui, în cazul unui proces. Vor fi tîrîți în noroi, discreditați şi li se va duce dracului toată reputația lor. Dacă are cineva ceva de cîştigat de pe urma unui proces, tu eşti ăla.

— Serios?

— Tu eşti singurul care poți profita.

— Asta-i părerea ta.

Începea să se enerveze.

— Nu, nu aşa este.

— Omule, dar n-aveai cu cine să te înțelegi. L-ai văzut şi tu pe J.D. cît de încăpățînat era.

— Puteai să-l faci să înțeleagă.

— N-am avut cum, zise Berry, lăsîndu-se pe spate.

— Berry, trebuie să recunosc că mă surprinzi foarte tare. Prin meseria ta, ar fi trebuit să fii foarte obiectiv. Nu a vrut să mă înțeleagă acum, o să mă înțeleagă la tribunal. Dar ce mă miră cel mai tare pe mine este că, în seara asta, ai cules toate dovezile imaginabile care arată clar că Peter este vinovat şi tot nu îți convine. Peter ți-a

făcut impresia că este nevinovat? După tine, şi-a mărturisit vina, după cum s-a purtat în seara asta?

— Poate juca teatru.

— Răspunde-mi la întrebare.

— Da. Deci tu crezi că e nevinovat.

— Exact. Şi-i pot face pe juraţi să creadă acelaşi lucru.

— Şi dacă te înşeli?

— Nu pot decît să spun că ar fi regretabil. La fel de regretabil cum este faptul că şi doamna Randall s-a înşelat în privinţa lui Art Lee.

— Îi cauţi scuze dinainte.

— Aşa crezi tu? Nu, bătrîne, nu eu sînt cu scuzele. Tu umbli după scuze. Şi ştii cum? Faci pe medicul care îşi respectă meseria şi respectă statutul de medic pînă în pînzele albe. Şi, cînd colo, îi pupi în fund pe marii apărători ai "tradiţiei"; intri în conspiraţia tăcerii. Ţie ţi-ar place ca afacerea să se rezolve frumos, elegant, discret, să nu se afle nimic şi la urmă toată lumea să fie mulţumită.

— Şi nu este mai bine aşa? Datoria unui avocat este să apere cît mai bine posibil interesele clientului său.

— Datoria unui avocat este de a cîştiga cauzele pentru care pledează.

— Wilson, Art Lee este şi el un om. Are o familie, nişte copii, nişte scopuri în viaţă, nişte dorinţe personale, nu? Datoria ta este să îl ajuţi şi nu să pui la cale un proces, care să servească gloriei tale personale.

— Partea proastă la tine, Berry, este că eşti ca toţi doctorii. Tu nu vrei să admiţi nici în ruptul capului că ai un coleg de breaslă, mînjit din cap pînă în picioare. Pentru tine, toţi doctorii sînt sfinţi şi aşa trebuie să ştie toată lumea. În schimb, îţi creşte pofta-n tine de plăcere să vezi vreun fost infirmier militar în banca acuzaţilor, vreo asistentă sau cine ştie ce moaşă bătrînă. N-ai sta o

clipă pe gînduri să scoți vinovat pe cineva de genul ăsta. Dar, în nici un caz, asta nu se poate.

— Eu nu vreau să scot vinovat decît pe vinovat şi atîta tot.

— Dar ştii cine este vinovatul? zise Wilson. Pentru numele lui Dumnezeu, îl ştii la fel de bine ca şi mine.

L-am lăsat pe Wilson în fața casei lui, după care m-am întors acasă. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să îmi torn o vodcă mare. Era trecut de miezul nopții şi în casă nu se mai auzea nici un zgomot.

În timp ce îmi luam o vodcă, mă gîndeam la cele ce am văzut. Avea dreptate Wilson cînd îmi zicea că totul îl acuză pe Peter. În maşina lui era sînge pe locul şoferului, iar el şi-a distrus maşina. Cantitatea de benzină vărsată pe scaun a şters toate dovezile, nu mai era nici o îndoială. Acum, Peter era nevinovat ca un prunc. Cu excepția faptului că l-am văzut cînd şi-a dat foc singur la maşină.

Practic, aşa cum spunea şi Wilson, din clipa asta toate erau puse cap la cap. Angela şi Bulle nu mințeau cînd spuneau că tînăra Karen nu a trecut pe la ele. Se duse la Peter în duminica aceea. Iar Peter a comis o greşeală. Karen s-a întors şi a început să sîngereze. I-a zis doamnei Randall ce a pățit şi aceasta a dus-o la spital, cu maşina ei.

La spital, Karen nu a ştiut cum merg lucrurile şi a crezut că în urma diagnosticului de la urgență, poliția avea să fie sesizată din oficiu. Atunci, ca să evite un scandal monstru în familie, a dat repede vina pe singurul avortor pe care îl ştia: Art Lee. Şi aşa a dezlănțuit furtuna.

Toate se potriveau de minune. Toate, cu o singură excepție: începutul. Peter o îngrijea pe Karen de ani de zile. Ştia că are o tendință isterică şi sigur i-ar fi făcut un test de sarcină. Pe deasupra, mai ştia că fata se

plînsese deja de tulburări vizuale, că avea simptomele unei tumori hipofizare, care puteau fi interpretate drept sarcină. Aşa că e sigur că i-ar fi făcut mai întîi nişte analize.

Dar, pe de altă parte, se pare că tot el a trimis-o pe Karen la Art Lee. De ce? Dacă ar fi vrut să o ajute pe Karen să scape de sarcină, i-ar fi făcut chiar el avortul. Cu atît mai mult cu cît i-a mai făcut două avorturi, fără nici o complicație. De ce să fi făcut el a treia oară o greşeala şi încă una atît de gravă?

Nu, m-am gîndit, era imposibil.

Atunci, mi-am adus aminte că Peterson îmi spunea odată că noi, medicii, ne cam acoperim unii pe alții.

Se referea la faptul că îl apăram pe Art cu un elan suspect. Apoi mi-am dat seama că avea dreptate şi că nici Wilson nu se înşela. Practic, nu voiam să cred în nevinovăția lui Peter. Mai întîi, pentru că era medic şi apoi pentru că îl simpatizam foarte mult. Chiar şi în fața celor mai zdrobitoare dovezi, eu tot mă încăpățînam să îl cred nevinovat.

Am oftat adînc şi am mai tras un gît de vodcă. Un lucru era sigur: în seara aceea asistasem la ceva foarte grav, la un act clandestin şi incriminator. Nu aveam cum să închid ochii şi să trec cu vederea. Ar fi fost prea simplu şi prea comod să cred că a fost o coincidență. Trebuia să găsesc o explicație.

Şi explicația cea mai logică era că avortorul se numeşte Peter Randall.

Joi

13 octombrie

Capitolul 1

Mă trezisem cît se poate de prost dispus. Mă simțeam ca un animal prins în capcană şi băgat apoi în cuşcă. Nu eram deloc fericit de ce mi se întîmplase şi nu vedeam nici o soluție să schimb situația. Şi – ceea ce era cel mai grav – nu-mi dădeam seama cum l-aş fi putut contrazice pe Wilson. Era deja destul de dificil să dovedesc nevinovăția lui Art Lee, iar să o mai dovedesc pe cea a lui Peter Randall era imposibil.

Lui Judith i-a fost suficientă o singură privire ca să-mi spună:

— Cam acru în dimineața asta.

I-am mormăit ceva în loc de răspuns şi am plecat la duş.

— Ai mai aflat ceva? mă întrebă ea cînd s-a întors.

— Mda... că Wilson vrea să-i pună totul în cîrcă lui Peter Randall.

— Cui? Lui Peter Randall?

— Da, lui Peter Randall.

— Şi are pe ce se baza?

— Are.

— Oh, cu atît mai bine! exclamă ea.

— Ba dimpotrivă, am zis. Cu atît mai rău.

Cînd am ieşit de sub duş, m-am întors în cameră după un prosop şi i-am zis lui Judith:

— Parcă tot nu îmi vine să cred că Peter e vinovatul.

— Tare milos mai eşti.

— Nu, dar să înfundăm un alt nevinovat în locul lui Art, nu e o treabă.

— Ei au căutat-o cu luminarea.

— Care ei?

— Randallii. Toată familia.

— Nu e corect, Judith.

— Nu? Frumos din partea ta. Eu rămîn cu Betty, deja am stat trei zile cu ea.

— Judith, ştiu că nu ți-a fost uşor.

— Mulțumesc, dar nu la mine mă refeream, ci la Betty. Sau poate ai uitat ce s-a întîmplat aseară?!

— Nu, am răspuns.

Nu aveam cum să uit ce se întîmplase. Tocmai asta mă convinsese să îl sun pe Wilson şi de aici pornise totul.

— Betty, a spus Judith, a trăit nişte zile de groază şi ce a pățit aseară a întrecut orice închipuire. Aici nu mai e loc de scuze. Randallii sînt responsabili de tot ce s-a întîmplat şi tot ei trebuiau să plătească. Aşa că fă-i să fiarbă puțin în suc propriu, să vadă şi ei ce bine e.

— Da, Judith, dar dacă Peter e nevinovat?

— Peter este un tip foarte spiritual şi asta nu dovedeşte faptul că ar fi nevinovat.

— Da, dar nici că ar fi vinovat.

— La ora asta nu mă mai interesează cine este sau nu vinovat. Tot ce mă interesează este să se termine dracului cu toate şi Art să iasă din închisoare.

— Da, am spus. Înțeleg ce simți.

Bărbierindu-mă, mă studiam în oglindă. Un chip care nu spunea cine ştie ce: obrajii puțin lăsați, ochii cam mici, un început de chelie. Nu ieşeam în evidență cu nimic. Mi se părea foarte ciudat să mă simt de cîteva zile în centrul unor evenimente, care au bulversat viața atîtor oameni. Nu arătam deloc a fi în stare de aşa ceva.

M-am îmbrăcat, întrebîndu-mă ce aveam de făcut în continuare, cînd mi-a venit o idee stranie. Să presupunem că, de fapt, nu făcusem altceva decît să mă învîrt în jurul cozii; mă pierdusem în amănunte nesemnificative şi că nici nu am atins miezul problemei.

Dar, iată, mă surprindeam încă o dată că încerc să-l salvez pe Peter...

Ei şi? La urma urmelor, de ce nu? Merita şi el să fie salvat la fel de mult ca oricine altcineva. Aşa că, m-am gîndit că Peter Randall merita să fie salvat la fel de mult ca şi Art Lee. Amîndoi erau oameni, amîndoi erau medici, amîndoi onorabili, amîndoi interesaţi, amîndoi puţin nonconformişti. Dacă era să fiu hotărît să merg pînă la capăt, nimic nu îmi mai permitea să aleg numai pe unul dintre ei. Peter era plin de umor, Art era sarcastic. Peter era gras, Art subţire. Dar, în esenţă, semănau foarte mult.

Mi-am tras haina pe mine, încercînd să uit. I-am mulţumit lui Dumnezeu că nu sînt judecător. Nu aş fi fost în stare să cîntăresc mizeriile de prin tribunale. Cîteva clipe mai tîrziu, Judith mă chemă la telefon. M-am dus eu să vorbesc.

— Alo!

I-am recunoscut imediat vocea lui Peter.

— John, eu sînt Peter. N-ai vrea să luăm prînzul împreună?

— De ce?

— Aş vrea să-ţi fac cunoştinţă cu un alibi de care nu mă pot folosi.

— Ce mai înseamnă şi asta?

— La 12,30 e bine?

— Pe curînd, i-am zis.

Capitolul 2

Peter Randall locuia la vest de Newton, într-o casă modernă, micuţă, dar mobilată superb: fotolii Brener, un divan Yacobsen, o măsuţă Rockmann. Stil contemporan, foarte elegant. Peter îşi făcu apariţia cu un pahar în mînă.

— Hai, John, mă luă el de braţ şi mă conduse în sufragerie. Ce vrei să bei?

— Nimic, mulțumesc.

— Dacă ai şti ce te aşteaptă, mai bine ai bea ceva. Un whisky?

— Cu gheață, te rog.

S-a dus la bucătărie, unde am auzit nişte cuburi de gheață căzînd într-un pahar.

— Ce-ai făcut azi dimineață? mă întrebă el, după ce mă servi.

— Nimic, am stat acasă şi am cugetat puțin.

— La ce?

— La toată afacerea asta.

— Nu te apuca să-mi faci confidențe dacă nu ai chef, zise el.

— Ştiai că Wilson a făcut şi nişte fotografii?

— Bănuiam eu ceva. Ambițios băiatul ăsta.

— Da, aşa e, am fost eu de acord.

— Şi uite aşa, sînt în rahat pînă în gît.

— Cam aşa mi se pare şi mie.

Se uită o clipă la mine, apoi zise:

— La ce te gîndeşti?

— Nici nu ştiu la ce să mă mai gîndesc.

— Printre altele, ştiai că eu mai fac şi avorturi?

— Da, am spus.

— Ştii că i-am făcut şi lui Karen?

— De două ori.

— De trei ori, ca să fiu mai precis.

— Atunci înseamnă că tu...

— Nu, nu eu. Ultimul avort i l-am făcut în iunie.

— Şi primul?

— Cînd avea 15 ani, oftă el. Vezi tu, am comis şi eu cîteva greşeli. Una dintre ele a fost aceea că am vrut să mă ocup de Karen. Tăică-său părea că habar nu are de existența ei şi... şi eu țineam mult la Karen. Era o puştoaică adorabilă. Mai aiurită, dar adorabilă. Aşa că eu m-am ocupat de primul ei avort, doar mai ajutasem şi pe altele cîteodată. Te surprinde?

— Nu.
— Bun. Partea proastă era însă că avea mereu grijă să rămînă însărcinată. De trei ori în trei ani, nu era deloc puțin, la vîrsta ei. Era patologic. Aşa am ajuns la concluzia că urma să rămînă însărcinată şi a patra oară.
— De ce?
— Pentru că aşa voia ea. Făcea tot posibilul. După părerea mea este clar că avea nevoie de ruşinea şi de toată umilința de a fi făcut un copil din flori. A patra oară am refuzat-o.
— Dar era sigur că era însărcinată?
— Nu. Şi ştii de ce? Din cauza tulburărilor vizuale. Ți-am mai povestit. M-a dus imediat gîndul la o posibilă disfuncție hipofizară. Am vrut să-i fac nişte analize mai complexe, dar n-a vrut. Ținea una şi bună: să-i fac avortul imediat. Eu nu cedam şi ea a început să se enerveze.
— Şi atunci ai trimis-o la doctorul Lee, nu?
— Da, a spus.
— Şi a chiuretat-o el?
— Nu, Art e prea deştept pentru aşa ceva. Nu face nici o mişcare fără analize. Şi, în afară de asta, Karen era gravidă în patru luni, cel puțin aşa pretindea ea. Deci era clar, ca lumina zilei, că Art nu ar fi acceptat niciodată.
— Şi să înțeleg că nici tu nu ai acceptat?
— Nu. Mă crezi?
— Aş vrea să te pot crede.
— Deci nu eşti absolut convins că nu eu i-am făcut avortul de duminică?
Am dat din umeri şi am zis:
— Ți-ai dat foc la maşină, pentru că era plină de sînge.
— Da, zise el. Sîngele lui Karen.
— Şi cum explici tu toate astea?

— I-am împrumutat maşina lui Karen pentru sîmbătă şi duminică. I-am dat-o sîmbătă şi atunci nu ştiam că are de gînd să avorteze.

— Vrei să spui că s-a dus cu maşina ta undeva, la cineva care i-a făcut avortul, că apoi s-a întors acasă în plină hemoragie? Şi că după aia s-a suit în *Porsche*-ul galben?

— Nu, n-a fost chiar aşa. Dar există cineva, care îți poate explica pe îndelete, zîmbi el. Dragă! strigă Peter. Vino-ncoace! Am să îți fac cunoştință cu alibiul meu.

În cameră intră doamna Randall. Era ințepată şi dură, dar al dracului de atrăgătoare. Se aşeză într-un fotoliu lîngă Peter.

— Vezi, spuse el, în ce impas mă găsesc?

— Duminică seară? am întrebat.

— Mă tem că n-am încotro, dar aşa e.

— Încurcată treabă, am zis, dar se potriveşte la fix.

Peter se ridică greoi din fotoliu şi o mîngîie afectuos pe doamna Randall, zicînd:

— Se potriveşte şi nu prea. Poate din punct de vedere juridic, da, dar din punctul meu de vedere nu se potriveşte deloc.

— Adică ați fost împreună, duminică seara?

Peter îşi mai turnă un pahar de whisky.

— Da, duminică seara şi toată noaptea.

— Ce să faceți voi doi o noapte întreagă?

— Să facem ceva, ce prefer să nu explic sub jurămînt la proces.

— Deci tu eşti încurcat cu soția fratelui tău?

— Eşti soția fratelui meu? îi făcu el cu ochiul doamnei Randall.

— Aşa umblă zvonul prin tîrg, spuse ea, dar eu nu cred aşa ceva.

— Vezi tu, zise Peter, îți încredințez o afacere de familie ultrasecretă.

— Afacere de familie?! Nici că-i puteai spune mai bine!

— Eşti revoltat?

— Nu, nu revoltat. Mai degrabă fascinat.

— Joshua, zise el, e un imbecil. Ştii şi tu, sînt convins că nu-ți spun o noutate. Sînt convins că ştie şi Wilson, avocatul lui Art, doar şi-a dat seama aseară. Din nefericire, însă, Joshua a luat-o de nevastă pe Evelyn.

— Din nefericire, spuse şi Evelyn.

— Şi acum, zise Peter, uite în ce impas sîntem: Evelyn nu poate divorța ca să se căsătorească după aceea cu mine. E imposibil. Aşa că ne-am resemnat să trăim aşa cum putem.

— Greu, presupun.

— Nu tocmai, zîmbi Peter, aşezîndu-se la loc. Ne ajută Joshua. Este foarte devotat meseriei. Lucrează pînă noaptea tîrziu. Evelyn face parte din multe cluburi ale femeilor şi trebuie să se ocupe şi de multe opere de binefacere.

— Mai devreme sau mai tîrziu tot o să afle.

— Ştie deja.

Cred că am rămas cu gura căscată la o replică de genul ăsta, căci s-a grăbit să adauge.

— Nu conştient, desigur. În mod conştient, J.D. nu este la curent cu nimic. Dar, subconştient, îşi dă şi el seama că are o soție tînăra, pe care o neglijează, care îşi găseşte… anumite satisfacții în altă parte.

M-am întors spre doamna Randall.

— Sînteți dispusă să jurați că Peter a stat toată noaptea cu dumneavoastră, noaptea de duminică spre luni?

— Da, dacă este necesar.

— O să vă oblige Wilson. Vrea neapărat un proces.

— Ştiu, zise ea.

— De ce l-ați acuzat pe Art Lee?

Întoarse capul ca să-l întrebe pe Peter, din priviri, dacă să-mi răspundă sau nu, dar îmi explică el.

— A încercat să mă protejeze.

— Art era singurul avortor pe care îl cunoaşteți, în afară de Peter?

— Da, spuse Evelyn.

— V-a făcut şi dumneavoastră un avort?

— Da, în decembrie, anul trecut.

— Şi avortul a decurs bine?

Se foi puțin în fotoliu.

— Operația şi-a atins scopul, dacă asta vreți să întrebați.

— Da, asta am vrut. Şi ştiți că Art nu o să spună nimic nimănui niciodată?

Ezită puțin înainte de a-mi răspunde.

— Eram... eram foarte dezorientată cînd... cînd am dus-o pe Karen la spital. Îmi era frică. Eram moartă de frică şi nu ştiam ce să fac.

— Vă spun eu ce ați făcut: l-ați băgat pe Art în puşcărie, asta ați făcut!

— Da, spuse ea. Aşa au evoluat lucrurile.

— Bun, am zis. Dumneavoastră l-ați băgat, acum dumneavoastră să-l scoateți.

— Cum?

— Retrăgeți-vă imediat plîngerea!

— Să ştii, John, că nu e chiar aşa uşor, interveni Peter.

— Şi de ce nu, mă rog?

— Ai văzut şi tu aseară. J.D. e hotărît să se bată şi nu ai ce-i face. Concepția lui despre bine şi rău este concepția unui chirurg. Nu vede decît alb şi negru. Pentru el nu există tonuri de gri.

Evelyn se ridică şi zise:

— Masa este gata în cinci minute. Mai doriți un pahar?

— Da, am răspuns cu ochii la Peter. Cred că mi-ar prinde bine.

După ce ieşi din cameră, Peter îmi spuse:

— Mă consideri lipsit de suflet şi crud. Dar nu e adevărat. În realitate, toată afacerea asta nu e decît un lanț de erori, o listă lungă de greşeli. Mi-ar place ca toate să se limpezească...

— Fără oale sparte...

— Pe cît posibil. Din nefericire, frate-meu are o personalitate, care nu ne ajută la nimic. Din moment ce nevastă-sa l-a acuzat pe doctorul Lee, pentru el chestia asta a devenit literă de lege. Şi o ține aşa în disperare. N-o să se răzgîndească niciodată.

— Continuă, i-am spus.

— Oricum rămîne problema de bază. Mă crezi sau nu, îți spun că nu am făcut eu avortul ăsta. Şi poți fi la fel de sigur că nici doctorul Lee nu l-a făcut. Cine mai rămîne?

— Nu ştiu.

— Poate afli tu cine.

— Adică îmi ceri ajutorul?

— Da, zise Peter.

În timpul mesei, am întrebat-o pe Evelyn:

— Şi în realitate ce a spus Karen în maşină?

— Repeta într-una: "Ticălosul! Ticălosul!"

— Nimic altceva?

— Nimic.

— Aveți idee la cine se putea referi?

— Nu.

— Şi n-a mai zis nimic altceva?

— Ba da, vorbea despre un ac. Pomenea cuvîntul ăsta în fraze fără noimă: că nu vrea acul, să nu bage nimeni acul în ea, că nu vrea să vadă acul...

— Poate se referea la un ac de seringă. Ea se mai droga şi intravenos. Asta a vrut să zică?

— N-aş putea spune.

— Dumneavoastră la ce v-ați gîndit atunci, în clipa aceea?

— Nu mă mai gîndeam la nimic, zise ea. Mă grăbeam să ajung la spital, murea sub ochii mei. Îmi era frică să nu-i fi făcut Peter avortul chiar dacă mi se părea de neconceput. Îmi era frică să nu descopere Joshua adevărul, îmi era frică de o grămadă de lucruri.

— Şi pentru Karen nu vă era frică?

— Ba da, şi pentru ea.

Capitolul 3

Mîncarea a fost bună. Spre sfîrşitul mesei, uitîndu-mă la perechea nevinovată din fața mea, aş fi dorit să nu fi acceptat invitația şi să nu fi ştiut nimic. Nu voiam să ştiu şi nu voiam să mă gîndesc.

La urma urmei, am rămas cu Peter la o cafea. O auzeam pe Evelyn spălînd vasele, în bucătărie. Era greu să ți-o imaginezi spălînd vase, dar, la urma urmelor, nu era nevoie decît de un efort foarte mic să o găseşti simpatică.

— Presupun, zise Peter, intuind starea mea de spirit, că nu a fost foarte cinstit din partea mea să te invit astăzi.

— Ce să mai vorbim…

Oftă şi îşi aranja cravata.

— Nu am mai fost niciodată într-o asemenea situație.

— Ce fel de situație?

— În care să fiu prins cu mîța în sac.

Mi-a spus că doar el singur, nu şi Evelyn părea să-şi dea seama cît de aproape era de o catastrofă. Am încercat să îi mențin totuşi moralul, dar nu am reuşit cine ştie ce.

— Cel mai crunt, zise el, este să te tot gîndeşti unde ai greşit prima oară şi să te întrebi într-una ce mai

poate fi reparat. Mereu mă gîndesc la asta. Dar nu descopăr niciodată greşeala pe care o caut, momentul acela crucial, în care am cotit-o strîmb şi m-am pierdut în labirint. Presupun că trebuie să fie momentul în care m-am încurcat cu Ev. Dar aş mai face-o o dată, fără să ezit o secundă. Să fie momentul în care am hotărît să mă ocup de Karen? Nici asta nu regret şi, dacă s-ar putea, aş mai face-o o dată. Luată separat, fiecare hotărîre este bună în sine. Dar uite că luate împreună...

— Mai bine, fă în aşa fel încît să-l convingi pe J.D. să îşi retragă plîngerea.

— Imposibil. Eu şi cu fratele meu nu ne-am simpatizat niciodată. De cînd țin eu minte. Sîntem complet diferiți, chiar şi la fizic. Gîndim şi acționăm total diferit. În tinerețe, îl uram numai pentru că era fratele meu. În secret, în fundul inimii, îmi doream ca în realitate să nu-mi fie frate, să fie un copil adoptat de ai mei, sau aşa ceva... Şi presupunem că şi el gîndea la fel despre mine. În fine, oftă el. Ev a încercat să îl convingă să retragă plîngerea, dar nu vrea să cedeze nici în ruptul capului. E clar că nu se poate face nimic cu el... Nu se poate nici...

— Inventează o scuză.

— La asta mă gîndeam.

— Ce să-ți spun, Peter? Păcat că a apucat să zică despre Art Lee...

— Mda, aşa e. Dar ce a zis, rămîne bun zis.

M-am ridicat şi m-a condus la uşă. Cînd să mă urc în maşină, Peter mi-a spus:

— Să ştii că dacă nu vrei să te amesteci în toată afacerea asta, este de înțeles.

M-am întors încruntat la el.

— Doar ştii perfect de bine că nu am de ales, ce naiba mă întrebi dacă vreau?

— Nu ştiam, zise el. Dar adevărul este că speram.

Urcîndu-mă la volan, mă întrebam ce să mai fac. Nu mai aveam nici o idee, nici o pistă, nimic. Mă gîndeam să-l mai caut o dată pe Alan Zenner, să-l întreb dacă îşi aduce aminte alte detalii din discuția cu Karen. Sau poate ar fi fost mai bine să o vizitez a doua oară pe Ginnie. Sau să le caut din nou pe Bulle şi Angela?

Nu mi se părea constructiv.

Am băgat mîna în buzunar, după chei, dar am dat peste altceva: fotografia unui negru îmbrăcat într-un costum sclipitor: Roman Jones.

Uitasem complet de el. La un moment dat, îl pierdusem în mulțimea de personaje.

Am studiat fotografia cîteva clipe lungi, încercînd să citesc trăsăturile şi să cîntăresc omul. Imposibil de descifrat ceva. Ronan nu se arătase fotografului, ci pozase; luase atitudinea aceea clasică, insolentă a starului pe jumătate încîntător, jumătate dispreţuitor. Fotografia era destinată fanilor şi nu îmi putea spune nimic.

Întotdeauna mi-a fost greu să fiu atent la cuvinte în prezența copiilor şi nu de puține ori am fost surprins să constat că Jonny, băiatul meu, foloseşte cuvinte pe care în mod normal nu avea de unde să le cunoască. De altfel, Jonny are o înclinație deosebită pentru vocabular. Cînd este singur cu jucăriile lui, inventează jocuri în care cuvintele ocupă locul cel mai important, face rime sau îşi povesteşte singur tot felul de năzbîtii. Nu scapă nimic din ce aude şi vine mereu la mine să îmi pună întrebări.

Într-o zi m-a întrebat ce înseamnă o bronhopneumonie. Pronunțase cuvîntul la perfecție, foarte atent, ca şi cum ar fi umblat cu ceva fragil.

Aşa că nu am fost prea surprins în ziua aceea să-l văd cum mă întrerupe din gînduri ca să mă întrebe:

— Tati, ce-i ăla un avortor?

— Dar de ce mă întrebi?

— Un nene polițist a spus că unchiu' Art e avortor. Avortorii sînt răi?

— Cîteodată, am spus.

Jonny veni la picioarele mele şi se sprijini cu bărbia pe genunchii mei.

— Dar ce înseamnă asta, tati?

— Este foarte complicat, am spus eu, ca să mai cîştig cîteva secunde.

— E un fel de medic? Cum este un neurolog?

— Da, numai că un avortor face alte lucruri.

Jonny mi se urcă în brațe. Era greu, creştea. Judith spunea că venise vremea să mai facem un copil.

— Adică ceva ce are legătură cu bebeluşii, i-am explicat eu.

— Ca obstetricienii, tată?

— Da, am spus.

— Scoate bebeluşii din mămici?

— Da, numai că e puțin altfel. Uneori bebeluşul nu e normal. Nu e bine dezvoltat, nu e crescut destul. Cîteodată nu va putea vorbi, va fi foarte bolnav.

— Da, dar bebeluşii nu vorbesc, zise Jonny. Trebuie să aştepți să mai crească.

— Dar ce te faci cînd bebeluşul se naşte fără mîini şi fără picioare? Uneori sînt deformați. Şi atunci, doctorul îl scoate mai devreme.

— Şi nu îl lasă să crească destul acolo, în burtă la mama lui?

— Nu, îl scoate mai devreme.

— Şi pe mine m-a scos mai devreme?

— Nu, i-am spus şi l-am strîns în brațe.

— De ce se nasc unii fără mîini şi fără picioare?

— Din greşeală, se mai întîmplă şi accidente.

Jonny întinse mîna, o îndoi şi mişcă degetele.

— Eu am o mînă frumoasă.

— Da.

— Dar toți copiii au mîini?

— Nu toți.
— Toți pe care îi cunosc au.
— Da, dar alții se nasc fără mîini.
— Şi fără mîini, cum se joacă ei cu mingea?
— Nu se pot juca.
— Nu mi-ar place, zise Jonny, întinzînd din nou mîna. Dar de ce avem mîini? mă întrebă apoi.
— Pentru că...
Întrebarea asta era chiar prea grea pentru mine.
— Pentru că...?
— Pentru că avem în corp un cod.
— Ce-i ăla cod?
— E ca un fel de instrucțiuni, un plan.
— Da, cum e aia?
— E ca la jocul tău de construcții. Te uiți la un desen şi construieşti ce vezi. Ăsta e un plan.
— Aha!
Imposibil de ştiut dacă înțelegea sau nu. Mai cugetă cîteva clipe, apoi ridică ochii spre mine.
— Şi ce se întîmplă cu bebeluşii pe care îi scoate avortorul mai devreme din burta mămicii lor?
— Se duc.
— Unde?
— Se duc, am repetat, fără să-i mai dau alte explicații.
— Da? zise Jonny, coborînd de pe genunchii mei. Şi unchiul Art este avortor sau nu?
— Nu.
Dacă i-aş fi răspuns altceva, educatoarea m-ar fi sunat chiar a doua zi, ca să se intereseze discret despre unchiul avortor. Oricum, tot nu mă prea simțeam în largul meu.
— Bine, a spus Jonny, mă bucur.
Se întoarse la treburile lui.

— Nu mănînci deloc, zise Judith.

Am împins farfuria.

— Nu mi-e foame.

Judith se întoarse la Jonny şi îi ordonă:

— Termină ce ai în farfurie!

— Nu mi-e foame, zise el, uitîndu-se la mine.

— Ba ți-e foame, Jonny!

— Nu, tati, nu mi-e foame deloc.

Debby, care abia ajungea cu nasul la nivelul mesei, dădu şi ea drumul la furculiță zicînd:

— Nici mie nu mi-e foame. Nu-mi plac legumele astea.

— Da? m-am mirat eu conştient de îndatoririle mele de tată. Mie îmi plac foarte mult, am zis luînd o îmbucătură.

Copiii mă priveau bănuitori. Şi în special Debby. Are trei ani şi seamănă deja cu o femeie căpoasă.

— Spui aşa numai ca să mîncăm noi, tati.

— Mă ospătez, dragă.

Şi am mai luat o înghițitură.

— Te faci!

— Nu, nu mă fac.

— Şi atunci de ce nu te bucuri?

Am mulțumit cerului că Jonny s-a hotărît să mănînce. Mai mult, s-a frecat pe burtă zicînd:

— Ce bun e!

— Chiar e bun? întrebă Debby.

— Da, zise Jonny. Foarte bun.

Debby începu să-şi facă de lucru cu furculița prin farfurie, în cele din urmă, cînd să ducă furculița la gură, scăpă mîncarea pe rochiță. Atunci, ca orice femeie demnă, se enervă. Începu să strige sus şi tare că mîncarea era infectă şi că ea nu putea să înghită aşa ceva. Judith i-a spus numai atît:

— Domnişoară!

Ceea ce însemna clar că trebuia să se potolească. Atît ea cît şi Jonny au lins farfuriile şi, după o jumătate de oră, s-au lăsat duşi la culcare.

— Vrei o cafea? mă întrebă Judith.

— Da, mi-ar prinde bine.

— Nu trebuie să te superi pe copii, zise ea. Nu le-a fost uşor în ultimele zile.

— Şi noi sîntem în aceeaşi situaţie.

A pus cafeaua şi s-a aşezat de cealaltă parte a mesei.

— Nu-mi pot lua gîndul de la scrisorile pe care le-a primit Betty, a spus ea.

— Şi ce crezi despre ele?

— Ce să cred? Le judec la adevărata lor valoare. Cred că avem în jur mii de oameni care abia aşteaptă să te vadă tîrîndu-te prin noroi, gata să te împroaşte şi ei. Nişte imbecili, nişte spirite mărunte care...

— Trăim în democraţie, dragă. Ce vrei? Oamenii ăştia conduc ţara.

— Îţi baţi joc de mine?

— Nu, deloc. Înţeleg prea bine de ce eşti revoltată.

— În orice caz, mă înspăimîntă, zise Judith, întinzîndu-mi zahărul. Cred că aş pleca bucuroasă din Boston. Deşi n-ar mai putea fi niciodată ca la început.

— Şi în altă parte cum crezi că sînt oamenii? La fel. Nu ne rămîne decît să ne obişnuim cu ideea asta.

Două ore m-am închis în biroul meu, încercînd să citesc cîteva articole din nişte reviste medicale. Bineînţeles, nu a durat mult şi am revenit la ceea ce mă frămînta. Am căutat să înţeleg exact ce rol au avut Karen, Geniu, Alan Zenner, Angela. Am încercat apoi să înţeleg atitudinea lui Weston, dar am sfîrşit prin a nu mai înţelege nimic.

Atunci intră Judith şi spuse:

— Ştii că e deja ora nouă?

M-am ridicat imediat şi mi-am luat haina pe mine.

— Ce faci, pleci?

— Da.

— Unde te duci?

Am început să zîmbesc.

— Într-un bar, am zis.

— Ce să faci acolo?

— Să mă ia dracu dacă ştiu ce aş putea face!

Electric Grape se găsea pe o străduță care dădea în Washington Street. Privit din afară, barul nu părea impresionant cu nimic: o clădire veche din cărămidă roşie, cu geamurile astupate cu hîrtie, în aşa fel încît trecătorii să nu poată vedea nimic înăuntru. Pe hîrtia din geam era scris: "În fiecare seară, Zephyrs şi Go-go girls". Apropiindu-mă, am putut auzi nişte frînturi dintr-un rock sălbatic.

Era ora zece, o seară ploioasă şi urîtă. Doar cîțiva marinari, şi mai încolo, pe stradă, vreo cîteva prostituate care îşi mutau greutatea de pe un picior pe altul. O alta era într-o maşină sport. Trecînd prin dreptul meu, îmi clipi des din gene şi se uită provocator la mine. Am intrat în bar.

Înăuntru era cald, dar o căldură animalică, grea de mirosuri, iar zgomotul te îngrozea, vibrau pereții, nu alta. M-am oprit cîteva clipe, să-mi obişnuiesc ochii cu semiîntunericul. De-a lungul unui perete, nişte separeuri adăposteau mese ieftine, iar pe cel opus se întindea un bar lung. Un ring de dans fusese amenajat lîngă estrada orchestrei. Doi marinari dansau cu două fete grăsulii şi murdare; erau singurii clienți.

Pe estradă, membrii formației nu mai puteau de bucurie. Erau cinci – trei chitarişti, un baterist şi un solist vocal care maltrata microfonul. Făceau o gălăgie infernală, dar chipurile lor rămîneau lipsite de orice expresie, ca şi cum îşi omorau timpul cîntînd, aşteptînd ceva.

Go-go girls îşi făcea de lucru de fiecare parte a formației. Toate hainele lor se reduceau la cîte o pereche

de bikini cu franjuri. Una era prea grăsună, iar cealaltă, deşi frumoasă la faţă, nu avea nici cea mai mică urmă de graţie în mişcări.

M-am dus la bar şi am comandat un whisky cu gheaţă.

Am plătit şi m-am întors cu faţa spre orchestră. Roman era unul dintre chitarişti, un bărbat cam la 25 de ani, plin de muşchi, cu păr negru şi creţ, dat cu briantină.

— Nu cîntă rău deloc băieţii ăştia, i-am zis barmanului.

Acesta dădu din umeri, dar catadicsi să intre în vorbă cu mine.

— Vă place muzica asta?

— Bineînţeles, dumneavoastră nu?

— Gălăgie, zise barmanul, gălăgie, nimic altceva.

— Şi ce fel de muzică vă place?

— Opera, a răspuns el şi s-a întors spre un alt client.

N-aş fi putut spune dacă îşi bătea joc de mine sau nu. Am rămas totuşi acolo în picioare, cu paharul în mînă. Trupa tocmai terminase melodia şi marinarii începuseră să aplaude. Cîntăreţul, care încă se mai mişca în ritm, se aplecă spre microfon.

— Mulţumesc, mulţumesc! zise el gîfîind ca şi cum l-ar fi aplaudat mii de persoane în extaz. Piesa următoare va fi un cîntec a lui Chuck Berry.

De fapt, ne-a servit o piesă veche, oricum destul de veche ca să fiu sigur că era al lui Little Richard.

Chuck Berry o ştiam de pe vremea cînd, necăsătorit fiind, duceam şi eu fetele în localuri asemănătoare. Era vremea în care negrii erau încă departe de a pune probleme şi în ochii noştrii nu erau decît nişte muzicieni, gata oricînd să ne distreze după o zi de muncă. Era vremea în care albii puteau călca liniştiţi în Harlem, fără să rişte nimic.

Vremuri bune…

Zephyrs cîntau totuşi bine, repede şi tare. Lui Judith îi este groază de rock şi îmi pare foarte rău pentru că mie mi-a plăcut întotdeauna. Adevărul este că rock-ul nu era la modă în tinerețea noastră. Pe atunci era considerată o muzică grosolană, bună pentru clasele inferioare. Se schimbă vremurile.

Trupa a încheiat în sfîrşit şi ultima melodie. Au cuplat un pick-up la amplificator şi au dat drumul la discuri, după care au coborît de pe estradă şi s-au îndreptat spre bar. Cum Roman se apropia de mine, i-am ieşit în întîmpinare.

— Pot să vă ofer un pahar?

Se opri imediat.

— De ce?

— Sînt un fan al lui Little Richard.

Mă măsură din cap pînă în picioare.

— Hai, lasă glumele! zise el.

— Nu, nu glumesc, vorbesc serios.

— Vodcă atunci, zise şi se aşeză lîngă mine.

Am comandat o vodcă, iar Roman o bău din două înghițituri.

— Din două una, a spus el, şi după aia putem sta de vorbă despre Little Richard. Bine aşa?

I-am mai luat un pahar şi ne-am dus la o masă. Costumul lui argintiu strălucea în semiîntunericul încăperii. Ne-am aşezat, a privit cîteva clipe paharul şi a spus:

— Arată-mi plăcuța.

— Ce?

Se uită urît la mine.

— Insigna, băiețică! Steluța aia frumoasă. Nu scot o vorbă dacă nu ai insignă.

Rămăsesem perplex.

— Dumnezeule, zise Roman, cum naiba de te-au angajat la poteră aşa prost?

— Nu sînt polițai.

— Da, bineînțeles că nu, rînji el.

Luă paharul în mînă şi se ridică.

— Stai o clipă, am zis. Am ceva să-ți arăt.

Am scos din portofel legitimația de medic. Era atît de întuneric, încît Roman a trebuit să se aplece, ca să poată citi.

— Fără glumă, zise el, dar se aşeză la loc.

— Pe bune, am spus, sînt medic.

— *OK,* eşti medic, zici. Puți a copoi de la o poştă, dar eşti medic. Atunci hai să punem lucrurile la punct. Îi vezi pe tipii ăia de acolo? arătă el cu capul spre ceilalți membrii ai trupei. Dacă se întîmplă ceva, vor depune mărturie că mi-ai arătat o legitimație de doctor în loc de o insignă de poliție. Şi asta se cheamă extorcare de informație, băiețică... La tribunal n-ai şanse. Ne-am înțeles?

— Voiam doar să stăm puțin de vorbă.

— Mai lasă-mă, zise el şi luă un gît de vodcă, apoi zîmbi. S-ar zice că veştile circulă repede.

— Serios?

O clipă mă cîntări din priviri.

— Cine te-a pus la curent?

— Am eu antenele mele.

— Ce antene?

Am dat din umeri.

— Ale mele.

— Cine are nevoie de marfă?

— Eu.

Roman izbucni în rîs.

— Tu? Hai, fii serios, bătrîne. Tu n-ai nevoie de nimic.

— Foarte bine atunci, am spus, ridicîndu-mă de la masă, înseamnă că am greşit adresa.

— O clipă, băiețică!

M-am oprit. Nu se ridicase. Stătea şi învîrtea paharul între degete. M-am aşezat la loc, dar Roman nici nu ridică ochii.

— Am marfă bună, zise el. Nu e amestecată deloc. Cea mai bună calitate. Aşa că e scumpă, înțelegi?

— *OK.*

Îşi frecă nervos mîinile.

— Cîte pliculețe vrei?

— 10 sau 15. Cît ai?

— Am cît vrei tu.

— Atunci să zicem 15. Mai întîi vreau să văd marfa.

— Da, da, ai s-o vezi.

Îşi frămîntă din nou mîinile şi îmi zîmbi larg.

— Dar înainte de a face tîrgul, am să-ți pun o întrebare.

— Dă-i drumul.

— De la cine ai aflat?

Am ezitat o secundă, înainte de a răspunde:

— De la Angela Harding.

Ronan păru surprins, foarte încurcat. Eu eram incapabil să înțeleg dacă am făcut o greşeală sau nu. Se mişca pe scaun ca şi cum ar fi luat o hotărîre.

— E o prietenă de-a ta?

— Cam aşa ceva.

— Cînd ai văzut-o ultima oară?

— Ieri.

Clătină încet din cap.

— Uşa este acolo, zise el. Îți dau 30 de secunde să ieşi pe picioarele tale, dacă nu te tai bucăți. Ai auzit, copoi împuțit?

— Bine, bine, gata. Nu de la Angela ştiu, ci de la o prietenă de-a ei.

— Care prietenă, băiețică?

— Karen Randall.

— N-am auzit niciodată de numele ăsta.

— Eu am înțeles că o cunoşteai foarte bine.

Dădu din cap.

— Nu.

— Aşa mi s-a spus.

— Atunci, ți s-a spus o prostie, băiețică. O prostie cît tine de mare.

Am scos din buzunar fotografia cu el.

— Fotografia asta se găsea în camera ei, la facultate.

Totul se petrecu atît de repede, încît nici nu am avut timp să înțeleg ce se întîmplă. Roman îmi smulse fotografia din mînă şi o rupse bucățele.

— Care fotografie? zise el fără măcar să ridice vocea. Nu ştiu despre ce fotografie vorbeşti. Nu cunosc fata aia de care vorbeai.

M-am aşezat la loc. Se uită furios la mine.

— Cară-te!

— Am venit aici să cumpăr ceva. Nu plec pînă nu cumpăr.

— Cară-te imediat, dacă mai ai o urmă de creier.

Îşi frecă din nou mîinile. Era suficientă o privire, să-mi dau seama că nu mai puteam scoate nimic de la el. Roman era hotărît să nu mai vorbească şi pace.

— Foarte bine, cum vrei tu.

M-am ridicat şi am avut grijă să îmi las intenționat ochelarii pe masă. Cînd să plec, l-am întrebat:

— Dar nişte tiopental nu ştii de unde pot să fac rost?

— Nişte ce?

— Tiopental.

— N-am auzit. Şi acum şterge-o uşurel pînă nu se ia vreun bărbat rău de la bar de şapca ta şi îți mai sparge capul pe aici.

Am ieşit afară. Era frig şi începuse o ploaie uşoară. Din prag, am aruncat o privire spre Washington Street, la firmele luminoase ale localurilor de noapte. Am aşteptat 30 de secunde, înainte să intru înapoi.

Ochelarii mei erau tot pe masă. I-am luat şi am plecat, dar nu înainte să mă uit prin bar. Roman era agățat de telefonul public instalat într-un colț.

Asta era tot ce voiam să ştiu.

Capitolul 4

La colţul străzii era un bufet jegos. Vindeau hamburgheri la douăzeci de cenţi bucata. Înăuntru erau cîteva puştoaice care mîncau pufnind în rîs la fiecare muşcătură, şi trei borfaşi zgribuliţi şi cocoşaţi. Într-un colţ, trei marinari rîdeau pocnindu-se zdravăn peste umeri, retrăind cine ştie ce aventură amoroasă sau pregătind o alta. Telefonul era pe peretele din fund.

Am sunat la *Memorial* şi l-am cerut pe doctorul Hammond. Mi-au dat legătura la camera de gardă.

— Salut, Norton! John Berry la telefon.

— Care-i treaba?

— Aş avea nevoie de cîteva informaţii, i-am zis. Ar fi de căutat prin arhive.

— Ai noroc. Noaptea se anunţă a fi calmă aici. Doar doi sau trei răniţi cu arme albe şi nişte beţivi pînă acum. De ce ai nevoie?

— Notează-ţi, am spus. Roman Jones, 24 sau 25 de ani, negru. Vreau să ştiu dacă a fost vreodată internat în spital, dacă a venit la vreun consult. Vreau toate datele.

— Bine, zise Hammond. Roman Jones... internări, tratamente, consultaţii... Verific imediat.

— Mulţumesc.

— Mă suni tu, John?

— Nu, trec eu ceva mai tîrziu pe la camera de gardă.

Şi, aşa cum avea să se dovedească mai tîrziu, nici că puteam spune mai bine.

Închizînd telefonul, mi-am dat seama că îmi era foame, aşa că am comandat un hot-dog. Hamburgher nu mîncam niciodată în asemenea locuri. Că nu folosesc carne decît de calitatea a doua ştie toată lumea, dar nimeni nu mai ştie ce bagă ei în tocătură: zgîrciuri, maţe, etc. Şi apoi, carnea conţine în 90% din cazuri

suficiente bacterii cît să infecteze o armată întreagă. De exemplu, la Boston, se înregistrează de şase ori mai multe cazuri de trichinoză decît în restul țării. Nu strică niciodată puțină prudență.

Am un prieten bacteriolog, care conduce un laborator destinat culturii agenților patogeni. A ajuns să nu mai mănînce niciodată la restaurant, nici măcar la cele mai bune, mai luxoase şi prestigioase. Refuză să se atingă de o friptură dacă nu este bine prăjită, adică aproape arsă, după cum înțelege el. Îl obsedează, nu glumă. Îmi aduc aminte de o cină, la care fuseserăm invitați amîndoi, împreună cu nevestele şi unde nu putea refuza mîncarea. De groază! A transpirat tot timpul mesei. Îți dădeai seama dintr-o privire ce îşi închipuia: şiruri întregi de microbi care tropăiau pe bucata lui de carne, stafilococi şi streptococi care se bălăceau sau făceau pluta pe spate prin sos şi pe care şi-i introducea în organism cu fiecare înghițitură.

În orice caz, un hot-dog este mai sigur decît un hamburgher. Aşa că mi-am luat unul şi m-am dus la o masă de lîngă fereastră, privind la mulțimea de pe trotuar.

Mă gîndeam la Roman. Nu îmi plăcuse deloc discuția cu el. Era limpede că vindea droguri, şi încă din cele puternice. Marijuana era prea uşor de procurat. L.S.D.-ul nu se mai fabrica, dar acidul lisergic, substanța-mamă, se producea în Italia cu tonele şi era trecut prin toate vămile. Un student care şi-a făcut rost de acid lisergic nu trebuie să fie prea deştept ca să-l transforme în L.S.D., dacă îi vine ideea să fure cîțiva reactivi din laboratorul de chimie. Cît despre psilocibină sau D.M.T., acestea sînt încă şi mai uşor de produs.

Însă, probabil că Roman vindea morfină sau heroină. Ceea ce complica şi mai mult situația, mai ales dacă fac legătură cu reacția lui cînd am pronunțat numele Angela Harding sau Karen Randall. Nu aveam cum să fiu sigur

dacă legam bine lucrurile, dar aveam sentimentul că în curînd aveam să ştiu mai multe.

Am terminat de mîncat şi am luat o gură de cafea. Stînd cu ochii pe fereastră, l-am văzut pe Roman trecînd grăbit. Privea drept înainte, crispat şi îngrijorat. Mi-am terminat cafeaua dintr-o înghițitură şi am luat-o pe urmele lui.

Capitolul 5

I-am lăsat un avans de vreo treizeci de metri. Se grăbea, îşi făcea loc cu coatele prin mulțime. L-am văzut mergînd pe Stuart Street. Acolo făcu la stînga şi o luă pe drumul spre autostradă. L-am urmat. Partea aceasta din Stuart Street era goală. Mi-am ridicat gulerul de la pardesiu, înjurînd în gînd că nu mi-am luat pălăria. Dacă arunca o privire peste umăr, m-ar fi recunoscut, fără îndoială.

Roman ajunse la prima intersecție, unde mai făcu o dată la stînga. Îmi făcea impresia că vrea să ajungă de unde a plecat. Nu ştiu de ce, dar am ajuns la concluzia că ar fi bine să fiu ceva mai prudent. Mergea repede, cu un pas sacadat, ca şi cînd i-ar fi fost frică.

Ajunşi în Harvey Street, pe lîngă restaurantele chinezeşti, m-am oprit prefăcîndu-mă că citesc un meniu afişat în vitrină. Roman nu se uitase înapoi. Încă o intersecție şi o luă la dreapta.

Îl urmăream în continuare.

La sud de Boston Commons oraşul îşi schimba înfățişarea dintr-o dată. Pînă în Tiemont Street sînt înghesuite marile teatre, restaurantele bune şi magazinele de lux, dar în continuare începe Washington Street: baruri suspecte, tîrfe şi cinematografe porno. Mai încolo situația se agravează şi mai mult, după care urmează o stradă plină cu restaurante chinezeşti.

Începînd de acolo, urmează cartierul comerțului en-gros, în special cu textile.

Am ajuns şi acolo.

Străzile erau întunecate şi umede. Practic, eram singuri. Roman mergea foarte repede şi la un moment dat s-a oprit. M-am ascuns sub un portal şi am aşteptat. Roman se uită înapoi, apoi o luă din loc. I-am călcat pe urme.

De cîteva ori s-a uitat în urmă. La un moment dat trecu o maşină, scrîşnind din cauciucuri pe asfaltul ud. Dintr-un salt, Roman se ascunse în umbra caselor şi nu reveni pe trotuar decît după ce maşina a dispărut. Era vizibil nervos.

Îl urmăream de circa un sfert de oră şi încă nu-mi dădeam seama dacă voia să vadă dacă e filat sau îşi omora pur şi simplu timpul. Se opri de mai multe ori ca să se uite la ceva ce ținea în mînă, poate la un ceas sau la altceva, imposibil de precizat.

În fine, mi-am dat seama că se îndreaptă spre Beacon Street.

Au mai trecut zece minute şi probabil că mă adormise monotonia urmăririi, căci l-am pierdut. A făcut la un moment dat la dreapta, dar cînd am ajuns şi eu la colț, dispăruse. Strada era goală. M-am oprit, în speranța de a auzi ceva, dar degeaba. M-am îngrijorat şi am pornit repede. Apoi ceva greu şi rece mă lovi în cap; o durere ascuțită îmi fulgeră fruntea, după care am primit o lovitură cruntă în stomac. Am căzut pe trotuar şi lumea a prins să se învîrtă în jurul meu, pînă m-a luat cu greață. Am apucat să mai aud un țipăt, un zgomot de paşi, apoi... nimic.

Capitolul 6

Vedeam strada ca în visele acelea în care toate sînt deformate. Casele erau înalte şi negre, dar atît de înalte deasupra mea, încît parcă ameninţau să se prăbuşească peste mine. Îmi era frig, eram ud pînă la piele şi ploaia îmi cădea pe faţă. Am ridicat puţin capul şi am văzut că trotuarul era plin de sînge.

M-am sprijinit într-un cot. Picături de sînge îmi cădeau pe pardesiu. Mă uitam mut la balta de sînge. O cantitate de sînge a dracului de mare. Al meu?

Stomacul prinse să mi se învîrtă groaznic şi am vomitat. Mi se învîrtea capul, şi pentru cîteva clipe am văzut steluţe.

În sfîrşit, m-am forţat să mă ridic în genunchi. Undeva, departe s-a auzit o sirenă de poliţie, apoi din ce în ce mai aproape. Am reuşit să mă ridic în picioare.

Tremuram tot şi m-am sprijinit de o maşină. Mă uitam la balta de sînge şi mă întrebam ce să fac.

Sirena se apropia. M-am dus, sprijinindu-mă de ziduri, pînă la colţ. Sirena era acum aproape şi girofarul lumina albastru undeva în spate.

Am început să alerg. Nu ştiu cît am fost în stare. În plus, habar n-aveam unde mă aflam. La un moment dat, am văzut un taxi. Avea motorul pornit.

— Duceţi-mă la cel mai apropiat spital!

Şoferul mă privi drept în ochi.

— Nici vorbă, a spus.

Am încercat să deschid portiera.

— Bătrîne, dă-te la o parte!

Trase portiera şi demară, lăsîndu-mă în stradă.

Am auzit din nou sirena, dar departe, de data asta.

Mă încercă ameţeala. M-am aplecat înainte, aşteptînd să treacă, dar mi-a venit greaţă. Încă mai

sîngeram. Cîteva picături au căzut în balta de vomă pe care o făcusem.

Ploaia nu încetase, tremuram de frig, dar îmi prindea bine. Am încercat să mă orientez; ştiam că mă găsesc undeva la sud de Washington Street.

Am zărit o tăbliță, pe care am putut descifra: "Curley Place", dar numele acesta nu îmi spunea nimic. M-am străduit să merg. Aveam picioarele moi, mi le simțeam ca de vată şi mă opream des. Nu-mi rămînea să sper decît că o luasem în direcția bună. Ştiam că pierdusem sînge, dar nu îmi dădeam seama cît. Trebuia să mă opresc la fiecare zece metri ca să-mi trag sufletul. Amețeala mă încerca şi mai tare.

M-am înmuiat şi am căzut în genunchi. Durerea din rotule îmi străbătu corpul ca o săgeată de foc, dar mi-a mai limpezit puțin creierul şi am putut să mă ridic în picioare.

Eram murat din cap pînă la picioare. Ploaia şi transpirația îmi lipiseră hainele de corp.

Mă concentram asupra lipăitului pantofilor şi mă obligam să merg în continuare. Pas cu pas. Am văzut nişte lumini cam la cincizeci de metri. Ştiam că eram capabil să ajung pînă acolo. Pas cu pas. M-am sprijinit un minut de o maşină albastră, doar un minut, cît să îmi regăsesc suflul;

El e... El e tipul.

Cineva mă apucă de sub brațe. Mă găseam într-o maşină şi cineva încerca să mă scoată afară. Am fost apucat de mijloc şi m-am trezit mergînd. În fața mea, nişte lumini orbitoare. Un panou luminos: "Camera de gardă". În fața uşii, un infirmier.

— Uşurel, bătrîne. Relaxat, aşa.

Parcă aveam gîtul rupt, abia îmi mai puteam ține capul pe umeri. Am încercat să vorbesc, dar aveam gura prea uscată. Îmi era teribil de sete şi de frig. Am aruncat

o privire la omul care mă ajuta: un bătrînel cu barbă căruntă şi cu chelie. Am încercat să iau o poziție mai bună, încît să-l scutesc să-mi care toată greutatea, dar aveam genunchii moi şi tremuram din toate încheieturile.

— Aşa, aşa, bătrîne. E bine, acum ajungem.

Avea o voce dură, dar încurajatoare. Infirmierul făcu cîțiva paşi înainte, făcu stînga împrejur şi fugi în camera de gardă. Au apărut doi practicanți, care m-au luat fiecare de cîte un braț. Erau puternici; aproape că m-au luat pe sus, tîram bombeurile pe pămînt. Capul îmi căzuse înainte şi simțeam ploaia rece pe ceafă. Mai mult am simțit decît am văzut cum chelbosul fuge înainte să ne deschidă uşa.

M-au băgat înăuntru. Era cald. M-au lungit pe o masă şi au încercat să mă dezbrace, dar aveam hainele ude de apă şi de sînge, aşa că au intrat cu foarfecă în ele. Era atît de complicat, încît le-au trebuit ore întregi. Țineam ochii închişi, din cauza luminii de deasupra capului, care mă înnebunea.

— Faceți o hemogramă şi testul de compatibilitate. Instalați trusa numărul patru în sala doi.

Nişte oameni îşi făceau de lucru la capul meu. Vag, am simțit nişte mîini şi un tampon de pansament. Aveam fruntea grea şi rece. Mă dezbrăcaseră complet. M-au uscat cu un prosop şi m-au învelit într-o pătură. Am simțit cum sînt luat pe sus, pus pe o altă masă, care începu să se plimbe cu mine pe un coridor. Am deschis ochii şi l-am văzut pe bătrînelul cu chelie.

— Unde l-ați găsit? îl întrebă cineva.

— Pe o maşină. Era lăsat pe spate pe capota din față. Am crezut că e un bețiv. Dar era cu spatele pe capotă şi cu picioarele înainte, spre stradă. Atunci m-am gîndit că i le striveşte vreun nebun cu maşina, aşa că m-am oprit să-i schimb locul. Abia atunci am văzut că e bine

îmbrăcat şi plin de sînge. Nu ştiam ce a păţit, dar nu era bine deloc şi vi l-am adus vouă.

— Aveţi idee ce i s-a putut întîmplă?

— Eu zic că a luat-o în barbă, dacă vă interesează opinia mea.

— Portofel nu avea, zise un stagiar. Cît vă datorează pentru cursă?

— Nu e cazul, vă rog, zise taximetristul.

— Sînt sigur că ar fi vrut să vă plătească.

— Lăsaţi, e bine aşa. Bun! Gata, acum am şters-o, am treabă.

— Lăsaţi-mi totuşi numele şi adresa dumneavoastră, zise stagiarul.

Dar omul plecase deja.

M-au dus într-o cameră cu faianţă albastră. Un bec puternic se aprinsese deasupra capului. Nişte oameni se aplecară curioşi deasupra mea. Am auzit zgomotul unor mănuşi de cauciuc trase pe mîini, apoi chipurile reveniră deasupra mea, de astă dată cu nişte măşti chirurgicale.

— Mai întîi să oprim sîngele şi după asta facem şi nişte radiografii.

— V-aţi revenit, domnule? mă întrebă cineva.

Am dat afirmativ din cap şi am vrut să spun ceva.

— Nu vorbiţi. Este posibil să aveţi maxilarul rupt. Vă închid mai întîi rana din frunte şi apoi mai vedem noi ce e de făcut.

O infirmieră mă spălă pe faţă. Cînd termină, buretele era plin de sînge.

— Acum vă şterg cu puţin alcool. S-ar putea să vă usture puţin.

Cei doi stagiari îmi examinau rana, schimbînd păreri între ei.

— Scrie: plagă superficială de şase centimetri pe tîmpla dreaptă.

Abia dacă am simțit alcoolul. Mă gîdilă uşor şi îmi răcori fața, atîta tot. Stagiarul îşi pregăti un ac curbat pentru suturi. Infirmiera făcu un pas şi se plasă chiar lîngă capul meu. Mă aşteptam să mă doară, dar nu am simțit decît o furnicătură uşoară. Stagiarul care mă cosea spuse:

— Ce tăietura dreaptă! La prima vedere ai spune că e o incizie chirurgicală.

— Cuțit?

— Poate. Dar nu-mi prea vine a crede.

Infirmiera îmi puse un garou pe braț şi îmi luă o probă de sînge.

— Să îi facem şi un antitetanos, zise el, fără să se oprească din cusut. Şi o penicilină ar trebui. Domnule, continuă el la adresa mea, clipiți o dată pentru da şi de două ori pentru nu. Sînteți alergic la penicilină?

Am clipit de două ori.

— Sînteți sigur?

Am mai clipit o dată. Infirmiera îmi făcu imediat două injecții, în timp ce celălalt stagiar îmi studia atent corpul, fără să spună vreun cuvînt.

Am mai leşinat o dată. Cînd am deschis ochii, aveam deasupra capului instalația de radiografie. Cineva mi-a spus iritat:

— Uşurel, uşurel! Stai locului!

Şi din nou mi s-a rupt filmul. M-am trezit într-o altă cameră. Stagiarii examinau radiografiile, încă umede şi comentau. Apoi unul dintre ei plecă şi celălalt veni lîngă mine.

— Se pare că totul este în regulă, zise el. Poate că aveți vreo cîțiva dinți clătinați, dar nu se vede nici o fractură.

Acum gîndeam mai limpede şi eram suficient de treaz ca să întreb:

— A verificat şi radiologul?

Întrebarea mea îl încuie pe loc, deoarece mi-au ghicit imediat gîndul: radiografiile craniene sînt greu de interpretat, fiind nevoie de ochiul unui specialist. În plus, se vede treabă că eram primul pacient care cerea astfel de lămuriri.

— Nu, radiologul lipseşte pentru moment.

— Şi unde este?

— A ieşit să bea o cafea.

— Chemaţi-l înapoi.

Aveam gura uscată şi grea, mă durea maxilarul. Mi-am atins obrazul şi am simţit cum radiază un flux de durere. Nici nu era de mirare că se uitau după o fractură!

— Hemograma ce arată?

— Ce spuneţi?

Cred că abia mă înţelegeau, căci îmi simţeam limba umflată şi articulam greu cuvintele.

— Vă întrebam care e rezultatul hemogramei?

Au schimbat o privire între ei, apoi unul îmi răspunse:

— 40, domnule.

— Vreau un pahar cu apă.

Unul se duse după apă, iar celălalt se uita perplex la mine, ca şi cum ar fi descoperit atunci că are de-a face cu o fiinţă omenească.

— Sînteţi medic?

— Nu, un pigmeu autodidact.

Nu mai ştia cu ce mînă să-şi facă cruci. Şi-a scos un carneţel şi mă întrebă:

— Aţi mai fost internat în spitalul acesta?

— Nu şi nici nu am de gînd să mă internez acum.

— Da, domnule, dar rana dumneavoastră...

— Dă-o dracului de rană! Adu-mi o oglindă.

— O oglindă?

Am suspinat obosit.

— Vreau să văd cu ce seamănă cusătura care mi-aţi făcut-o.

— Domnule, dacă sînteţi medic...

— Adu-mi o oglindă!

Am primit paharul cu apă şi oglinda într-un timp remarcabil de scurt. Înainte de orice, m-am grăbit să beau apa. Era delicioasă.

— Ştiţi, n-ar trebui să beţi prea multă apă.

— Cu o hemograma de 40, nu-i nimic grav, doar ştii şi dumneata, nu?

Am ridicat oglinda, ca să-mi studiez tăietura din frunte. Stagiarii mă enervaseră, iar această furie mă ajuta să-mi uit durerea. Tăietura era adîncă şi subţire. Pleca de deasupra sprîncenei şi cobora spre ureche. Făcuseră vreo douăzeci de puncte de sutură.

— De cît timp sînt aici? am întrebat.

— De o oră, domnule.

— Mai lasă-mă cu "domnule" şi faceţi-mi încă o hemaograma. Vreau să ştiu daca am hemoragie internă.

— Păi aveţi pulsul 75, domnule, şi tenul...

— Faceţi ce v-am spus!

Mi-au mai luat o probă de sînge. Cinci centimetri cubi.

— Uşurel, bătrîne, e doar o hemogramă.

Se uita la mine cu o privire plină de scuze, care mă distră şi plecă. Pentru o hemogramă era necesar mai puţin de un centimetru cub de sînge.

M-am adresat celuilalt.

— Mă numesc John Berry. Sînt patolog la *Lincoln*.

— Da, domnule, spuse el, pregătindu-şi carneţelul.

— Fără notiţe.

— Bine, domnule.

— Nici nu mă gîndesc să mă internez, aşa că n-am nevoie de fişă.

— Dar, domnule, dacă v-a atacat cineva şi v-a furat ceva...

— Nu m-a atacat nimeni. M-am împiedicat şi am căzut. Asta-i tot.

— Dar, domnule, distribuția echimozelor şi a contuziilor pe corp indică...

— Atîta pagubă, dacă nu prezint toate simptomele unei căzături urîte. Vă zic eu ce s-a întîmplat şi gata.

— Dar...

— Suficient. Am încheiat discuția.

Uitîndu-mă mai bine la el, am văzut că avea halatul plin de sînge. Am presupus că era al meu.

— Nu aveți ecuson în piept.

— Nu.

— Altă dată să nu-l mai uiți. Nouă, bolnavilor, ne place să ştim cu cine avem de-a face.

A tras adînc aer în piept înainte de a-mi răspunde:

— Domnule, eu sînt student în anul patru.

— Dumnezeule!

Mă bucuram că mă enervez, îmi dădea energie.

— Ia ascultă la mine! Dacă pe tine te distrează să faci o lună practică la urgențe, pe mine nu mă distrează deloc chestia asta. Cheamă-l imediat pe doctorul Hammond!

— Pe cine, domnule?

— Pe doctorul Hammond, medicul de gardă.

— Imediat, domnule.

Cînd să iasă pe uşă, mi-am dat seama că fusesem prea dur cu el. La urma urmelor, nu era decît un student care îşi făcea practica şi părea un băiat de treabă.

— O clipă, te rog, i-am zis. Dumneata mi-ai făcut punctele de sutură?

— Da, eu le-am făcut, spuse el vinovat.

— O lucrătură frumoasă!

Zîmbi.

— Mulțumesc, domnule.

— Da' îmi spui tot "domnule"? Spune, ai examinat incizia înainte de sutură?

— Da... hm, da.

— Şi care e părerea ta?

— Nu ştiu, incizia era deosebit de subțire şi de adîncă. După mine, ar fi ca o tăietură de lamă de bărbierit.

A fost rîndul meu să zîmbesc.

— Sau de bisturiu?

— Nu înțeleg.

— Cred că o să mai vezi lucruri interesante în noaptea asta. Hai, cheamă-l, te rog, pe Hammond.

Rămas singur, nu mai aveam nimic de făcut ca să mai uit de durere. Fruntea ca fruntea, dar cel mai rău mă durea stomacul. Mă simțeam de parcă aş fi înghițit o bilă de popice. M-am întins pe o coastă şi parcă mă simțeam mai bine. Hammond apăru după cîteva minute, cu studentul din anul patru după el.

— Salut, John!

— Salut, Norton! Cum îți mai merg treburile?

— Lasă-le pe ale mele. Tu cum stai? Nu te-am văzut cînd te-au adus, că mă ocupam eu de tine.

— Nici o problemă, băieții tăi au făcut treabă bună.

— Dar ce ai pățit, omule?

— Un accident.

— Ai avut baftă, zise Norton, aplecîndu-se să-mi examineze rana. Tăietură superficială, dar cred că ai pişat ceva sînge. Nici hemograma nu arată rău.

— Calitatea întîi!

— Cum te simți?

— Ca un rahat.

— Te doare capul?

— Puțin. Acum e ceva mai bine.

— Ți-e somn? Ți-e greață?

— Aşa şi aşa.

— Rămîi întins şi stai liniştit, spuse Hammond.

A scos o lanternă medicală din buzunar şi s-a uitat la pupilele mele. Îmi făcu şi un examen de fund de ochi la oftalmolog, după care îmi testă reflexele la fiecare mînă şi la fiecare picior.

— Vezi? l-am întrebat. Nu scîrțîie nimic.

— Taci, că se poate să ai un hematom.

— Vax!

— Țe țin sub observație 24 de ore.

— Nici vorbă!

Dar cînd să mă ridic, m-am strîmbat de durere. Stomacul dădea să mi se ridice în gît. M-a ajutat Hammond să mă ridic.

— Auzi, spuse el, mă tem că scutecele tale...

— Au cam fost făcute bucăți şi bucățele, nu? Ştiam. Fă-mi rost de un halat alb şi de o pereche de pantaloni, vrei?

— Da' ce să faci tu cu un halat alb?

— Vreau şi eu să fiu de față cînd vin ceilalți.

— Care ceilalți?

— Puțintică răbdare, Norton.

Studentul mă întrebă ce număr port şi plecă după halat şi pantaloni. Norton se uită încruntat şi spuse:

— Să ştii că nu pupi ținută de doctor decît cu o condiție.

— Of, Norton! N-am nici un hematom. Şi dacă aş avea unul subdural, ar dura săptămîni sau luni de zile, pînă să se manifeste. Doar ştii foarte bine.

— Şi dacă ai un hematom extradural?

— Nici o urmă de fractură pe radiografii.

Hematomul extradural este o acumulare de sînge în interiorul cutiei craniene, datorată rupturii unei artere, aceasta provocată, la rîndul ei, de o fractură craniană. Afluxul de sînge din craniu poate provoca moartea prin compresiunea creierului.

— Mai întîi te plîngi ca nu ți-a verificat nici un radiolog filmele, şi acum spui că nu ai nici o fractură, nu?

— Norton, te rog... Vorbeşti cu mine ca şi cu o babă de 80 de ani.

— Bine, spuse el calm. O să ai halatul, dacă promiți să rămîi aici noaptea asta.

— Nu vreau o internare oficială, cu acte în regulă.

— E-n ordine. Rămîi pur şi simplu aici. Mergem în camera de gardă.

Am strîmbat din nas.

— Fie, am zis în cele din urmă. Rămîn.

Hammond mă studie din cap pînă în picioare şi mă întrebă:

— Cine te-a adus în halul ăsta?

— Puțină răbdare şi ai să afli tot.

— S-ar zice că l-ai cam săpunit puțin pe stagiar şi nici pe studențaş nu l-ai iertat.

— Nu am făcut-o intenționat. M-au enervat că mă tratau cu indiferența şi o dezinvoltură...

— În noaptea asta, Harrison este de serviciu la radiologie... Un ageamiu de clasa întîi.

— Şi vrei să mă faci să mă răzgîndesc?

— E cazul să-ți explic cum se petrec lucrurile şi ce se poate întîmplă?

— Nu e cazul, ştiu şi singur.

A venit şi ținuta de medic. M-am grăbit să mă îmbrac. Cîndva eram mîndru de halatul alb, acum mi se părea urît şi respingător.

Au reuşit să îmi găsească şi pantofii, umezi şi pătați de sînge. I-am şters cum am putut. Mă simțeam slăbit şi obosit, dar trebuia să rezist.

M-am dus la distribuitorul automat şi mi-am luat un sandviş şi o cafea. Sandvişul nu avea nici un gust; aveam senzația că mănînc hîrtie de ziar, dar m-am gîndit că trebuia să înghit ceva. Hammond nu mă scăpa din priviri.

— Aşa, mi-am adus aminte, zise el. Am verificat ce m-ai rugat. În legătură cu Roman Jones.

— Ei? Ce ai aflat?

— O singură dată a trecut prin spitalul ăsta, pe la urologie. Prezenta simptome de colică nefritică, aşa că i-au făcut nişte analize de urină.

— Şi rezultatul?

— Hm, globule roşii nucleate.

— Aha, înțeleg.

Povestea clasică. Mulți bolnavi vin la spital şi se plîng de dureri mari sub abdomen şi de dificultăți la urinare. Cel mai plauzibil diagnostic într-un asemenea caz este prezența pietrelor Ia rinichi, adică una din cele mai dureroase situații, caz în care se administrează morfină, imediat dupa stabilirea diagnosticului. Dar, pentru a avea o confirmare, se fac analize de urină, în care se caută urme de sînge. De obicei, pietrele la rinichi provoacă iritații şi o sîngerare uşoară pe căile urinare.

Morfinomanii ştiu că este relativ uşor să primească morfină dacă au pietre la rinichi şi nu de puține ori încearcă să simuleze o colică nefritică. Unii dintre ei chiar reuşesc foarte bine.

Cunosc la perfecție toate simptomele şi sînt în stare să le imite la marea artă. Apoi, cînd li se cere o probă de urină, au grijă să se înțepe în deget şi să stoarcă o picătură de sînge în flacon.

Cîțiva dintre ei sînt însă prea slabi de înger şi, decît să se înțepe, preferă să utilizeze sînge de animal, de pui, cel mai frecvent. Problema este că, spre deosebire de oameni, puii de găină au globule roşii nucleate. Prezența în urină a globulelor nucleate arată că "bolnavul" nu este bolnav şi simulează, iar în cele mai multe cazuri este toxicoman.

— L-au căutat de înțepături de seringă?

— Nu. A şters-o din spital la primele întrebări ale medicilor şi nu l-a mai văzut nimeni.

— Interesant. Deci probabil că Roman Jones este morfinoman, nu?

— Da, aşa se pare.

Mîncarea mi-a făcut bine. Am reuşit să mă ridic în picioare, dar continuam să mă simt obosit şi nici durerea nu mă lăsase.

I-am dat telefon lui Judith, spunîndu-i că sînt la *Memorial Hospital,* să stea liniştită, că totul e în regulă şi că aveam să mai întîrzii. Nu i-am suflat o vorbă despre atac sau despre rană. Se va speria oricum cînd voi ajunge acasă, nu avea nici un rost să o îngrozesc de pe acum.

L-am urmat pe Hammond pe coridor, încercînd să-mi camuflez durerea. Mă întreba într-una cum mă simt şi îi răspundeam de fiecare dată că foarte bine. Mințeam cu neruşinare. Sandvişul începea să mi se învîrtă prin stomac şi statul în picioare nu se potrivea deloc cu durerea mea de cap. Cel mai rău era însă cu oboseala. Mă simțeam groaznic de obosit.

Am ajuns în camera de gardă, dar am ieşit afară, să tragem puțin aer curat în piept. Ploaia nu încetase, dar răcoarea nopții îmi făcea bine.

— Eşti cam palid, zise Hammond.

— Îți faci griji degeaba.

— Nu vorbi, că încă nu am verificat dacă ai o hemoragie internă sau nu.

— Stai liniştit.

— Dacă ți-e rău, să îmi spui. Nu fă pe grozavul.

— Nu semăn eu cu un erou.

Stăteam şi aşteptam. Din cînd în cînd trecea cîte o maşină, dar în rest era o linişte de mormînt.

— Şi ce ziceai că urmează să se întîmple? mă întrebă Hammond.

— Prea bine nu ştiu nici eu, dar sînt sigur că vor fi aduşi şi un negru şi o tînăra.

— La Roman Jones te referi? Este şi el implicat în toată povestea asta?

— Aşa am impresia.

De fapt, eram ca şi sigur că Roman Jones mă atacase. Exact nu îmi mai aduceam aminte. Ce se întîmplase chiar înainte de accident era undeva în ceață. Era şi de aşteptat. Nu aveam decît o amnezie retrogradă în toată regula, obişnuită în cazul rănirilor cu obiecte contondente, care acoperă în mod normal sfertul de oră ce precede lovitura. Oricum, prea limpede nu îmi era ce se întîmplase.

Dar nu putea fi decît Roman. Era singura ipoteză logică. Roman plecase spre Beacon Hill, nimic mai logic.

Acum însă trebuie să ne înarmăm cu răbdare.

— Cum te simți?

— Tu nu te-ai plictisit să mă întrebi cum mă simt? Că eu m-am plictisit să-ți tot răspund că mă simt bine.

— John, arăți ca dracu', eşti obosit.

— Ştiu. Obosit sînt de o săptămînă.

— Nu, nu, vreau să spun că eşti somnolent.

— Asta te preocupă pe tine? l-am întrebat.

Hammond a tăcut, se plictisise probabil. M-am uitat la ceas. Trecuseră aproape două ore de cînd am fost crestat. Asta însemna o bucată de vreme. Mai mult decît necesar.

Chiar în clipa aceea, dădu colțul o maşină de poliție scrîşnind din cauciucuri, cu sirena urlînd şi girofarul în funcțiune. Imediat după aceea apăru o ambulanță. În timp ce ambulanța dădea cu spatele la intrarea de la urgențe, din a treia maşină săriră doi bărbați. Ziarişti. Mi-am dat seama după fețele lor curioase. Unul dintre ei s-a întors la maşină după aparatul de fotografiat.

— Fără fotografii, am zis.

Uşile ambulanței au fost deschise şi doi infirmieri au coborît o targă. Silueta umană întinsă pe ea era deformata. Membrele superioare şi trunchiul parcă trecuseră printr-o maşină infernală.

În lumina rece a neonului de la intrarea în camera de garda i-am zărit chipul: Roman Jones. Partea dreaptă a

craniului îi era strivită, arăta ca o minge dezumflată. Avea buzele vineții, aproape negre.

Blitzul aparatului de fotografiat ne orbi pe toți, pentru o clipă.

Hammond se apucă de lucru din mers. Dintr-o singură mişcare, îl apucă pe Roman de încheietura stîngă, cu dreapta îi palpă carotida şi îşi puse urechea pe pieptul lui. Se ridică şi, fără o vorbă, începu să îl apese ritmic pe piept.

— Chemați anestezistul, zise el. Chemați şi chirurgul de gardă. Aduceți o targă cu rotile, de reanimare. Vreau aramină, soluție unu la mie. Mască de oxigen. Executarea!

Din sala de urgențe l-au dus într-o sală de tratament. Hammond continuă masajul cardiac tot drumul, fără să piardă ritmul. Cînd am ajuns în sală, chirurgul era deja acolo.

— Stop cardiac? întrebă el.

— Da, zise Hammond. Apnee fără puls perceptibil.

Chirurgul nu mai aşteptă infirmiera să-i aducă mănuşile. Şi le luă singur şi, cu un gest brutal, le trase pe mîini, fără să piardă din ochi silueta imobilă a lui Roman Jones.

— Deschidem imediat, spuse el îndoind degetele.

Hammond dădu afirmativ din cap, fără să se oprească din masaj, deşi nu se vedea nici un efect. Buzele şi limba lui Roman se înnegriseră şi mai tare, iar pe față şi pe urechi îi apăruseră pete întunecate. I-au pus masca de oxigen.

— Cît? întrebă infirmiera.

— Şapte litri, spuse chirurgul.

Cineva i-a întins un bisturiu. Nici nu am văzut cînd i-a tăiat hainele la piept. Începu să i le smulgă, fără să lase bisturiul din mînă. Nimeni nu s-a mai ostenit să-l dezbrace de tot. Lipsit de orice expresie, se aplecă cu

bisturiul în mîna dreaptă, cu degetul arătător întins pe lamă.

— Perfect, spuse el şi făcu incizia pe partea stîngă a pieptului.

Incizia era adîncă şi provocă sîngerări, dar nu le băgă în seamă. Dezveli coastele şi făcu o incizie între ele, apoi introduse distanțatorul. Cu ajutorul acestuia, depărtă mult coastele, pînă pleznură cu un zgomot sec. Prin gaura căscată am văzut plămînii ce păreau şifonați. Inima nu mai bătea în adevăratul sens al cuvîntului, ci fremăta uşor.

Chirurgul îşi băgă mîna în toracele lui Roman şi începu masajul. Inițial uşor, îndoind pe rînd degetul mic, inelarul, mijlociul şi arătătorul. Repetă apoi mişcarea.

Cineva îi pusese lui Roman pe braț manşeta unui tensiometru, iar Hammond o umflă privind spre ceas.

— Nimic, a spus el după un moment.

— Este în fibrilație, spuse chirurgul masînd în continuare inima. Mai aşteptăm puțin.

Continua aşa încă vreo două minute. Tenul lui Roman se întunecă şi mai tare.

— Slăbeşte. Vreau cinci centimetri cubi de epinefrină unu la mie.

Cineva i-a pregătit seringa în cîteva secunde. Chirurgul facu injecția direct în inimă, apoi continuă masajul.

Au mai trecut cîteva minute. Mă uitam în tăcere la inima din palma chirurgului şi la plămînii în care aparatul de respirat trimitea regulat aer. Dar starea pacientului se înrăutățea vazînd cu ochii. În cele din urmă, chirurgul se opri.

— S-a terminat, gata.

Şi-a scos mîna din torace, îl privi pe Roman Jones şi îşi scoase mănuşile. Se aplecă să examineze tăieturile de

pe pieptul şi brațele cadavrului, apoi se uită la rana urîtă de la cap.

— Probabil că inițial a fost un stop respirator. Nu pot să-mi închipui cu cîtă violență a putut fi lovit. Semnezi tu certificatul de deces? îl întrebă pe Hammond.

— Da, mă ocup eu.

Atunci dădu buzna în sală o infirmieră.

— Doctore Hammond, zise ea, doctorul Jorgensen are nevoie de dumneavoastră. Am primit o femeie în stare de şoc hemoragic.

Prima persoană pe care am văzut-o cînd am ieşit în hol, a fost Peterson. Drept, nemişcat, în civil, cu o expresie de mirare şi îngrijorare în acelaşi timp. Observîndu-mă, alergă la mine şi mă apucă de mînecă.

— Ia spune, Berry...

— Mai tîrziu, am zis.

M-am luat după Hammond şi infirmieră, pînă într-o altă sală de tratament. Pe o masă, zăcea palidă o tînăra. Avea încheieturile bandajate. Îşi clătina capul dintr-o parte într-alta şi gemea într-una.

Jorgensen, internistul, era aplecat deasupra ei.

— Sinucidere, i-a spus el lui Hammond. I-am oprit hemoragia şi acum îi facem o transfuzie.

Îi căută apoi o venă, la picior.

— I-am determinat deja compatibilitatea, zise el, introducînd acul. Am trimis la banca de sînge după o rezervă suplimentară. Ar trebui cel puțin un litru. Hemograma e *OK*, dar asta nu înseamnă nimic.

— De ce îi injectezi în picior? întrebă Hammond.

— A trebuit să-i bandajez încheieturile şi nu vreau să risc o transfuzie la membrele superioare, zise Jorgensen.

Am făcut un pas înainte. Era Angela Harding. Încetase să mai fie la fel de frumoasă. Era albă ca varul şi crispată.

— Ce crezi? întrebă Hammond.

— Ar trebui să scape, dacă nu se întîmplă nimic neprevăzut.

Hammond se uită la mîinile ei; avea nişte pete maro pe degete. Apoi mă întrebă:

— Asta e fata despre care vorbeai?

— Da, am zis. Angela Harding.

— Fuma mult, nu glumă.

— Uită-te mai bine.

Hammond îi ridică o mînă şi îi mirosi mîinile pătate.

— Nu e tutun.

— Ştiu eu? am făcut pe misteriosul.

— Atunci... e infirmieră?

— Da.

Erau pete de tinctură de iod. Lichidul ăsta este folosit ca dezinfectant şi pătează țesuturile cu care intră în contact. Este folosit la dezinfectarea locurilor în care trebuie făcută o incizie sau pentru o injecție.

— Asta nu mai înțeleg, zise el.

M-am apropiat. Pe degetul mare avea cîteva tăieturi fine, superficiale, dar prea puțin adînci ca să sîngereze.

— Ce crezi că ar putea fi?

— Şi-a probat lama. E constatarea clasică, una dintre cele care permit stabilirea sinuciderii. Disperații care vor să-şi taie venele îşi fac cîteva tăieturi pe degete sau în palmă, ca să verifice lama sau să vadă dacă îi doare.

— Nu, l-am contrazis.

— Atunci, ce să fie?

— Ai văzut vreodată pe cineva care s-a bătut cu cuțitul?

Hammond îmi făcu semn că nu, ceea ce nu era deloc surprinzător. Genul acesta de cunoştințe era rezervat patologilor. Tăieturile superficiale pe mîini sînt inevitabile în timpul unei bătăi cu cuțitul.

— Sînt semne specifice?

— Exact.

— Vrei să spui că a supraviețuit unui atac cu cuțitul?

— Da.

— Cum aşa?

— Aflăm imediat.

M-am întors apoi la Roman Jones. Îl lăsaseră în cealaltă sală de tratament, în care se găsea Peterson, împreună cu un bărbat în civil, care examina ochii cadavrului.

— Berry, mă luă el în primire, ai un talent deosebit să pici ca musca în lapte.

— Şi dumneata la fel.

— Da, zise Peterson, numai că asta-i meseria mea.

Îmi arătă cu capul omul de lîngă el.

— Ca să nu-mi mai reproşezi acelaşi lucru ca data trecută, acum am venit cu un medic legist. Ştiai că afacerea a ajuns la procuratură?

— Ştiam.

— Pe tipul ăsta îl chema Roman Jones. Cel puțin aşa scrie în actele lui.

— Unde l-ați găsit?

— Se odihnea pe stradă, undeva prin Beacon Hill; cu capul crăpat. Probabil că a căzut în cap de la etajul doi. Era şi un geam spart, ce dădea în apartamentul unei anume Angela Harding.

— Ştiu.

— Tu ştii cam multe...

Nu m-am obosit să-i răspund. Migrena mă omora. Tîmplele mi se zbăteau dureros şi mă simțeam îngrozitor de obosit. Nu îmi doream decît un singur lucru: să mă culc şi să dorm mult, mult, mult. Dar somnolența aceasta nu avea darul să mă destindă; crampele de la stomac mă scuturau urît.

Legistul se îndreptă şi îi aruncă o privire lui Peterson.

— Greu de determinat cauza precisă a morții, spuse el, arătînd cu degetul spre pieptul căscat. N-au mai lăsat nimic la locul lui. Oricum, la prima vedere aş opta pentru zdrobirea craniului. Spuneți că a căzut pe geam?

— Asta-i concluzia la care am ajuns, zise Peterson, uitîndu-se la mine.

— Mă ocup eu de hîrtii, zise legistul. Dă-mi actele lui.

Peterson îi dădu portofelul lui Roman Jones. Medicul se duse într-un colț, pentru a completa nişte formulare. Eu am continuat examinarea cadavrului. Mă interesa în special craniul.

În clipa în care am atins rana căscată, Peterson mă întrebă:

— Berry, ce faci acolo?

— Examinez corpul.

— Cine te-a autorizat?

— De care autorizație am nevoie?

Punînd această întrebare, am aruncat o privire legistului, care scria de zor, dar sînt sigur că nu scăpa nici un cuvînt.

— O să fie o autopsie, spuse Peterson.

— Perfect, eu sînt specialist. Vă cer permisiunea să fac autopsia, am zis.

— Nu ți-o dau.

În clipa aceea, interveni medicul legist:

— Hai, Jack! Omul e de meserie, de ce te încăpățînezi?

Peterson se uită la el, apoi la mine şi apoi din nou la el. În cele din urmă, zise:

— Fie, Berry. Examinează-l. Dar îl laşi aşa cum e, nu îl mai desfaci şi tu!

Am privit cu atenție leziunea craniană. Avea craniul înfundat, în formă de cupă, de dimensiunile unui pumn, dar nimeni nu ar fi fost în stare să dea un pumn cu aşa o forță. Pentru aşa ceva era nevoie de o lovitură aplicată

cu capătul unei bîte sau a unei țevi. Am privit mai de aproape şi am observat cîteva aşchii din lemn lipite de pielea însîngerată. M-am stăpînit cu greu să nu le culeg.

— Spuneți că e o fractură craniană, cauzată de cădere?

— Da, zise Peterson. De ce?

— Întrebam şi eu.

— Bine, bine, dar de ce?

— Aş vrea să ştiu cum explici tu tăieturile de la cap.

— Noi credem că s-a rănit sus, în cameră. După toate aparențele, s-a bătut cu fata aia, Angela Harding. Am găsit în cameră un cuțit de bucătărie pătat cu sînge. Cred că a fost atacat de către fată cu acel cuțit. În orice caz, ori a căzut pe fereastră, ori a fost împins. Aşa a murit, fracturîndu-şi craniul.

Peterson se opri să respire, cu ochii ațintiți la mine.

— Continuă, i-am spus.

— Asta-i tot.

Am dat din cap, am ieşit din sală şi m-am întors cu o seringă. M-am aplecat deasupra cadavrului şi i-am înfipt acul în gît, căutînd jugulara. Nu avea nici un rost să-mi pierd timpul cu venele de la mînă.

— Berry, acum ce mai faci?

— Prelevez puțin sînge, am zis, trăgînd cîțiva centimetri cubi de sînge albăstrui.

— Ce să faci cu el?

— Vreau să văd dacă nu a fost otrăvit.

Acesta a fost primul răspuns care mi-a trecut prin cap.

— Ce te face să crezi că a fost otrăvit?

— Nimic deosebit, am eu un presentiment şi vreau să verific.

Am lăsat seringa să-mi cadă în buzunar şi am dat să plec, dar mă opri Peterson.

— O clipă? Aşa grăbit?

M-am oprit.

— Am să-ți pun vreo cîteva întrebări.

— Serios? m-am mirat eu.

— Da. Uite, zise Peterson, noi credem că tipul ăsta s-a bătut cu Angela Harding. După care tipul a ieşit pe geam şi fata a încercat să se sinucidă.

— Mi-ai mai zis o dată.

— Da, dar e o problemă. Jones a fost un tip solid, bine făcut, cel puțin 80 de kilograme. Tu chiar crezi că o fată aşa de subțirică şi firavă ca Angela Harding a fost în stare să-i facă vînt pe geam?

— Poate că a căzut singur.

— Dar poate că i-a dat şi ea o mînă de ajutor.

— Poate.

Peterson mă fixă cu privirile. Ochii i se opriseră pe pansamentul care îmi acoperea rana.

— Şi zici că ai avut necazuri în seara asta?

— Da.

— Ce s-a întîmplat?

— Am căzut într-o baltă.

— Şi aşa ți-a sărit smalțul?

— Nu. În cădere am şters cu capul unul dintre minunatele contoare de parcare, plantate cu atîta generozitate de primărie, ca să bage cetățenii monezi în ele. Aşa m-am ales cu o tăietură de toată frumusețea.

— Plagă contuză?

— Nu, dimpotrivă: bine definită artistic.

— Ca cea a lui Roman Jones?

— Nu ştiu.

— L-ai mai văzut vreodată pe Roman Jones?

— Da.

— Aha. Cînd?

— În seara asta. Acum vreo trei ore.

— Uite o chestie foarte interesantă.

— Înțelege ce vrei. Succes!

— Uşurel! Ştii că te pot zăvorî nițel pentru un interogatoriu?

— Cum să nu ştiu? Dar sub ce acuzaţie?

— Habar n-am. Complicitate, orice.

— Perfect. Şi ajungi la tribunal cît ai clipi. Îţi cer daune morale şi despăgubiri în valoare de două milioane de dolari înainte să pricepi tu ce ţi se întîmplă.

— Doar pentru un interogatoriu?

— Da, bineînţeles! Atitudine compromiţătoare la adresa unui medic. Vezi tu, cea mai mică pată pe reputaţia unui medic sau cea mai mică bănuială la adresa lui, înseamnă daune. Morale şi financiare. Pentru un medic, reputaţia înseamnă totul: carieră, bani, viaţă. Tribunalul nu ar ezita o secundă.

— Bine, dar Art Lee nu are o atitudine ca asta.

Am zîmbit cît am putut de obraznic.

— Serios? Facem pariu?

Mi-am continuat drumul spre uşă, dar Peterson mă opri din nou.

— Doctore! Tu cîte kile ai?

— 82. Tot atîtea cîte aveam şi acum opt ani.

— Opt ani?

— Da, am zis. Cînd eram copoi în Poliţia Militară.

Trăiam senzaţia că aveam capul prins într-o menghină. Mă tortura o durere sălbatică. Pe coridor, m-a apucat o greaţă violentă, de nestăpînit. Am intrat repede într-o toaletă ca să dau afară sandvişul şi cafeaua. Mă trecuseră sudori reci şi mă simţeam foarte slăbit. Mi-am revenit puţin şi m-am dus după Hammond.

— Cum te simţi?

— Te repeţi, bătrîne.

— Arăţi ca naiba, de parcă îţi vine să verşi.

— Nu este cazul.

Am scos din buzunar seriga cu sîngele lui Roman şi am pus-o pe masă, apoi am mai scos o seringă din dulapul cu instrumente.

— Poți să-mi faci rost de un şoarece? am întrebat.

— Un şoarece?

— Da.

Hammond se încruntă.

— Ceva şobolani sînt în laboratorul lui Cochran. S-ar putea să nu fie încuiat.

— Nu de şobolani am eu nevoie, ci de un şoarece.

— Vino cu mine să ne încercăm norocul.

Cînd să plecăm spre subsol, ne opri o infirmieră ca să ne spună că i-a anunțat pe părinții Angelei Harding. Hammond o rugă să îl cheme cînd vor sosi sau dacă se trezeşte Angela.

Am coborît în pivniță. A trebuit să ne croim drum printr-un labirint de coridoare întortocheate, încărcate de țevi. În cele din urmă, am reuşit să ajungem în sectorul animalelor.

La fel ca marea majoritate a spitalelor care lucrează în colaborare cu o universitate, *Memorial Hospital* are şi el o aripă întreagă destinată cercetării animalelor pentru experiențe. Din loc în loc, am auzit lătrături şi fîlfîit de aripi. Am ajuns, în fine, la o uşă pe care scria: "Animale mici". Hammond o deschise.

Toți pereții erau acoperiți de jos pînă sus cu rafturi pline cu diferite cuşti cu şoareci şi şobolani. Mirosul era foarte puternic.

Hammond băgă mîna într-o cuşcă şi scoase un şoarece, de coadă. Zbătîndu-se, şoarecele încercă să-l muşte de mînă, dar nu reuşi. Prudent, Hammond îl apucă totuşi de ceafă, punîndu-l pe masă.

— Şi acum? întrebă el.

Am scos seringa din buzunar şi i-am injectat puțin sînge extras din corpul lui Roman Jones. Apoi Hammond lăsă şoarecele să cadă într-un borcan de sticlă.

Cîteva minute lungi, şoarecele se învîrti pe fundul borcanului.

— Şi ce aşteptăm? mă întrebă Hammond.

— Graba ageamiului, am spus. Ai auzit vreodată de metoda şoricelului?

— Nu.

— Metodă veche, empirică. Multă vreme s-a folosit ca metodă de laborator.

— În loc de analiză de laborator? Ce să determine?

— Prezența morfinei, am zis.

Şoarecele continua să se învîrtă în cerc. Apoi încetini, se contractă şi ridică coada vertical.

— Pozitiv, am spus.

— Adică morfină prezentă?

— Exact.

— Asta înseamnă că Jones a fost morfinoman? mă întrebă Hammond.

— Da.

— Şi fata?

— Aflăm imediat.

Cînd ne-am întors, Angela îşi revenise. Foarte obosită, după transfuzia unui litru şi jumătate de sînge, avea ochii trişti. Dar mai obosită decît mine, sigur nu era. Aveam o oboseală profundă, năprasnică, un fel de slăbiciune generală accentuată şi de faptul că mă chinuia o teribilă stare de vomă.

O infirmieră ne şopti:

— Tensiunea a urcat de la şapte jumătate la zece.

Străduindu-mă să îmi înfrîng oboseala, m-am apropiat de patul ei şi am bătut-o uşor pe mînă:

— Angela, cum te simți?

Răspunsul ei veni lent şi fără intonație:

— Simt că o să înnebunesc.

— O să-ți revii repede.

— Am ratat, spuse ea. Am ratat.

— Ce vrei să spui?

O lacrimă îi curgea pe obraz.

— Am ratat, asta e. Am încercat şi nu mi-a ieşit.

— Lasă, totul e în regulă.

— Da, dar am ratat.

— Aş vrea să vorbim puţin.

A întors capul.

— Lasă-mă în pace!

— Angela, este foarte important.

— Să vă ia dracu' de doctori! Nu mă puteţi lăsa în pace? Vreau să fiu lăsată în pace! De asta am şi făcut-o, ca să fiu lăsată în pace, înţelegi?

— Te-a găsit poliţia.

Rîse.

— Doctorii şi copoii!

— Angela, avem nevoie de ajutorul tău!

Ridică mîinile şi îşi privi încheieturile bandajate.

— Nu, spuse ea. Niciodată!

— În cazul ăsta, îmi pare rău. Fă-mi rost de nişte nalorfină, i-am zis lui Hammond.

Eram sigur că fata auzise, dar nu reacţiona deloc.

— Cîtă vrei?

— Zece miligrame, am spus. O doză mare.

Angela avu un frison, dar tăcu.

— Angela, eşti de acord?

Ridică spre mine nişte ochi plini de furie şi, parcă, de încă ceva ce semăna a speranţă. Fără nici o îndoială, ştia despre ce este vorba.

— Ce ai spus? întrebă ea.

— Dacă eşti de acord să-ţi facem zece miligrame de nalorfină.

— Da, bineînţeles, zise ea. Faceţi-mi ce vreţi, mă doare în cot.

Nalorfina este un antagonic al morfinei. Dacă fata se droga, nalorfina ar deprima-o brusc şi foarte violent, poate chiar să o ucidă dacă doza este prea mare.

În cameră intră o infirmieră, care tresări nerecunoscîndu-mă imediat, dar îi trecu repede.

— Domnule doctor, au venit părinţii Angelei Harding. I-a anunţat poliţia.

— Foarte bine. Vin.

Am ieşit. Pe hol erau un bărbat şi o femeie, foarte nervoşi. Înalt, bărbatul era îmbrăcat la repezeală şi reuşise să ia un ciorap de o culoare şi unul de altă culoare. Femeia era frumoasă şi părea îngrijorată. Uitîndu-mă la ea, am avut impresia că am mai văzut-o undeva, dar nu ştiam de unde s-o iau. Trăsăturile ei îmi păreau atît de familiare, încît mă obseda întrebarea unde o mai văzusem.

— Eu sînd doctorul Berry.

— Tom Harding. Dînsa este soția mea.

Mi-a sțrîns mîna ca şi cînd ar fi vrut să mi-o rupă.

M-am uitat la ei. Păreau doi oameni de treabă, cam la vreo cincizeci de ani amîndoi, foarte surprinşi să se trezească chemați la spital în toiul nopții, pentru că fiica lor îşi tăiase venele.

— Ă, infirmiera... ăăă, ne-a spus ce a... pățit Angela, zise domnul Harding.

— Se va restabili repede, am zis.

— Putem să o vedem? întrebă doamna Harding.

— Nu imediat. Mai avem de făcut cîteva analize.

— Asta nu înseamnă că...

— Nu, sînt doar nişte analize de rutină.

Tom Harding dădu din cap.

— I-am spus soției mele că va fi bine. I-am spus că, fiind infirmieră aici, vor avea grijă de ea.

— Cum să nu, am zis. Facem tot ce putem.

— Şi chiar e mai bine? întrebă doamna Harding.

— Da. În cîteva zile va fi restabilită complet.

Se întoarse spre soțul ei.

— Atunci, poate ar fi mai bine să-l sunăm pe Leland, să îi spunem să nu se mai deranjeze.

— Cred că e deja pe drum.

— Încearcă, totuşi.

— Este un telefon în biroul de internări, am spus.

Tom Harding plecă să telefoneze, iar eu am întrebat-o pe doamna Harding dacă s-a dus să vorbească cu medicul familiei.

— Nu, spuse ea, cu fratele meu. Este medic şi o iubeşte pe Angela de cînd era mică.

— Lelan Weston, am spus eu, bucuros că în sfîrşit îmi dădusem seama cu cine semăna.

— Da. Îl cunoaşteţi?

— Sîntem prieteni vechi.

Înainte să mai aibă timp să răspundă, apăru Hammond cu o seringă.

— John, eşti sigur că e bine să...

M-am grăbit să-i iau vorba.

— Doamnă Harding, dumnealui e doctorul Hammond, şef al grupului de medici stagiari.

— Doctore...

Doamna Harding îl salută înclinînd uşor capul, dar deveni brusc neîncrezătoare.

— Fiica dumneavoatră îşi va reveni în curînd, zise şi Hammond.

— Mă bucur, îi spuse ea sec.

Ne-am cerut scuze şi am plecat. Pe culoar, Hammond nu se putu abţine să îmi spună:

— Să dea dracu', sper că ştii ce faci!

— Ştiu foarte bine.

M-am oprit la o chiuvetă şi am băut apă dintr-un pahar de plastic, apoi l-am umplut din nou şi l-am luat cu mine. Durerea de cap se agravase şi starea de somnolenţă devenise acută. Voiam să mă culc, să dorm, să mă odihnesc, să uit. Am avut grijă să nu-i suflu o vorbă lui Hammond pe tema asta, căci nu ştiam cum ar fi reacţionat.

— Ştiu eu ce fac, am repetat.

— Sper. Nu de alta, dar eu sînt medicul de gardă şi, dacă i se întîmplă ceva, eu răspund.

— Ştiu. Stai liniştit.

— Stai liniştit! Stai liniştit! Zece miligrame de nemernicie din asta! Îți dai seama ce-o s-o scuture?

— Calmează-te!

— Calmează-te! Dar poate să moară, omule! Începe şi tu cu două miligrame şi, dacă nu are nici un efect în douăzeci de minute, treci la cinci miligrame şi aşa mai departe.

— Da, am spus. Ai dreptate, numai că dozele graduale nu ar omorî-o.

Hammond se opri şi se uită îndelung la mine.

— John, tu ți-ai pierdut mințile?

— Nu, uită-te la mine.

Am intrat în camera Angelei. Am găsit-o culcată pe o parte, cu spatele la noi. Am pus nalorfina şi seringa pe noptiera, în aşa fel încît să fiu sigur că Angela va citi eticheta. Am ocolit patul ca să ajung în fața ei. M-am întins peste ea şi – fără să mă vadă – am umplut repede seringa cu apă din paharul cu care venisem.

— Angela, îmi dai voie?

S-a întors pe spate şi mi-a întins mîna. I-am pus garoul, am frecat cu grijă, am căutat vena şi i-am injectat tot conținutul seringii. Angela mă privea în tăcere. Cînd am terminat, am făcut un pas înapoi şi am spus:

— Asta e!

Angela se uita cînd la Hammond, cînd la mine. Hammond era mut de uimire, îl surprinsese manevra mea.

— Nu durează mult, am spus.

— Cît mi-ați dat?

— Suficient.

— Zece? Zece mi-ați dat?

Începuse să se agite. Am bătut-o uşor pe mînă.

— Nu ai de ce să te nelinişteşti.

— Cît? Douăzeci?

— Oho! Nici chiar aşa. Ți-am făcut două miligrame, nu mai mult.

— Două!

— Vezi, n-o să mori din atît.

Gemu şi se întoarse cu spatele la noi.

— Trebuia mai mult? am întrebat-o.

— Ce vrei să dovedeşti?

— Asta tu ştii, Angela. Tu ştii ce e de dovedit.

— Dar două miligrame...

— Ajung doar pentru a-ți declanşa simptomele. Doar pentru sudori reci, crampe şi dureri.

— Dumnezeule!

— N-ai să mori, i-am repetat. Ştii şi tu, nu-i aşa?

— Ticăloşilor! Nu v-a cerut nimeni să mă aduceți aici, să...

— Dar eşti aici, Angela! Şi ai şi nişte nalorfină în vene. Nu multă, dar destul.

Pe frunte începuseră să-i apară broboane de transpirație.

— Ajunge, faceți ceva!

— Ar merge cu nişte morfină.

— Nu, nu vreau morfină! Faceți ceva, vă implor. Opriți simptomele astea cumva!

— Atunci, vorbeşte, am zis. Vorbeşte-ne despre Karen.

— Mai întîi faceți-mi morfină!

— Nu.

Hammond începu să se neliniştească şi făcu un pas înainte. L-am dat uşor la o parte.

— Vorbeşte, Angela!

— Nu ştiu nimic.

— Foarte bine. Rămîne să aşteptăm să înceapă simptomele. Şi ai să vorbeşti cînd n-ai să mai poți de durere.

Udase deja perna cu transpirație.

— Nu ştiu nimic, nu ştiu nimic!

— Vorbeşte!

— Nu ştiu nimic!

Angela fu cuprinsă de frisoane. Mai întîi uşoare, apoi din ce în ce mai greu de controlat. Imediat începu să tremure din tot corpul.

— Începe, Angela!

Scrîşni din dinți.

— Nu-mi pasă!

— Ți-o faci cu mîna ta.

— Nu!... Nu!... Nu!...

Am scos din buzunar o fiolă de morfină şi am pus-o pe masă, să o vadă.

— Vorbeşte!

Frisoanele au luat-o din nou, cu o intensitate sporită, pînă cînd a ajuns să se zbată în spasme. Se încovoiase în pat, tremurînd toată. Mi-ar fi fost milă de ea, dacă nu aş fi ştiut că îşi provoca singură reacția, din moment ce nu îi injectasem nici o picătură de nalorfină, ci doar apă chioară.

— Angela...

— Bine, zise ea gîfîind. Eu i l-am făcut. *Eu.* Trebuia să i-l fac!

— De ce?

— Din cauza anchetei. Ancheta.... ancheta de la clinică...

— Tu furai de la chirurgie?

— Da... nu mult, cîte puțin... dar destul...

— Cît timp ai furat?

— Trei ani... poate patru...

— Şi ce s-a întîmplat?

— Roman... a dat lovitura... la clinică... A furat de la farmacie... Roman Jones...

— Cînd?

— Săptămînă trecută.

— Şi?

— Şi cu ancheta... au verificat pe toată lumea.

— Şi atunci a trebuit să te opreşti din furat?
— Da.
— Şi ce-ai făcut?
— Am încercat să cumpăr de la Roman.
— Spune mai departe.
— Cerea mult… prea mult…
— Şi cine a avut ideea cu avortul?
— Roman.
— Ca să faci rost de bani?
— Da, ca să cumpăr de la el.
— Cît ți-a cerut?

Ştiam răspunsul, nu mai era nevoie să o întreb. De fapt a şi zis:

— 300 de dolari.
— Şi atunci i-ai făcut avortul lui Karen?
— Da… da… da…
— Şi cine a făcut-o pe anestezistul?
— Roman. A fost simplu… tiopental.
— Şi Karen a murit, nu?
— Se simțea bine, cînd a plecat… Am chiuretat-o în pat la mine… A mers foarte bine… a decurs excelent… În patul meu…
— Şi după aia a murit. Ştiai?
— Da… Dumnezeule! Fă-mi puțină morfină!
— Asta am să şi fac, am spus.

Am tras repede nişte apă în seringă şi, în fața ei, am dat aerul afară, pînă a țîşnit un firicel subțire de apă, pe care i-am injectat-o intravenos. Angela se calmă imediat. I s-a încetinit respirația şi s-a destins.

— Angela, am întrebat-o, deci tu i-ai făcut avortul lui Karen?
— Da.
— Avortul care i-a provocat moartea, nu?
— Da, a răspuns ea cu o voce stinsă.
— Bun, am bătut-o prieteneşte pe mînă. Gata, s-a terminat, odihneşte-te!

Am ieşit din nou pe coridor.

Tom Harding aştepta, împreună cu soția lui, fumînd şi plimbîndu-se încoace şi încolo.

— Cum se simte, domnule doctor? Analizele...

— Perfect, am spus. Îşi va reveni de minune.

— Este o mare uşurare pentru noi, zise el, dar strînse nervos din umeri.

Norton se uită lung la mine, dar am avut grijă să îi evit privirea. Mă simțeam gata să cad din picioare. Capul mă durea îngrozitor şi din cînd în cînd mi se întuneca vederea.

Totuşi, m-am gîndit, cineva trebuia să le spună. Mi-am luat inima în dinți.

— Domnule Harding, mă tem că fiica dumneavoastră este amestecată într-o afacere de competența poliției.

Mă privi perplex, nu îi venea să creadă. Apoi am văzut cum îi apare resemnarea pe față, ca şi cînd ar fi ştiut, de fapt.

— Cu droguri, nu-i aşa? murmură el.

— Da.

Mă simțeam mai mizerabil ca niciodată.

— Nu ştiam, se grăbi el să spună. Dacă am fi ştiut...

— Adevărul este că bănuiam noi ceva, zise doamna Harding. Nu am fost niciodată în stare să... să o influențăm pe Angela. A fost mereu încăpățînată, foarte independentă. Era foarte sigură pe ea, nu asculta de nimeni, încă de mică era foarte sigură de ea.

Hammond îşi şterse transpirația de pe frunte cu mîneca.

— Ei bine, spuse el, am ajuns şi aici.

— Da...

Norton era chiar lîngă mine, dar aveam impresia că este undeva departe, foarte departe. De la un minut la altul îl auzeam tot mai slab, mai îndepărtat. De fapt, parcă toate erau departe de mine, toate se diluau în

jurul meu şi se amestecau. Migrena mă scotea din minți, durerea se ascuțea.

A trebuit să mă opresc o clipă ca să îmi revin.

— John, ce-i cu tine?

— Nimic. Sînt puțin obosit.

Hammond zîmbi.

— Ei bine, zise el, acum că toată povestea s-a terminat, ar trebui să fii fericit, doar ai cîştigat războiul.

— Şi tu, tu eşti?

Am intrat în sala de conferințe a medicilor, în realitate o cămăruță minusculă, cu o masă şi două scaune. Pereții erau plini de planşete care explicau primul ajutor în caz de şoc hemoragic, edem pulmonar, infarct miocardic, arsuri, etc. Ne-am aşezat şi ne-am aprins cîte o țigară. Am fost incapabil să-mi aprind bricheta cu mîna stîngă.

Hammond se uita pe pereți, la planşete. Nici eu, nici el nu găseam nimic de spus. În cele din urmă, a rupt el tăcerea.

— Ai bea ceva?

— Da.

Durerea mă măcina din vîrful capului pînă în stomac. Eram neliniştit, prea dezgustat de toată tărăşenia. Mi-am spus că un pahar mi-ar prinde bine, m-ar mai scutura puțin, cu condiția să nu îmi facă şi mai rău.

Hammond scotoci cîteva clipe într-un dulăpior şi scoase un flacon.

— Vodcă, zise el. Inodoră. Măiastră în caz de urgență medicală gravă.

Bău şi îmi întinse flaconul. În timp ce îl duceam la gură, sări:

— Maestre! Te pun pe picioare, mai pălăvrăgim puțin şi la culcare!

— Aşa să fie, Norton.

I-am dat flaconul înapoi.

— Fată de treabă, Angela asta, zise el.

— Da.

— Ce face şi efectul placebo! I-ai injectat apă ca să-i provoci simptomele şi, după aia, tot apă, ca să îi treacă.

— Ştii de ce?

— Da, pentru că te-a crezut.

— Exact, m-a crezut.

Mi-am aruncat ochii pe o planşă, care reprezenta o leziune patologica. Alta explica diagnosticul şi tratamentul sarcinii extrauterine. Am ajuns cu cititul pînă unde scria despre neregularitatea ciclului şi crampe, cînd cuvintele au început să îmi joace în fața ochilor.

— John?

Mi-a trebuit mult ca să răspund. Am avut impresia că a durat o bună bucată de vreme pînă am înțeles că Hammond mă strigă. Îmi era somn, gîndeam cu încetinitorul şi reacționam la fel.

— John?

— Da?

M-a surprins să îmi aud glasul spart, cumva găunos. Parcă am auzit şi un ecou.

— John, ce e cu tine?

— Nimic, mă simt foarte bine.

Ca într-un vis, auzeam cum se repetă: foarte bine, foarte bine, foarte bine...

— Arăți cam nasol.

— Sînt foarte bine... Bine, bine, bine...

— John, nu umbla cu prostii!

— Nu umblu cu prostii, am zis şi apoi am închis ochii.

Era prea dificil să îi țin deschişi. Pleoapele îmi erau prea grele.

— Sînt fericit, am mai adăugat.

— Fericit?

— Ce?

— Eşti fericit?

Ce prostii putea să mai spună şi Hammond! N-avea nici un sens ce spunea el. Şi mai vorbea şi atît de ascuțit.

— Nu, i-am spus, nu umblu cu prostii.

— John…

— Nu-mi mai spune tot timpul John.

— Păi aşa te cheamă pe tine, spuse Norton.

Se ridică încetişor, groaznic de încet, mă obosea să îl privesc. Băgă mîna în buzunar, scoase o lanternă minusculă şi mi-o aprinse în plină față. Am întors capul din calea luminii prea puternice. Mă dureau ochii, în special dreptul.

— Uită-te la mine!

A strigat tare şi poruncitor. Ca un sergent în fața plutonului, la instrucție. Era enervant.

— Lasă-mă în pace, i-am zis.

M-a apucat de bărbie cu degetele lui puternice şi lumina aia blestemată îmi explodă în ochi.

— Norton, stinge porcăria aia!

— John, stai liniştit!

— Stinge porcăria.

Am închis ochii. Eram obosit, foarte obosit. Voiam să dorm o mie de ani. Somnul este ceva minunat, splendid, ca o binecuvîntare.

— Gata, Norton. Sînt rupt în bucăți. Asta-i.

— John, stai liniştit.

— Norton, pentru numele lui Dumnezeu…

— Taci din gură, zise Norton.

Nu ştiu de unde a scos un ciocănel de cauciuc, cu care a început să-mi dea peste picioare. Reuşise să mă enerveze. Voiam să dorm, dar imediat.

— Eşti un ticălos, Norton.

— Mai taci din gură. Nu eşti cu nimic mai breaz decît alți pacienți.

Alți pacienți... Alți... Alți... Îmi răsunau cuvintele în cap. Alți ce? Pumnii mi se descleştară, îmi simțeam degetele ca de cauciuc, iar pleoapele îmi căzuseră grele.

— Sînt obosit.

— Ştiu, văd şi eu asta, spuse Norton.

— Nu mai văd nimic. Da' nimic, auzi? Nu mai văd... nimic...

Am încercat să deschid ochii-.

— Dă-mi o cafea... Vreau o cafea...

— Nu.

Ochiul drept mă durea rău de tot. Parcă aş fi avut acolo un omuleț care bătea cu un ciocănel în peretele interior al globului ocular.

— Un omuleț, am repetat.

— Ce?

— Un omuleț.

Voiam să-i explic, deşi era cît se poate de clar. Norton era prea prost ca să priceapă. Sărea în ochi. Sau poate că juca teatru şi se făcea că nu înțelege.

— John, spuse el, numără din şapte în şapte, pornind de la o sută înapoi. Dintr-o sută scazi şapte, după aia încă şapte şi tot aşa. Hai, că poți.

M-am gîndit. Nu era chiar aşa de simplu. Cu ochii minții am văzut o foaie şi un creion. O sută minus şapte. Am tras o linie.

— 93.

— Foarte bine, continuă.

Şi mai dificil. Îmi trebuia o altă foaie. Trebuia să iau o alta şi cînd am luat-o, nu mai ştiam ce scria pe prima. Încurcată treabă. Ce i-o fi venit lui Norton să...

— Continuă, John. Ai rămas la 93.

— 93 fără şapte, am murmurat gînditor, face 85. Ba nu! 86.

— Mai departe.

— 79.

— Bun.

— 73? Ba nu. 74. Nu, nu, nu. Stai puțin.

Am luat o altă coală, ceva mai repede, de data asta. Complicat şi cu foile astea. Greu! Trebuie să te concentrezi…

— 87.

— Nu.

— 85.

— John, în ce zi sîntem astăzi?

— Zi?

Ce întrebare stupidă! Hotărît lucru. Norton era pus pe întrebări ciudate.

— Auzi, în ce zi sîntem?

— Azi! am zis.

— Ce dată?

— Data?

— Mai, am spus. Sîntem în mai.

— John, unde te afli acum?

— La spital.

Am deschis uşor ochii, dar i-am închis imediat; lumina era prea puternică. Nu-mi doream decît să nu-l mai aud pe Norton şi să dorm. Aveam mare nevoie de somn. Eram foarte, foarte obosit.

— Care spital?

— Spitalul…

— Care spital?

— La…

Am vrut să spun ceva, dar am uitat ce. Capul mă durea groaznic şi ochiul simțeam că-mi explodează.

— John, ridică mîna stîngă.

— Ce?

— Ridică mîna stîngă.

Îl înțelegeam, îi auzeam cuvintele, dar zicea o prostie. Nu l-ar fi băgat nimeni în seamă.

— Ce?

Apoi m-a apucat un fel de vibrație în partea dreaptă a capului. O vibrație insistentă şi ciudată. Deschizînd

ochii, am văzut o fată. Era tînăra şi frumoasă, dar se ocupa de nişte chestii ciudate. În cap îmi cădeau nişte lucruri, nu ştiu de care, parcă mă ploua în cap, erau ca nişte picături. Norton se holba la mine şi îmi spunea ceva. Nu îl înțelegeam. Eram pe jumătate adormit şi încercam o senzație neobişnuită. Am întors capul şi, pe măsuță, am văzut o cremă albă şi umflată.

Şi aparatul de ras. Mă uitam cînd la el, cînd la spuma de ras şi brusc, fără nici un semn prealabil, mi-a venit să vomit. Am rămas mirat văzîndu-l pe Norton pătat de vomă.

— Mai repede, mai repede, zicea el.

Mai apoi au adus trepanul. Abia l-am văzut, mi se închideau ochii de somn şi mă gîndeam că vor să îmi facă o trepanație.

Am mai vomat o dată şi ultimul lucru pe care l-am putut spune a fost:

— Nu-mi faceți nici o gaură în cap! Am vorbit foarte rar şi răspicat. Clar.

Cel puțin aşa cred eu.

Vineri, sîmbătă si duminică

14, 15 şi 16 octombrie

Capitolul 1

Aveam impresia că cineva încercase să îmi taie capul, dar nu a reuşit. Imediat după ce m-am trezit, am sunat infirmiera şi am cerut o doză suplimentară de morfină.

Cu zîmbetul acela rezervat pacienților dificili mi-a spus frumos că nici nu poate fi vorba, aşa că am trimis-o dracului. Fapt care nu i-a plăcut din cale-afară, dar nici mie nu-mi prea plăcea mutra ei. Mi-am pipăit pansamentul de pe cap şi mi-am permis cîteva comentarii. Nu i-au plăcut nici astea şi a plecat. Norton intră după cîteva clipe.

— Pentru un măcelar, nici nu se putea mai bine, i-am zis, ducînd mîna la cap.

— După mine, e o treabă frumoasă.

— Cîte găuri?

— Trei. Parietal dreapta. Ți-am scos ceva sînge. Mai ții minte ceva?

— Nimic.

— Erai somnolent, vomitai şi aveai pupilele dilatate. N-am mai aşteptat radiografiile şi ți-am desfăcut tărtăcuța imediat.

— Of! Cînd ies de aici?

— În trei zile, cel mult patru.

— Îți bați joc de mine? Trei sau patru zile?

— Cu un extradural nu se glumeşte. Vrem să fim siguri că te odihneşti.

— Măcar am de ales?

— Nu degeaba se spune că medicii sînt cei mai dificili pacienți.

— Mai dă-mi nişte morfină.

— Nu.

— Atunci nişte Darvon.

— Nici.

— Aspirină.

— Bine. Aspirină poți să mai iei.

— Bun, dar să fie aspirină adevărată, nu pastile false, de dat la babe.

— Ai grijă! Dacă o mai ții mult aşa, chem un psihiatru să te consulte.

— N-ai să îndrăzneşti!

Hammond se mulțumi să rîdă în hohote şi plecă.

Am dormit puțin, apoi veni Judith. Mi-a reproşat că am fost imprudent, dar nu a insistat prea mult. I-am explicat că nu a fost vina mea; mi-a spus că sînt un mare dobitoc şi m-a sărutat.

După ea, a venit poliția şi a vrut să mă interogheze, dar m-am făcut că dorm, pînă au plecat.

Spre seară, infirmiera mi-a adus cîteva ziare şi le-am răsfoit, să mai văd ce mai scrie despre Art Lee. Nici un articol despre el. În schimb, cîteva articole senzaționale despre Angela Harding şi Roman Jones, dar nimic altceva. Mai tîrziu, Judith a apărut din nou. M-a informat că Betty şi cu copiii erau bine şi că Art urma să fie eliberat a doua zi.

Am spus că este un lucru formidabil, dar Judith se mulțumi să zîmbească.

În spital, se pierde noțiunea timpului. Zilele se scurg unele după altele, fără să se întîmple nimic deosebit. Aici domneşte rutina: măsurarea temperaturii, masa, vizita medicilor. Iar temperatura, masa următoare şi tot aşa.

Sanderson a trecut să mă vadă, apoi Fritz şi alte cîteva persoane, dar au apărut din nou polițiştii. De data asta nu mai aveam cum să mă mai prefac că dorm. Le-am spus tot ce ştiam, iar ei şi-au luat notițe. A doua seară îmi era deja mai bine. Mă simțeam mai zdravăn, aveam capul mai limpede şi nu mai dormeam atît de mult.

I-am spus lui Hammond, care începu să mormăie şi îmi ordonă să mai aştept încă o zi. După-amiază, veni

Art, cu eternul lui zîmbet sarcastic în colțul gurii, dar părea obosit. Şi îmbătrînit.

— Salut! i-am zis. Cum e cînd ieşi din închisoare?

— Plăcut.

Aşezat pe patul meu, mă privea clătinînd din cap.

— Te doare rău?

— Acum nu mă mai doare.

— John, îmi pare rău că lucrurile s-au întîmplat aşa cum s-au întîmplat.

— Lasă...

Într-un fel, era interesant. Era primul meu hematom extradural... Am tăcut vreo cîteva secunde. Aveam să-i pun o întrebare. Mă gîndeam la o groază de lucruri şi, mental, mi-am tras nişte şuturi zdravene în fund, ca să mă pedepsesc pentru toate greşelile pe care le făcusem. Mă purtasem ca un idiot, mai ales cînd am chemat presa la el acasă, în seara aceea de pomină. Reuşită prostie! Dar mai erau şi alte amintiri neplăcute. În legătura cu acestea voiam să-l întreb pe Art, însă în loc de asta, l-am întrebat simplu:

— Presupun că poliția a lămurit totul, nu?

Art dădu afirmativ din cap.

— Roman Jones o alimenta cu droguri pe Angela. El a forțat-o să facă avortul. Lucrurile au ieşit prost, iar cînd ai început tu să scormoneşti peste tot, s-a dus la Angela. Să o omoare, fără nici o îndoială. Numai că a observat că îl urmăreşti şi te-a rezolvat. Apoi a ajuns la Angela şi a atacat-o. Cu lama de ras. Era arma lui favorită.

— Încîntător băiat!

— Angela a pus mîna pe un cuțit de bucătărie şi s-a apărat. Îmi închipui ce scenă: Roman cu lama şi Angela cu cuțitul. A reuşit să-l cresteze în cîteva locuri, pînă a apucat să-i dea cu un scaun în cap şi l-a scos pe geam.

— Aşa zice ea?

— Da, aşa se pare.

Am dat din cap. Cîteva clipe ne-am privit fără să ne spunem nimic.

— John, îți sînt foarte recunoscător pentru ajutorul tău. Pentru tot ce ai făcut pentru mine.

— Nu ai pentru ce. Eşti sigur că te-am ajutat?

Art zîmbi.

— Sînt liber.

— Nu asta voiam să spun.

Dădu din umeri şi se aşeză mai bine pe marginea patului.

— Nu eşti tu vinovat de publicitatea care s-a făcut, zise el. Şi apoi, oricum începusem să mă cam satur de oraşul ăsta. Parcă am nevoie de o schimbare.

— Unde te bate gîndul să mergi?

— Cred că am să mă întorc în California. Mi-ar place să trăiesc în Los Angeles. Poate o să aduc pe lume copii de staruri.

— Vedetele de cinema nu au copii, au impresari.

Rîse.

Pentru o clipă, i-am redescoperit rîsul familiar, izbucnirea aceea de plăcere, pe care Art şi-o oferea cînd auzea ceva amuzant şi se pregătea să dea şi el un răspuns pe măsură. A fost pe punctul de a-mi da replica, dar hotărî să tacă şi plecă ochii.

— Te-ai întors la cabinet?

— Atît cît să trag obloanele. Sînt în pregătiri cu mutatul.

— Cînd pleci?

— Săptămînă viitoare.

— Aşa repede?

Dădu din umeri.

— Nu prea mai am chef să rămîn.

— Mda... mă gîndeam eu.

Presupun că toate evenimentele care au urmat nu au fost decît consecința firească a furiei mele. Toată poves-

tea era deja destul de urîtă şi de murdară şi ar fi trebuit să mă opresc. Nu mai aveam nici un motiv să continui, să mai fac ceva. Trebuia să las lucrurile aşa cum erau şi să uit tot. Judith dorea să dea o recepție de adio în onoarea lui Art, dar nu am fost de acord, sub pretextul că Art nu ar fi fost tocmai încîntat.

Ori asta nu a făcut decît să îmi sporească furia.

În cea de-a treia zi de spital, l-am hărțuit pe Hammond şi l-am înnebunit pînă a fost de acord să îmi dea drumul acasă. În plus, cred că şi infirmierele îi ceruseră deja acelaşi lucru.

La ora trei după-amiază, mi-a făcut ieşirea. Judith a venit cu hainele şi m-a îmbarcat în maşină, ca să mă ducă acasă. Pe drum i-am spus:

— Fă prima la dreapta.

— De ce?

— Trebuie să mă opresc undeva.

— John…

— Te rog, Judith! Nu stau decît un minut.

Se încruntă, dar făcu aşa cum i-am cerut. Am ghidat-o pînă unde locuia Angela Harding. În față era parcată o maşină de poliție. Am ieşit şi am urcat la etajul al doilea, în fața uşii am dat peste un polițai.

— Doctorul Berry, de la laboratorul Mallory, am zis pe un ton cît mai oficial cu putință. S-au luat eşantioane de sînge?

Polițaiul păru surprins.

— Eşantioane de sînge?

— Da. Sîngele găsit în cameră. Eşantioane de sînge uscat. Pentru analiza laboratorului 26. Nu sînteți la curent?

Nu era. A scuturat din cap.

— Doctorul Lazare e nesigur de eşantioane. M-a trimis să verific.

— Habar n-am de asta. Au trecut ieri cîțiva medici. Despre ei vorbiți?

— Nu, am spus. Aceia sînt de la serviciul dermatologic.

— Aha! Mmm... Păi, cred că ar fi mai bine să intrați şi să vedeți. Dar să nu atingeți nimic. Acum se iau amprentele.

Mi-a deschis uşa. Totul era vraişte: mobilele răsturnate, sînge pe masă şi pe fotolii. Trei oameni pulverizau o pudră fină şi fotografiau amprentele. Unul singur a ridicat ochii cînd am intrat.

— Ce doriți?

— Scaunul...

— Acolo, îmi arătă el cu degetul spre un colț al camerei. Dar nu puneți mîna pe el.

M-am apropiat să arunc o privire. Era un scaun obişnuit de bucătărie, ieftin, destul de unsuros, dar solid. Pe unul dintre picioare avea puțin sînge.

M-am întors către cei trei bărbați.

— Ați terminat cu scaunul ăsta?

— Da. Mişto cu scaunul ăsta. În cameră sînt sute de amprente. Amprentele a zeci de persoane. Avem nevoie de ani de zile ca să le clasăm pe toate. Dar numai două obiecte sînt absolut curățate de amprente. Scaunul ăsta şi clanța de la uşa de la intrare.

— Cum e posibil?

Omul dădu din umeri.

— Au fost şterse.

— Şterse?

— Da, le-a şters cineva. Cel puțin aşa cred eu. Dubioasă treabă! În rest, nu a fost şters nimic. Nici cuțitul cu care şi-a deschis fata venele.

— S-au prelevat eşantioane de sînge? am întrebat.

— Da.

— *OK.* Pot să dau un telefon? Să verific la laborator.

— Sigur că da. Poftim.

M-am dus la telefon, am ridicat receptorul şi am format numărul de la informații meteorologice.

— Cu doctorul Lazare, vă rog.

— ... şi răcoros. Temperatura maximă se va situa între 12 şi 16 grade. Înnorări mai accentuate vor avea loc la sfîrşitul zilei...

— Fred? John Berry la telefon. Sînt la fața locului.

— ... Posibilitatea unor averse de ploaie va fi mai accentuată...

— Da. S-au luat eşantioanele. Eşti sigur că încă nu le-ai primit?

— ... mîine timp frumos, dar răcoros, cu temperaturi maxime...

— *OK. Î*nțeleg. Da, bine. Aşa rămîne. Ne vedem mai tîrziu.

— ...vînt de 40 de kilometri la oră...

Am închis.

— Mulțumesc, s-a rezolvat, le-am spus celor trei.

— Pentru nimic, se osteni unul să-mi răspundă.

Nimeni nu mă băgă în seamă cînd am plecat. Intrările şi ieşirile mele nu interesau pe nimeni. Oamenii îşi vedeau de treaba lor, pe care o mai făcuseră de zeci şi sute de ori.

Luni

17 octombrie

Epilog

Lunea aceea a fost groaznică. De dimineață mă tîram de la un fotoliu la altul. Nu aveam stare deloc. Am băut cîteva cafele şi am fumat în neştire. În gură aveam un gust neplăcut. Îmi repetam într-una că, dacă aş lăsa afacerea baltă, n-ar durea capul pe nimeni. Pe Art nu mai aveam cu ce să îl ajut şi nu puteam să şterg cu buretele tot ce se întîmplase. Nu puteam decît să agravez situația.

În plus, Weston nu ştiu cît greşise. Chiar dacă aş fi vrut să arunc vina pe cineva, pe el nu îl puteam acuza. Era om bătrîn.

Pierdere de timp. Beam cafea şi îmi tot repetam că e o pierdere de timp. Dar tot nu m-am abținut.

M-am perpelit pînă pe la prînz, după care am ieşit şi m-am dus la spital. Am intrat direct în biroul lui Weston. Examina nişte lamele la microscop şi dicta observațiile la reportofon. Vazîndu-mă, se opri.

— Salut, John! Ce vînt te aduce?

— Ce mai faci?

Izbucni în rîs.

— Eu? Eu nu mai pot de bine. Tu ce faci? arată el spre capul meu. Am aflat ce s-a întîmplat..

— O duc bine.

Am încercat să mă uit la mîinile lui. Le ținea pe genunchi, sub masă. Şi le-a ascuns de cum am intrat.

— Te dor tare?

— Ce?

— Mîinile.

A intenționat să îmi răspundă printr-o privire surprinsă, dar nu i-a prea ieşit. În cele din urmă, şi-a pus mîinile pe masă, nu prea avea de ales. Avea două degete bandajate la mîna stîngă.

— Un accident? am întrebat.

— Da. Ruşinos. Acasă. Am vrut să dau şi eu o mînă de ajutor la bucătărie şi am reuşit să-mi tai degetele în loc de ceapă. Tăietură superficială, dar incomodă. Credeam că după atîția ani de meserie sînt în stare să pun mîna pe un cuțit fără să mă tai.

— Te-ai pansat singur?

— Da. E doar o tăietură, acolo. Nu e nimic grav.

Mi-am tras un scaun în fața lui, m-am aşezat şi mi-am aprins o țigară, conştient că Weston îmi studia toate gesturile. Am suflat fumul spre tavan. Weston reuşea să rămînă calm, inexpresiv. Nu mă ajuta deloc, dar cred că era dreptul lui. Probabil că în locul lui aş fi procedat la fel.

— Ai venit să mă vezi pentru ceva anume, John?

— Da.

Un moment, ne-am privit drept în ochi, după care Weston a dat microscopul la o parte şi opri reportofonul.

— Este în legătură cu autopsia lui Karen Randall? Am auzit că te interesează subiectul.

— Să zicem.

— Ai fi mai liniştit, dacă ar verifica şi altcineva? Sanderson, de exemplu?

— Acum nu. Acum nu mai are nici o importanță. Cel puțin din punct de vedere legal, am zis.

— Poate că ai dreptate.

Am început să ne studiem reciproc, în tăcere. Nu ştiam de unde să încep, iar tăcerea se prelungea groaznic de enervant.

— Amprentele de pe scaun au fost şterse, am spus. Ştiai?

Se încruntă pentru o clipă şi am avut senzația că se va face că nu ştie despre ce vorbesc. Mă înşelasem.

— Ştiam, zise el. Mi-a spus ea că se ocupă de scaun.

— La fel şi de clanță?

— Da. La fel.

— Tu cînd ai ajuns la ea?

Weston oftă.

— Tîrziu, zise el. Lucrasem pînă tîrziu la laborator şi mă duceam acasă. M-am oprit pe la Angela, să văd ce mai face. Treceam des pe la ea. Mă opream cîteva minute să aflu cum o mai duce.

— O tratai? Pentru droguri?

— Vrei să ştii dacă o aprovizionam?

— Vreau să ştiu dacă o tratai.

— Nu. Ştiam că sînt neputincios. M-a dus gîndul, bineînțeles, dar mă ştiam incapabil să o vindec, aş fi agravat situația şi mai mult. I-am spus de o mie de ori să aibă grijă de ea, să se îngrijească, dar...

Lăsă capul în pămînt.

— Şi treceai des pe la ea să o ai sub ochi?

— E nepoată-mea. Treceam doar să o ajut să treacă perioadele mai dificile. Pe cît posibil. Măcar atît să fi făcut şi eu.

— Şi joi seara?

— El era deja acolo cînd am ajuns eu. Am auzit zgomote şi țipete. Am intrat. El alerga după ea cu lama în mînă şi ea se apăra cu un cuțit de bucătărie, din acela lung, de pîine. "Eşti un martor, fetițo. A mea eşti, fetițo", repeta el într-una, ca disperatul. După aia nu mai ştiu prea bine ce s-a întîmplat. Țineam mult la Angela, de cînd era mică şi mi-am cam pierdut capul. El nu mai ştiu ce mi-a spus şi a sărit cu lama la mine. Arăta de groază; Angela reuşise să-l atingă cu cuțitul, cel puțin hainele tot i le-a tăiat.

— Şi atunci ai pus mîna pe scaun.

— Nu. Eu m-am dat înapoi şi s-a întors la Angela, pentru că avea cuțitul. Abia atunci... am luat scaunul.

Am arătat spre degetele lui.

— Şi tăieturile?

— Nu mai țin minte. Presupun că el mi le-a făcut. Cînd am ajuns acasă, am văzut că îmi tăiase puțin şi

mîneca de la palton. Dar nu mai țin minte exact cum a fost.

— Bine. Şi după chestia cu scaunul...

— A căzut la podea. Îşi pierduse conştiința.

— Şi ce ai făcut?

— Angela se temea pentru mine. Tremura de groază că aş putea fi implicat. Atunci...

— Ai plecat...

— Da. Mi-a spus să plec imediat, că se ocupă ea de tot.

— Roman murise cînd ai plecat tu?

— N-aş putea să spun precis. Căzuse lîngă fereastră. Cred că i-a făcut ea vînt şi s-a apucat să şteargă amprentele. Dar nu pot fi sigur. Nu ştiu precis.....

Privindu-i pielea albă a feței, ridurile, părul albit, mi-am adus aminte de vremea în care ne era profesor, cum ne încuraja, cum ne convingea să lucrăm, cum ne răsplătea cu atîta bunăvoință. Mi-am adus aminte cum îl respectam, de barul de lîngă spital, unde mergea cu toți stagiarii să bea un pahar şi să ne vorbească de medicină. Mi-a venit în minte, apoi, tortul acela imens pe care îl mînca în fiecare an de ziua lui, împreună cu întreg personalul. Mi-au revenit în memorie discuțiile, glumele, zilele bune şi proaste, întrebările şi răspunsurile, certitudinile şi îndoielile muncii de zi cu zi.

— Ei bine, zise Weston cu un zîmbet trist, asta este.

Mi-am aprins obosit încă o țigară. În cameră era o căldură grea şi sufocantă, ca într-o seră.

Weston s-a abținut să-mi pună întrebarea. Nici nu era necesar.

— Vei putea să te scoți invocînd că erai în legitimă apărare? am zis.

— Da, spuse el după o pauză lungă. Da, aş putea. Poate.

Afară, soarele rece de toamnă mîngîia ramurile dezgolite ale copacilor de pe Massachusetts Avenue. Coborînd scările de la Mallory Building, pe stradă am văzut o ambulanță trecînd spre serviciul de urgențe de la *Municipal.* Din mers, am zărit în spate o siluetă întinsă pe targă şi un infirmier, care tocmai punea o mască de oxigen. Imposibil să fi văzut cine era înăuntru. Nu puteam să văd nici măcar dacă era vorba despre un bărbat său despre o femeie.

Cîteva persoane de pe trotuar s-au oprit şi au întors capul după ambulanță. Pe fața lor se citea o grabă reținută, curiozitate sau milă. Dar, pentru o clipă, s-a oprit fiecare să arunce o privire şi să se gîndească.

Se înțelegea imediat că se întrebau cine era ființa aceea, ce pățise şi dacă avea să mai iasă vreodată din spital. Trecătorii nu aveau un răspuns pentru întrebările acestea. Eu da.

Ambulanța avea numai girofarul în funcțiune, nu şi sirena; mergea cu o încetineală aproape dezinvoltă. Asta însemna că bolnavul nu era într-o stare foarte gravă. Sau poate că murise deja. Imposibil de ales între o ipoteză şi alta.

Pentru o clipă, am avut tentația aproape irezistibilă de a merge la urgențe să aflu exact cine era pacientul şi care îi era diagnosticul. Eram extrem de curios să văd dacă am avut dreptate.

Dar nu m-am dus către *Municipal.* Am coborît scările încet, am urcat în maşină şi m-am întors acasă. Mi-am impus să uit de ambulanță, zicîndu-mi că în lume există milioane de ambulanțe şi milioane de oameni care ajung la spital în fiecare zi. Şi am reuşit. De abia din clipa aceea, m-am simțit uşurat. Eram în largul meu.

Sfîrşit

MICHAEL CRICHTON

Michael Crichton este unul dintre autorii cei mai îndrăgiți ai lumii contemporane. Pentru publicul românesc, primul contact cu Crichton, ***Germenul Andromeda*** a reprezentat un moment de referință și un urias succes editorial. Au urmat ***Sfera, JurassicPark, Congo***, fiecare titlu însemnînd un best-seller mondial.

După părerea multor critici, ***Spitalul de urgență*** este o culme a creației crichtoniene.

Într-un ritm trepidant, ***Spitalul de urgență*** reușește un tur de forță neobișnuit: face din fiecare cititor sau un judecător într-o cauză pentru care, în ultimul secol, s-au încrucișat multe săbii.

Spitalul de urgență - cea mai captivantă incursiune în lumea fascinantă a oamenilor cu halate albe.

Preț: